Sfântul apostol şi evanghelist Matei

(s.v. 16 noiembrie / s.n. 29 noiembrie)

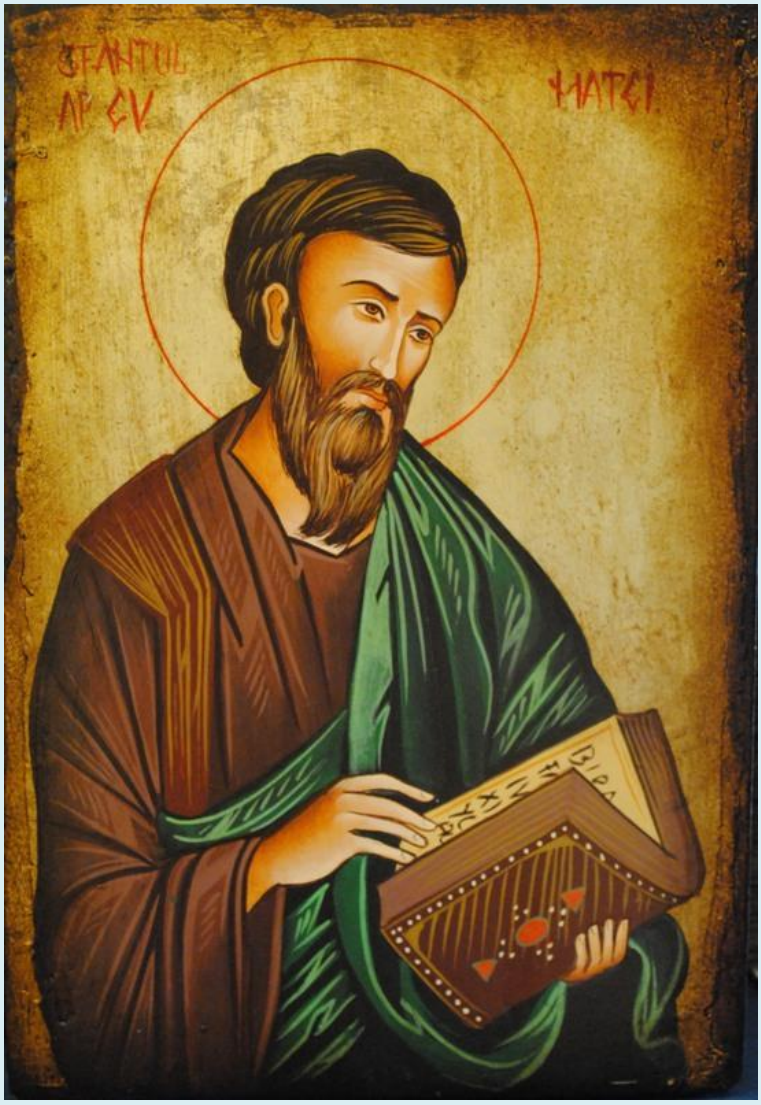

Materiale despre Sfântul apostol şi evanghelist Matei:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-%C5%9Fi-evanghelist-Matei

https://archive.org/details/@steaemy?query=apostol+Matei

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=apostol+matei

***

Sfântul apostol Matei, numit şi Levi (al lui Alfeu), a fost, până să-L întâlnească pe Domnul, vameş în Capernaum (ocupaţie foarte prost văzută printre evrei). El este

autorul celei dintâi Evanghelii, scrise iniţial în aramaică (43-44) şi traduse mai târziu în greacă (aprox. 68). După Eusebiu din Cezareea, a popovăduit Evanghelia mai cu seamă evreilor. Ar fi murit, după martirologiul roman, în Etiopia, iar după cel ieronimian în oraşul Tarrium (la est de Golful Persic). Ziua prăznuirii: 16 noiembrie.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 6
În această lună (noiembrie), ziua a şaisprezecea - Sfântul apostol şi evanghelist Matei (Minei) 9
Canon de rugăciune către Sfântul apostol şi evanghelist Matei 25
Acatistul Sfântului apostol şi evanghelist Matei 34
Imnografie 45
Sfânta Evanghelie după Matei 47
Introducere la Evanghelia după Matei 47
Capitolul 1 - Genealogia şi naşterea lui Iisus Hristos 49
Capitolul 2 - Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Întoarcerea din Egipt şi aşezarea în Nazaret. 50
Capitolul 3 - Ioan Botezătorul şi predica sa. Botezul lui Iisus. 51
Capitolul 4 - Postul şi ispitirea lui Iisus. Începutul propovăduirii Sale în Galileea. Chemarea primilor patru apostoli. Vindecarea multor bolnavi. 52
Capitolul 5 - Predica de pe Munte; Fericirile. Apostolii sunt sarea pământului şi lumina lumii. Plinirea legii. Iubirea de vrăjmaşi. 53
Cap. 6 - Milostenia. Rugăciunea Domnească. Iertarea şi postul. Dumnezeu şi Mamona. Nesocotirea celor lumeşti 56
Cap. 7 - Judecarea fratelui. Puterea stăruinţei în rugăciune. Cele două căi. Ferirea de profeţii mincinoşi. Cele două temelii 57
Capitolul 8 - Iisus vindecă un lepros, pe servul unui sutaş, pe soacra lui Petru şi pe alţi bolnavi; linişteşte furtuna de pe mare şi vindecă doi demonizaţi 59
Capitolul 9 - Vindecarea paraliticului din Capernaum. Chemarea lui Matei. Întrebarea despre post. Învierea fiicei lui Iair şi vindecarea femeii cu scurgere de sânge. Vindecarea a doi orbi şi a unui mut. Secerişul mult, secerători puţini 60
Capitolul 10 - Numele celor doisprezece apostoli; trimiterea lor la propovăduire. A-L mărturisi pe Hristos în faţa oamenilor 62

Capitolul 11 - Trimişii lui Ioan Botezătorul. Mărturia lui Iisus despre Ioan. Cetăţile nepocăite. Laudă Tatălui. Chemarea către cei împovăraţi..... 64
Capitolul 12 - Spicele culese sâmbăta. Vindecarea făcută sâmbăta. Blasfemia împotriva Sfântului Duh. Adevăratele rude ale lui Iisus 65
Capitolul 13 - Şapte parabole despre Împărăţia Cerurilor. Iisus nu este primit în patria Sa..... 68
Capitolul 14 - Tăierea capului lui Ioan Botezătorul. Înmulţirea pâinilor. Umblarea pe mare. Vindecarea bolnavilor prin simpla atingere..... 70
Capitolul 15 - Spălarea mâinilor. Ce-l spurcă pe om. Vindecarea fiicei canaaneencei. A doua înmulţire a pâinilor 72
Capitolul 16 - Semnul lui Iona. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Cea dintâi vestire a Patimilor. Urmarea lui Hristos..... 74
Capitolul 17 - Schimbarea la faţă. Vindecarea unui lunatic. A doua vestire a Patimilor. Darea pentru templu. 75
Capitolul 18 - Copilul, chip al desăvârşirii. Parabola oii rătăcite. Tu şi fratele tău. Puterea de a lega şi dezlega păcatele. De câte ori să-l ierţi pe aproapele tău. Parabola celor doi datornici. 76
Capitolul 19 - Despre desfacerea căsătoriei. Iisus binecuvântează copiii. Tânărul bogat..... 78
Capitolul 20 - Parabola lucrătorilor tocmiţi la vie. A treia vestire a Patimilor. Mama fiilor lui Zevedeu; cearta pentru întâietate. Vindecarea celor doi orbi.... 80
Capitolul 21 - Intrarea în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din templu. Smochinul blestemat. Întrebare asupra minunilor lui Iisus. Parabola celor doi fii. Parabola lucrătorilor celor răi. 81
Capitolul 22 - Parabola nunţii fiului de împărat. Dajdia cuvenită cezarului. Întrebare despre înviere. Marea poruncă din lege. Mesia ca fiu şi Domn al lui David..... 84
Capitolul 23 - Iisus îi mustră pe cărturari şi pe farisei şi deplânge crimele Ierusalimului, prezicându-i dărâmarea..... 85
Capitolul 24 - Prima parte a cuvântării eshatologice: dărâmarea templului; începutul durerilor; urâciunea pustiirii; cum şi când va veni Fiul Omului; privegherea aşteptării mântuitoare..... 87
Capitolul 25 - A doua parte a cuvântării eshatologice: parabola celor zece fecioare; parabola talanţilor; Judecata de Apoi..... 89

Capitolul 26 - Sfat împotriva lui Iisus. Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Rugăciunea din Ghetsimani. Trădarea lui Iuda. Prinderea lui Iisus. Înfățișarea înaintea arhiereilor. Lepădarea lui Petru. 91
Capitolul 27 - Iisus adus în fața lui Pilat. Moartea lui Iuda. Judecata lui Pilat. Iisus osândit la moarte. Încununarea cu spini. Răstignirea şi moartea lui Iisus. Înmormântarea. Paza mormântului. 95
Capitolul 28 - Învierea lui Hristos. Arătările Mântuitorului. Porunca dată ucenicilor..... 98
Viețile Sfinților - Viața şi pătimirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei 99
Sfântul apostol și evanghelist Matei - drumul spre sfințenie 105
Sinaxar - Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei.....106
Sinaxar - Sfântul apostol şi evanghelist Matei 109
Viața şi pătimirile Sfântului apostol şi evanghelist Matei a cărui pomenire Sfânta Biserică o sărbătoreşte pe 16 noiembrie 113
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sfântul apostol şi evanghelist Matei.....120
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul apostol şi evanghelist Matei...121
Proloage - Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei.....123
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 16 noiembrie 128
Mitropolitul Augustin de Florina - Cuvânt la pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei 134
Pr. dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei 138
Ora de religie - Sfântul apostol şi evanghelist Matei.....143
Adrian Agachi - Autorul primei Sfinte Evanghelii.....146
Marius Nedelcu - Theologica - Evanghelistul care vestește împlinirea făgăduințelor lui Dumnezeu 151
Pr. Ioniță Apostolache - Sfântul Matei, vameşul care a devenit apostol.....155
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Apostolul Matei a luminat popoarele cu strălucirea Evangheliei.....159
Wikipedia - Matei evanghelistul.....161
Orthodoxwiki - Apostolul Matei.....163
A te pocăi înseamnă să-ți deschizi ochii pentru strălucirea dumnezeiască.....166
Mihai-Alex Olteanu - Care sunt simbolurile Sfinților evangheliști în iconografie? 167
Sfinții Apostolii – Stâlpii credinței.....169

Jurnal de pelerin - Italia: Salerno, la Sfântul apostol Matei.....174
Duomo di Salerno – imagini.....176
Semnificație nume.....197
Icoane.....198

Evanghelia şi Apostolul zilei

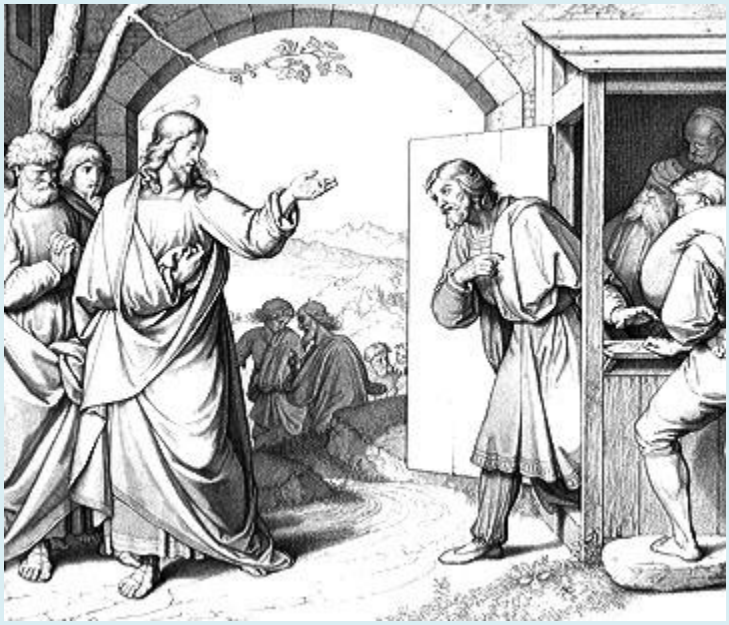

Evanghelia

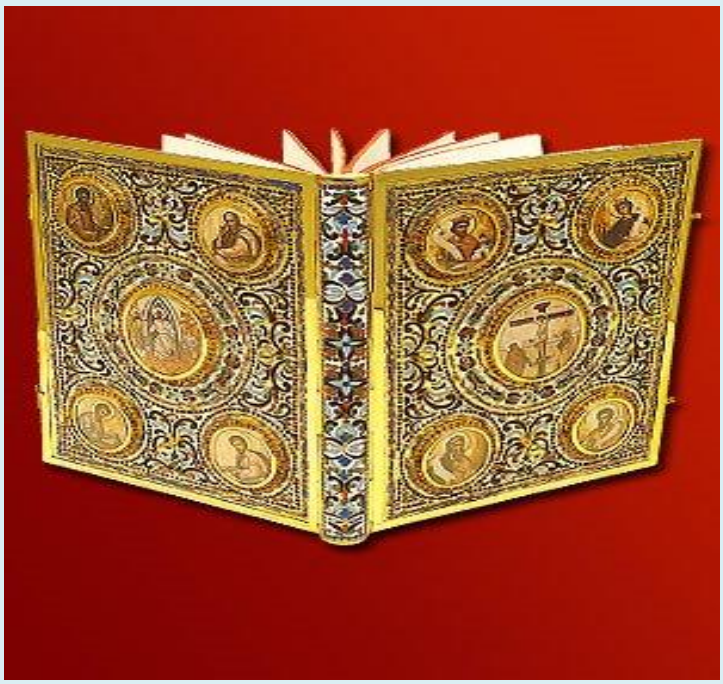

Ev. Matei 9, 9-13

9. Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele Matei, şi i-a zis acestuia: Vino după Mine. Şi sculându-se, a mers după El.

10. Şi pe când şedea El la masă, în casă, iată mulţi vameşi şi păcătoşi au venit şi au şezut la masă împreună cu Iisus şi cu ucenicii Lui.
11. Şi văzând fariseii, au zis ucenicilor: Pentru ce mănâncă Învăţătorul vostru cu vameşii şi cu păcătoşii?
12. Şi auzind El, a zis: Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi.
13. Dar mergând, învăţaţi ce înseamnă: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă.

Apostol

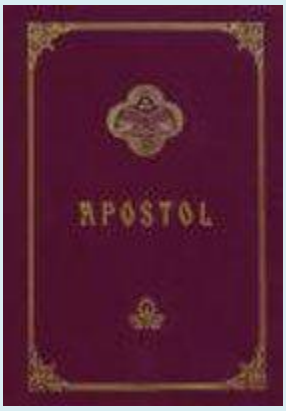

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

I Corinteni 4, 9-16

Fraţilor,
9. Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte, fiindcă ne-am făcut privelişte lumii şi îngerilor şi oamenilor.
10. Noi suntem nebuni pentru Hristos; voi însă înţelepţi întru Hristos. Noi suntem slabi; voi însă sunteţi tari. Voi sunteţi întru slavă, iar noi suntem întru necinste!
11. Până în ceasul de acum flămânzim şi însetăm; suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim,
12. Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm.
13. Huliţi fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi.
14. Nu ca să vă ruşinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc, ca pe nişte copii ai mei iubiţi.

15. Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos.
16. Deci, vă rog, să-mi fiţi mie următori, precum şi eu lui Hristos.

În această lună (noiembrie), ziua a şaisprezecea - Sfântul apostol şi evanghelist Matei (Minei)

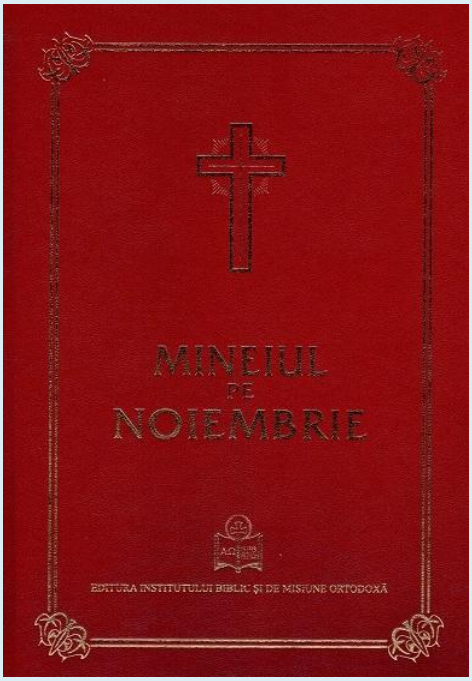

La Vecernie

La Doamne strigat-am... **Stihirile** pe 6, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce de sus eşti chemat...

Cel ce cearcă inimile oamenilor, când a ta dumnezeiască voinţă apostole, cu dumnezeiască mai înainte cunoştinţă a văzut-o, şi din nedreptate, şi din lume te-a mântuit. Atunci pe tine lumină a toată lumea te-a făcut, poruncindu-ţi ca să luminezi marginile lumii, şi să le străluceşti. A cărui şi dumnezeiască Evanghelie te-ai învrednicit arătat a o scrie. Pe care roagă-L să mântuiască, şi să lumineze sufletele noastre.

Cel ce de la vamă ai fost chemat la ucenicie, când Cuvântul cel fără de început pe tine te-a chemat, poruncindu-ţi, şi împărtăşirea împărăţiei făgăduindu-ţi, atunci prea fericite, toate lăsându-le, şi de valul cel tulburător osebindu-te cu osârdie, ai urmat Lui; şi acum de Dumnezeu văzătorule, săturându-te de vederea Lui cea negrăită luminat: Roagă-te să mântuiască, şi să lumineze sufletele noastre.

O vedere oarecare ascuţită proorocească arătată de demult, piatră scumpă pe tine te-a văzut, tăvălindu-te pe pământ, şi meşteşugirile înşelăciunii sfărâmându-le. Iar Cuvântul cel ipostatnic, prea înţelepte, lumină pe tine lumii, şi propovăduitor dreptăţii şi adevărului te-a săvârşit, strălucit cu razele Luminii celei întreit-strălucitoare, prea cinstite. Pe care roagă-L să mântuiască, şi să lumineze sufletele noastre.

Cu limbă de foc te-ai arătat arzând înşelăciunea, pururea fericite, Mateie prea înţelepte, primind înfăţişarea Mângâietorului, care înfiinţat a venit la tine. De aici ai îngrozit toată mintea celor ce ascultă cuvântul tău, propovăduindu-le măririle Celui Atotputernic; şi acum în tot pământul a ieşit vestea ta cea dumnezeiască. Pe care roagă-L, să se întărească toţi cei ce te laudă pe tine.

Slujitorule al prea îndumnezeitei Treimi, când neapropiata Lumină, cu trup a venit, precum bine a voit, ca să împrăştie negura necunoştinţei; atunci fiind chemat, ai urmat poruncilor celor purtătoare de viaţă şi vistier dumnezeiesc te-ai făcut celor mai presus de înţelegere, aşezându-te luminător Bisericii, Mateie, desfătatule lăcaş al lui Hristos. Pe care roagă-L să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Cel ce te-ai preumblat în desfătarea Raiului, te-ai arătat, prea fericite, fântână dumnezeiește curgătoare şi râu care izvorăşte apele cunoştinţei de Dumnezeu, adăpând faţa Bisericii, de aicea vrednicule de laudă, ai acoperit cu cunoştinţa lui Hristos, pe mările cele amare ale neamurilor, îndulcindu-le cu dumnezeiescul dar şi prefăcându-le întru izvor mai dulce lui Hristos Dumnezeului nostru. Pe care roagă-L să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 4-lea*

Lui Hristos, celui ce te-a chemat spre ucenicia cerească cu osârdie ai urmat de Dumnezeu primite, toată îndeletnicirea grijii pământeşti deodată lepădând. Că vrednică cunoştinţa Împărăţiei celei de sus luând cu plecăciune, de viaţa cea râvnitoare de cele de jos şi de mărirea deşartă te-ai depărtat, evanghelist din vameş făcându-te, şi lumină celor dintru întuneric te-ai arătat, şi celor rătăciţi povăţuitor spre mântuire, şi acum rugător a toată lumea prea cald, şi celor ce te cinstesc pe tine, Mateie, păzitor de mântuire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), a Învierii

Proorocul David, care pentru tine este al lui Dumnezeu părinte, cu cântare mai înainte pentru tine a glăsuit, către Cel ce a făcut ţie măriri: Stătut-a Împărăteasa aproape de-a dreapta Ta; că pe tine Maică pricinuitoare a vieţii te-a arătat, Dumne-

zeu cel ce fără de tată din tine a Se face Om bine a voit, ca iarăşi să zidească chipul Său cel stricat de patimi şi oaia cea rătăcită pierdută prin munţii aflându-o, pe umeri ridicându-o, la Tatăl să o aducă şi după voia Sa cu puterile cereşti să o împreuneze şi să mântuiască, Născătoare de Dumnezeu lumea, Hristos, cel ce are mare şi bogată milă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Cu trâmbiţa cuvintelor tale, pe oameni ai adus la cunoştinţa lui Dumnezeu pururea pomenite. Şi adunările înşelăciunii de pe pământ le-ai gonit şi întru unirea gândului pe credincioşi i-ai îndreptat. Şi te rogi acum, de stricăciune şi de primejdii să se mântuiască, cei ce cu credinţă săvârşesc pururea cinstită pomenirea ta.

Stih: În tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumii cuvintele lor.

Cel ce cu limbă de foc a Duhului pe tine te-a într-armat, împotriva înşelăciunii, apostole, Hristos Dumnezeul nostru; prin care ai luat luminate răsplătirile darului; pe Acela roagă-L, de stricăciune şi de primejdii să se mântuiască, cei ce cu credinţă săvârşesc pururea cinstită pomenirea ta.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.

La adâncurile Duhului privind apostole, bogăţia cea nedeşertată ai cunoscut-o şi dintr-însa luând dar de prisosit, nouă tuturor oamenilor, bogat pe acesta l-ai împărţit; şi te rogi acum, din stricăciune şi din primejdii să se mântuiască, cei ce cu credinţă săvârşesc pururea cinstită pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea*

Dintru adâncul răutăţii celei mai de jos, la înălţimea cea prea înaltă a bunătăţii, ca un vultur ce zboară sus cu prea mărire ai alergat, Mateie prea lăudate; că urmelor lui Hristos ai urmat, celui ce a acoperit cerurile cu bunătatea şi de cunoştinţa sa tot pământul a umplut, următor Lui înfocat întru toate te-ai arătat, binevestind pacea, viaţa şi mântuirea, celor ce s-au plecat cu bună credinţă dumnezeieştilor porunci. Întru care îndreptează-ne pe noi, cei ce facem cele plăcute Ziditorului şi pe tine te fericim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Făcătorul şi Mântuitorul meu, prea curată, Hristos Domnul din pântecele tău ieşind, întru mine îmbrăcându-Se, din blestemul cel dintâi pe Adam l-a mântuit. Pentru aceasta ţie prea curată ca Maicii lui Dumnezeu şi Fecioarei cu adevărat, strigăm fără tăcere ca îngerul: Bucură-te! Bucură-te, Stăpână folositoarea şi acoperământul şi mântuirea sufletelor noastre.

Troparul, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte şi evangheliste Matei, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşale sufletelor noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară; căci, cu trupul cel luat din tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce răbdând patimă, ne-a izbăvit pe noi din stricăciune, ca un Iubitor de oameni.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul apostolului, de 2 ori.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), a Învierii

După întâia Catismă, **Sedealna**; glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Cel ce întâi a scris Evanghelia lui Hristos şi a luminat toată făptura cea de sub Cer, Matei, prea înţeleptul şi tăinuitorul lui Hristos cel prea ales, acum cinstindu-se cu sfinţite cântări, tuturor cere iertare de greşeli, celor ce-l cinstesc pe dânsul cu dragoste. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Maica lui Dumnezeu pe tine te ştim toţi, care Fecioară cu adevărat şi după naştere te-ai arătat, cei ce cu dragoste alergăm la a ta bunătate. Că pe tine te avem păcătoşii folositoare, pe tine te-am agonisit întru ispite mântuire, una cea cu totul fără prihană.

După a doua Catismă, **Sedealna** glasul al 3-lea:

Podobie: Pentru mărturisirea...

Cu faptele Ortodoxiei strălucind, toată credinţa cea rea ai stins-o, biruitor fiind nebiruit, Evanghelia tuturor ai propovăduit, bisericile toate din destul le-ai împodobit, Mateie apostole, lui Hristos Dumnezeu te roagă, să ne dăruiască nouă mare milă. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

De Fiinţa cea dumnezeiască nedespărţindu-Se, trup S-a făcut în pântecele tău; dar întrupându-Se, Dumnezeu a şi rămas, Cel ce după naştere pe tine Maică Fecioară cu totul fără prihană, ca şi mai înainte de naştere te-a păzit, unul Dumnezeu; pe Acela cu dinadinsul roagă-L, să ne dăruiască nouă mare milă.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.

14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canoanele amândouă din Octoih, fără mucenicine, şi al apostolului pe 6.

Canonul apostolului

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a, glasul al 4-lea

Irmos: Deschide-voi gura mea...

Din destul dă-mi darul cel ce s-a sălăşluit întru tine, Mateie prea lăudate şi sluga lui Hristos, şi voi striga luminat propovăduind şi voi cânta minunile tale bucurându-mă.

De tot ai lăsat tulburarea celor pământeşti, dacă ai auzit glasul Cuvântului, celui ce S-a întrupat şi ispravnic darului te-ai arătat propovăduitor primit de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Însuţi văzător fiind şi sluga Cuvântului, celui ce a strălucit mai înainte de veci din Tatăl, apostole, ai înconjurat, binevestind venirea Lui, tuturor neamurilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pierderea morţii şi stricarea stricăciunii şi arătarea vieţii bine o ai vestit, înţelepte, că Fecioara în pântece zămislind pe Cel necuprins, lumea a înnoit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maice şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi...

Pe ai Tăi apostoli, Cuvântule al lui Dumnezeu, luminători vieţii i-ai arătat, care au gonit negura nedumnezeirii, Stăpâne şi cu dumnezeiască mărirea Ta lumea au luminat.

Cu toată arma Ta într-armând pe Matei prea alesul, Mântuitorule, mai tare decât pe tirani pe acesta l-ai făcut, Stăpâne, şi pierzător l-ai arătat înşelăciunii idoleşti, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vestirea limbii tale celei de foc a ars capiştile dracilor, Mateie de Dumnezeu insuflate, organe al Mângâietorului, prin care Hristos, Cuvântul cel mai înainte de veci Se propovăduieşte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Trâmbiţa cea de Dumnezeu cuvântătoare a lui Matei înţelepţitului de Dumnezeu, a luminat popoarele, care a vestit cu osârdie strălucirea Treimii, şi întruparea cea mai presus de minte a Cuvântului, cea din tine, Preacurată.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Aurul lăsând cu adevărat, şi pe Hristos iubind cu iubire de bună credinţă, Mateie apostole, marginilor te-ai arătat luminător, şi din vameş te-ai arătat apostol mărit, ucenic fiind şi propovăduitor credinţei. Pentru aceasta adunându-ne, după datorie cinstim prea cinstită pomenirea ta şi cu credinţă prăznuim, cântând şi grăind: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu dragoste prăznuiesc sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe ceea ce este uşă cerească şi sicriu, munte cu totul sfânt, nor strălucit să o lăudăm, pe scara cea cerească, raiul cel cuvântător, mântuirea Evei, şi odorul cel mare a toată lumea, că într-însa s-a lucrat mântuirea lumii, şi iertarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: Roagă pe Fiul tău şi Dumnezeu, să dăruiască iertare greşelilor, celor ce se închină cu credinţă prea sfintei naşterii tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Sfatul cel dumnezeiesc...

De Cuvântul tău cel ipostatnic, Dumnezeule, învăţându-se ucenicul cel văzător de Dumnezeu, a risipit înţelepciunea cea lumească, cu mare glas, strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Ţie celui fericit de Hristos, ce laudă îţi vom aduce de Dumnezeu grăitorule ? Că nu poate omul, darul cel înflorit peste tine să-l spună cu cuvântul, după vrednicie, minunate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mintea ta cea neîntinată şi curată, văzându-o Cel Preaînalt ca pe o făclie în sfeşnic înalt, care luminează celor dintru întuneric, tuturor de Dumnezeu arătătorule, a pus-o înainte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Firea omenească cea smerită, ceea ce eşti binecuvântată, ai înălţat-o, ca ceea ce ai născut tăria Celui Preaînalt, mai presus de fire prea curată Maică, precum Matei a învăţat.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate...

Luând darul Preasfântului Duh, dumnezeiesc locaş te-ai arătat, dumnezeieşte te-ai învăţat de lumina cunoştinţei de Dumnezeu, încredinţat fiind, învăţăturile lui Hristos cu scrisori a le întocmi, ca un însuţi văzător de Dumnezeu ales.

Limba ta trestie Mângâietorului s-a făcut, care dă degrab mântuire celor ce cunosc Stăpânia Lui, şi suflă în sufletele lor cunoştinţa cerească, o Mateie întru-tot cinstite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe tine strălucind cu minuni şi cu daruri de tămăduiri, Hristos te-a trimis lumii, care ai călcat puterea dracilor, şi ai luminat sufletele tuturor credincioşilor celor ce te laudă pe tine propovăduitorul păcii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară, ai născut pe Fiul cel mai înainte de veci, Cel ce S-a îmbrăcat în firea omenească, precum grăitorul de Dumnezeu învăţându-ne, a zis şi o a mântuit pe aceasta din stricăciune cu nemărginita bunătate şi Fecioară ai rămas.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Venit-am întru adâncurile mării şi m-a înecat viforul păcatelor mele celor multe; dar ca un Dumnezeu scoate dintru adânc viaţa mea, Mult Milostive.

Evanghelist din vameş, dacă ţi-a urmat ţie, s-a prefăcut de Dumnezeu grăitorul cu tăria Ta cea atotputernică, Atotziditorule, Matei cel prea ales.

Îndreptează-se cu cuvintele cele de suflete hrănitoare, ale Evangheliei, mulţimea neamurilor, înălţându-se la vârful cel înalt al bunătăţilor, o Mateie prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vânează-se, cu mrejele cele de Dumnezeu împletite ale lui Matei, ucenicului, adunările credincioşilor totdeauna, spre a ta cunoştinţă făcătorule de bine, îndreptându-se.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară însemnându-te, bine te-a vestit pe tine Matei cel prea ales. Ceea ce ai născut mai presus de fire şi fără stricăciune, pe Cel ce a făcut toate, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Jugul vămii lepădând, la jugul dreptăţii te-ai lipit, şi te-ai arătat neguţător prea ales, bogăţie adunând înţelepciunea cea dintru înălţime. Pentru aceasta ai propovăduit Cuvântul adevărului, şi sufletele celor leneşi le-ai ridicat, scriind ceasul judecăţii.

Icos: Tirania vrăjmaşului mă sileşte pe mine fără saţiu, şi toată sămânţa sufletului meu o răpeşte Mateie, prietene al lui Hristos. Ci însăşi sămânţa rugăciunilor tale dându-mi fă-o să rodească spre slujba ta, şi mă arată pe mine cel mai mic cântăreţ al tău, şi vorbitor de isprăvile tale cele multe şi mari, şi pentru dragostea lui Hristos cum toate îndată şi lăsându-le, ai urmat cu fierbinţeală Celui ce te-a chemat pe tine, întâi tu fiind evanghelist în lume, scriind ceasul judecăţii.

Sinaxar

În aceasta lună în ziua a şaisprezecea, pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei.

Stih: Mântuieşti Iisuse şi vameşi cu darul tău...
Aşa strigă Matei din mijlocul focului.
Întru a şaisprezecea zi focul a omorât pe neobositul Matei.

Acest dumnezeiesc apostol şezând la vamă, a auzit să-i zică Domnul: Urmează-mi mie. Deci în ceasul acela a lăsat toate şi a urmat Domnului, făcând Domnului în casa sa mare găzduire, precum zice însuşi în Evanghelia sa. Iar de atunci şi în urmă era împreună numărat cu ceilalţi apostoli.

Acesta după ce a primit puterea Sfântului Duh, în ziua a cincizecea, şi s-a înţelepţit cu cele dumnezeieşti, atunci a scris Evanghelia sa pe limba evreiască; în urmă după opt ani de la înălţarea lui Hristos, a trimis-o pe ea la evreii cei de nou luminaţi. Şi după ce a învăţat pe parteni şi pe mideni, şi le-a aşezat lor biserici, şi multe minuni a făcut, în urmă şi-a luat sfârşitul prin foc de către cei necredincioşi.

Iar când era încă în viaţă dumnezeiescul acesta apostol; ceilalţi adică împreună ucenici şi apostoli, înconjura fiecare locul şi cetatea, ce o lua cu soartă, propovăduind Evanghelia lui Hristos. Iar acesta la parteni aflându-se, s-a suit singur într-un munte şi s-a zăbovit acolo, având o haină şi fără de acoperământ.

După ce a trecut câtăva vreme, i s-a arătat lui, Dumnezeu ca un prunc, cel ce a zidit din pământ pe om, şi întinzându-şi dreapta sa, a dat apostolului un toiag şi i-a zis: Ia aceasta şi pogorându-te din munte, şi mergând la cetatea Mirmina, sădeşte toiagul acesta înaintea uşii bisericii de acolo, care făcând rădăcini, şi înălţându-se din mâna mea cea dreaptă, se va face copac mult-roditor; şi din vârful crengilor sale, se va pogorî mursă de miere, iar din rădăcina sa va ieşi izvor de apă, cu care spălându-se oamenii cetăţii celei cu mintea de fiară, şi din mursa copacului împărtăşindu-se li se vor îndulci simţirile şi vor conteni spre a face fărădelegi. Atunci Matei primind cu cucernicie toiagul cel dat de Domnul, s-a pogorât din munte şi s-a dus la Mirmina.

Iar femeia împăratului parţilor, Fulvana cu numele, având drac viclean, a întâmpinat pe apostolul împreună fiind ea cu fiul şi cu fiica sa, care şi aceştia erau ţinuţi de duhuri necurate, şi cu glasuri aspre, şi cu săltări sălbatice, striga în preajma apostolului, zicând: Cine te-a silit ca să vii aicea şi la locurile noastre ? Sau cine este cel ce ţi-a dat ţie toiagul acesta spre pierzarea noastră ? Atunci apostolul lui Hristos cu glas liniştit, pe duhurile cele necurate adică le-a certat, iar pe cei ce pătimeau şi

se aflau în zbuciumări i-a vindecat, şi i-a făcut pe ei ca să-i urmeze lui cu bună rânduială şi cu minte.

Iar episcopul cetăţii aceleia Platon cu numele, aflând de venirea sfântului a ieşit afară împreună cu clerul şi l-a întâmpinat, şi amândoi împreună au intrat în cetate înaintea tuturor.

Atunci apostolul înfigând toiagul în pământ, a slăvit pe Dumnezeu cel ce i s-a arătat lui ca un prunc şi i-a poruncit să facă aceasta. Şi o minune! Îndată toiagul cel uscat, a prins rădăcină, şi a făcut crengi şi roadă a dat, care pică mursă de miere, precum a zis Domnul.

Lângă rădăcina copacului s-a făcut o fântână, ce izvora apă prea curată şi prea dulce, încât toţi cei ce treceau pe acolo, s-au spăimântat de această minune. Şi fiindcă vestea aceasta s-a împrăştiat în toate părţile cetăţii, alergă împreună toate mulţimile ca să vadă minunea. Care primind din dulceaţa copacului, şi spălându-se cu apa cea din izvor, lepădă îndată toată nebunia, şi cruzimea cea sălbatică din sufletul lor, ce o aveau cu înşelăciune întru închinarea de idoli.

Deci multe pătimind de la împăratul, apostolul Domnului şi prin foc primindu-şi sfârşitul, în urmă a făcut pe împăratul să se întoarcă la credinţa lui Hristos, prin minunea ce au făcut moaştele sfântului. Care botezându-se, s-a numit Matei şi zdrobind idolii, a înduplecat, pe supuşii săi şi au crezut toţi în Hristos.

Apoi şi episcop făcându-se, a lăsat după moarte episcopia fiului său, după aşezământul, ce prin vedenie i-a făcut lui dumnezeiescul apostol.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii...

Făcutu-te-ai dumnezeiască închipuire strălucirii celei dintâi, ca un ucenic cu razele Lui luminându-te, căruia cântând ai zis: Prea lăudate Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Ca o slugă a Cuvântului, prea fericite, întru dumnezeieştile lăcaşuri, unde Hristos locuieşte tu te-ai sălăşluit, precum ţie ţi-a făgăduit Dumnezeu Cel Preaînalt, Domnul părinţilor, şi însuşi Dumnezeul tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bolile Mateie se gonesc, şi fuge mulţimea dracilor, prin darurile cele dintru tine ale Dumnezeiescului Duh, întru care ai şi cântat: Domnul părinţilor şi Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe prea lăudata Fecioară o ai vestit, cu dumnezeieştile tale cuvinte, pe ceea ce a născut pe Făcătorul a toate, apostole; căruia toţi cântăm: Prealăudate Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi...

Cu voinţă neslăbită spre tine Matei prea sfinţitul fiind îndumnezeit, şi cu punere făcându-se ceea ce tu din fire eşti, lumea a tras, Stăpâne, să cânte Ţie: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Ca pe un fulger lumii, Cuvântul pe grăitorul de Dumnezeu l-a trimis, ca să gonească negura, şi pe păgâni să-i lumineze cu dogmele dreptei credinţe, pentru aceasta a şi cântat: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Cu cuvânt curat, şi cu privirea s-a dat ţie a vorbi cu Hristos. Căci dacă ai lepădat materia, de Dânsul te-ai apropiat, şi te-ai lipit, prea lăudate. Pentru aceasta ai şi cântat: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spre facerea de bine a oamenilor, Cuvântul a Se întrupa a voit; că prin uşa Fecioarei a trecut Domnul şi Născătoare de Dumnezeu o a arătat. Pentru aceasta strigăm: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc...

Dumnezeiască coroana frumuseţii celei înţelegătoare ai luat apostole, şi cu cunună prea bine înfrumuseţată a împărăţiei te-ai împodobit, cu dreapta cea atotputernică, şi străluceşti, înţelepte, împreună cu îngerii stând înaintea scaunului Stăpânului Hristos, prea fericite.

Pomul vieţii după vrednicie ai dobândit, propovăduitorule al Dumnezeului celui viu, binevestind lumii dumnezeiasca cercetare de viaţă, căci cu pomul cunoştinţei nu ţi-ai stricat mintea, rămânând neclintit şi nemişcat stâlp al Bisericii, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mireasa lui Hristos, Biserica dumnezeieşte cu Evanghelia ta, ca şi cu o coroană o ai împodobit, de Dumnezeu fericite. Şi acum dumnezeiască pomenirea ta prăznuieşte luminat, care, ca să se mântuiască de toată bântuiala şi de cumplite primejdii roagă-te.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Din sânurile Părintelui celui fără de început nedespărţindu-Se, Cuvântul, Cel fără de început, precum binevesteşte Matei scriind: Dumnezeu s-a întrupat din tine Curată cu totul fără prihană, întru-tot chipul omenesc după toată asemănarea îmbrăcându-Se, şi toate însuşirile lui luându-le.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumne-

zeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Luminânda

Podobie: Cu Duhul înainte stând...

Jugul vămii lepădând cu pricepere, lui Hristos ai urmat, o Mateie, de Dumnezeu înţelepţite şi urmelor Lui minunat urmând, întru împărtăşirea Împărăţiei Lui te-ai făcut moştean măririi, şi tăinuitor celor negrăite. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Prea sfinte mâinile tale de Dumnezeu Născătoare Fecioară cu care pe Ziditorul ai purtat, tinde-le spre rugăciune pentru noi robii tăi către Dânsul, ca să ne mântuiască pe noi de toată ispita diavolească, şi a dobândi bunătăţile acelea ce vor să fie să ne învrednicească, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

La Laude

Stihirile pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn...

Strălucit-ai apostole, luminos ca soarele cu razele Duhului, şi toată lumea ai luminat, fericite, cu cunoştinţa de Dumnezeu, şi ai gonit negura mulţimii dumnezeilor, Mateie prea înţelepte. Pentru aceasta a ta prea luminată şi vrednică de minune prăznuire astăzi săvârşim, ca pe un izvor de sfinţenie.

Întru înălţimea cunoştinţei de Dumnezeu şezând, apostole, ai luat raza Duhului, ceea ce s-a arătat ţie în chip de foc, şi în limbă de foc şi ai ars arătat toată materia păgânătăţii cea cu mulţi dumnezei. Pentru aceasta ca pe un apostol şi de Dumnezeu grăitor te cinstim, săvârşind astăzi sfântă pomenirea ta.

Tunata-i, prea înţelepte, în lume învăţăturile cele sfinţite şi de mântuire şi toată făptura o ai curăţit de nebunia idolească, Mateie şi ai luminat popoarele cu strălucirile Evangheliei. Şi capiştile idoleşti surpându-le cu darul, ai zidit Biserici, spre lauda lui Dumnezeu.

Glasul al 8-lea: Să dănţuim astăzi cu cântări credincioşii, întru pomenirea cinstitului apostol şi evanghelistului Matei. Căci acesta aruncând jugul şi aurul vămii, a urmat lui Hristos, şi dumnezeiesc propovăduitor Evangheliei s-a arătat. Pentru aceasta a ieşit vestea lui, prooroceşte în lume şi se roagă să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea, a lui Vizantie*

Jugul nedreptăţii lăsând şi lăcomia aurului lepădând, la jugul dreptăţii ai alergat; şi nedeşertată bogăţie ai răpit, ca un neguţător înţelept schimbând cele vremelnice cu cele stătătoare, şi cele pieritoare cu cele ce rămân. Că mărgăritar de Dumnezeu strălucit şi de mult preţ agonisind cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului, şi cele ce se târăsc pe pământ înţelepţeşte le-ai lăsat. Şi lui Hristos, Împăratului a toate, cu plecăciune urmând, toată făptura ai îmbogăţit, înţelepte, cu evangheliceştile cuvântări de Dumnezeu. Ci cere şi acum Mateie prea alesule, celor ce te cinstesc pe tine, mântuire şi mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Toată viaţa mea întru răutăţi cheltuind-o eu ticălosul, acum curată am rămas pustiu cu totul de toată fapta bună. Şi văzând că se apropie moartea, tremur, vai mie, de judecata Fiului tău şi Dumnezeu. Din care scoate-mă Fecioară şi mai înainte de nevoia aceea, întoarce-mă, Stăpână, şi mă mântuieşte.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile şi Otpustul Ceasului 1. Şi otpustul desăvârşit.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol şi evanghelist Matei

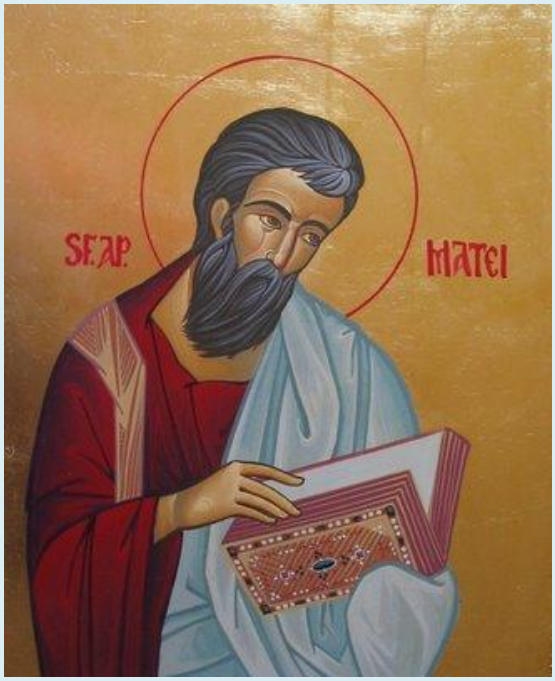

Troparul Sfântului apostol şi evanghelist Matei, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte şi evanghelist Matei, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Deschide-voi gura mea...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din destul dă-mi harul cel ce s-a sălăşluit întru tine, prea lăudate Matei şi slugă a lui Hristos. Şi voi striga cu strălucire, propovăduind şi voi cânta minunile tale, bucurându-mă.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ai părăsit deplin tulburarea celor pământeşti, dacă ai auzit glasul Cuvântului ce S-a Întrupat şi iconom al harului te-ai arătat, propovăduitor primit de Dumnezeu, fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Însuţi văzător fiind şi slugă a Cuvântului, celui ce a strălucit mai înainte de veci din Tatăl, apostole, ai înconjurat lumea binevestind venirea Lui tuturor neamurilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pierzarea morţii şi stricarea stricăciunii şi arătarea vieţii ai binevestit-o, înţelepte, că Fecioara, în pântece zămislind pe Cel Necuprins, lumea a înnoit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maice şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe ai Tăi apostoli, Cuvinte al lui Dumnezeu, i-ai arătat luminători vieţii, care au alungat întunericul necredinţei, Stăpâne şi cu dumnezeiască Mărirea Ta lumea toată au luminat.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu toată armătura Ta într-armând pe apostolul Matei, prea alesul, Mântuitorule, mai tare decât pe tirani pe acesta l-ai făcut Stăpâne şi pierzător l-ai arătat al înşelăciunii idoleşti, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vestirea limbii tale celei de foc a ars capiştile demonilor, Sfinte Matei, de Dumnezeu insuflate, organ al Mângâietorului, prin care se propovăduieşte Hristos, Cuvântul cel mai înainte de veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Trâmbiţa cea de Dumnezeu cuvântătoare a Sfântului Matei, înţelepţitul de Dumnezeu, a luminat popoarele, căci a vestit cu osârdie strălucirea Treimii şi Întruparea cea mai presus de minte a Cuvântului, cea din tine, Preacurată.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Sfatul cel dumnezeiesc...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De Cuvântul Tău cel Ipostatic, Dumnezeule, fiind învăţat ucenicul cel văzător de Dumnezeu, a risipit înţelepciunea cea lumească, cu mare glas strigând: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ţie, celui fericit de Hristos, ce laudă îţi vom aduce, de Dumnezeu grăitorule? Că nu poate omul să spună cu cuvântul, după vrednicie, harul cel înflorit peste tine, minunate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Văzând mintea ta cea neîntinată şi curată, Cel Preaînalt a pus-o, de Dumnezeu arătătorule, ca pe o făclie în sfeşnic înalt, să lumineze tuturor celor din întuneric.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Firea omenească cea smerită, ceea ce eşti binecuvântată, ai înălţat-o, ca ceea ce ai născut tăria Celui Preaînalt, mai presus de fire, prea curată Maică, precum a învăţat Sfântul Matei, evanghelistul.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Primind harul Preasfântului Duh, te-ai arătat dumnezeiesc locaş, dumnezeieşte învăţând lumina cunoştinţei de Dumnezeu şi ai fost încredinţat a întocmi în scris învăţăturile lui Hristos, ca un adevărat văzător de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Limba ta s-a făcut trestie a Mângâietorului, care dă degrab izbăvire celor ce cunosc stăpânia Lui şi suflă în sufletele lor cunoştinţa cerească, o, întru tot cinstite apostole Matei!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe tine, strălucind cu minuni şi cu haruri de tămăduiri, Hristos te-a trimis lumii, iar tu ai călcat puterea demonilor şi ai luminat sufletele tuturor credincioşilor, care te laudă pe tine, propovăduitorul păcii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioara a născut pe Fiul Cel mai înainte de veci, cel ce S-a îmbrăcat în firea omenească, precum grăitorul de Dumnezeu învăţându-ne a zis şi a mântuit-o din stricăciune cu nemărginita bunătate şi Fecioară a rămas.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Venit-am întru adâncurile mării şi m-a înecat viforul păcatelor mele celor multe; dar ca un Dumnezeu scoate dintru adânc viaţa mea, Mult Milostive.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Evanghelist din vameş, când Ţi-a urmat Ţie, s-a prefăcut de Dumnezeu grăitorul, cu puterea ta cea tare, Atotziditorule, Sfântul Matei cel întru toate ales.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Se îndreptează, cu cuvintele cele de suflete hrănitoare ale Evangheliei, mulţimea neamurilor, înălţându-se la vârful cel înalt al virtuţilor, o, prea fericite apostole Matei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sunt vânate, cu mrejele cele de Dumnezeu împletite ale Sfântului Matei ucenicul, adunările credincioşilor totdeauna, spre a Ta cunoaştere, Făcătorule de bine, îndreptându-se.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară te-a binevestit pe tine, Sfinte Matei, cel întru toate ales, scriind despre tine, Ceea ce ai născut mai presus de fire şi fără stricăciune pe Cel ce a făcut toate, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, popo-rului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Jugul vămii lepădând, la jugul dreptăţii te-ai lipit şi te-ai arătat neguţător întru toate ales, bogăţie adunând înţelepciunea cea din înălţime. Pentru aceasta ai propovăduit cuvântul adevărului şi ai ridicat sufletele celor trândavi, arătând în scris ceasul judecăţii.

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcutu-te-ai dumnezeiască închipuire Strălucirii celei dintâi, ca un ucenic cu razele ei luminându-te, căreia cântând ai zis: Prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un slujitor al Cuvântului, prea fericite, întru dumnezeieştile Locaşuri, unde Hristos locuieşte, tu te-ai sălăşluit, precum ţie ţi-a făgăduit Dumnezeu cel Preaînalt, Domnul părinţilor şi Însuşi Dumnezeul tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bolile se alungă şi fuge mulţimea demonilor, prin darurile cele din tine, Sfinte Matei, ale Dumnezeiescului Duh, întru care ai şi cântat: Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Prea lăudata Fecioară ai adeverit-o, apostole, cu dumnezeieştile tale cuvinte, pe ceea ce a născut pe Făcătorul a toate, căruia toţi cântăm: Prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu voinţă neslăbită spre tine, Sfântul Matei prea sfinţitul, fiind îndumnezeit şi cu punere făcându-se Ceea ce tu din fire eşti, lumea a tras, Stăpâne, să cânte Ţie: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca pe un fulger lumii, Cuvântul a trimis pe grăitorul de Dumnezeu, ca să gonească întunericul şi pe păgâni să-i lumineze cu dogmele dreptei credinţe. Pentru aceasta a şi cântat: pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Prin cuvânt curat şi prin gândire s-a dat ţie a vorbi cu Hristos. Căci dacă ai lepădat materia, te-ai apropiat şi te-ai alipit de Dânsul, prea lăudate. Pentru aceasta ai şi cântat: pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spre facere de bine oamenilor, Cuvântul a binevoit a Se Întrupa; că prin uşa Fecioarei a trecut Domnul şi Născătoare de Dumnezeu a arătat-o. Pentru aceasta strigăm: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc...

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeiasca coroană a frumuseţii celei înţelegătoare ai luat, apostole şi cu cununa cea prea înfrumuseţată a Împărăţiei te-ai împodobit şi cu dreapta cea Atotputernică străluceşti, înţelepte, împreună cu îngerii stând înaintea scaunului Stăpânului Hristos, prea fericite.

Stih: ***Sfinte apostole şi evanghelist Matei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pomul vieţii după vrednicie ai dobândit, propovăduitorule al Dumnezeului celui viu, bine vestind lumii dumnezeiasca cercetare de viaţă, căci cu pomul cunoştinţei

nu ţi-ai stricat mintea, rămânând neclintit şi nemişcat stâlp al Bisericii, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mireasa lui Hristos, Biserica, ai împodobit-o dumnezeieşte cu Evanghelia ta, ca şi cu o coroană, de Dumnezeu fericite. Şi acum roagă-te ca să se mântuiască de toată bântuiala şi de cumplite primejdii cel care prăznuieşte în chip luminat dumnezeiască pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

De Sânurile Părintelui Celui fără de început nedespărţindu-Se Cuvântul cel fără de început, precum binevesteşte Sfântul Matei, Dumnezeu fiind, S-a Întrupat din tine, Curată, cu totul fără prihană, îmbrăcând întru totul chipul omenesc după toată asemănarea şi toate însuşirile acestuia luându-le.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Aurul părăsindu-l cu adevărat şi pe Hristos iubind cu iubire de dreaptă credinţă, apostole Matei, marginilor lumii te-ai arătat luminător şi din vameş te-ai arătat apostol mărit, ucenic fiind şi propovăduitor al credinţei. Pentru aceasta adunându-ne, după datorie cinstim prea cinstită pomenirea ta şi cu credinţă prăznuim, cântând şi grăind: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce cu dragoste prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine,

Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe Ceea ce este uşă cerească şi raclă, munte cu totul sfânt, nor strălucit să o lăudăm, pe scara cea cerească, Raiul cel cuvântător, izbăvirea Evei şi odorul cel mare a toată lumea, că într-însa s-a lucrat mântuirea lumii şi iertarea greşelilor celor de demult pentru aceasta strigăm către dânsa: roagă pe Fiul tău şi Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli celor ce se închină cu credinţă Preasfintei naşterii tale.

Acatistul Sfântului apostol şi evanghelist Matei

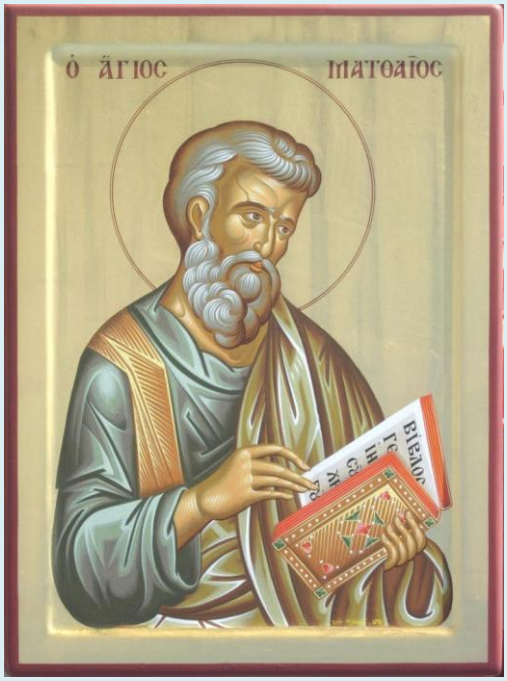

Acatistul Sfântului apostol şi evanghelist Matei (s.v. 16 noiembrie / s.n. 29 noiembrie):

https://www.academia.edu/125615681/Acatistul_Sf%C3%A2ntului_apostol_%C5%9Fi_evanghelist_Matei_s_v_16_noiembrie_s_n_29_noiembrie_

https://archive.org/details/ac_20241117

https://www.slideshare.net/slideshow/acatistul-sfantului-apostol-si-evanghelist-matei-s-v-16-noiembrie-s-n-29-noiembrie/273370600

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te

sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Roagă-te și crede - Acatistul Sfântului apostol și evanghelist Matei - 16 noiembrie:
https://www.youtube.com/watch?v=83cyizd5TUs

Acatistul Sfantului apostol Matei - 16 noiembrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=rWnsTXUzDa4

&&&

Condacul 1

Pe ucenicul Domnului şi luminătorul a toată lumea, pe Matei, apostolul să-l lăudăm credincioşii, ca pe cel ce pe păgâni din închinarea idolilor la adevăratul Dumnezeu prin Evanghelie i-a întors. Pentru aceasta cu bucurie să-i cântăm: ***Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!***

Icosul 1

Având sufletele întinate de gânduri şi de cuvinte rele, cu dumnezeiescul dar pe care l-ai primit de la Hristos, curăţeşte-le, propovăduitorule al Domnului Matei, ca fiind curate să-ţi aducă ţie cântare vrednică aşa:
Bucură-te, cel ce din vameş, apostol ai devenit;
Bucură-te, că de la vamă ai fost chemat la ucenicie;
Bucură-te, că de la Iisus ai auzit chemarea: „Urmează-Mi”;
Bucură-te, că îndată, toate lăsându-le, pe Hristos L-ai urmat;
Bucură-te, că pe Hristos în casa ta L-ai primit;
Bucură-te, că de El ai fost luminat;
Bucură-te, că prin tine mulţi păcătoşi au fost miluiţi;
Bucură-te, că împreună cu toţi apostolii ai urmat Domnului;
Bucură-te, că de lume te-ai despărţit şi pe Hristos în inima ta L-ai primit;
Bucură-te, că lumină neamurilor te-ai făcut;
Bucură-te, că Evanghelia ta pe mulţi din întuneric i-a scos;
Bucură-te, că pe Hristos până la marginile lumii L-ai propovăduit;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 2-lea

Cu cuvântul Evangheliei, Matei prea lăudate, din întunericul înşelăciunii ai scos popoarele precum te-ai făgăduit Domnului Iisus Hristos, cel ce te-a învăţat a vâna pe oameni la credinţa Lui. Pentru aceasta cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Cu limbă de foc te-ai arătat arzând înşelăciunea, prea înţelepte Matei, pururea fericite, primind înfăţişarea Mângâietorului, care în fiinţă a venit la tine. De aceea ai făcut să se teamă toată mintea celor ce ascultau al tău cuvânt, când slava celui Atotputernic ai propovăduit. Pentru acestea lăudăm darul luat şi ţie-ţi cântăm acestea:
Bucură-te, primitorule al Duhului Sfânt în limbi de foc;
Bucură-te, că prin multe ţări ai mers din loc în loc;
Bucură-te, că pe păgânii parţi, prin Evanghelie, i-ai luminat;
Bucură-te, că pentru Evanghelie cu foc ai fost ars;
Bucură-te, că după mulţi ani de propovăduire sângele pentru Hristos ţi-ai vărsat;
Bucură-te, trâmbiţa Duhului cea luminată;
Bucură-te, prea fericite al Cuvântului slujitor;
Bucură-te, dumnezeiesc vistiernic al adevărurilor celor mai presus de înţelegere;
Bucură-te, fântână a dumnezeieştilor predanii;
Bucură-te, râu care izvorăşti apele cunoştinţei de Dumnezeu;
Bucură-te, că în tot pământul a ieşit vestirea ta cea dumnezeiască;

Bucură-te, luminător al Bisericii, de Dumnezeu aşezat;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 3-lea

Alergat-ai cu sete la chemarea Mântuitorului, apostole Matei şi cu osârdie, de bunăvoie te-ai dat spre ascultarea învăţăturii Lui şi tuturor le-ai propovăduit pe Dumnezeu adevărat, pentru aceasta cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Lui Hristos celui ce te-a chemat la ucenicia cerească ai urmat cu osârdie, de Dumnezeu primite, toată îndeletnicirea grijii pământeşti de îndată lepădând-o, că luând cunoştinţă de Împărăţia cea de sus, te-ai îndepărtat de cele de jos şi de mărirea deşartă, evanghelist din vameş făcându-te. Pentru aceasta de la toţi auzi unele ca acestea:
Bucură-te, prea cald rugător pentru toată lumea;
Bucură-te, Sfinte Matei, al mântuirii păzitor;
Bucură-te, al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu lăudător;
Bucură-te, cel împreună cu îngerii şi cu toţi sfinţii cântător;
Bucură-te, al nostru păzitor;
Bucură-te, al tainelor lui Hristos păzitor;
Bucură-te, temelia prea întemeiată a propovăduirii lui Hristos;
Bucură-te, al nostru rugător către Domnul Dumnezeu;
Bucură-te, că tu ai propovăduit credinţa cea dată de Domnul Iisus Hristos;
Bucură-te, luminătorul cereştii cunoştinţe;
Bucură-te, învăţătorul dreptei credinţe;
Bucură-te, prin care Domnul Iisus Hristos Se sălăşluieşte;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 4-lea

Cu trâmbiţa evangheliceloг tale cuvinte ai adus pe oameni la cunoştinţa de Dumnezeu, pururea pomenite Matei, apostole şi adunările înşelăciunii de pe pământ le-ai alungat şi în unirea gândului pe credincioşi i-ai îndreptat. Pentru aceasta cinstim sfântă pomenirea ta, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Prin cuvântul Evangheliei, templele idoleşti în biserici lui Dumnezeu le-ai prefăcut, prea cinstite apostole Matei şi în ele ai sfinţit pe fiii botezului pe care darul i-a înnoit prin apă şi prin Duh. Pentru aceasta cântăm ţie laudele acestea:
Bucură-te, că ai răstignit cele lumeşti şi întru tine vieţuieşte Hristos;
Bucură-te, prin care întunericul păgânătăţii s-a risipit;

Bucură-te, prin care lumea s-a luminat;
Bucură-te, unitule cu Dumnezeu;
Bucură-te, că pe fiii oamenilor lui Dumnezeu i-ai adus;
Bucură-te, degrabă ascultător al celor ce cu credinţă te cheamă;
Bucură-te, că ai fost într-armat cu limbă de foc a Duhului Sfânt;
Bucură-te, că Evanghelia lui Hristos luminat ai scris;
Bucură-te, că din nesfârşita bogăţie a Duhului te-ai împărtăşit;
Bucură-te, că pe toţi să se închine Sfintei Treimi îi înveţi;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 5-lea

Din adâncul răutăţii celei mai de jos, la înălţimea cea prea înaltă a virtuţii, ca un vultur ce zboară sus în chip minunat, ai alergat, Matei prea lăudate; că ai urmat lui Hristos, cel ce a acoperit cerurile cu bunătatea şi a umplut de cunoştinţa Sa tot pământul; următor Lui întru toate te-ai arătat, binevestind pacea, viaţa şi mântuirea, celor ce s-au plecat cu dreaptă credinţă dumnezeieştilor porunci. Întru care îndreptează-ne şi pe noi, cei ce împreună cu tine cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Celui ce întâi a scris Evanghelia lui Hristos şi a luminat toată făptura cea de sub cer, lui Matei prea înţeleptul şi tăinuitorul cel prea ales al Domnului şi vestitorul dumnezeieştilor învăţături, toţi credincioşii cu dragoste să-i cântăm:
Bucură-te, prin care credinţa s-a răspândit;
Bucură-te, prin care rătăcirea a fost zădărnicită;
Bucură-te, păzitorul Evangheliei lui Hristos;
Bucură-te, cel dintâi scriitor al dumnezeieştii Evanghelii;
Bucură-te, tăinuitorul cel prea ales al tainelor cereşti;
Bucură-te, stea strălucitoare a Ortodoxiei;
Bucură-te, biruitor nebiruit al credinţelor păgâneşti;
Bucură-te, împodobitorul Bisericilor;
Bucură-te, al lui Hristos dulce cugetător;
Bucură-te, luminat doctor al celor bolnavi;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 6-lea

Auzind glasul Cuvântului ce S-a întrupat, ai părăsit deplin tulburarea celor pământeşti şi iconom al harului te-ai arătat, propovăduitor de Dumnezeu primit, fericite apostol Matei. Pentru aceasta, împreună cu toate Cetele cele cereşti, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Lepădând câştigurile cele cu nelegiuire ale vameşului şi luând crucea, ai urmat lui Hristos, celui ce te-a chemat, fericite Matei. Pentru aceasta ai primit bogăţia cea neîmpuţinată a harului, din care cu îndestulare reverşi celor ce cu dragoste te laudă:
Bucură-te, al dumnezeieştii Întrupări înalt tâlcuitor;
Bucură-te, carte de Dumnezeu închipuită, foarte folositoare minţii;
Bucură-te, comoară dumnezeiască a cereştilor comori;
Bucură-te, cel ce eşti învăţătură de trebuinţă celor ce învaţă;
Bucură-te, al adevărului stâlp întăritor;
Bucură-te, al Bisericii lui Dumnezeu stâlp neclintit;
Bucură-te, cel ce pe credincioşi cu răbdare i-ai mântuit;
Bucură-te, Biserică a fiilor duhovniceşti;
Bucură-te, al Cuvântului Celui Întrupat strălucit văzător;
Bucură-te, binevestitor al Vieţii celei veşnice;
Bucură-te, că celor ce erau sub Lege harul le-ai propovăduit;
Bucură-te, trâmbiţa cea fără de tăcere a Duhului Sfânt;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 7-lea

Aurul părăsindu-l cu adevărat şi pe Hristos iubind, Sfinte apostole Matei, te-ai arătat luminător până la marginile lumii şi din vameş te-ai arătat apostol mărit, ucenic fiind şi propovăduitor al credinţei, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

De Cuvântul Tău cel ipostatic, Dumnezeule, fiind învăţat ucenicul cel văzător de Dumnezeu, a risipit înţelepciunea cea lumească cu dumnezeiasca înţelepciune a Evangheliei Tale, pe toţi învăţându-ne laude să-Ţi aducem. Pentru aceasta, cu bucurie îi cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, gură de Dumnezeu grăitoare;
Bucură-te, al tainelor lui Dumnezeu vestitorule;
Bucură-te, cel prin care Hristos mântuieşte sufletele noastre;
Bucură-te, limbă de foc suflătoare care grăieşti cele dumnezeieşti;
Bucură-te, a Mângâietorului cinstit glas;
Bucură-te, doborârea înţelepciunii celor înţelepţi;
Bucură-te, lepădarea priceperii celor pricepuţi;
Bucură-te, privighetoarea cerului cea cu dulce glăsuire;
Bucură-te, cel prin care Duhul Sfânt ne luminează;
Bucură-te, că ai fost încredinţat a întocmi în scris învăţăturile lui Hristos;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 8-lea

Cu darul cel dat ţie de la Dumnezeu, Matei de Dumnezeu văzătorule, duhurile demonice cu cuvântul se izgonesc, bolile se vindecă, mulţimea patimilor sufleteşti se îndepărtează de la cei bolnavi; pentru aceasta cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Lepădând jugul cel urât al vămii, Matei, apostole la jugul dreptăţii te-ai supus şi te-ai arătat iscusit negustor, bogăţie adunând înţelepciunea cea din înălţime şi tuturor ai propovăduit Cuvântul adevărului, arătând în scris ceasul Judecăţii. Pentru aceasta toţi creştinii îţi cântă:

Bucură-te, lumina celor întunecaţi cu păgânătatea;
Bucură-te, calea cea adevărată a celor rătăciţi;
Bucură-te, al luminilor lui Hristos văzător şi propovăduitor;
Bucură-te, al patimilor lui Hristos prea ales mărturisitor;
Bucură-te, al minunilor Domnului bun lucrător;
Bucură-te, stăpânirea dogmelor lui Dumnezeu;
Bucură-te, al luminii celei gândite luminoasă descoperire;
Bucură-te, gură care vesteşti pe Hristos Dumnezeu;
Bucură-te, iconomia frumuseţii celei întâi închipuite;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 9-lea

Cu arzătoare râvnă, apostole sfinte, ai plecat să împlineşti porunca propovăduirii Evangheliei şi primind înştiinţare de la Dumnezeu să vesteşti Evanghelia în cetatea Mirmina din ţinutul parţilor, îndată ai mers acolo, pe toţi învăţându-i să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

În post şi rugăciune, pe munte multe zile nevoindu-te, apostole al lui Hristos Matei, ca un prunc ţi S-a arătat Ziditorul a toate şi toiag în mâinile tale dând ţi-a poruncit să mergi la parţi, în cetatea Mirmina şi în faţa bisericii de acolo toiagul să-l sădeşti pentru a arăta minunile Lui. Şi tu, întru toate ascultător făcându-te, de la toţi auzi unele ca acestea:

Bucură-te, rug aprins ce cuvântul Evangheliei arăţi;
Bucură-te, că Evanghelia la parţi şi mezi ai vestit;
Bucură-te, că în cetatea Mirmina de Dumnezeu ai fost trimis;
Bucură-te, că de vedenii prea înalte te-ai învrednicit;
Bucură-te, că pe împărăteasa cetăţii de demonul cel cumplit o ai izbăvit;
Bucură-te, că pe duhurile necurate le-ai certat;
Bucură-te, că şi pe copii i-ai izbăvit;

Bucură-te, că, ascultând porunca, toiagul în cetate l-ai sădit;
Bucură-te, că toiagul îndată a prins rădăcini şi copac mare s-a făcut;
Bucură-te, că minuni multe cu puterea lui Hristos ai făcut;
Bucură-te, că împăratul cel idolatru la multe patimi te-a supus;
Bucură-te, că viaţa pentru Hristos prin foc ţi-ai dat;
Bucură-te, că prin minunile de la sfintele tale moaşte şi împăratul nelegiuirea a părăsit şi pe Hristos adevărat Dumnezeu L-a mărturisit;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 10-lea

Cine te-a învăţat a grăi aşa, Sfinte apostole Matei? Cine ţi-a luminat mintea ca să vezi limpede raza slavei celei neapropiate, care a strălucit lumina Adevărului în inimile noastre, fără numai Iisus Hristos Dumnezeu? Pentru aceasta cântăm Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Se înspăimântează toată mintea de propovăduirea ta, pe care ai trâmbiţat-o în tot pământul, tăinuitorule al lui Hristos şi văzătorule al celor de sus, cel ce eşti cinstit de Domnul între cei doisprezece apostoli; pentru aceasta cântăm ţie:
Bucură-te, rugătorule pentru noi către Domnul;
Bucură-te, că prin sfintele tale rugăciuni Domnul ne miluieşte pe noi;
Bucură-te, că prin ajutorul tău, tiranul satana se izgoneşte de la noi;
Bucură-te, că bolile cele sufleteşti şi trupeşti le îndepărtezi de la noi;
Bucură-te, raza cea luminoasă a Duhului Sfânt;
Bucură-te, mângâierea celor necăjiţi;
Bucură-te, sănătatea celor bolnavi;
Bucură-te, împreună călător cu cei ce călătoresc;
Bucură-te, ajutorul celor ce te cheamă când zboară în aer;
Bucură-te, hrănitorul nostru, al celor flămânzi de fapte bune;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 11-lea

Cu voinţă neslăbită, Matei, prea sfinţitul, asemenea Chipului dumnezeiesc făcându-se, lumea cea din întuneric o a tras ca să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Cel de lumină purtător şi de bucurie dătător, fericite Matei, apostole al lui Hristos, dumnezeiască pomenirea ta rază de tămăduire străluceşte nouă, celor ce cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, stea mai luminoasă decât soarele;

Bucură-te, sfeşnic care străluceşti cu raze de aur;
Bucură-te, celor întristaţi în necazuri ajutător;
Bucură-te, cel ce eşti izgonitor înfricoşător al demonilor;
Bucură-te, frumuseţea cea prea luminată a Bisericii Ortodoxe;
Bucură-te, podoaba cea prea cinstită a apostolilor;
Bucură-te, luminătorul cel mare al mucenicilor;
Bucură-te, veselia cea strălucită a cuvioşilor;
Bucură-te, lauda cea fericită a tuturor sfinţilor;
Bucură-te, rugătorule, mijlocitorule şi folositorule al tuturor ortodocşilor;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 12-lea
Ai strălucit, apostole, luminos ca soarele cu razele Duhului şi toată lumea o ai luminat, fericite, cu cunoştinţa de Dumnezeu şi ai alungat negura mulţimii zeilor, Matei prea înţelepte. Pentru aceasta prea luminata ta prăznuire săvârşind, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Toate neamurile mulţumim ţie, mărite apostole Matei, că prin cuvântul Evangheliei, pe care tu cel dintâi l-ai cuprins în scris, de la pământ la cer ne-ai ridicat şi de la slujirea vrăjmaşului depărtându-ne, la cunoştinţa Adevăratului Dumnezeu ne-ai adus. Pentru aceasta laudă cu mulţumire îţi aducem, cântând unele ca acestea:
Bucură-te, apostole Matei, nume prea scump şi dulce nouă drept-credincioşilor;
Bucură-te, izgonitorul tuturor ereziilor;
Bucură-te, arma cea nebiruită a credincioşilor;
Bucură-te, stâlpul cel tare al Bisericii;
Bucură-te, cel ce ne adăpi cu apa cea vie a Evangheliei;
Bucură-te, luminătorule al lumii;
Bucură-te, cel ce ne izbăveşti pe noi din tot felul de nevoi;
Bucură-te, cel ce ne izbăveşti pe noi de vicleşugul vrăjmaşului;
Bucură-te, că tu pe toţi îi înveţi să se închine Sfintei Treimi;
Bucură-te, că toate neamurile prin tine vin în Biserica lui Iisus Hristos;
Bucură-te, cel ce la sfârşitul vieţii noastre ne ajuţi ca prin pocăinţă să ne mântuim;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea minunate Sfinte şi mărite apostol Matei, cu lacrimi alergăm la sprijinul tău, ca prin rugăciunile tale, cele de Dumnezeu primite, să ne izbăveşti pe noi de chinurile cele veşnice, prea lăudate şi luminii Raiului să ne învredniceşti, ca împreună cu tine neîncetat să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi:

Icosul 1

Având sufletele întinate de gânduri şi de cuvinte rele, cu dumnezeiescul dar pe care l-ai primit de la Hristos, curăţeşte-le, propovăduitorule al Domnului Matei, ca fiind curate să-ţi aducă ţie cântare vrednică aşa:
Bucură-te, cel ce din vameş, apostol ai devenit;
Bucură-te, că de la vamă ai fost chemat la ucenicie;
Bucură-te, că de la Iisus ai auzit chemarea: „Urmează-Mi”;
Bucură-te, că îndată, toate lăsându-le, pe Hristos L-ai urmat;
Bucură-te, că pe Hristos în casa ta L-ai primit;
Bucură-te, că de El ai fost luminat;
Bucură-te, că prin tine mulţi păcătoşi au fost miluiţi;
Bucură-te, că împreună cu toţi apostolii ai urmat Domnului;
Bucură-te, că de lume te-ai despărţit şi pe Hristos în inima ta L-ai primit;
Bucură-te, că lumină neamurilor te-ai făcut;
Bucură-te, că Evanghelia ta pe mulţi din întuneric i-a scos;
Bucură-te, că pe Hristos până la marginile lumii L-ai propovăduit;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul 1

Pe ucenicul Domnului şi luminătorul a toată lumea, pe Matei, apostolul să-l lăudăm credincioşii, ca pe cel ce pe păgâni din închinarea idolilor la adevăratul Dumnezeu prin Evanghelie i-a întors. Pentru aceasta cu bucurie să-i cântăm: ***Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!***

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfântului apostol şi evanghelist Matei şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin !

Sursa:
https://doxologia.ro/ceaslov/acatiste/acatistul-sfantului-apostol-evanghelist-matei

https://chirho88888888.wordpress.com/2019/11/16/acatistul-sfantului-apostol-si-evanghelist-matei/

Imnografie

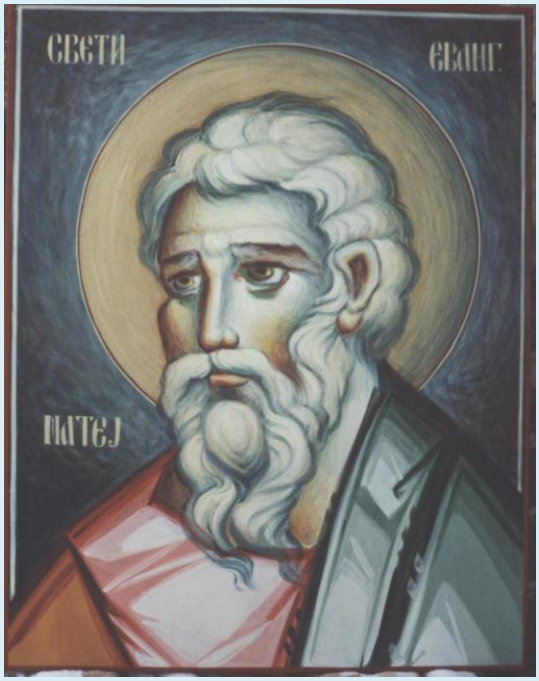

Troparul Sfântului apostol şi evanghelist Matei: Apostole Sfinte şi evanghelist Matei, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condacul Sfântului apostol şi evanghelist Matei: Jugul vămii lepădând, la jugul dreptăţii te-ai lipit şi te-ai arătat neguţător întru toate ales, bogăţie adunând înţelepciunea cea din înălţime. Pentru aceasta ai propovăduit cuvântul adevărului şi ai ridicat sufletele celor trândavi, arătând în scris ceasul judecăţii.

Tropar (glasul 3): Cu ardoare, l-ai urmat pe Hristos Stăpânul, care în bunătatea Lui, a venit pe pământ. Chemându-te din casa vămii, Te-a arătat apostol deosebit: propovăduitorul Evangheliei în lumea întreagă! De aceia, divinule orator Matei, slăvim scumpă amintirea ta! Roagă-l pe mult milostivul Dumnezeu să dea sufletelor noastre iertarea mântuirii.

(Video) Troparul Sfântului apostol și evanghelist Matei - Interpret: Otilia Simeria: **https://doxologia.ro/cantari/video-troparul-sfantului-apostol-evanghelist-matei-16-noiembrie**

Sfântul apostol și evanghelist Matei - 16 noiembrie:

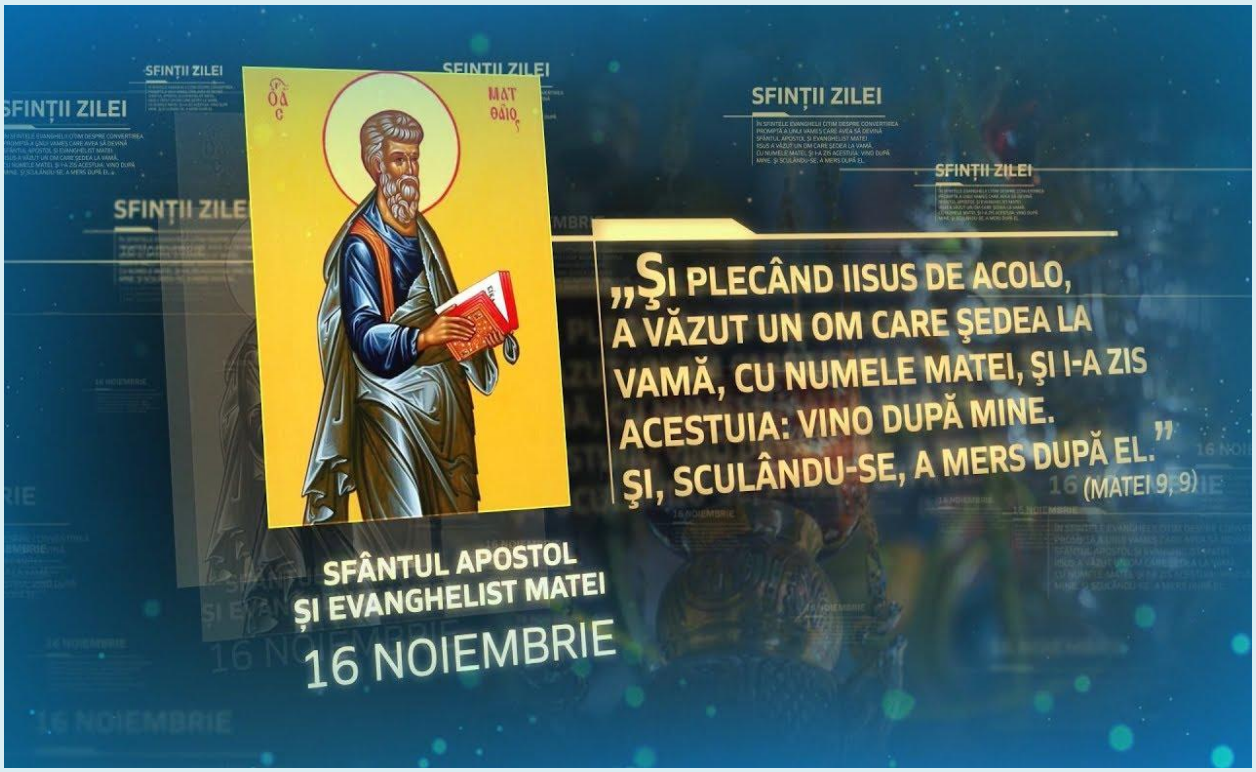

https://www.youtube.com/watch?v=g-g4soFznlU

Sfânta Evanghelie după Matei

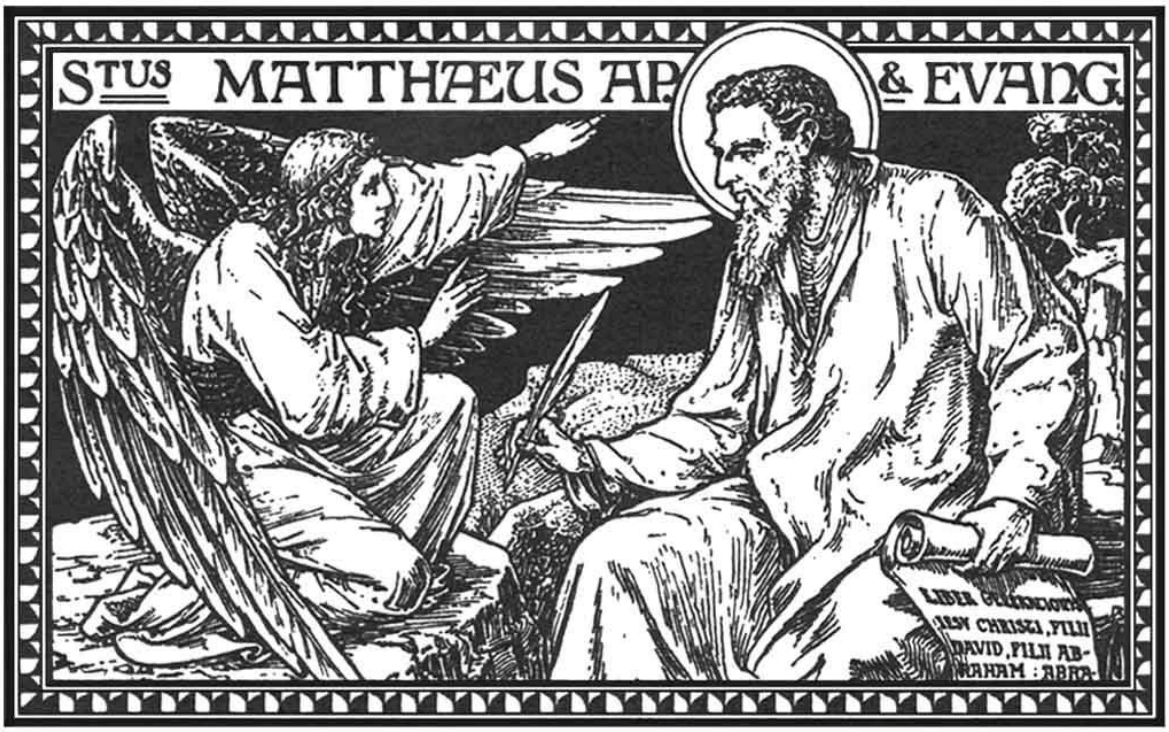

Introducere la Evanghelia după Matei

De notat mai întâi că acest *după* semnifică: „Evanghelia potrivit lui Matei“; sau: „... în conformitate cu cele scrise de Matei“; sau: „... în versiunea lui Matei“. Evanghelia (cuvânt grecesc care înseamnă „vestea cea bună“) este una singură, cea trăită şi propovăduită de Domnul Iisus Hristos, Care nu a scris nimic. Ea a fost preluată de Sfinţii Săi ucenici şi Apostoli şi a circulat numai oral, timp de câteva decenii, sub garanţia Duhului Sfânt care i-a asigurat adevărurile fundamentale. Dintre cei ce au predicat-o astfel s-au distins apoi aceia pe care-i cunoaştem sub numele de evanghelişti; ei au consemnat în scris o parte din tradiţia orală pe care o posedau fie direct, fie indirect de la martori oculari sau prin mijlocirea unor documente. Fiecare însă a procedat în funcţie de scopul, mijloacele, cultura şi stilul care-i erau proprii, şi aşa se face că evangheliile, deşi istorisesc aceeaşi viaţă şi aceeaşi învăţătură a lui Iisus, nici nu se suprapun şi nici nu epuizează întreaga materie; mai mult, vom observa că, relatând unul şi acelaşi eveniment, un autor îl amplifică în timp ce altul îl condensează sau îl aşază într-un alt context, după rolul şi importanţa pe care i le conferă în iconomia întregului.

Dintre cele patru evanghelii din canonul Noului Testament, primele trei se numesc şi „evanghelii sinoptice“, ele având asemănări atât de mari încât pot fi puse pe trei coloane paralele şi privite simultan: acelaşi plan general, acelaşi tip şi aproape aceeaşi succesiune a episoadelor, acelaşi vocabular şi aceeaşi viziune asupra învăţăturii lui Iisus. Cu toate acestea, fiecare îşi are particularităţile care fac din ea o operă distinctă şi inconfundabilă.

Evanghelia după Matei i se datorează celui ce mai înainte se numise Levi, funcţionar public la vamă şi care fusese chemat de Domnul Însuşi să-I devină ucenic (Mt 10, 3; Mc 3, 18; Lc 6, 15); aşadar, martor direct al evenimentelor relatate. El şi-a scris Evanghelia mai întâi în limba aramaică (vorbită de contemporanii săi şi în care propovăduise Domnul), în jurul anului 50, pentru creştinii proveniţi dintre iudeii din Palestina; această versiune nu a ajuns până la noi. În preajma anului 65 (oricum, înainte de anul 70) Matei a rescris-o în greacă, limba în care, practic, circula toată cultura imperiului roman; versiunea ni s-a păstrat în peste 50 de codici.

Matei nu-şi propune să prezinte viaţa, activitatea şi învăţătura lui Iisus în succesiunea lor cronologică, ci-şi organizează materialul în funcţie de două scopuri principale:

Să demonstreze că Iisus Hristos reprezintă plinirea profeţiilor mesianice din Vechiul Testament, de unde şi caracterul profund dramatic al vieţii Sale: respins de propriul Său popor (pentru care Se întrupase în primul rând), El Se va deschide neamurilor păgâne, chemându-le la mântuire întru Împărăţia Cerurilor; să înfăţişeze viaţa şi activitatea lui Iisus în compartimente compacte: episoade biografice semnificative, cuvântări, minuni, parabole etc. Din acest punct de vedere, el s-a impus drept Evanghelistul marilor cuvântări.

Dintr-o analiză foarte sumară pot fi reţinute următoarele segmente:

- Naşterea lui Iisus şi viaţa Sa neştiută (1, 1 - 2, 23).
- Iisus Îşi pregăteşte misiunea publică (3, 1 - 4, 11).
- Activitatea lui Iisus în Galileea şi în ţinuturile dimprejur (4, 12 - 18, 35).
- Suirea la Ierusalim (19, 1 - 20, 34).
- Activitatea lui Iisus în Ierusalim (21, 1 - 25, 46).
- Patimile lui Iisus (26, 1 - 27, 66).
- Iisus după învierea Sa din morţi (28, 1-20).

În interiorul acestor segmente sunt rânduite temele pe care autorul şi le-a propus, după un plan bine chibzuit. Matei este scriitorul echilibrului şi armoniei, al înţelepciunii bine aşezate, al construcţiei solide şi al stilului sobru.

Predica de pe Munte, Marea Cuvântare Eshatologică, Rechizitoriul lui Iisus asupra fariseilor sunt modele de compoziţie elaborată, din a cărei structură nu lipsesc anumite jocuri controlate din simbolica numerelor, cum ar fi, de pildă, cifra şapte: şapte cereri în Rugăciunea Domnească, şapte parabole, şapte mustrări asupra fariseilor, trei grupe a câte de două ori şapte (14) în genealogia lui Iisus. Gândire ordonată, expresie fluidă, suflu epic şi plasticitate descriptivă, iată calităţile care-i conferă Evangheliei după Matei un anume primat în preferinţele cititorilor.

Capitolul 1 - Genealogia şi naşterea lui Iisus Hristos

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.
2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui;
3. Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;
4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;
5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;
6. Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;
7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;
8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;
9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;
10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;
11. Iosia a născut pe Iehonia şi pe fraţii lui, la strămutarea în Babilon;
12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;
13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;
14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;
15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;
16. Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

17. Aşadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.
18. Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.
19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.
20. Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.
21. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor.
22. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:
23. "Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu".
24. Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa.
25. Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

Capitolul 2 - Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Întoarcerea din Egipt şi aşezarea în Nazaret.

1. Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:
2. Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui.
3. Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el.
4. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos?
5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de proorocul:
6. "Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel".
7. Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.
8. Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui.

9. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul.
10. Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.
11. Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.
12. Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor.
13. După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă.
14. Şi sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul şi pe mama Lui şi a plecat în Egipt.
15. Şi au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: "Din Egipt am chemat pe Fiul Meu".
16. Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi trimiţând a ucis pe toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi.
17. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul:
18. "Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire multă; Rahela îşi plânge copiii şi nu voieşte să fie mângâiată pentru că nu sunt".
19. După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif în Egipt,
20. Şi i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului.
21. Iosif, sculându-se, a luat Pruncul şi pe mama Lui şi a venit în pământul lui Israel.
22. Şi auzind că domneşte Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo şi luând poruncă, în vis, s-a dus în părţile Galileii.
23. Şi venind a locuit în oraşul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema.

Capitolul 3 - Ioan Botezătorul şi predica sa. Botezul lui Iisus.

1. În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul şi propovăduia în pustia Iudeii,
2. Spunând: Pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia cerurilor.
3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: "Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui".
4. Iar Ioan avea îmbrăcămintea lui din păr de cămilă şi cingătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana era lăcuste şi miere sălbatică.
5. Atunci a ieşit la el Ierusalimul şi toată Iudeea şi toată împrejurimea Iordanului.

6. Şi erau botezaţi de către el în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele.
7. Dar văzând Ioan pe mulţi din farisei şi saduchei venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie?
8. Faceţi deci roadă, vrednică de pocăinţă,
9. Şi să nu credeţi că puteţi zice în voi înşivă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.
10. Iată securea stă la rădăcina pomilor şi tot pomul care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc.
11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăinţă, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălţămintea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc.
12. El are lopata în mână şi va curăţa aria Sa şi va aduna grâul în jitniţă, iar pleava o va arde cu foc nestins.
13. În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el.
14. Ioan însă Îl oprea, zicând: Eu am trebuinţă să fiu botezat de Tine şi Tu vii la mine?
15. Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum, că aşa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat.
16. Iar botezându-se Iisus, când ieşea din apă, îndată cerurile s-au deschis şi Duhul lui Dumnezeu s-a văzut pogorându-se ca un porumbel şi venind peste El.
17. Şi iată glas din ceruri zicând: "Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit".

Capitolul 4 - Postul şi ispitirea lui Iisus. Începutul propovăduirii Sale în Galileea. Chemarea primilor patru apostoli. Vindecarea multor bolnavi.

1. Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul.
2. Şi după ce a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, la urmă a flămânzit.
3. Şi apropiindu-se, ispititorul a zis către El: De eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.
4. Iar El, răspunzând, a zis: Scris este: "Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu".
5. Atunci diavolul L-a dus în sfânta cetate, L-a pus pe aripa templului,
6. Şi I-a zis: Dacă Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, că scris este: "Îngerilor Săi va porunci pentru Tine şi Te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să izbeşti de piatră piciorul Tău".
7. Iisus i-a răspuns: Iarăşi este scris: "Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău".
8. Din nou diavolul L-a dus pe un munte foarte înalt şi I-a arătat toate împărăţiile lumii şi slava lor.

9. Şi I-a zis Lui: Acestea toate Ţi le voi da Ţie, dacă vei cădea înaintea mea şi Te vei închina mie.
10. Atunci Iisus i-a zis: Piei, satano, căci scris este: "Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui singur să-I slujeşti".
11. Atunci L-a lăsat diavolul şi iată îngerii, venind la El, Îi slujeau.
12. Şi Iisus, auzind că Ioan a fost întemniţat, a plecat în Galileea.
13. Şi părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon şi Neftali,
14. Ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia proorocul care zice:
15. "Pământul lui Zabulon şi pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;
16. Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare şi celor ce şedeau în latura şi în umbra morţii lumină le-a răsărit".
17. De atunci a început Iisus să propovăduiască şi să spună: Pocăiţi-vă, căci s-a apropiat Împărăţia Cerurilor.
18. Pe când umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut pe doi fraţi, pe Simon ce se numeşte Petru şi pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari.
19. Şi le-a zis: Veniţi după Mine şi vă voi face pescari de oameni.
20. Iar ei, îndată lăsând mrejele, au mers după El.
21. Şi de acolo, mergând mai departe, a văzut alţi doi fraţi, pe Iacov al lui Zevedeu şi pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-şi mrejele şi i-a chemat.
22. Iar ei îndată, lăsând corabia şi pe tatăl lor, au mers după El.
23. Şi a străbătut Iisus toată Galileea, învăţând în sinagogile lor şi propovăduind Evanghelia împărăţiei şi tămăduind toată boala şi toată neputinţa în popor.
24. Şi s-a dus vestea despre El în toată Siria şi aduceau la El pe toţi cei ce se aflau în suferinţe, fiind cuprinşi de multe feluri de boli şi de chinuri, pe demonizaţi, pe lunatici, pe slăbănogi şi El îi vindeca.
25. Şi mulţimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea şi de dincolo de Iordan.

Capitolul 5 - Predica de pe Munte; Fericirile. Apostolii sunt sarea pământului şi lumina lumii. Plinirea legii. Iubirea de vrăjmaşi.

1.Văzând mulţimile, Iisus S-a suit în munte şi aşezându-se, ucenicii Lui au venit la El.
2. Şi deschizându-şi gura, îi învăţa zicând:
3. Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăţia Cerurilor.
4. Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

5. Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.
6. Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.
7. Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.
8. Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.
9. Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.
10. Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este Împărăţia Cerurilor.
11. Fericiţi veţi fi voi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind din pricina Mea.
12. Bucuraţi-vă şi veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri, că aşa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi.
13. Voi sunteţi sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună decât să fie aruncată afară şi călcată în picioare de oameni.
14. Voi sunteţi lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă.
15. Nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic şi luminează tuturor celor din casă.
16. Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, aşa încât să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.
17. Să nu socotiţi că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.
18. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece, până ce se vor face toate.
19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici şi va învăţa aşa pe oameni, foarte mic se va chema în Împărăţia Cerurilor; iar cel ce va face şi va învăţa, acesta mare se va chema în Împărăţia Cerurilor.
20. Căci zic vouă: Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor şi a fariseilor, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor.
21. Aţi auzit că s-a zis celor de demult: "Să nu ucizi"; iar cine va ucide, vrednic va fi de osândă.
22. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se mânie pe fratele său vrednic va fi de osândă şi cine va zice fratelui său: netrebnicule, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cine va zice: nebunule, vrednic va fi de gheena focului.
23. Deci, dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului şi mergi întâi şi împacă-te cu fratele tău şi apoi, venind, adu darul tău.
25. Împacă-te cu pârâşul tău degrabă, până eşti cu el pe cale, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului şi judecătorul slujitorului şi să fii aruncat în temniţă.
26. Adevărat grăiesc ţie: Nu vei ieşi de acolo, până ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban.

27. Aţi auzit că s-a zis celor de demult: "Să nu săvârşeşti adulter".
28. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se uită la femeie, poftind-o, a şi săvârşit adulter cu ea în inima lui.
29. Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteşte pe tine, scoate-l şi aruncă-l de la tine, căci mai de folos îţi este să piară unul din mădularele tale, decât tot trupul să fie aruncat în gheenă.
30. Şi dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte pe tine, taie-o şi o aruncă de la tine, căci mai de folos îţi este să piară unul din mădularele tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în gheenă.
31. S-a zis iarăşi: "Cine va lăsa pe femeia sa, să-i dea carte de despărţire".
32. Eu însă vă spun vouă: Că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, o face să săvârşească adulter şi cine va lua pe cea lăsată săvârşeşte adulter.
33. Aţi auzit ce s-a zis celor de demult: "Să nu juri strâmb, ci să ţii înaintea Domnului jurămintele tale".
34. Eu însă vă spun vouă: Să nu vă juraţi nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu,
35. Nici pe pământ, fiindcă este aşternut al picioarelor Lui, nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat,
36.Nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poţi să faci un fir de păr alb sau negru.
37. Ci cuvântul vostru să fie: Ceea ce este da, da; şi ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decât acestea, de la cel rău este.
38. Aţi auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte".
39. Eu însă vă spun vouă: Nu vă împotriviţi celui rău; iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt.
40. Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa.
41. Iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două.
42. Celui care cere de la tine, dă-i şi de la cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu întoarce faţa ta.
43. Aţi auzit că s-a zis: "Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău".
44. Iar Eu zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc,
45. Ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele şi peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi.
46. Căci dacă iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veţi avea? Au nu fac şi vameşii acelaşi lucru?
47. Şi dacă îmbrăţişaţi numai pe fraţii voştri, ce faceţi mai mult? Au nu fac şi neamurile acelaşi lucru?
48. Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârşit este.

Cap. 6 - Milostenia. Rugăciunea Domnească. Iertarea şi postul. Dumnezeu şi Mamona. Nesocotirea celor lumeşti

1. Luaţi aminte ca faptele dreptăţii voastre să nu le faceţi înaintea oamenilor ca să fiţi văzuţi de ei; altfel nu veţi avea plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri.
2. Deci, când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe uliţe, ca să fie slăviţi de oameni; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor.
3. Tu însă, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta,
4. Ca milostenia ta să fie într-ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie.
5. Iar când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii cărora le place, prin sinagogi şi prin colţurile uliţelor, stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor.
6. Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta şi închizând uşa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie.
7. Când vă rugaţi, nu spuneţi multe ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate.
8. Deci nu vă asemănaţi lor, că ştie Tatăl vostru de cele ce aveţi trebuinţă mai înainte ca să cereţi voi de la El.
9. Deci voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău;
10. Vie împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ.
11. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi;
12. Şi ne iartă nouă greşealele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri;
13. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava în veci. Amin!
14. Că de veţi ierta oamenilor greşealele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru Cel ceresc;
15. Iar de nu veţi ierta oamenilor greşealele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşealele voastre.
16. Când postiţi, nu fiţi trişti ca făţarnicii; că ei îşi smolesc feţele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, şi-au luat plata lor.
17. Tu însă, când posteşti, unge capul tău şi faţa ta o spală,
18. Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este în ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie.
19. Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură.
20. Ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă şi nu le fură.
21. Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta.

22. Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.
23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cât mai mult!
24. Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi sau de unul se va lipi şi pe celălalt îl va dispreţui; nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui mamona.
25. De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca; au nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea?
26. Priviţi la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitniţe şi Tatăl vostru Cel ceresc le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi cu mult mai presus decât ele?
27. Şi cine dintre voi, îngrijindu-se poate să adauge staturii sale un cot?
28. Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiţi? Luaţi seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.
29. Şi vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceştia.
30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puţin credincioşilor?
31. Deci, nu duceţi grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca?
32. Că după toate acestea se străduiesc neamurile; ştie doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveţi nevoie de ele.
33. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă.
34. Nu vă îngrijiţi de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

Cap. 7 - Judecarea fratelui. Puterea stăruinţei în rugăciune. Cele două căi. Ferirea de profeţii mincinoşi. Cele două temelii

1. Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi.
2. Căci cu judecata cu care judecaţi, veţi fi judecaţi şi cu măsura cu care măsuraţi, vi se va măsura.
3. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău şi bârna din ochiul tău nu o iei în seamă?
4. Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău şi iată bârna este în ochiul tău?
5. Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău şi atunci vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu daţi cele sfinte câinilor, nici nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare şi întorcându-se, să vă sfâşie pe voi.
7. Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide.
8. Că oricine cere ia, cel care caută află şi celui ce bate i se va deschide.
9. Sau cine este omul acela între voi care, de va cere fiul său pâine, oare el îi va da piatră?
10. Sau de-i va cere peşte, oare el îi va da şarpe?
11. Deci, dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El?
12. Ci toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, asemenea şi voi faceţi lor, că aceasta este Legea şi proorocii.
13. Intraţi prin poarta cea strâmtă, că largă este poarta şi lată este calea care duce la pieire şi mulţi sunt cei care o află.
14. Şi strâmtă este poarta şi îngustă este calea care duce la viaţă şi puţini sunt care o află.
15. Feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori.
16. După roadele lor îi veţi cunoaşte. Au doară culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini?
17. Aşa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele.
18. Nu poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune.
19. Iar orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc.
20. De aceea, după roadele lor îi veţi cunoaşte.
21. Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăţia Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri.
22. Mulţi Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit şi nu în numele Tău am scos demoni şi nu în numele Tău minuni multe am făcut?
23. Şi atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea.
24. De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi la îndeplineşte asemăna-se-va bărbatului înţelept care a clădit casa lui pe stâncă.
25. A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stâncă.
26. Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi nu le îndeplineşte, asemăna-se-va bărbatului nechibzuit care şi-a clădit casa pe nisip.
27. Şi a căzut ploaia şi au venit râurile mari şi au suflat vânturile şi au izbit casa aceea şi a căzut. Şi căderea ei a fost mare.
28. Iar când Iisus a sfârşit cuvintele acestea, mulţimile erau uimite de învăţătura Lui.

29. Că îi învăţa pe ei ca unul care are putere, iar nu cum îi învăţau cărturarii lor.

Capitolul 8 - Iisus vindecă un lepros, pe servul unui sutaş, pe soacra lui Petru şi pe alţi bolnavi; linişteşte furtuna de pe mare şi vindecă doi demonizaţi

1. Şi coborându-Se El din munte, mulţimi multe au mers după El.
2. Şi iată un lepros, apropiindu-se, I se închina, zicând: Doamne, dacă voieşti, poţi să mă curăţeşti.
3. Şi Iisus, întinzând mâna, S-a atins de el, zicând: Voiesc, curăţeşte-te. Şi îndată s-a curăţit lepra lui.
4. Şi i-a zis Iisus: Vezi, nu spune nimănui, ci mergi, arată-te preotului şi adu darul pe care l-a rânduit Moise, spre mărturie lor.
5. Pe când intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaş, rugându-L,
6. Şi zicând: Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinuindu-se cumplit.
7. Şi i-a zis Iisus: Venind, îl voi vindeca.
8. Dar sutaşul, răspunzând, I-a zis: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, ci numai zi cu cuvântul şi se va vindeca sluga mea.
9. Că şi eu sunt om sub stăpânirea altora şi am sub mine ostaşi şi-i spun acestuia: Du-te şi se duce; şi celuilalt: Vino şi vine; şi slugii mele: Fă aceasta, şi face.
10. Auzind, Iisus S-a minunat şi a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credinţă.
11. Şi zic vouă că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacov în Împărăţia Cerurilor.
12.Iar fiii împărăţiei vor fi aruncaţi în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.
13.Şi a zis Iisus sutaşului: Du-te, fie ţie după cum ai crezut. Şi s-a însănătoşit sluga lui în ceasul acela.
14. Şi venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra acestuia zăcând, prinsă de friguri.
15. Şi S-a atins de mâna ei şi au lăsat-o frigurile şi s-a sculat şi Îi slujea Lui.
16. Şi făcându-se seară, au adus la El mulţi demonizaţi şi a scos duhurile cu cuvântul şi pe toţi cei bolnavi i-a vindecat,
17. Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: "Acesta neputinţele noastre a luat şi bolile noastre le-a purtat".
18. Şi văzând Iisus mulţime împrejurul Lui, a poruncit ucenicilor să treacă de cealaltă parte a mării.
19. Şi apropiindu-se un cărturar, i-a zis: Învăţătorule, Te voi urma oriunde vei merge.
20. Dar Iisus i-a răspuns: Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-Şi plece capul.

21. Un altul dintre ucenici I-a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să mă duc şi să îngrop pe tatăl meu.
22. Iar Iisus i-a zis: Vino după Mine şi lasă morţii să-şi îngroape morţii lor.
23. Intrând El în corabie, ucenicii Lui L-au urmat.
24. Şi, iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încât corabia se acoperea de valuri; iar El dormea.
25. Şi venind ucenicii la El, L-au deşteptat zicând: Doamne, mântuieşte-ne, că pierim.
26. Iisus le-a zis: De ce vă este frică, puţin credincioşilor? S-a sculat atunci, a certat vânturile şi marea şi s-a făcut linişte deplină.
27. Iar oamenii s-au mirat, zicând: Cine este Acesta că şi vânturile şi marea ascultă de El?
28. Şi trecând El dincolo, în ţinutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizaţi, care ieşeau din morminte, foarte cumpliţi, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.
29. Şi iată, au început să strige şi să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuieşti?
30. Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând.
31. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoţi afară, trimite-ne în turma de porci.
32. Şi El le-a zis: Duceţi-vă. Iar ei, ieşind, s-au dus în turma de porci. Şi iată, toată turma s-a aruncat de pe ţărm în mare şi a pierit în apă.
33. Iar păzitorii au fugit şi ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizaţii.
34. Şi iată toată cetatea a ieşit în întâmpinarea lui Iisus şi văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor.

Capitolul 9 - Vindecarea paraliticului din Capernaum. Chemarea lui Matei. Întrebarea despre post. Învierea fiicei lui Iair şi vindecarea femeii cu scurgere de sânge. Vindecarea a doi orbi şi a unui mut. Secerişul mult, secerători puţini

1. Intrând în corabie, Iisus a trecut şi a venit în cetatea Sa.
2. Şi iată, I-au adus un slăbănog zăcând pe pat. Şi Iisus, văzând credinţa lor, a zis slăbănogului: Îndrăzneşte, fiule! Iertate sunt păcatele tale!
3. Dar unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta huleşte.
4. Şi Iisus, ştiind gândurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetaţi rele în inimile voastre?
5. Căci ce este mai lesne a zice: Iertate sunt păcatele tale sau a zice: Scoală-te şi umblă?
6. Dar ca să ştiţi că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ţi patul şi mergi la casa ta.
7. Şi, sculându-se, s-a dus la casa sa.

8. Iar mulţimile văzând acestea, s-au înspăimântat şi au slăvit pe Dumnezeu, Cel care dă oamenilor asemenea putere.
9. Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele Matei şi i-a zis acestuia: Vino după Mine. Şi sculându-se, a mers după El.
10. Şi pe când şedea El la masă, în casă, iată mulţi vameşi şi păcătoşi au venit şi au şezut la masă împreună cu Iisus şi cu ucenicii Lui.
11. Şi văzând fariseii, au zis ucenicilor: Pentru ce mănâncă Învăţătorul vostru cu vameşii şi cu păcătoşii?
12. Şi auzind El, a zis: Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi.
13. Dar mergând, învăţaţi ce înseamnă: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă.
14. Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicând: Pentru ce noi şi fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc?
15. Şi Iisus le-a zis: Pot oare, fiii nunţii să fie trişti câtă vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile când mirele va fi luat de la ei şi atunci vor posti.
16. Nimeni nu pune un petic de postav nou la o haină veche, căci peticul acesta, ca umplutură, trage din haină şi se face o ruptură şi mai rea.
17. Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; alminterea burdufurile crapă: vinul se varsă şi burdufurile se strică; ci pun vin nou în burdufuri noi şi amândouă se păstrează împreună.
18. Pe când le spunea acestea, iată un dregător, venind, I s-a închinat, zicând: Fiica mea a murit de curând dar, venind, pune mâna Ta peste ea şi va fi vie.
19. Atunci Iisus, sculându-Se, a mers după el împreună cu ucenicii.
20. Şi iată o femeie cu scurgere de sânge de doisprezece ani, apropiindu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui.
21. Căci zicea în gândul ei: Numai să mă ating de haina Lui şi mă voi face sănătoasă;
22. Iar Iisus, întorcându-Se şi văzând-o, i-a zis: Îndrăzneşte, fiică, credinţa ta te-a mântuit. Şi s-a tămăduit femeia din ceasul acela.
23. Iisus, venind la casa dregătorului şi văzând pe cântăreţii din flaut şi mulţimea tulburată, a zis:
24. Depărtaţi-vă, căci copila n-a murit, ci doarme. Dar ei râdeau de El.
25. Iar după ce mulţimea a fost scoasă afară, intrând, a luat-o de mână şi copila s-a sculat.
26. Şi a ieşit vestea aceasta în tot ţinutul acela.
27. Plecând Iisus de acolo, doi orbi se ţineau după El strigând şi zicând: Miluieşte-ne pe noi, Fiule al lui David.
28. După ce a intrat în casă, au venit la El orbii şi Iisus i-a întrebat: Credeţi că pot să fac Eu aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne!
29. Atunci S-a atins de ochii lor, zicând: După credinţa voastră, fie vouă!

30. Şi s-au deschis ochii lor. Iar Iisus le-a poruncit cu asprime, zicând: Vedeţi, nimeni să nu ştie.
31. Iar ei, ieşind, L-au vestit în tot ţinutul acela.
32. Şi plecând ei, iată au adus la El un om mut, având demon.
33. Şi fiind scos demonul, mutul a grăit. Iar mulţimile se minunau zicând: Niciodată nu s-a arătat aşa în Israel.
34. Dar fariseii ziceau: Cu domnul demonilor scoate pe demoni.
35. Şi Iisus străbătea toate cetăţile şi satele, învăţând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăţiei şi vindecând toată boala şi toată neputinţa în popor.
36. Şi văzând mulţimile, I s-a făcut milă de ele că erau necăjite şi rătăcite ca nişte oi care n-au păstor.
37. Atunci a zis ucenicilor Lui: Secerişul e mult, dar lucrătorii sunt puţini.
38. Rugaţi, deci, pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul Său.

Capitolul 10 - Numele celor doisprezece apostoli; trimiterea lor la propovăduire. A-L mărturisi pe Hristos în faţa oamenilor

1. Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată şi să tămăduiască orice boală şi orice neputinţă.
2. Numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: Întâi Simon, cel numit Petru şi Andrei, fratele lui; Iacov al lui Zevedeu şi Ioan fratele lui;
3. Filip şi Vartolomeu, Toma şi Matei vameşul, Iacov al lui Alfeu şi Levi ce se zice Tadeu;
4. Simon Cananeul şi Iuda Iscarioteanul, cel care L-a vândut.
5. Pe aceşti doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor şi zicând: În calea păgânilor să nu mergeţi şi în vreo cetate de samarineni să nu intraţi;
6. Ci mai degrabă mergeţi către oile cele pierdute ale casei lui Israel.
7. Şi mergând, propovăduiţi, zicând: S-a apropiat Împărăţia Cerurilor.
8. Tămăduiţi pe cei neputincioşi, înviaţi pe cei morţi, curăţiţi pe cei leproşi, pe demoni scoateţi-i; în dar aţi luat, în dar să daţi.
9. Să nu aveţi nici aur, nici arginţi, nici bani în cingătorile voastre;
10. Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.
11. În orice cetate sau sat veţi intra, cercetaţi cine este în el vrednic şi acolo rămâneţi până ce veţi ieşi.
12. Şi intrând în casă, uraţi-i, zicând: "Pace casei acesteia".
13. Şi dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarcă-se la voi.

14. Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre.
15. Adevărat grăiesc vouă, mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei, în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia.
16. Iată Eu vă trimit pe voi ca pe nişte oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii.
17. Feriţi-vă de oameni, căci vă vor da pe mâna sinedriştilor şi în sinagogile lor vă vor bate cu biciul.
18. La dregători şi la regi veţi fi duşi pentru Mine, spre mărturie lor şi păgânilor.
19. Iar când vă vor da pe voi în mâna lor, nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiţi;
20. Fiindcă nu voi sunteţi care vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este care grăieşte întru voi.
21. Va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu şi se vor scula copiii împotriva părinţilor şi-i vor ucide.
22. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui.
23. Când vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă; adevărat grăiesc vouă: nu veţi sfârşi cetăţile lui Israel, până ce va veni Fiul Omului.
24. Nu este ucenic mai presus de învăţătorul său, nici slugă mai presus de stăpânul său.
25. Destul este ucenicului să fie ca învăţătorul şi slugii ca stăpânul. Dacă pe stăpânul casei l-au numit Beelzebul, cu cât mai mult pe casnicii lui?
26. Deci nu vă temeţi de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală şi nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut.
27. Ceea ce vă grăiesc la întuneric, spuneţi la lumină şi ceea ce auziţi la ureche, propovăduiţi de pe case.
28. Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheenă.
29. Au nu se vând două vrăbii pe un ban? Şi nici una din ele nu va cădea pe pământ fără ştirea Tatălui vostru.
30. La voi însă şi perii capului, toţi sunt număraţi.
31. Aşadar nu vă temeţi; voi sunteţi cu mult mai de preţ decât păsările.
32. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri.
33. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri.
34. Nu socotiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie.

35. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa.
36. Şi duşmanii omului (vor fi) casnicii lui.
37. Cel ce iubeşte pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine.
38. Şi cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine.
39. Cine ţine la sufletul lui îl va pierde, iar cine-şi pierde sufletul lui pentru Mine îl va găsi.
40. Cine vă primeşte pe voi pe Mine Mă primeşte şi cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine.
41. Cine primeşte prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua şi cine primeşte pe un drept în nume de drept răsplata dreptului va lua.
42. Şi cel ce va da de băut unuia dintre aceştia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă: nu va pierde plata sa.

Capitolul 11 - Trimişii lui Ioan Botezătorul. Mărturia lui Iisus despre Ioan. Cetăţile nepocăite. Laudă Tatălui. Chemarea către cei împovăraţi

1. Sfârşind Iisus de dat aceste învăţături celor doisprezece ucenici ai Săi, a trecut de acolo ca să înveţe şi să propovăduiască mai departe prin cetăţile lor.
2. Şi auzind Ioan, în închisoare, despre faptele lui Hristos şi trimiţând pe doi dintre ucenicii săi, au zis Lui:
3. Tu eşti Cel ce vine sau să aşteptăm pe altul?
4. Şi Iisus, răspunzând, le-a zis: Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi:
5. Orbii îşi capătă vederea şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte.
6. Şi fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.
7. După plecarea acestora, Iisus a început să vorbească mulţimilor despre Ioan: Ce-aţi ieşit să vedeţi în pustie? Au trestie clătinată de vânt?
8. Dar de ce aţi ieşit? Să vedeţi un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor.
9. Atunci de ce-aţi ieşit? Să vedeţi un prooroc? Da, zic vouă şi mai mult decât un prooroc.
10. Că el este acela despre care s-a scris: "Iată Eu trimit, înaintea feţei Tale, pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta".
11. Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuţi din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul; totuşi cel mai mic în Împărăţia Cerurilor este mai mare decât el.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum Împărăţia Cerurilor se ia prin străduinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea.
13. Toţi proorocii şi Legea au proorocit până la Ioan.
14. Şi dacă voiţi să înţelegeţi, el este Ilie, cel ce va să vină.
15. Cine are urechi de auzit să audă.
16. Dar cu cine voi asemăna neamul acesta? Este asemenea copiilor care şed în pieţe şi strigă către alţii,
17. Zicând: V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat; v-am cântat de jale şi nu v-aţi tânguit.
18. Căci a venit Ioan, nici mâncând, nici bând şi spun: Are demon.
19. A venit Fiul Omului, mâncând şi bând şi spun: Iată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor. Dar înţelepciunea s-a dovedit dreaptă din faptele ei.
20. Atunci a început Iisus să mustre cetăţile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s-au pocăit.
21. Vai ţie, Horazine, vai ţie, Betsaida, că dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut în voi, de mult, în sac şi în cenuşă, s-ar fi pocăit.
22. Dar zic vouă: Tirului şi Sidonului le va fi mai uşor în ziua judecăţii, decât vouă.
23. Şi tu, Capernaume: N-ai fost înălţat până la cer? Până la iad te vei coborî. Căci de s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi.
24. Dar zic vouă că pământului Sodomei îi va fi mai uşor în ziua judecăţii decât ţie.
25. În vremea aceea, răspunzând, Iisus a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, căci ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor.
26. Da, Părinte, căci aşa a fost bunăvoirea înaintea Ta.
27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Capitolul 12 - Spicele culese sâmbăta. Vindecarea făcută sâmbăta. Blasfemia împotriva Sfântului Duh. Adevăratele rude ale lui Iisus

1. În vremea aceea, mergea Iisus, într-o zi de sâmbătă, printre semănături, iar ucenicii Lui au flămânzit şi au început să smulgă spice şi să mănânce.
2. Văzând aceasta, fariseii au zis Lui: Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu se cuvine să facă sâmbăta.

3. Iar El le-a zis: Au n-aţi citit ce-a făcut David când a flămânzit, el şi cei ce erau cu el?
4. Cum a intrat în casa Domnului şi a mâncat pâinile punerii înainte, care nu se cuveneau lui să le mănânce, nici celor ce erau cu el, ci numai preoţilor?
5. Sau n-aţi citit în Lege că preoţii, sâmbăta, în templu, calcă sâmbăta şi sunt fără de vină?
6. Ci grăiesc vouă că mai mare decât templul este aici.
7. Dacă ştiaţi ce înseamnă: Milă voiesc iar nu jertfă, n-aţi fi osândit pe cei nevinovaţi.
8. Că Domn este şi al sâmbetei Fiul Omului.
9. Şi trecând de acolo, a venit în sinagoga lor.
10. Şi iată un om având mâna uscată. Şi L-au întrebat, zicând: Cade-se, oare, a vindeca sâmbăta? Ca să-L învinuiască.
11. El le-a zis: Cine va fi între voi omul care va avea o oaie şi de va cădea ea sâmbăta în groapă, nu o va apuca şi o va scoate?
12. Cu cât se deosebeşte omul de oaie! De aceea se cade a face bine sâmbăta.
13. Atunci i-a zis omului: Întinde mâna ta. El a întins-o şi s-a făcut sănătoasă ca şi cealaltă.
14. Şi ieşind, fariseii s-au sfătuit împotriva Lui cum să-L piardă.
15. Iisus însă, cunoscându-i, S-a dus de acolo. Şi mulţi au venit după El şi i-a vindecat pe toţi.
16. Dar le-a poruncit ca să nu-L dea în vileag,
17. Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice:
18. "Iată Fiul Meu pe Care L-am ales, iubitul Meu întru Care a binevoit sufletul Meu; pune-voi Duhul Meu peste El şi judecată neamurilor va vesti.
19. Nu se va certa, nici nu va striga, nu va auzi nimeni, pe uliţe, glasul Lui.
20. Trestie strivită nu va frânge şi feştilă fumegândă nu va stinge, până ce nu va scoate, spre biruinţă, judecata.
21. Şi în numele Lui vor nădăjdui neamurile".
22. Atunci au adus la El pe un demonizat, orb şi mut, şi l-a vindecat, încât cel orb şi mut vorbea şi vedea.
23. Mulţimile toate se mirau zicând: Nu este, oare, Acesta, Fiul lui David?
24. Fariseii însă, auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decât cu Beelzebul, căpetenia demonilor.
25. Cunoscând gândurile lor, Iisus le-a zis: Orice împărăţie care se dezbină în sine se pustieşte, orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui.
26. Dacă satana scoate pe satana, s-a dezbinat în sine; dar atunci cum va dăinui împărăţia lui?
27. Şi dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, feciorii voştri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători.

28. Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu.
29. Cum poate cineva să intre în casa celui tare şi să-i jefuiască lucrurile, dacă nu va lega întâi pe cel tare şi pe urmă să-i prade casa?
30. Cine nu este cu Mine este împotriva Mea şi cine nu adună cu Mine risipeşte.
31. De aceea vă zic: Orice păcat şi orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului nu se va ierta.
32. Celui care va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie.
33. Ori spuneţi că pomul este bun şi rodul lui e bun, ori spuneţi că pomul e rău şi rodul lui e rău, căci după roadă se cunoaşte pomul.
34. Pui de vipere, cum puteţi să grăiţi cele bune, odată ce sunteţi răi? Căci din prisosul inimii grăieşte gura.
35. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele.
36. Vă spun că pentru orice cuvânt deşert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii.
37. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept şi din cuvintele tale vei fi osândit.
38. Atunci I-au răspuns unii dintre cărturari şi farisei, zicând: Învăţătorule, voim să vedem de la Tine un semn.
39. Iar El, răspunzând, le-a zis: Neam viclean şi desfrânat cere semn, dar semn nu i se va da, decât semnul lui Iona proorocul.
40. Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi şi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi.
41. Bărbaţii din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi, că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; iată aici este mai mult decât Iona.
42. Regina de la miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta şi-l va osândi, căci a venit de la marginile pământului ca să asculte înţelepciunea lui Solomon şi iată aici este mai mult decât Solomon.
43. Şi când duhul necurat a ieşit din om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă şi nu găseşte.
44. Atunci zice: Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieşit; şi venind, o află golită, măturată şi împodobită.
45. Atunci se duce şi ia cu sine alte şapte duhuri mai rele decât el şi intrând, sălăşluiesc aici şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi cu acest neam viclean.
46. Şi încă vorbind El mulţimilor, iată mama şi fraţii Lui stăteau afară, căutând să vorbească cu El.
47. Cineva I-a zis: Iată mama Ta şi fraţii Tăi stau afară, căutând să-Ţi vorbească.

48. Iar El i-a zis: Cine este mama Mea şi cine sunt fraţii Mei?
49. Şi, întinzând mâna către ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea şi fraţii Mei.
50. Că oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela îmi este frate şi soră şi mamă.

Capitolul 13 - Şapte parabole despre Împărăţia Cerurilor. Iisus nu este primit în patria Sa

1. În ziua aceea, ieşind Iisus din casă, şedea lângă mare.
2. Şi s-au adunat la El mulţimi multe, încât intrând în corabie şedea în ea şi toată mulţimea sta pe ţărm.
3. Şi le-a grăit lor multe, în pilde, zicând: Iată a ieşit semănătorul să semene.
4. Şi pe când semăna, unele seminţe au căzut lângă drum şi au venit păsările şi le-au mâncat.
5. Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pământ mult şi îndată au răsărit, că n-aveau pământ adânc;
6. Iar când s-a ivit soarele, s-au pălit de arşiţă şi neavând rădăcină, s-au uscat.
7. Altele au căzut între spini, dar spinii au crescut şi le-au înăbuşit.
8. Altele au căzut pe pământ bun şi au dat rod: una o sută, alta şaizeci, alta treizeci.
9. Cine are urechi de auzit să audă.
10. Şi ucenicii, apropiindu-se de El, I-au zis: De ce le vorbeşti lor în pilde?
11. Iar El, răspunzând, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a dat să cunoaşteţi tainele Împărăţiei Cerurilor, pe când acestora nu li s-a dat.
12. Căci celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce nu are şi ce are i se va lua.
13. De aceea le vorbesc în pilde, că, văzând, nu văd şi auzind, nu aud, nici nu înţeleg.
14. Şi se împlineşte cu ei proorocia lui Isaia, care zice: "Cu urechile veţi auzi, dar nu veţi înţelege şi cu ochii vă veţi uita, dar nu veţi vedea".
15. Căci inima acestui popor s-a învârtoşat şi cu urechile aude greu şi ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi să audă cu urechile şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă, şi Eu să-i tămăduiesc pe ei.
16. Dar fericiţi sunt ochii voştri că văd şi urechile voastre că aud.
17. Căci adevărat grăiesc vouă că mulţi prooroci şi drepţi au dorit să vadă cele ce priviţi voi, şi n-au văzut şi să audă cele ce auziţi voi, şi n-au auzit.
18. Voi, deci, ascultaţi pilda semănătorului:
19. De la oricine aude cuvântul împărăţiei şi nu-l înţelege, vine cel viclean şi răpeşte ce s-a semănat în inima lui; aceasta este sămânţa semănată lângă drum.
20. Cea semănată pe loc pietros este cel care aude cuvântul şi îndată îl primeşte cu bucurie,

21. Dar nu are rădăcină în sine, ci ţine până la o vreme şi întâmplându-se strâmtorare sau prigoană pentru cuvânt, îndată se sminteşte.
22. Cea semănată în spini este cel care aude cuvântul, dar grija acestei lumi şi înşelăciunea avuţiei înăbuşă cuvântul şi îl face neroditor.
23. Iar sămânţa semănată în pământ bun este cel care aude cuvântul şi-l înţelege, deci care aduce rod şi face: unul o sută, altul şaizeci, altul treizeci.
24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemenea este Împărăţia Cerurilor omului care a semănat sămânţă bună în ţarina sa.
25. Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmaşul lui, a semănat neghină printre grâu şi s-a dus.
26. Iar dacă a crescut paiul şi a făcut rod, atunci s-a arătat şi neghina.
27. Venind slugile stăpânului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămânţă bună în ţarina ta? De unde dar are neghină?
28. Iar el le-a răspuns: Un om vrăjmaş a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voieşti deci să ne ducem şi s-o plivim?
29. El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeţi odată cu ea şi grâul.
30. Lăsaţi să crească împreună şi grâul şi neghina, până la seceriş şi la vremea secerişului voi zice secerătorilor: Pliviţi întâi neghina şi legaţi-o în snopi ca s-o ardem, iar grâul adunaţi-l în jitniţa mea.
31. O altă pildă le-a pus înainte, zicând: Împărăţia Cerurilor este asemenea grăuntelui de muştar, pe care, luându-l, omul l-a semănat în ţarina sa,
32. Şi care este mai mic decât toate seminţele, dar când a crescut este mai mare decât toate legumele şi se face pom, încât vin păsările cerului şi se sălăşluiesc în ramurile lui.
33. Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este Împărăţia Cerurilor aluatului pe care, luându-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit toată.
34. Toate acestea le-a vorbit Iisus mulţimilor în pilde şi fără pildă nu le grăia nimic,
35. Ca să se împlinească ce s-a spus prin proorocul care zice: "Deschide-voi în pilde gura Mea, spune-voi cele ascunse de la întemeierea lumii".
36. După aceea, lăsând mulţimile, a venit în casă, iar ucenicii Lui s-au apropiat de El, zicând: Lămureşte-ne nouă pilda cu neghina din ţarină.
37. El, răspunzând, le-a zis: Cel ce seamănă sămânţa cea bună este Fiul Omului.
38. Ţarina este lumea; sămânţa cea bună sunt fiii împărăţiei; iar neghina sunt fiii celui rău.
39. Duşmanul care a semănat-o este diavolul; secerişul este sfârşitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii.
40. Şi, după cum se alege neghina şi se arde în foc, aşa va fi la sfârşitul veacului.

41.Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, vor culege din împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea,
42. Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cu foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.
43. Atunci cei drepţi vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă.
44. Asemenea este Împărăţia Cerurilor cu o comoară ascunsă în ţarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o şi de bucuria ei se duce şi vinde tot ce are şi cumpără ţarina aceea.
45. Iarăşi asemenea este Împărăţia Cerurilor cu un neguţător care caută mărgăritare bune.
46. Şi aflând un mărgăritar de mult preţ, s-a dus, a vândut toate câte avea şi l-a cumpărat.
47. Asemenea este iarăşi Împărăţia Cerurilor cu un năvod aruncat în mare şi care adună tot felul de peşti.
48. Iar când s-a umplut, l-au tras pescarii la mal şi şezând, au ales în vase pe cei buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară.
49. Aşa va fi la sfârşitul veacului: vor ieşi îngerii şi vor despărţi pe cei răi din mijlocul celor drepţi.
50. Şi îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.
51. Înţeles-aţi toate acestea? Zis-au Lui: Da, Doamne.
52. Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învăţătură despre Împărăţia Cerurilor este asemenea unui om gospodar, care scoate din vistieria sa noi şi vechi.
53. Iar după ce Iisus a sfârşit aceste pilde, a trecut de acolo.
54. Şi venind în patria Sa, îi învăţa pe ei în sinagoga lor, încât ei erau uimiţi şi ziceau: De unde are El înţelepciunea aceasta şi puterile?
55. Au nu este Acesta fiul teslarului? Au nu se numeşte mama Lui Maria şi fraţii (verii) Lui: Iacov şi Iosif şi Simon şi Iuda?
56. Şi surorile (verişoarele) Lui au nu sunt toate la noi? Deci, de unde are El toate acestea?
57. Şi se sminteau întru El. Iar Iisus le-a zis: Nu este prooroc dispreţuit decât în patria lui şi în casa lui.
58. Şi n-a făcut acolo multe minuni, din pricina necredinţei lor.

Capitolul 14 - Tăierea capului lui Ioan Botezătorul. Înmulţirea pâinilor. Umblarea pe mare. Vindecarea bolnavilor prin simpla atingere

1. În vremea aceea, a auzit tetrarhul Irod de vestea ce se dusese despre Iisus.

2. Şi a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el s-a sculat din morţi şi de aceea se fac minuni prin el.
3. Căci Irod, prinzând pe Ioan, l-a legat şi l-a pus în temniţă, pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său.
4. Căci Ioan îi zicea lui: Nu ţi se cuvine s-o ai de soţie.
5. Şi voind să-l ucidă, s-a temut de mulţime, că-l socotea pe el ca prooroc.
6. Iar prăznuind Irod ziua lui de naştere, fiica Irodiadei a jucat în mijloc şi i-a plăcut lui Irod.
7. De aceea, cu jurământ i-a făgăduit să-i dea orice va cere.
8. Iar ea, îndemnată fiind de mama sa, a zis: Dă-mi, aici pe tipsie, capul lui Ioan Botezătorul.
9. Şi regele s-a întristat, dar, pentru jurământ şi pentru cei care şedeau cu el la masă, a poruncit să i se dea.
10. Şi a trimis şi a tăiat capul lui Ioan, în temniţă.
11. Şi capul lui a fost adus pe tipsie şi a fost dat fetei, iar ea l-a dus mamei sale.
12. Şi, venind ucenicii lui, au luat trupul lui şi l-au înmormântat şi s-au dus să dea de ştire lui Iisus.
13. Iar Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu dar, aflând, mulţimile au venit după El, pe jos, din cetăţi.
14. Şi ieşind, a văzut mulţime mare şi I S-a făcut milă de ei şi a vindecat pe bolnavii lor.
15. Iar când s-a făcut seară, ucenicii au venit la El şi I-au zis: locul este pustiu şi vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulţimilor ca să se ducă în sate, să-şi cumpere mâncare.
16. Iisus însă le-a răspuns: N-au trebuinţă să se ducă; daţi-le voi să mănânce.
17. Iar ei I-au zis: Nu avem aici decât cinci pâini şi doi peşti.
18. Şi El a zis: Aduceţi-Mi-le aici.
19. Şi poruncind să se aşeze mulţimile pe iarbă şi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti şi privind la cer, a binecuvântat şi frângând, a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulţimilor.
20. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat şi au strâns rămăşiţele de fărâmituri, douăsprezece coşuri pline.
21. Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbaţi, afară de femei şi de copii.
22. Şi îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui, pe ţărmul celălalt, până ce El va da drumul mulţimilor.
23. Iar dând drumul mulţimilor, S-a suit în munte, ca să Se roage singur. Şi, făcându-se seară, era singur acolo.
24. Iar corabia era acum la multe stadii departe de pământ, fiind învăluită de valuri, căci vântul era împotrivă.
25. Iar la a patra strajă din noapte, a venit la ei Iisus, umblând pe mare.

26. Văzându-L umblând pe mare, ucenicii s-au înspăimântat, zicând că e nălucă şi de frică au strigat.
27. Dar El le-a vorbit îndată, zicându-le: Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!
28. Iar Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă.
29. El i-a zis: Vino. Iar Petru, coborându-se din corabie, a mers pe apă şi a venit către Iisus.
30. Dar văzând vântul, s-a temut şi începând să se scufunde, a strigat, zicând: Doamne, scapă-mă!
31. Iar Iisus, întinzând îndată mâna, l-a apucat şi a zis: Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?
32. Şi suindu-se ei în corabie, s-a potolit vântul.
33. Iar cei din corabie I s-au închinat, zicând: Cu adevărat Tu eşti Fiul lui Dumnezeu.
34. Şi, trecând dincolo, au venit în pământul Ghenizaretului.
35. Şi, cunoscându-L, oamenii locului aceluia au trimis în tot acel ţinut şi au adus la El pe toţi bolnavii.
36. Şi-L rugau ca numai să se atingă de poala hainei Lui şi câţi se atingeau se vindecau.

Capitolul 15 - Spălarea mâinilor. Ce-l spurcă pe om. Vindecarea fiicei canaaneencei. A doua înmulţire a pâinilor

1. Atunci au venit din Ierusalim, la Iisus, fariseii şi cărturarii, zicând:
2. Pentru ce ucenicii Tăi calcă datina bătrânilor? Căci nu-şi spală mâinile când mănâncă pâine.
3. Iar El, răspunzând, le-a zis: De ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?
4. Căci Dumnezeu a zis: Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, iar cine va blestema pe tată sau pe mamă, cu moarte să se sfârşească.
5. Voi însă spuneţi: Cel care va zice tatălui său sau mamei sale: Cu ce te-aş fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu,
6. Acela nu va cinsti pe tatăl său sau pe mama sa şi aţi desfiinţat cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră.
7. Făţarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, când a zis:
8. "Poporul acesta Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lor este departe de Mine.
9. Şi zadarnic Mă cinstesc ei, învăţând învăţături ce sunt porunci ale oamenilor".
10. Şi chemând la Sine mulţimile, le-a zis: Ascultaţi şi înţelegeţi:
11. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci, apropiindu-se, ucenicii I-au zis: Ştii că fariseii, auzind cuvântul, s-au scandalizat?
13. Iar El, răspunzând, a zis: Orice răsad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc, va fi smuls din rădăcină.
14. Lăsaţii pe ei; sunt călăuze oarbe, orbilor şi dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă.
15. Şi Petru, răspunzând, I-a zis: Lămureşte-ne nouă pilda aceasta.
16. El a zis: Acum şi voi sunteţi nepricepuţi?
17. Nu înţelegeţi că tot ce intră în gură se duce în pântece şi se aruncă afară?
18. Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă şi acelea spurcă pe om.
19. Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule.
20. Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă pe om.
21. Şi ieşind de acolo, a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului.
22. Şi iată o femeie cananeiancă, din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.
23. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt şi apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră.
24. Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel.
25. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă.
26. El însă, răspunzând, i-a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor.
27. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.
28. Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.
29. Şi trecând Iisus de acolo, a venit lângă Marea Galileii şi suindu-Se în munte, a şezut acolo.
30. Şi mulţimi multe au venit la El, având cu ei şchiopi, orbi, muţi, ciungi şi mulţi alţii şi i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat.
31. Încât mulţimea se minuna văzând pe muţi vorbind, pe ciungi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe orbi văzând, şi slăveau pe Dumnezeul lui Israel.
32. Iar Iisus, chemând la Sine pe ucenicii Săi, a zis: Milă îmi este de mulţime, că iată sunt trei zile de când aşteaptă lângă Mine şi n-au ce să mănânce; şi să-i slobozesc flămânzi nu voiesc, ca să nu se istovească pe drum.
33. Şi ucenicii I-au zis: De unde să avem noi, în pustie, atâtea pâini, cât să săturăm atâta mulţime?
34. Şi Iisus i-a întrebat: Câte pâini aveţi? Ei au răspuns: Şapte şi puţini peştişori.

35. Şi poruncind mulţimii să şadă jos pe pământ,
36. A luat cele şapte pâini şi peşti şi, mulţumind, a frânt şi a dat ucenicilor, iar ucenicii mulţimilor.
37. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat şi au luat şapte coşuri pline, cu rămăşiţe de fărâmituri.
38. Iar cei ce au mâncat erau ca la patru mii de bărbaţi, afară de copii şi de femei.
39. După aceea a dat drumul mulţimilor, S-a suit în corabie şi S-a dus în ţinutul Magdala.

Capitolul 16 - Semnul lui Iona. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Cea dintâi vestire a Patimilor. Urmarea lui Hristos.

1. Şi apropiindu-se fariseii şi saducheii şi ispitindu-L, I-au cerut să le arate semn din cer.
2. Iar El, răspunzând, le-a zis: Când se face seară, ziceţi: Mâine va fi timp frumos, pentru că e cerul roşu.
3. Iar dimineaţa ziceţi: Astăzi va fi furtună, pentru că cerul este roşu-posomorât. Făţarnicilor, faţa cerului ştiţi s-o judecaţi, dar semnele vremilor nu puteţi!
4. Neam viclean şi adulter cere semn şi semn nu se va da lui, decât numai semnul lui Iona. Şi lăsându-i, a plecat.
5. Şi venind ucenicii pe celălalt ţărm, au uitat să ia pâini.
6. Iar Iisus le-a zis: Luaţi aminte şi feriţi-vă de aluatul fariseilor şi al saducheilor.
7. Iar ei cugetau în sinea lor, zicând: Aceasta, pentru că n-am luat pâine.
8. Dar Iisus, cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetaţi în voi înşivă, puţin credincioşilor, că n-aţi luat pâine?
9. Tot nu înţelegeţi, nici nu vă aduceţi aminte de cele cinci pâini, la cei cinci mii de oameni şi câte coşuri aţi luat?
10. Nici de cele şapte pâini, la cei patru mii de oameni şi câte coşuri aţi luat?
11. Cum nu înţelegeţi că nu despre pâini v-am zis? Ci feriţi-vă de aluatul fariseilor şi al saducheilor.
12. Atunci au înţeles că nu le-a spus să se ferească de aluatul pâinii, ci de învăţătura fariseilor şi a saducheilor.
13. Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?
14. Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre prooroci.
15. Şi le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt?
16. Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.
17. Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri.

18. Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui.
19. Şi îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri.
20. Atunci a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristosul.
21. De atunci a început Iisus să arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari şi să fie ucis, şi a treia zi să învieze.
22. Şi Petru, luându-L la o parte, a început să-L dojenească, zicându-I: Fie-Ţi milă de Tine să nu Ţi se întâmple Ţie aceasta.
23. Iar El, întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.
24. Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie.
25. Că cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul pentru Mine îl va afla.
26. Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?
27. Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.
28. Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în împărăţia Sa.

Capitolul 17 - Schimbarea la faţă. Vindecarea unui lunatic. A doua vestire a Patimilor. Darea pentru templu.

1. Şi după şase zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui şi i-a dus într-un munte înalt, de o parte.
2. Şi S-a schimbat la faţă, înaintea lor şi a strălucit faţa Lui ca soarele, iar veşmintele Lui s-au făcut albe ca lumina.
3. Şi iată, Moise şi Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El.
4. Şi, răspunzând, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voieşti, voi face aici trei colibe: Ţie una şi lui Moise una şi lui Ilie una.
5. Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrit pe ei şi iată glas din nor zicând: "Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit; pe Acesta ascultaţi-L".
6. Şi, auzind, ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte.
7. Şi Iisus S-a apropiat de ei şi atingându-i, le-a zis: Sculaţi-vă şi nu vă temeţi.
8. Şi, ridicându-şi ochii, nu au văzut pe nimeni, decât numai pe Iisus singur.
9. Şi pe când se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: Nimănui să nu spuneţi ceea ce aţi văzut, până când Fiul Omului Se va scula din morţi.

10. Şi ucenicii L-au întrebat, zicând: Pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie?
11. Iar El, răspunzând, a zis: Ilie într-adevăr va veni şi va aşeza la loc toate.
12. Eu însă vă spun vouă că Ilie a şi venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au voit; aşa şi Fiul Omului va pătimi de la ei.
13. Atunci au înţeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul.
14. Şi mergând ei spre mulţime, s-a apropiat de El un om, căzându-I în genunchi,
15. Şi zicând: Doamne, miluieşte pe fiul meu că este lunatic şi pătimeşte rău, căci adesea cade în foc şi adesea în apă.
16. Şi l-am dus la ucenicii Tăi şi n-au putut să-l vindece.
17. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceţi-l aici la Mine.
18. Şi Iisus l-a certat şi demonul a ieşit din el şi copilul s-a vindecat din ceasul acela.
19. Atunci, apropiindu-se ucenicii de Iisus, I-au zis de o parte: De ce noi n-am putut să-l scoatem?
20. Iar Iisus le-a răspuns: Pentru puţina voastră credinţă. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veţi avea credinţă în voi cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă.
21. Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune şi cu post.
22. Pe când străbăteau Galileea, Iisus le-a spus: Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor.
23. Şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia. Şi ei s-au întristat foarte!
24. Venind ei în Capernaum, s-au apropiat de Petru cei ce strâng darea (pentru Templu) şi i-au zis: Învăţătorul vostru nu plăteşte darea?
25. Ba, da! - a zis el. Dar intrând în casă, Iisus i-a luat înainte, zicând: Ce ţi se pare, Simone? Regii pământului de la cine iau dări sau bir? De la fiii lor sau de la străini?
26. El I-a zis: De la străini. Iisus i-a zis: Aşadar, fiii sunt scutiţi.
27. Ci ca să nu-i smintim pe ei, mergând la mare, aruncă undiţa şi peştele care va ieşi întâi, ia-l şi deschizându-i gura, vei găsi un statir (un ban de argint). Ia-l şi dă-l lor pentru Mine şi pentru tine.

Capitolul 18 - Copilul, chip al desăvârşirii. Parabola oii rătăcite. Tu şi fratele tău. Puterea de a lega şi dezlega păcatele. De câte ori să-l ierţi pe aproapele tău. Parabola celor doi datornici.

1. În ceasul acela, s-au apropiat ucenicii de Iisus şi I-au zis: Cine, oare, este mai mare în Împărăţia Cerurilor?
2. Şi chemând la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor,

3. Şi a zis: Adevărat zic vouă: De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor.
4. Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în Împărăţia Cerurilor.
5. Şi cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primeşte.
6. Iar cine va sminti pe unul dintr-aceştia mici care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui să i se atârne de gât o piatră de moară şi să fie afundat în adâncul mării.
7. Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebuie să vină, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala.
8. Iar dacă mâna ta sau piciorul tău te sminteşte, taie-l şi aruncă-l de la tine, că este bine pentru tine să intri în viaţă ciung sau şchiop, decât, având amândouă mâinile sau amândouă picioarele, să fii aruncat în focul cel veşnic.
9. Şi dacă ochiul tău te sminteşte, scoate-l şi aruncă-l de la tine, că mai bine este pentru tine să intri în viaţă cu un singur ochi, decât, având amândoi ochii, să fii aruncat în gheena focului.
10. Vedeţi să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici, că zic vouă: Că îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri.
11. Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut.
12. Ce vi se pare? Dacă un om ar avea o sută de oi şi una din ele s-ar rătăci, nu va lăsa, oare, în munţi pe cele nouăzeci şi nouă şi ducându-se va căuta pe cea rătăcită?
13. Şi dacă s-ar întâmpla s-o găsească, adevăr grăiesc vouă că se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci şi nouă, care nu s-au rătăcit.
14. Astfel nu este vrere înaintea Tatălui vostru, Cel din ceruri, ca să piară vreunul dintr-aceştia mici.
15. De-ţi va greşi ţie fratele tău, mergi, mustră-l pe el între tine şi el singur. Şi de te va asculta, ai câştigat pe fratele tău.
16. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul.
17. Şi de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş.
18. Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veţi lega pe pământ, vor fi legate şi în cer, şi oricâte veţi dezlega pe pământ, vor fi dezlegate şi în cer.
19. Iarăşi grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privinţa unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri.
20. Că unde sunt doi sau trei, adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor.
21. Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori?
22. Zis-a lui Iisus: Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte.

23. De aceea, asemănatu-s-a Împărăţia Cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale.
24. Şi, începând să se socotească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanţi.
25. Dar neavând el cu ce să plătească, stăpânul său a poruncit să fie vândut el şi femeia şi copii şi pe toate câte le are, ca să se plătească.
26. Deci, căzându-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicând: Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti ţie tot.
27. Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul şi i-a iertat şi datoria.
28. Dar, ieşind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el şi care-i datora o sută de dinari. Şi punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plăteşte-mi ce eşti dator.
29. Deci, căzând cel ce era slugă ca şi el, îl ruga zicând: Îngăduieşte-mă şi îţi voi plăti.
30. Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în închisoare, până ce va plăti datoria.
31. Iar celelalte slugi, văzând deci cele petrecute, s-au întristat foarte şi venind, au spus stăpânului toate cele întâmplate.
32. Atunci, chemându-l stăpânul său îi zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ţi-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.
33. Nu se cădea, oare, ca şi tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum şi eu am avut milă de tine?
34. Şi mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria.
35. Tot aşa şi Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre.

Capitolul 19 - Despre desfacerea căsătoriei. Iisus binecuvântează copiii. Tânărul bogat.

1. Iar după ce Iisus a sfârşit cuvintele acestea, a plecat din Galileea şi a venit în hotarele Iudeii, dincolo de Iordan.
2. Şi au mers după El mulţimi multe şi i-a vindecat pe ei acolo.
3. Şi s-au apropiat de El fariseii, ispitindu-L şi zicând: Se cuvine, oare, omului să-şi lase femeia sa, pentru orice pricină?
4. Răspunzând, El a zis: N-aţi citit că Cel ce i-a făcut de la început i-a făcut bărbat şi femeie?
5. Şi a zis: Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup.

6. Aşa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă.
7. Ei I-au zis Lui: Pentru ce, dar, Moise a poruncit să-i dea carte de despărţire şi să o lase?
8. El le-a zis: Pentru învârtoşarea inimii voastre, v-a dat voie Moise să lăsaţi pe femeile voastre, dar din început nu a fost aşa.
9. Iar Eu zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare şi se va însura cu alta, săvârşeşte adulter; şi cine s-a însurat cu cea lăsată săvârşeşte adulter.
10. Ucenicii I-au zis: Dacă astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare.
11. Iar El le-a zis: Nu toţi pricep cuvântul acesta, ci aceia cărora le este dat.
12. Că sunt fameni care s-au născut aşa din pântecele mamei lor; sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni şi sunt fameni care s-au făcut fameni pe ei înşişi, pentru Împărăţia Cerurilor. Cine poate înţelege să înţeleagă.
13. Atunci I s-au adus copii, ca să-şi pună mâinile peste ei şi să Se roage; dar ucenicii îi certau.
14. Iar Iisus a zis: Lăsaţi copiii şi nu-i opriţi să vină la Mine, că a unora ca aceştia este Împărăţia Cerurilor.
15. Şi punându-Şi mâinile peste ei, S-a dus de acolo.
16. Şi, iată, venind un tânăr la El, I-a zis: Bunule Învăţător, ce bine să fac, ca să am viaţa veşnică?
17. Iar El a zis: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu. Iar de vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile.
18. El I-a zis: Care? Iar Iisus a zis: Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb;
19. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta şi să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.
20. Zis-a lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din copilăria mea. Ce-mi mai lipseşte?
21. Iisus i-a zis: Dacă voieşti să fii desăvârşit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor şi vei avea comoară în cer; după aceea, vino şi urmează-Mi.
22. Ci, auzind cuvântul acesta, tânărul a plecat întristat, căci avea multe avuţii.
23. Iar Iisus a zis ucenicilor Săi: Adevărat zic vouă că un bogat cu greu va intra în Împărăţia Cerurilor.
24. Şi iarăşi zic vouă că mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decât să intre un bogat în împărăţia lui Dumnezeu.
25. Auzind, ucenicii s-au uimit foarte, zicând: Dar cine poate să se mântuiască?
26. Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni aceasta e cu neputinţă, la Dumnezeu însă toate sunt cu putinţă.

27. Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Iată noi am lăsat toate şi Ţi-am urmat Ţie. Cu noi oare ce va fi?
28. Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi cei ce Mi-aţi urmat Mie, la înnoirea lumii, când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel.
29. Şi oricine a lăsat case sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau ţarine, pentru numele Meu, înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică.
30. Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă şi cei de pe urmă vor fi întâi.

Capitolul 20 - Parabola lucrătorilor tocmiţi la vie. A treia vestire a Patimilor. Mama fiilor lui Zevedeu; cearta pentru întâietate. Vindecarea celor doi orbi.

1. Căci Împărăţia Cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa.
2. Şi învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.
3. Şi ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru.
4. Şi le-a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, vă voi da.
5. Iar ei s-au dus. Ieşind iarăşi pe la ceasul al şaselea şi al nouălea, a făcut tot aşa.
6. Ieşind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alţii, stând fără lucru şi le-a zis: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru?
7. Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmit. Zis-a lor: Duceţi-vă şi voi în vie şi ce va fi cu dreptul veţi lua.
8. Făcându-se seară, stăpânul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de cei din urmă până la cei dintâi.
9. Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar.
10. Şi venind cei dintâi, au socotit că vor lua mai mult, dar au luat şi ei tot câte un dinar.
11. Şi după ce au luat, cârteau împotriva stăpânului casei,
12. Zicând: Aceştia de pe urmă au făcut un ceas şi i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei şi arşiţa.
13. Iar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ţi fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar?
14. Ia ce este al tău şi pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie.
15. Au nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sunt bun?
16. Astfel vor fi cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.
17. Şi suindu-Se la Ierusalim, Iisus a luat de o parte pe cei doisprezece ucenici şi le-a spus lor, pe cale:

18. Iată ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi dat pe mâna arhiereilor şi a cărturarilor, şi-L vor osândi la moarte;
19. Şi Îl vor da pe mâna păgânilor, ca să-L batjocorească şi să-L răstignească, dar a treia zi va învia.
20. Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se şi cerând ceva de la El.
21. Iar El a zis ei: Ce voieşti? Ea a zis Lui: Zi ca să şadă aceşti doi fii ai mei, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Ta, întru împărăţia Ta.
22. Dar Iisus, răspunzând, a zis: Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi, oare, să beţi paharul pe care-l voi bea Eu şi cu botezul cu care Eu Mă botez să vă botezaţi? Ei I-au zis: Putem.
23. Şi El a zis lor: Paharul Meu veţi bea şi cu botezul cu care Eu Mă botez vă veţi boteza, dar a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu.
24. Şi auzind cei zece s-au mâniat pe cei doi fraţi.
25. Dar Iisus, chemându-i la Sine, a zis: Ştiţi că ocârmuitorii neamurilor domnesc peste ele şi cei mari le stăpânesc.
26. Nu tot aşa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru.
27. Şi care între voi va vrea să fie întâiul să vă fie vouă slugă,
28. După cum şi Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi.
29. Şi plecând ei din Ierihon, mulţime mare venea în urma Lui.
30. Şi iată doi orbi, care şedeau lângă drum, auzind că trece Iisus, au strigat, zicând: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!
31. Dar mulţimea îi certa ca să tacă; ei însă şi mai tare strigau, zicând: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David.
32. Şi Iisus, stând, i-a chemat şi le-a zis: Ce voiţi să vă fac?
33. Zis-au Lui: Doamne, să se deschidă ochii noştri.
34. Şi făcându-I-se milă, Iisus S-a atins de ochii lor şi îndată au văzut şi I-au urmat Lui.

Capitolul 21 - Intrarea în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din templu. Smochinul blestemat. Întrebare asupra minunilor lui Iisus. Parabola celor doi fii. Parabola lucrătorilor celor răi.

1. Iar când s-au apropiat de Ierusalim şi au venit la Betfaghe la Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis pe doi ucenici,
2. Zicându-le: Mergeţi în satul care este înaintea voastră şi îndată veţi găsi o asină legată şi un mânz cu ea; dezlegaţi-o şi aduceţi-o la Mine.

3. Şi dacă vă va zice cineva ceva, veţi spune că-I trebuie Domnului şi le va trimite îndată.
4. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin proorocul, care zice:
5. "Spuneţi fiicei Sionului: Iată Împăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină, pe mânz, fiul celei de sub jug".
6. Mergând deci ucenicii şi făcând după cum le-a poruncit Iisus,
7. Au adus asina şi mânzul şi deasupra lor şi-au pus veşmintele, iar El a şezut peste ele.
8. Şi cei mai mulţi din mulţime îşi aşterneau hainele pe cale, iar alţii tăiau ramuri din copaci şi le aşterneau pe cale,
9. Iar mulţimile care mergeau înaintea Lui şi care veneau după El strigau zicând: Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!
10. Şi intrând El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicând: Cine este Acesta?
11. Iar mulţimile răspundeau: Acesta este Iisus, proorocul din Nazaretul Galileii.
12. Şi a intrat Iisus în templu şi a alungat pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau în templu şi a răsturnat mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei.
13. Şi a zis lor: Scris este: "Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi o faceţi peşteră de tâlhari!"
14. Şi au venit la El, în templu, orbi şi şchiopi şi i-a făcut sănătoşi.
15. Şi văzând arhiereii şi cărturarii minunile pe care le făcuse şi pe copiii care strigau în templu şi ziceau: Osana Fiului lui David, s-au mâniat,
16. Şi I-au zis: Auzi ce zic aceştia? Iar Iisus le-a zis: Da. Au niciodată n-aţi citit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit laudă?
17. Şi lăsându-i, a ieşit afară din cetate la Betania şi noaptea a rămas acolo.
18. Dimineaţa, a doua zi, pe când se întorcea în cetate, a flămânzit;
19. Şi văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decât numai frunze, şi a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Şi smochinul s-a uscat îndată.
20. Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: Cum s-a uscat smochinul îndată?
21. Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: Ridică-te şi aruncă-te în mare, va fi aşa.
22. Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi.

23. Iar după ce a intrat în templu, s-au apropiat de El, pe când învăţa, arhiereii şi bătrânii poporului şi au zis: Cu ce putere faci acestea? Şi cine Ţi-a dat puterea aceasta?
24. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă voi întreba şi Eu pe voi un cuvânt, pe care, de Mi-l veţi spune, şi Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea:
25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: Din cer, ne va spune: De ce, dar, n-aţi crezut lui?
26. Iar de vom zice: De la oameni, ne temem de popor, fiindcă toţi îl socotesc pe Ioan de prooroc.
27. Şi răspunzând ei lui Iisus, au zis: Nu ştim. Zis-a lor şi El: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.
28. Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Şi, ducându-se la cel dintâi, i-a zis: Fiule, du-te astăzi şi lucrează în via mea.
29. Iar el, răspunzând, a zis: Mă duc, Doamne şi nu s-a dus.
30. Mergând la al doilea, i-a zis tot aşa; acesta, răspunzând, a zis: Nu vreau, apoi căindu-se, s-a dus.
31. Care dintr-aceştia doi a făcut voia Tatălui? Zis-au Lui: Cel de-al doilea. Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu.
32. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptăţii şi n-aţi crezut în el, ci vameşii şi desfrânatele au crezut, iar voi aţi văzut şi nu v-aţi căit nici după aceea, ca să credeţi în el.
33. Ascultaţi altă pildă: Era un om oarecare stăpân al casei sale, care a sădit vie. A împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn şi a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.
34. Când a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să-i ia roadele.
35. Dar lucrătorii, punând mâna pe slugi, pe una au bătut-o, pe alta au omorât-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre.
36. Din nou a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi şi au făcut cu ele tot aşa.
37. La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor ruşina de fiul meu.
38. Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să avem noi moştenirea lui.
39. Şi, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis.
40. Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători?
41. I-au răspuns: Pe aceşti răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor.
42. Zis-a lor Iisus: Au n-aţi citit niciodată în Scripturi: "Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri"?

43. De aceea vă spun că împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi şi se va da neamului care va face roadele ei.
44. Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va strivi.
45. Iar arhiereii şi fariseii, ascultând pildele Lui, au înţeles că despre ei vorbeşte.
46. Şi căutând să-L prindă, s-au temut de popor pentru că Îl socotea prooroc.

Capitolul 22 - Parabola nunţii fiului de împărat. Dajdia cuvenită cezarului. Întrebare despre înviere. Marea poruncă din lege. Mesia ca fiu şi Domn al lui David.

1. Şi, răspunzând, Iisus a vorbit iarăşi în pilde, zicându-le:
2. Împărăţia Cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nuntă fiului său.
3. Şi a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiţi la nuntă, dar ei n-au voit să vină.
4. Iarăşi a trimis alte slugi, zicând: Spuneţi celor chemaţi: Iată, am pregătit ospăţul meu; juncii mei şi cele îngrăşate s-au junghiat şi toate sunt gata. Veniţi la nuntă.
5. Dar ei, fără să ţină seama, s-au dus: unul la ţarina sa, altul la neguţătoria lui;
6. Iar ceilalţi, punând mâna pe slugile lui, le-au batjocorit şi le-au ucis.
7. Şi auzind împăratul de acestea, s-a umplut de mânie şi trimiţând oştile sale, a nimicit pe ucigaşii aceia şi cetăţii lor i-au dat foc.
8. Apoi a zis către slugile sale: Nunta este gata, dar cei poftiţi n-au fost vrednici.
9. Mergeţi deci la răspântiile drumurilor şi pe câţi veţi găsi, chemaţi-i la nuntă.
10. Şi ieşind slugile acelea la drumuri, au adunat pe toţi câţi i-au găsit, şi răi şi buni, şi s-a umplut casa nunţii cu oaspeţi.
11. Iar intrând împăratul ca să privească pe oaspeţi, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă,
12. Şi i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut.
13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.
14. Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.
15. Atunci s-au dus fariseii şi au ţinut sfat ca să-L prindă pe El în cuvânt.
16. Şi au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu irodianii, zicând: Învăţătorule, ştim că eşti omul adevărului şi întru adevăr înveţi calea lui Dumnezeu şi nu-Ţi pasă de nimeni, pentru că nu cauţi la faţa oamenilor.
17. Spune-ne deci nouă: Ce Ţi se pare? Se cuvine să dăm dajdie Cezarului sau nu?
18. Iar Iisus, cunoscând viclenia lor, le-a răspuns: Ce Mă ispitiţi, făţarnicilor?
19. Arătaţi-Mi banul de dajdie. Iar ei I-au adus un dinar.
20. Iisus le-a zis: Al cui e chipul acesta şi inscripţia de pe el?
21. Răspuns-au ei: Ale Cezarului. Atunci a zis lor: Daţi deci Cezarului cele ce sunt ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu.

22. Auzind aceasta, s-au minunat şi lăsându-L, s-au dus.
23. În ziua aceea, s-au apropiat de El saducheii, cei ce zic că nu este înviere şi L-au întrebat,
24. Zicând: Învăţătorule, Moise a zis: Dacă cineva moare neavând copii, fratele lui să ia de soţie pe cea văduvă şi să ridice urmaşi fratelui său.
25. Deci erau, la noi, şapte fraţi; şi cel dintâi s-a însurat şi a murit şi, neavând urmaş, a lăsat pe femeia sa fratelui său.
26. Asemenea şi al doilea şi al treilea, până la al şaptelea.
27. În urma tuturor a murit şi femeia.
28. La înviere, deci, a cărui dintre cei şapte va fi femeia? Căci toţi au avut-o de soţie.
29. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă rătăciţi neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.
30. Căci la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer.
31. Iar despre învierea morţilor, au n-aţi citit ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, zicând:
32. "Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov"? Nu este Dumnezeul morţilor, ci al viilor.
33. Iar mulţimile, ascultându-L, erau uimite de învăţătura Lui.
34. Şi auzind fariseii că a închis gura saducheilor, s-au adunat laolaltă.
35. Unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat:
36. Învăţătorule, care poruncă este mai mare în Lege?
37. El i-a răspuns: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău.
38. Aceasta este marea şi întâia poruncă.
39. Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.
40. În aceste două porunci se cuprind toată Legea şi proorocii.
41. Şi fiind adunaţi fariseii, i-a întrebat Iisus,
42. Zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Zis-au Lui: Al lui David.
43. Zis-a lor: Cum deci David, în duh, Îl numeşte pe El Domn? - zicând:
44. "Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale".
45. Deci dacă David Îl numeşte pe El domn, cum este fiu al lui?
46. Şi nimeni nu putea să-I răspundă cuvânt şi nici n-a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-L mai întrebe.

Capitolul 23 - Iisus îi mustră pe cărturari şi pe farisei şi deplânge crimele Ierusalimului, prezicându-i dărâmarea.

1. Atunci a vorbit Iisus mulţimilor şi ucenicilor Săi,
2. Zicând: Cărturarii şi fariseii au şezut în scaunul lui Moise;
3. Deci toate câte vă vor zice vouă, faceţi-le şi păziţi-le; dar după faptele lor nu faceţi, că ei zic, dar nu fac.
4. Că leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat şi le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le mişte.
5. Toate faptele lor le fac ca să fie priviţi de oameni; căci îşi lăţesc filacteriile şi îşi măresc ciucurii de pe poale.
6. Şi le place să stea în capul mesei la ospeţe şi în băncile dintâi, în sinagogi,
7. Şi să li se plece lumea în pieţe şi să fie numiţi de oameni: Rabi.
8. Voi însă să nu vă numiţi rabi, că unul este Învăţătorul vostru: Hristos, iar voi toţi sunteţi fraţi.
9. Şi tată al vostru să nu numiţi pe pământ, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri.
10. Nici învăţători să nu vă numiţi, că Învăţătorul vostru este unul: Hristos.
11. Şi care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru.
12. Cine se va înălţa pe sine se va smeri, şi cine se va smeri pe sine se va înălţa.
13. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi Împărăţia Cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi.
14. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că mâncaţi casele văduvelor şi cu făţărnicie vă rugaţi îndelung; pentru aceasta mai multă osândă veţi lua.
15. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un ucenic, şi dacă l-aţi făcut, îl faceţi fiu al gheenei şi îndoit decât voi.
16. Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceţi: Cel ce se va jura pe templu nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat.
17. Nebuni şi orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfinţeşte aurul?
18. Ziceţi iar: Cel ce se va jura pe altar cu nimic nu este legat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este legat.
19. Nebuni şi orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfinţeşte darul?
20. Deci, cel ce se jură pe altar se jură pe el şi pe toate câte sunt deasupra lui.
21. Deci cel ce se jură pe templu se jură pe el şi pe Cel care locuieşte în el.
22. Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu şi pe Cel ce şade pe el.
23. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că daţi zeciuială din izmă, din mărar şi din chimen, dar aţi lăsat părţile mai grele ale Legii: judecata, mila şi credinţa; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi.
24. Călăuze oarbe care strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila!
25. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că voi curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire şi de lăcomie.
26. Fariseule orb! Curăţă întâi partea dinăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie curată şi cea din afară.

27. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că semănaţi cu mormintele cele văruite, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sunt pline de oase de morţi şi de toată necurăţia.
28. Aşa şi voi, pe din afară vă arătaţi drepţi oamenilor, înăuntru însă sunteţi plini de făţărnicie şi de fărădelege.
29. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormintele proorocilor şi împodobiţi pe ale drepţilor,
30. Şi ziceţi: De am fi fost noi în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi cu ei la vărsarea sângelui proorocilor.
31. Astfel, dar, mărturisiţi voi înşivă că sunteţi fii ai celor ce au ucis pe prooroci.
32. Dar voi întreceţi măsura părinţilor voştri!
33. Şerpi, pui de vipere, cum veţi scăpa de osânda gheenei?
34. De aceea, iată Eu trimit la voi prooroci şi înţelepţi şi cărturari; dintre ei veţi ucide şi veţi răstigni; dintre ei veţi biciui în sinagogi şi-i veţi urmări din cetate în cetate,
35. Ca să cadă asupra voastră tot sângele drepţilor răspândit pe pământ, de la sângele dreptului Abel, până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-aţi ucis între templu şi altar.
36. Adevărat grăiesc vouă, vor veni acestea toate asupra acestui neam.
37. Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci şi cu pietre ucizi pe cei trimişi la tine; de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu aţi voit.
38. Iată, casa voastră vi se lasă pustie;
39. Căci vă zic vouă: De acum nu Mă veţi mai vedea, până când nu veţi zice: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului.

Capitolul 24 - Prima parte a cuvântării eshatologice: dărâmarea templului; începutul durerilor; urâciunea pustiirii; cum şi când va veni Fiul Omului; privegherea aşteptării mântuitoare.

1. Şi ieşind Iisus din templu, S-a dus şi s-au apropiat de el ucenicii Lui, ca să-I arate clădirile templului.
2. Iar El, răspunzând, le-a zis: Vedeţi toate acestea? Adevărat grăiesc vouă: Nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu se risipească.
3. Şi şezând El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicând: Spune nouă când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului?
4. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vedeţi să nu vă amăgească cineva.
5. Căci mulţi vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt Hristos şi pe mulţi îi vor amăgi.

6. Şi veţi auzi de războaie şi de zvonuri de războaie; luaţi seama să nu vă speriaţi, căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfârşitul.
7. Căci se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie şi va fi foamete şi ciumă şi cutremure pe alocuri.
8. Dar toate acestea sunt începutul durerilor.
9. Atunci vă vor da pe voi spre asuprire şi vă vor ucide şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru numele Meu.
10. Atunci mulţi se vor sminti şi se vor vinde unii pe alţii; şi se vor urî unii pe alţii.
11. Şi mulţi prooroci mincinoşi se vor scula şi vor amăgi pe mulţi.
12. Iar din pricina înmulţirii fărădelegii, iubirea multora se va răci.
13. Dar cel ce va răbda până sfârşit, acela se va mântui.
14. Şi se va propovădui această Evanghelie a împărăţiei în toată lumea spre mărturie la toate neamurile şi atunci va veni sfârşitul.
15. Deci, când veţi vedea urâciunea pustiirii ce s-a zis prin Daniel proorocul, stând în locul cel sfânt - cine citeşte să înţeleagă -
16. Atunci cei din Iudeea să fugă în munţi.
17. Cel ce va fi pe casă să nu se coboare, ca să-şi ia lucrurile din casă.
18. Iar cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi, ca să-şi ia haina.
19. Vai de cele însărcinate şi de cele ce vor alăpta în zilele acelea!
20. Rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta.
21. Căci va fi atunci strâmtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi.
22. Şi de nu s-ar fi scurtat acele zile, n-ar mai scăpa nici un trup, dar pentru cei aleşi se vor scurta acele zile.
23. Atunci, de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeţi.
24. Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi şi vor da semne mari şi chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă şi pe cei aleşi.
25. Iată, v-am spus de mai înainte.
26. Deci, de vă vor zice vouă: Iată este în pustie, să nu ieşiţi; iată este în cămări, să nu credeţi.
27. Căci precum fulgerul iese de la răsărit şi se arată până la apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului.
28. Căci unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii.
29. Iar îndată după strâmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui.
30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă.
31. Şi va trimite pe îngerii Săi, cu sunet mare de trâmbiţă şi vor aduna pe cei aleşi ai Lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la celelalte margini.

32. Învăţaţi de la smochin pilda: Când mlădiţa lui se face fragedă şi odrăsleşte frunze, cunoaşteţi că vara e aproape.
33. Asemenea şi voi, când veţi vedea toate acestea, să ştiţi că este aproape, la uşi.
34. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta, până ce nu vor fi toate acestea.
35. Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.
36. Iar de ziua şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.
37. Şi precum a fost în zilele lui Noe, aşa va fi venirea Fiului Omului.
38. Căci precum în zilele acelea dinainte de potop, oamenii mâncau şi beau, se însurau şi se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie,
39. Şi n-au ştiut până ce a venit potopul şi i-a luat pe toţi, la fel va fi şi venirea Fiului Omului.
40. Atunci, din doi care vor fi în ţarină, unul se va lua şi altul se va lăsa.
41. Din două care vor măcina la moară, una se va lua şi alta se va lăsa.
42. Privegheaţi deci, că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru.
43. Aceea cunoaşteţi, că de-ar şti stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea şi n-ar lăsa să i se spargă casa.
44. De aceea şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni.
45. Cine, oare, este sluga credincioasă şi înţeleaptă pe care a pus-o stăpânul peste slugile sale, ca să le dea hrană la timp?
46. Fericită este sluga aceea, pe care venind stăpânul său, o va afla făcând aşa.
47. Adevărat zic vouă că peste toate avuţiile sale o va pune.
48. Iar dacă acea slugă, rea fiind, va zice în inima sa: Stăpânul meu întârzie,
49. Şi va începe să bată pe cei ce slujesc împreună cu el, să mănânce şi să bea cu beţivii,
50. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua când nu se aşteaptă şi în ceasul pe care nu-l cunoaşte,
51. Şi o va tăia din dregătorie şi partea ei o va pune cu făţarnicii. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

Capitolul 25 - A doua parte a cuvântării eshatologice: parabola celor zece fecioare; parabola talanţilor; Judecata de Apoi.

1. Împărăţia Cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care luând candelele lor, au ieşit în întâmpinarea mirelui.
2. Cinci însă dintre ele erau fără minte, iar cinci înţelepte.
3. Căci cele fără minte, luând candelele, n-au luat cu sine untdelemn.
4. Iar cele înţelepte au luat untdelemn în vase, odată cu candelele lor.
5. Dar mirele întârziind, au aţipit toate şi au adormit.

6. Iar la miezul nopţii s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieşiţi întru întâmpinarea lui!
7. Atunci s-au deşteptat toate acele fecioare şi au împodobit candelele lor.
8. Şi cele fără minte au zis către cele înţelepte: Daţi-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre.
9. Dar cele înţelepte le-au răspuns, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă şi nici vouă. Mai bine mergeţi la cei ce vând şi cumpăraţi pentru voi.
10. Deci plecând ele ca să cumpere, a venit mirele şi cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă şi uşa s-a închis.
11. Iar mai pe urmă, au sosit şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă.
12. Iar el, răspunzând, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi.
13. Drept aceea, privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului.
14. Şi mai este ca un om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa.
15. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat.
16. Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi.
17. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi.
18. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său.
19. După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele.
20. Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei.
21. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.
22. Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei.
23. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.
24. Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat.
25. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.
26. Şi răspunzând stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat?
27. Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă.
28. Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi.

29. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua.
30. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.
31. Când va veni Fiul Omului întru slava Sa şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale.
32. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre.
33. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.
34. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.
35. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit;
36. Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine.
37. Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei?
38. Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit sau gol şi Te-am îmbrăcat?
39. Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine?
40. Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut.
41. Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui.
42. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau;
43. Străin am fost şi nu M-aţi primit; gol şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat.
44. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând sau însetat sau străin sau gol sau bolnav sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit?
45. El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut.
46. Şi vor merge aceştia la osândă veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică.

Capitolul 26 - Sfat împotriva lui Iisus. Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Rugăciunea din Ghetsimani. Trădarea lui Iuda. Prinderea lui Iisus. Înfăţişarea înaintea arhiereilor. Lepădarea lui Petru.

1. Iar după ce a sfârşit toate aceste cuvinte, a zis Iisus către ucenicii Săi:
2. Ştiţi că peste două zile va fi Paştile şi Fiul Omului va fi dat să fie răstignit.

3. Atunci arhiereii şi bătrânii poporului s-au adunat în curtea arhiereului, care se numea Caiafa.
4. Şi împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleşug, şi să-L ucidă.
5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor.
6. Fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon leprosul,
7. S-a apropiat de El o femeie, având un alabastru cu mir de mare preţ şi l-a turnat pe capul Lui, pe când şedea la masă.
8. Şi văzând ucenicii, s-au mâniat şi au zis: De ce risipa aceasta?
9. Căci mirul acesta se putea vinde scump, iar banii să se dea săracilor.
10. Dar Iisus, cunoscând gândul lor, le-a zis: Pentru ce faceţi supărare femeii? Căci lucru bun a făcut ea faţă de Mine.
11. Căci pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna;
12. Că ea, turnând mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o spre îngroparea Mea.
13. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune şi ce-a făcut ea, spre pomenirea ei.
14. Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducându-se la arhierei,
15. A zis: Ce voiţi să-mi daţi şi eu Îl voi da în mâinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginţi.
16. Şi de atunci căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mâinile lor.
17. În cea dintâi zi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus şi L-au întrebat: Unde voieşti să-Ţi pregătim să mănânci Paştile?
18. Iar El a zis: Mergeţi în cetate, la cutare şi spuneţi-i: Învăţătorul zice: Timpul Meu este aproape; la tine vreau să fac Paştile cu ucenicii Mei.
19. Şi ucenicii au făcut precum le-a poruncit Iisus şi au pregătit Paştile.
20. Iar când s-a făcut seară, a şezut la masă cu cei doisprezece ucenici.
21. Şi pe când mâncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.
22. Şi ei, întristându-se foarte, au început să-I zică fiecare: Nu cumva eu sunt, Doamne?
23. Iar El, răspunzând, a zis: Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde.
24. Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai, însă, acelui om prin care Fiul Omului se vinde! Bine era de omul acela dacă nu se năştea.
25. Şi Iuda, cel ce L-a vândut, răspunzând a zis: Nu cumva sunt eu, Învăţătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis.
26. Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine şi binecuvântând, a frânt şi dând ucenicilor, a zis: Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu.
27. Şi luând paharul şi mulţumind, le-a dat, zicând: Beţi dintru acesta toţi,

28. Că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor.
29. Şi vă spun vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viţei până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, întru împărăţia Tatălui Meu.
30. Şi după ce au cântat laude, au ieşit la Muntele Măslinilor.
31. Atunci Iisus le-a zis: Voi toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta căci scris este: "Bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei".
32. Dar după învierea Mea voi merge mai înainte de voi în Galileea.
33. Iar Petru, răspunzând, I-a zis: Dacă toţi se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voi sminti.
34. Zis-a Iisus lui: Adevărat zic ţie că în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine.
35. Petru i-a zis: Şi de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Şi toţi ucenicii au zis la fel.
36. Atunci Iisus a mers împreună cu ei la un loc ce se cheamă Ghetsimani şi a zis ucenicilor: Şedeţi aici, până ce Mă voi duce acolo şi Mă voi ruga.
37. Şi luând cu Sine pe Petru şi pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început a Se întrista şi a Se mâhni.
38. Atunci le-a zis: Întristat este sufletul Meu până la moarte. Rămâneţi aici şi privegheaţi împreună cu Mine.
39. Şi mergând puţin mai înainte, a căzut cu faţa la pământ, rugându-Se şi zicând: Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voieşti.
40. Şi a venit la ucenici şi i-a găsit dormind şi i-a zis lui Petru: Aşa, n-aţi putut un ceas să privegheaţi cu Mine!
41. Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul este neputincios.
42. Iarăşi ducându-se, a doua oară, s-a rugat, zicând: Părintele Meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta.
43. Şi venind iarăşi, i-a aflat dormind, căci ochii lor erau îngreuiaţi.
44. Şi lăsându-i, S-a dus iarăşi şi a treia oară S-a rugat, acelaşi cuvânt zicând.
45. Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! Iată s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului va fi dat în mâinile păcătoşilor.
46. Sculaţi-vă să mergem, iată s-a apropiat cel ce M-a vândut.
47. Şi pe când vorbea încă, iată a sosit Iuda, unul dintre cei doisprezece şi împreună cu el mulţime multă, cu săbii şi cu ciomege, de la arhierei şi de la bătrânii poporului.
48. Iar vânzătorul le-a dat semn, zicând: Pe care-L voi săruta, Acela este: puneţi mâna pe El.
49. Şi îndată, apropiindu-se de Iisus, a zis: Bucură-Te, Învăţătorule! Şi L-a sărutat.

50. Iar Iisus i-a zis: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci ei, apropiindu-se, au pus mâinile pe Iisus şi L-au prins.
51. Şi iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzând mâna, a tras sabia şi lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea.
52. Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toţi cei ce scot sabia, de sabie vor pieri.
53. Sau ţi se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?
54. Dar cum se vor împlini Scripturile, că aşa trebuie să fie?
55. În ceasul acela, a zis Iisus mulţimilor: Ca la un tâlhar aţi ieşit cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi. În fiecare zi şedeam în templu şi învăţam şi n-aţi pus mâna pe Mine.
56. Dar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească Scripturile proorocilor. Atunci toţi ucenicii, lăsându-L, au fugit.
57. Iar cei care au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul, unde erau adunaţi cărturarii şi bătrânii.
58. Iar Petru Îl urma de departe până a ajuns la curtea arhiereului şi intrând înăuntru, şedea cu slugile, ca să vadă sfârşitul.
59. Iar arhiereii, bătrânii şi tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.
60. Şi n-au găsit, deşi veniseră mulţi martori mincinoşi. Mai pe urmă însă au venit doi şi au spus:
61. Acesta a zis: Pot să dărâm templul lui Dumnezeu şi în trei zile să-l clădesc.
62. Şi, sculându-se, arhiereul I-a zis: Nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceştia împotriva Ta?
63. Dar Iisus tăcea. Şi arhiereul I-a zis: Te jur pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de eşti Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.
64. Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Şi vă spun încă: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului.
65. Atunci arhiereul şi-a sfâşiat hainele, zicând: A hulit! Ce ne mai trebuie martori? Iată acum aţi auzit hula Lui.
66. Ce vi se pare? Iar ei, răspunzând, au zis: Este vinovat de moarte.
67. Şi au scuipat în obrazul Lui, bătându-L cu pumnii, iar unii Îi dădeau palme,
68. Zicând: Prooroceşte-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit.
69. Iar Petru şedea afară, în curte. Şi o slujnică s-a apropiat de el, zicând: Şi tu erai cu Iisus Galileianul.
70. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu ştiu ce zici.
71. Şi ieşind el la poartă, l-a văzut alta şi a zis celor de acolo: Şi acesta era cu Iisus Nazarineanul.
72. Şi iarăşi s-a lepădat cu jurământ: Nu cunosc pe omul acesta.

73. Iar după puţin, apropiindu-se cei ce stăteau acolo au zis lui Petru: Cu adevărat şi tu eşti dintre ei, căci şi graiul te vădeşte.
74. Atunci el a început a se blestema şi a se jura: Nu cunosc pe omul acesta. Şi îndată a cântat cocoşul.
75. Şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul lui Iisus, care zisese: Mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Şi ieşind afară, a plâns cu amar.

Capitolul 27 - Iisus adus în faţa lui Pilat. Moartea lui Iuda. Judecata lui Pilat. Iisus osândit la moarte. Încununarea cu spini. Răstignirea şi moartea lui Iisus. Înmormântarea. Paza mormântului.

1. Iar făcându-se dimineaţă, toţi arhiereii şi bătrânii poporului au ţinut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.
2. Şi, legându-L, L-au dus şi L-au predat dregătorului Ponţiu Pilat.
3. Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, văzând că a fost osândit, s-a căit şi a adus înapoi arhiereilor şi bătrânilor cei treizeci de arginţi,
4. Zicând: Am greşit vânzând sânge nevinovat. Ei i-au zis: Ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedea.
5. Şi el, aruncând arginţii în templu, a plecat şi ducându-se, s-a spânzurat.
6. Iar arhiereii, luând banii, au zis: Nu se cuvine să-i punem în vistieria templului, deoarece sunt preţ de sânge.
7. Şi ţinând ei sfat, au cumpărat cu ei Ţarina Olarului, pentru îngroparea străinilor.
8. Pentru aceea s-a numit ţarina aceea Ţarina Sângelui, până în ziua de astăzi.
9. Atunci s-a împlinit cuvântul spus de Ieremia proorocul, care zice: "Şi au luat cei treizeci de arginţi, preţul celui preţuit, pe care l-au preţuit fiii lui Israel,
10. Şi i-au dat pe Ţarina Olarului după cum mi-a spus mie Domnul".
11. Iar Iisus stătea înaintea dregătorului. Şi L-a întrebat dregătorul, zicând: Tu eşti regele iudeilor? Iar Iisus i-a răspuns: Tu zici.
12. Şi la învinuirile aduse Lui de către arhierei şi bătrâni, nu răspundea nimic.
13. Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi câte mărturisesc ei împotriva Ta?
14. Şi nu i-a răspuns lui nici un cuvânt, încât dregătorul se mira foarte.
15. La sărbătoarea Paştilor, dregătorul avea obiceiul să elibereze mulţimii un întemniţat pe care-l voiau.
16. Şi aveau atunci un vinovat vestit, care se numea Baraba.
17. Deci adunaţi fiind ei, Pilat le-a zis: Pe cine voiţi să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Iisus, care se zice Hristos?
18. Că ştia că din invidie L-au dat în mâna lui.
19. Şi pe când stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui i-a trimis acest cuvânt: Nimic să nu-I faci Dreptului aceluia, că mult am suferit azi, în vis, pentru El.

20. Însă arhiereii şi bătrânii au aţâţat mulţimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă.
21. Iar dregătorul, răspunzând, le-a zis: Pe cine din cei doi voiţi să vă eliberez? Iar ei au răspuns: Pe Baraba.
22. Şi Pilat le-a zis: Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? Toţi au răspuns: Să fie răstignit!
23. A zis iarăşi Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai tare strigau şi ziceau: Să fie răstignit!
24. Şi văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai mare tulburare se face, luând apă şi-a spălat mâinile înaintea mulţimii, zicând: Nevinovat sunt de sângele Dreptului acestuia. Voi veţi vedea.
25. Iar tot poporul a răspuns şi a zis: Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri!
26. Atunci le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus L-a biciuit şi L-a dat să fie răstignit.
27. Atunci ostaşii dregătorului, ducând ei pe Iisus în pretoriu, au adunat în jurul Lui toată cohorta,
28. Şi dezbrăcându-L de toate hainele Lui, I-au pus o hlamidă roşie.
29. Şi împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap şi în mâna Lui cea dreaptă trestie şi îngenunchind înaintea Lui îşi băteau joc de El, zicând: Bucură-Te, regele iudeilor!
30. Şi scuipând asupra Lui, au luat trestia şi-L băteau peste cap.
31. Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui şi L-au dus să-L răstignească.
32. Şi ieşind, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit să ducă crucea Lui.
33. Şi venind la locul numit Golgota, care înseamnă: Locul Căpăţânii,
34. I-au dat să bea vin amestecat cu fiere şi, gustând, nu a voit să bea.
35. Iar după ce L-au răstignit, au împărţit hainele Lui, aruncând sorţi, ca să se împlinească ceea ce s-a zis de proorocul: "Împărţit-au hainele Mele între ei, iar pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi".
36. Şi ostaşii, şezând, Îl păzeau acolo.
37. Şi deasupra capului au pus vina Lui scrisă: Acesta este Iisus, regele iudeilor.
38. Atunci au fost răstigniţi împreună cu El doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga.
39. Iar trecătorii Îl huleau, clătinându-şi capetele,
40. Şi zicând: Tu, Cel ce dărâmi templul şi în trei zile îl zideşti, mântuieşte-Te pe Tine Însuţi! Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!
41. Asemenea şi arhiereii, bătându-şi joc de El, cu cărturarii şi cu bătrânii, ziceau:
42. Pe alţii i-a mântuit, iar pe Sine nu poate să Se mântuiască! Dacă este regele lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, şi vom crede în El.

43. S-a încrezut în Dumnezeu: Să-L scape acum, dacă-L vrea pe El! Căci a zis: Sunt Fiul lui Dumnezeu.
44. În acelaşi chip Îl ocărau şi tâlharii cei împreună-răstigniţi cu El.
45. Iar de la ceasul al şaselea, s-a făcut întuneric peste tot pământul, până la ceasul al nouălea.
46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând: Eli, Eli, lama sabahtani? adică: Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?
47. Iar unii dintre cei ce stăteau acolo, auzind ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta.
48. Şi unul dintre ei, alergând îndată şi luând un burete, şi umplându-l de oţet şi punându-l într-o trestie, Îi da să bea.
49. Iar ceilalţi ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mântuiască.
50. Iar Iisus, strigând iarăşi cu glas mare, Şi-a dat duhul.
51. Şi iată, catapeteasma templului s-a sfâşiat în două de sus până jos şi pământul s-a cutremurat şi pietrele s-au despicat;
52. Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat.
53. Şi ieşind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă şi s-au arătat multora.
54. Iar sutaşul şi cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele întâmplate, s-au înfricoşat foarte, zicând: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!
55. Şi erau acolo multe femei, privind de departe, care urmaseră din Galileea pe Iisus, slujindu-I,
56. Între care era Maria Magdalena şi Maria, mama lui Iacov şi a lui Iosi, şi mama fiilor lui Zevedeu.
57. Iar făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care şi el era un ucenic al lui Iisus.
58. Acesta, ducându-se la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea.
59. Şi Iosif, luând trupul, l-a înfăşurat în giulgiu curat de in,
60. Şi l-a pus în mormântul nou al său, pe care-l săpase în stâncă şi prăvălind o piatră mare la uşa mormântului, s-a dus.
61. Iar acolo era Maria Magdalena şi cealaltă Marie, şezând în faţa mormântului.
62. Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhiereii şi fariseii la Pilat,
63. Zicând: Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, fiind încă în viaţă: După trei zile Mă voi scula.
64. Deci, porunceşte ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină şi să-L fure şi să spună poporului: S-a sculat din morţi. Şi va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi.
65. Pilat le-a zis: Aveţi strajă; mergeţi şi întăriţi cum ştiţi.
66. Iar ei, ducându-se, au întărit mormântul cu strajă, pecetluind piatra.

Capitolul 28 - Învierea lui Hristos. Arătările Mântuitorului. Porunca dată ucenicilor.

1. După ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii (Duminică), au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie, ca să vadă mormântul.
2. Şi iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei.
3. Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.
4. Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau şi s-au făcut ca morţi.
5. Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeţi, că ştiu că pe Iisus cel răstignit Îl căutaţi.
6. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniţi de vedeţi locul unde a zăcut.
7. Şi degrabă mergând, spuneţi ucenicilor Lui că S-a sculat din morţi şi iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veţi vedea. Iată v-am spus vouă.
8. Iar plecând ele în grabă de la mormânt, cu frică şi cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.
9. Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucuraţi-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui şi I s-au închinat.
10. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeţi. Duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei, ca să meargă în Galileea şi acolo Mă vor vedea.
11. Şi plecând ele, iată unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhiereilor toate cele întâmplate.
12. Şi, adunându-se ei împreună cu bătrânii şi ţinând sfat, au dat bani mulţi ostaşilor,
13. Zicând: Spuneţi că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat, pe când noi dormeam;
14. Şi de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom îndupleca şi pe voi fără grijă vă vom face.
15. Iar ei, luând arginţii, au făcut precum au fost învăţaţi. Şi s-a răspândit cuvântul acesta între iudei, până în ziua de azi.
16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus.
17. Şi văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră.
18. Şi apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer şi pe pământ.
19. Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh,
20. Învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

Fiul lui Dumnezeu, Unul fără de păcat, care a venit pe pământ cu asemănare omenească să mântuiască pe oamenii cei păcătoşi, trecând prin Capernaum, a văzut un om şezând la vamă care se chema Matei şi a zis către dânsul: Vino după Mine! Vameşul, auzind aceasta nu numai cu urechile trupeşti ci şi cu cele sufleteşti, îndată s-a sculat de la vamă şi lăsând toate, a urmat pe Hristos; apoi Domnul a intrat în casa lui, iar Matei i-a făcut ospăţ. Acolo s-au adunat la Matei vecinii lui, prietenii lui şi mulţi cunoscuţi, vameşi şi păcătoşi şi au şezut împreună cu Hristos şi cu ucenicii Lui. Deci s-a întâmplat să fie acolo farisei şi păcătoşi; aceştia şezând împreună cu păcătoşii au zis către ucenicii Lui: Pentru ce dascălul vostru mănâncă şi bea cu păcătoşii şi cu vameşii? Iar Domnul, auzind cuvintele lor, a zis către dânşii: Nu trebuie doctor celor sănătoşi, ci bolnavilor, că n-am venit să chem la pocăinţă pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi.

Din acea vreme Sfântul Matei s-a făcut ucenic şi următor al lui Hristos şi s-a învrednicit a fi cinstit între cei doisprezece apostoli.

Acest sfânt era fiul lui Alfeu şi frate cu Iacob, iar de către ceilalţi evanghelişti se numea Levi al lui Alfeu. Pentru aceea, vrând să acopere viaţa lui de vameş pentru cinstea apostoliei, l-au numit cu nume puţin cunoscut, adică Levi a lui Alfeu. Iar Sfântul Matei în Evanghelia sa, scriind însuşi despre sine, din multă

smerenie, arată pe faţă tuturor numele său, numindu-se Matei şi povestind înaintea tuturor viaţa sa de mai înainte, neruşinându-se a-şi mărturisi păcatele sale.

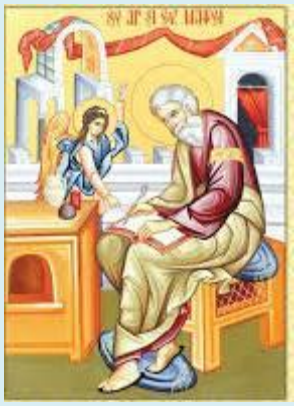

Iar după primirea Sfântului Duh, Sfântul Matei, mai înainte decât toţi ceilalţi evanghelişti, a scris Evanghelia în limba evreiască, pentru evreii care crezuseră şi a scris-o după opt ani de la Înălţarea Domnului, propovăduind această Evanghelie prin multe ţări. Căci ***a străbătut Partia şi Midia, binevestind pe Hristos. Apoi a înconjurat toată Etiopia, unde îi căzuse soarta, ţară pe care a luminat-o cu lumina înţelegerii Sfintei Evanghelii.***

***

Iar mai la sfârşit, fiind povăţuit de Sfântul Duh, a venit în ţinutul mâncătorilor de oameni, la o seminţie neagră la chip şi cu năravde fiară şi a intrat într-o cetate ce se chema Mirmenia, unde întorcând către Domnul câteva suflete, le-a pus episcop pe Platon, următorul său şi a zidit o biserică mică. Iar el s-a suit pe un munte, care era în apropiere şi a petrecut pe acest munte în post, rugându-se lui Dumnezeu cu sârguinţă pentru întoarcerea acelui neam necredincios.

Atunci i s-a arătat Domnul în chip de tânăr prea frumos, având în mâna Sa un toiag. Apoi, dând pace apostolului, a întins dreapta Sa, dându-i acel toiag şi poruncindu-i să se coboare din munte şi să înfigă toiagul înaintea uşii bisericii celei zidite "căci degrab - i-a zis Domnul - se va înrădăcina şi va creşte copac înalt cu puterea Mea şi va aduce multă roadă, întrecând cu mărimea şi cu dulceaţa toate celelalte roade. Iar din rădăcina lui va curge izvor de apă curată şi dacă mâncătorii de oameni se vor spăla, vor deveni albi şi cei ce vor gusta din roada lui, vor lepăda năravurile cele de fiară şi vor fi oameni blânzi şi buni".

Sfântul Matei, luând toiagul din mâna Domnului, a coborât din munte, mergând în cetate să facă ceea ce i s-a poruncit.

Iar ighemonul acelei cetăţi, anume Flavian, avea o femeie şi un fiu care erau chinuiţi de diavoli. Aceştia, întimpinând în cale pe apostol, au strigat în urma lui cu glasuri sălbatice, înfricoşându-l şi zicând: "Cine te-a trimis pe tine aici cu acel toiag pentru pierderea noastră?".

Iar el, certând duhurile cele necurate, le-a izgonit. Apoi, cei ce s-au tămăduit s-au închinat apostolului şi au mers după dânsul cu bucurie.

Înştiinţându-se episcopul Platon de venirea lui, l-a întâmpinat cu clerul. Apoi, intrând în cetate şi apropiindu-se de biserică, a făcut precum îi era poruncit: a înfipt toiagul cel dat lui de la Domnul şi îndată înaintea tuturor s-a făcut toiagul copac mare, dând ramuri cu o mulţime de frunze şi s-au arătat roade într-însul foarte frumoase, mari şi dulci şi izvor de apă a curs din rădăcina lui.

Atunci s-au minunat toţi cei ce priveau la această minune, pentru că toată cetatea se strânsese la o minune ca aceasta şi mâncau poame dulci din acest pom şi beau apă curată.

Iar Sfântul apostol Matei, stând la un loc înalt, propovăduia cuvântul lui Dumnezeu în limba poporului ce se adunase acolo. Deci, îndată, toţi au crezut în Domnul, iar apostolul i-a botezat în acel izvor făcător de minuni. Mai întâi a botezat pe femeia ighemonului pe care o izbăvise de duhul cel viclean, împreună cu fiul său; pe urmă pe tot poporul care a crezut în Hristos. Iar toţi mâncătorii de oameni, care se botezau după cuvântul Domnului, ieşeau din apă luminaţi la faţă, apoi câştigau albire şi frumuseţe nu numai trupească, ci şi sufletească, lepădând negreala de arap şi îmbrăcându-se întru Hristos, omul cel nou.

Înştiinţându-se de aceasta ighemonul, mai întâi s-a bucurat de tămăduirea soţiei şi a fiului său. După aceea, îndemnându-l diavolul, s-a mâniat asupra Apostolului, pentru că tot poporul părăsind zeii alerga la dânsul şi a cugetat să-l omoare.

Dar în acea noapte Mântuitorul S-a arătat Apostolului, poruncindu-i a îndrăzni către El şi făgăduindu-i că va fi împreună cu dânsul în mâhnirea care-i va veni. Deci, făcându-se ziuă, pe când apostolul cânta în biserică laude lui Dumnezeu împreună cu cei credincioşi, ighemonul a trimis patru ostaşi să-l prindă, însă aceia când au ajuns la biserica Domnului îndată i-a cuprins un întuneric încât abia au putut să se întoarcă înapoi.

Atunci, fiind întrebaţi de ce n-au adus pe Matei, au răspuns: "Am auzit glasul lui vorbind, dar n-am putut să-l prindem".

Deci, mâniindu-se ighemonul, a trimis ostaşi mai mulţi cu arme, poruncindu-le să aducă pe Apostol cu sila şi de se va împotrivi cineva, nelăsând să-l ia pe acela, să-l taie cu sabia.

Dar şi acest plan a rămas fără rezultat. Căci, pe când se apropiau de biserică, a strălucit o lumină cerească asupra Apostolului, spre care ostaşii neputând a căuta, s-au umplut de frică şi aruncând armele, au fugit; apoi întorcându-se au spus ighemonului cele ce se făcuse.

Auzind ighemonul, s-a mâniat foarte tare şi s-a dus cu toată mulţimea slugilor sale, vrând ca singur să prindă pe apostol. Însă, când s-a apropiat de dânsul, îndată a orbit şi căuta un sprijinitor. Apoi a început a ruga pe apostol să-i ierte păcatul şi să-i lumineze ochii, iar Apostolul, făcând semnul Sfintei Cruci peste ochii lui, i-a dăruit vederea.

Dar ighemonul, văzând cu ochii cei trupeşti, însă nu şi cu cei sufleteşti - căci l-a orbit răutatea lui - n-a crezut că ar fi puterea lui Dumnezeu, ci o vrăjitorie. Apoi, luând pe Apostol de mână, îl ducea în curtea sa ca şi cum ar fi vrut să-l cinstească, iar în inima sa cugeta cele viclene, vrând să ardă în foc pe Apostolul Domnului, ca pe un vrăjitor.

Apostolul, văzând tainele inimii lui şi înţelegând gândurile cele viclene, l-a mustrat, zicând: ***"Prigonitorule şi vicleanule, de ce nu săvârşeşti lucrul pe care l-ai cugetat asupra mea? Fă ceea ce au pus diavolii în inima ta, căci, precum vezi, sunt gata să rabd toate pentru Dumnezeul meu".***

Atunci ighemonul a poruncit ostaşilor să-l ia pe Sfântul Matei şi punându-l pe pământ, să-l întindă cu faţa în sus şi să-i pironească mâinile şi picioarele pe pământ. Făcându-se aceasta, după porunca chinuitorului, slugile au adunat mulţime de viţe şi vreascuri; apoi au adus smoală şi pucioasă şi toate acestea punându-le deasupra Sfântului Matei, le-au aprins. Aprinzându-se focul cu văpaie mare, toţi credeau că Apostolul lui Hristos va fi ars. Dar, o, minune! Îndată s-a prefăcut focul acela în răcoreală şi văpaia în rouă, iar Sfântul Matei a rămas viu, slăvind pe Dumnezeu.

Văzând aceasta, tot poporul s-a înspăimântat de o asemenea minune şi a lăudat pe Dumnezeul apostolului.

Iar judecătorul s-a mâniat mai mult, în loc să cunoască puterea lui Dumnezeu, Care a păzit viu şi nevătămat de foc pe propovăduitorul lui Hristos şi grăia asupra dreptului fărădelegi, numindu-l vrăjitor şi zicând că vrăjile au stins focul şi l-au păzit viu. După aceea a poruncit să adune lemne mai multe, viţe şi vreascuri şi, punându-le deasupra lui, să le aprindă, iar deasupra să toarne multă smoală. Apoi a adus şi pe zeii săi cei de aur în număr de doisprezece şi punându-i în jurul focului, îi chemă în ajutor pentru ca Sfântul Matei, cu puterea lor, să nu se poată izbăvi de văpaie şi să ardă în foc.

Sfântul apostol, fiind în văpaie, s-a rugat către Domnul puterilor ca să arate puterea Sa nebiruită, să vădească neputinţa zeilor păgâneşti şi să ruşineze pe cei ce nădăjduiesc spre dânşii. Şi îndată s-a pornit văpaia focului înfricoşat asupra idolilor de aur şi s-au topit ca ceara, ba încă au ars şi mulţi din cei necredincioşi, care stăteau împrejur. Iar din topirea idolilor a ieşit un şarpe ca de foc, care mergea după ighemon, vrând să-l vatăme, încât nu-i era lui cu putinţă a fugi şi a scăpa de frica aceluia, până ce a făcut smerită rugăminte către Apostol ca să-l izbăvească din acea nevoie.

Sfântul apostol Matei a certat focul şi îndată s-a stins văpaia şi a pierit asemănarea şarpelui cea de foc.

De acum, ighemonul voia să scoată din foc pe sfântul, însă el, făcând rugăciunea cea mai de pe urmă, şi-a dat sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Atunci judecătorul a poruncit să se aducă un pat de aur şi să pună pe dânsul cinstitul trup al apostolului, care fusese scos din foc nevătămat. Apoi, învelindu-l cu veşminte de mare preţ, l-a luat pe umeri împreună cu boierii săi şi l-a dus în curţile sale. Dar el nu avea credinţă desăvârşită. De aceea a poruncit să facă un sicriu din fier şi punând într-însul trupul Sfântului apostol Matei, să-l închidă pretutindeni cu plumb şi să-l arunce în mare, zicând către boierii săi: "Dacă Cel ce l-a păzit pe Matei întreg în foc, îl va păzi pe el şi de înec, apoi cu adevărat Acela este Dumnezeu şi Aceluia ne vom închina, lăsând pe toţi zeii noştri, care n-au putut să se izbăvească de arderea focului".

Fiind aruncat în mare sicriul cel de fier cu cinstitele moaşte, noaptea s-a arătat Sfântul Matei episcopului Platon, zicându-i: ***"Duminică să mergi la malul mării care este spre partea răsăritului de la curţile domneşti şi să iei de acolo moaştele mele, care vor fi scoase la uscat".***

Sculându-se episcopul, a mers la mare cu o mulţime de popor, la locul arătat şi au aflat racla cea de fier cu moaştele Sfântului apostol Matei, precum i-a vestit lui în vedenie.

Înştiinţându-se despre aceasta ighemonul şi boierii săi, au crezut cu adevărat în Domnul nostru Iisus Hristos, mărturisindu-L cu glas mare a fi Unul adevăratul Dumnezeu, Care a păzit pe sluga Sa, Matei.

Apoi ighemonul, căzând înaintea raclei Sfântului apostol, îşi cerea iertare de la el pentru greşeala sa şi cu osârdie dorea să se boteze. Episcopul Platon, văzând credinţa voievodului şi rugămintea lui cea cu dinadinsul şi învăţându-l mult, i-a poruncit să intre în apa Botezului. Iar când episcopul a pus mâna pe capul lui, voind să-i dea nume, îndată a venit un glas de sus, zicând: "Nu Flavian să-l numeşti, ci Matei".

Astfel, luând voievodul din botez numele Apostolului, s-a sârguit a fi următor al faptelor lui apostoleşti. Căci degrabă, încredinţând altuia domnia sa, s-a lepădat de lumea aceasta deşartă şi se sârguia întru rugăciuni în biserica lui Dumnezeu. Apoi a fost învrednicit rânduielii preoţeşti de către Sfântul Platon episcopul.

Iar după trei ani, murind episcopul, Sfântul Matei s-a arătat în vedenie preotului Matei, celui ce-şi lăsase domnia, şi l-a sfătuit să primească scaunul episcopal, după fericitul Platon.

Luând episcopia Matei cel nou, bine s-a ostenit în buna vestire a lui Hristos şi pe mulţi întorcându-i de la închinarea la idoli, i-a adus către Dumnezeu. Apoi, vieţuind ani îndelungaţi cu plăcere de Dumnezeu, s-a mutat către El, stând înaintea scaunului Lui, împreună cu Sfântul apostol şi evanghelist Matei şi se roagă pentru noi, ca să fim moştenitori împărăţiei Sale în veci. Amin.

Sfântul apostol și evanghelist Matei - drumul spre sfințenie

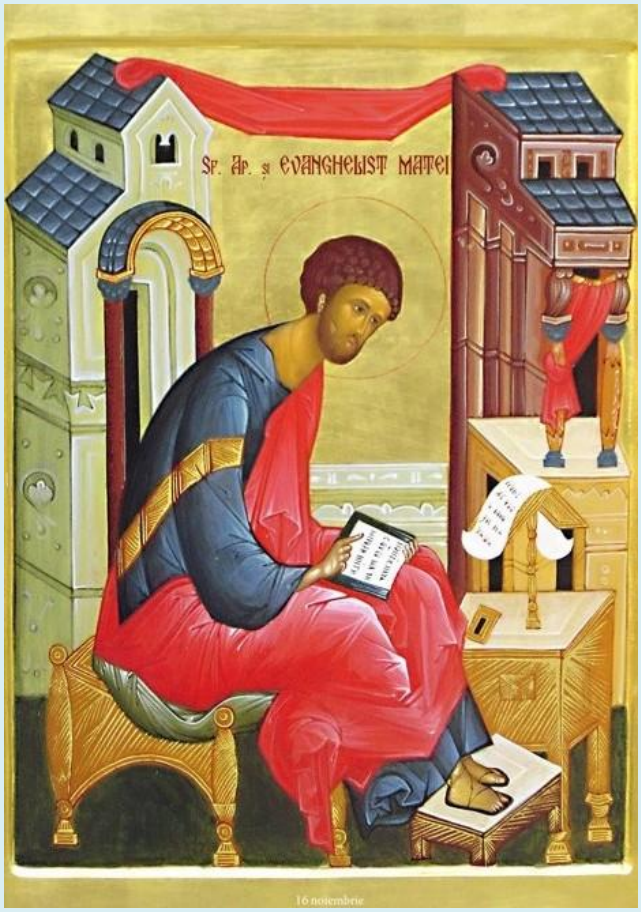

Vameș înainte de a fi ales de Hristos, Sfântul Matei este autorul primei Evanghelii. A fost ars pe rug de către păgâni, murind ca martir în Etiopia.

***

Unul dintre cei 12 apostoli, Sfântul evanghelist Matei a fost vameș, înainte de a fi ales de Hristos, și se numea Levi.

Născut în Capernaum, a scris Evanghelia în limba aramaică și în limba greacă, fiind autorul primei Evanghelii, conform Tradiției.

A fost ars pe rug de către păgâni, murind ca martir în Etiopia.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

În această lună (noiembrie), în ziua a şaisprezecea, pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei.

Acest dumnezeiesc apostol, şezând la vamă, a auzit pe Domnul zicându-i: "Urmează Mie". Şi el în ceasul acela a lăsat toate şi a urmat Domnului, făcând găzduire Domnului în casa sa mare, precum spune el însuşi în Evanghelia sa. Iar de atunci şi în urmă a fost împreună înnumărat cu ceilalţi apostoli.

După ce a primit puterea Sfântului Duh, în ziua Cincizecimii, şi s-a înţelepţit cu cele dumnezeieşti, atunci a scris Evanghelia sa pe limba evreiască; după opt ani de la înălţarea lui Hristos, a trimis Evanghelia la evreii cei nou luminaţi. Şi după ce a învăţat pe parţi şi pe mideni şi le-a aşezat lor biserici, şi multe minuni a făcut, în urmă şi-a luat sfârşitul prin foc prin cei necredincioşi.

Iar când era încă în viaţă, acest dumnezeiesc apostol, ceilalţi împreună ucenici şi apostoli înconjurau fiecare locul şi cetatea, ce-i cădea la sorţi, propovăduind Evanghelia lui Hristos.

Iar acesta la parţi aflându-se, s-a suit singur într-un munte şi a zăbovit acolo, având o singură haină şi fără de acoperământ. ***După ce a trecut câtva vreme, i s-a arătat***

lui Dumnezeu ca un prunc, Cel ce a zidit din pământ pe om şi întinzându-Şi dreapta Sa, a dat apostolului un toiag şi i-a zis: "Ia aceasta şi pogorându-te din munte şi mergând la cetatea Mirmina, sădeşte toiagul acesta înaintea uşii bisericii de acolo, unde făcând rădăcini şi înălţându-se din mâna Mea cea dreaptă, se va face copac mult-roditor şi din vârful crengilor sale se va pogorî mursa de miere, iar din rădăcina sa va ieşi izvor de apă, cu care spălându-se oamenii cetăţii, cei cu mintea de fiară şi din mursa copacului împărtăşindu-se, li se vor îndulci simţirile şi vor înceta a mai face fărădelegi."

Atunci Matei, primind cu cucernicie toiagul cel dat de Domnul, s-a pogorât din munte şi s-a dus la Mirmina. Iar femeia împăratului parţilor, Fulvana cu numele, având demon viclean, a întâmpinat pe apostol împreună fiind ea cu fiul şi cu fiica sa, care şi aceştia erau ţinuţi de duhuri necurate. Şi toţi, cu glasuri aspre şi cu săltări sălbatice, strigau în preajma apostolului, zicând: "Cine te-a silit ca să vii aicea şi la locurile noastre? Sau cine este Cel ce ţi-a dat ţie toiagul acesta spre pierzarea noastră?" Atunci apostolul lui Hristos cu glas liniştit a certat duhurile cele necurate, iar pe cei ce pătimeau şi se aflau în zbuciumări i-a vindecat şi i-a făcut pe ei să urmeze lui cu bună rânduială şi cu minte.

Iar episcopul cetăţii aceleia, Platon cu numele, aflând de venirea sfântului, a ieşit afară împreună cu clerul şi l-a întâmpinat, şi amândoi împreună au intrat în cetate înaintea tuturor. Atunci apostolul, înfigând toiagul în pământ, a slăvit pe Dumnezeu, Cel ce i s-a arătat lui ca un prunc şi i-a poruncit să facă aceasta. Şi, o, minune!, îndată toiagul cel uscat a prins rădăcină şi a făcut crengi şi roadă a dat, care pica mursa de miere, precum a zis Domnul.

Lângă rădăcina copacului s-a făcut o fântână, ce izvora apă prea curată şi prea dulce, încât toţi cei ce treceau pe acolo s-au spăimântat de această minune. Şi fiindcă vestea aceasta s-a împrăştiat în toate părţile cetăţii, alergau împreună mulţimile ca să vadă minunea. Cei care gustau din dulceaţa copacului şi se spălau cu apa din izvor lepădau îndată toată nebunia şi cruzimea cea sălbatică din sufletul lor, pe care o aveau cu înşelăciune din pricina închinării la idoli.

Dar multe pătimind de la împărat, apostolul Domnului prin foc şi-a primit sfârşitul. În urmă însă, a făcut pe împăratul să se întoarcă la credinţa lui Hristos prin minunea ce au făcut moaştele lui.

Împăratul, botezându-se, a luat numele Matei şi a zdrobit idolii, a înduplecat pe supuşii săi şi au crezut toţi în Hristos. Apoi şi episcop făcându-se, a lăsat după moarte

episcopia fiului său, după aşezământul ce prin vedenie i-a făcut lui dumnezeiescul apostol.

Sinaxar - Sfântul apostol şi evanghelist Matei

Sfântul Matei – Miniatura dintr-un Evangheliar bizantin din biblioteca Mănăstirii Vatopedi

Astăzi Biserica sărbătoreşte şi cinsteşte pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei.

Matei, care a fost numit, de asemenea, Levi, este al optulea din rândul celor doisprezece apostoli şi autorul inspirat de Dumnezeu al primei Evanghelii.

El a fost de profesie vameş (încasator de impozite), iar când Domnul Iisus Hristos a trecut pe acolo, l-a chemat, spunându-i: „Vino după mine!”. Atunci Matei „s-a sculat şi a mers după El”.

Evanghelistul Luca, care în Evanghelia sa menţionează, de asemenea, chemarea lui Matei, spune că „lăsând toate, s-a sculat şi a mers după El”, dar şi faptul că „a făcut un ospăţ mare în casa sa”. Toate acestea ne fac să înţelegem ce fel de om a fost vameşul Levi, adică apostolul şi evanghelistul Matei de mai apoi.

Sfântul apostol şi evanghelist Matei. Ohrida, secolul al XIII-lea

Mai mult, naraţiunea evanghelică despre chemarea vameşului la misiunea apostolică ne arată calea nedescoperită prin care Dumnezeu îi cheamă pe oameni, dar şi cât de mare este puterea înnoirii Duhului Sfânt. Mântuitorul Hristos nu a chemat la Apostolie doar pescari analfabeţi, ci şi vameşi păcătoşi.

Cum îşi alege Dumnezeu ucenicii şi cum descoperă în vameş pe evanghelist, acest lucru nu este limede şi nu poate fi înţeles de mintea oamenilor. Dar apostolul Pavel, în prima sa Epistolă către Corinteni, scrie datorită cărui fapt Dumnezeu a ales ca Apostoli nişte oameni neînsemnaţi: „ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu”, adică pentru ca nici un om să nu se laude înainte lui Dumnezeu.

Unul dintre scriitorii antici bisericeşti, Papias, episcop de Ierapole în anul 130, ne dă informaţia că „Matei… a scris cuvinte în dialectul evreiesc, interpretându-le pe cât era cu putinţă pentru fiecare”.

Adică „Evanghelia după Matei” a fost scrisă mai întâi în ebraică şi apoi tradusă în greacă. În Evanghelia sa, Matei foloseşte foarte des sintagma „Împărăţia

Cerurilor”, aşa că de aceea „Evanghelia după Matei” este numită Evanghelia Împărăţiei. În capitolele 5 şi 7 se găseşte renumita „Predică de pe munte”, care a fost citită şi apreciată de mulţi care nu sunt creştini, aşa cum a fost marele politician indian Mahatma Ghandi.

Tradiţia Bisericii spune că după ce Matei a propovăduit câţiva ani în Palestina, s-a dus apoi la neamuri străine, ajungând până la Parţi, adică în Persia (Iranul) de astăzi. Nu se cunosc prea multe despre sfârşitul evanghelistului Matei dacă a fost mucenicesc sau paşnic. Singurul lucru pe care evanghelistul Matei îl spune în Evanghelia sa despre sine însuşi este că a fost vameş, o profesie nu foarte cinstită şi curată. Acest lucru arată însă faptul că Matei a ajuns un om de o mare smerenie, care nu a ezitat să spună ceea ce a fost mai întâi, având o conştiinţă profundă de marea schimbare care a fost făcută întru el prin harul divin: „Evanghelist din vameş s-a schimbat”, aşa cum se cântă la prăznuirea lui în Biserică.

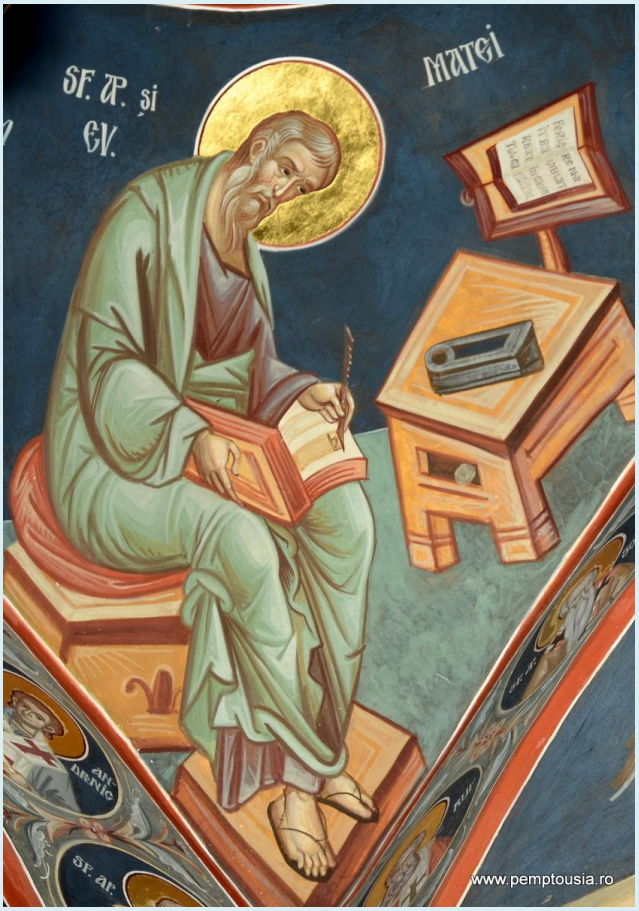

Sfântul apostol şi evanghelist Matei, frescă de diac. Nicolae Bălan

Nu ştim prea multe despre viaţa şi acţiunea misionară a evanghelistului Matei, dar avem o mare comoară în Biserică, Evanghelia sa. Aceasta este prima carte a

Noului Testament şi precum cartea Faptelor Apostolilor, au câte 28 capitole fiecare. Evanghelia după Matei este citită în Biserică vreme de şaptesprezece duminici după Duminica Rusaliilor şi apoi încă în două duminici, a Lăsatului sec de carne şi de brânză. Dar şi în alte multe zile din an se citesc pericope din Evanghelia după Matei, precum şi la Praznice şi la multe sărbători ale Sfinţilor.

Evangheliile nu sunt scrieri sistematice, istorice, ci „memorii”, aşa cum se spune, ale apostolilor. Astfel, vedem că douăzeci şi nouă de puncte din învăţăturile şi minunile Mântuitorului şi Domnului nostru, Iisus Hristos, sunt menţionate doar de Evanghelistul Matei. Dintre acestea sunt: închinarea Magilor, fuga Sfintei Familii în Egipt, uciderea pruncilor, laudă pentru Sfântul Ioan Botezătorul, pilda lucrătorilor celor răi, pilda despre lucrătorii tocmiţi la vie, mustrarea fariseilor, pilda celor zece fecioare, a doua venire şi judecata generală.

Pentru rugăciunile apostolului şi evanghelistului Matei, Doamne Iisuse Hristoase, mântuieşte şi ne miluieşte pe noi!

Viaţa şi pătimirile Sfântului apostol şi evanghelist Matei a cărui pomenire Sfânta Biserică o sărbătoreşte pe 16 noiembrie

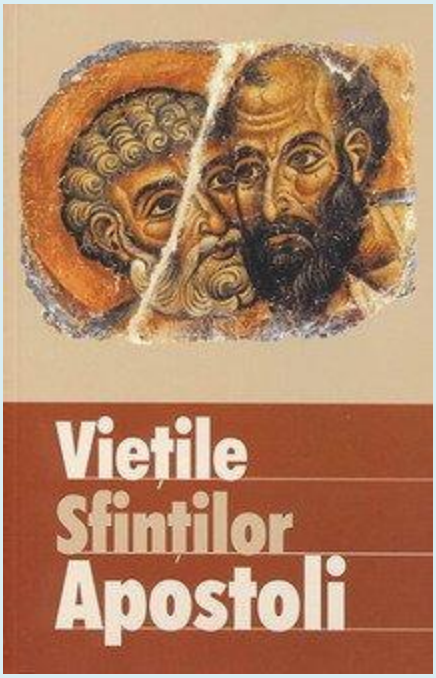

Cela ce de la vamă ai fost chemat la ucenicie când Cuvântul cel fără de început pe tine te-a chemat, poruncindu-ţi şi împărtăşirea împărăţiei făgăduindu-ţi, atunci, prea fericite, toate lăsându-le şi de valul cel tulburător osebindu-te cu osârdie, ai urmat Lui; şi acum, de Dumnezeu văzătorule, săturându-te de vederea Lui cea negrăită luminat, roagă-te să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre. *(Stihiră la Doamne strigat-am, 16 noiembrie)*

***

Sfântul apostol şi evanghelist Matei, fiul lui Alfeu, cunoscut şi ca Levi, locuia în cetatea galileeană Capernaum. El era un bărbat avut, ca meserie fiind vameş. Cei de acelaşi neam cu el îl dispreţuiau şi se fereau de el, aşa cum făceau cu toţi cei care aveau asemenea ocupaţie.

Cu toate că era un păcătos, Matei nu era mai rău decât mulţi dintre fariseii care se lăudau cu presupusele lor virtuţi.

Şi iată că Domnul şi-a oprit privirea asupra vameşului pe care toţi îl dispreţuiau. Într-o zi, pe când El era în Capernaum, Domnul a ieşit din cetate şi a mers împreună cu mulţi oameni pe malul mării. Pe ţărm, El l-a văzut pe Matei şezând la vamă, în baraca sa, şi i-a zis: ***„Vino şi urmează-Mă!“*** Auzind aceste cuvinte ale

Domnului nu numai cu urechile trupului său, ci şi cu urechile inimii sale, vameşul s-a ridicat chiar atunci de la locul său şi, lăsând toate în urmă, L-a urmat pe Hristos. Matei nu a stat să cumpănească şi nici nu s-a mirat că marele învăţător şi Făcător de minuni l-a chemat pe el, un vameş urât de toţi, ci a primit cuvintele Lui cu toată inima şi L-a urmat fără a întreba nimic.

Apoi Domnul a intrat în casa lui Matei, primind poftirea celui care avea să-i fie ucenic. Acolo, în casa lui Matei, s-au adunat o mulţime de vecini de-ai săi, cu toţii vameşi şi păcătoşi, şi au stat la masă cu Iisus şi cu ucenicii Săi. S-a întâmplat să mai fie acolo şi nişte cărturari şi farisei care, văzând că Domnul nu ocolea păcătoşii, ci stătea la masă cu ei, cârteau şi ziceau ucenicilor: „Cum poate El mânca împreună cu păcătoşii şi cu vameşii?“ Şi Domnul, auzind cele spuse de ei, le-a zis: ***„Nu cei sănătoşi au nevoie de doctori, ci bolnavii. Am venit nu să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă!“***

De atunci, Matei, părăsindu-şi toate avuţiile, L-a urmat pe Hristos şi, ca un ucenic credincios ce era, nu L-a mai părăsit. Şi curând el a fost ales de Domnul printre cei doisprezece apostoli.

Împreună cu ceilalţi ucenici ai Domnului, Matei L-a însoţit în călătoriile Sale prin Galileea şi Iudeea, a ascultat dumnezeieştile Sale învăţături, a văzut nenumăratele Sale minuni, a mers să propovăduiască oilor pierdute ale casei lui Israel şi a fost martor la pătimirile Mântuitorului pe cruce, la moartea Sa răscumpărătoare şi la prea slăvita Sa înălţare la cer.

După înălţarea Domnului şi coborârea Sfântului Duh asupra apostolilor, Sfântul Matei a rămas mai întâi în Palestina, vestind în Ierusalim şi în împrejurimile sale Evanghelia împreună cu ceilalţi apostoli. Apoi a venit timpul ca apostolii să se răspândească din Ierusalim spre diferite pământuri, pentru a aduce pe cei de prin acele ţinuturi la credinţa creştină.

Înainte ca Matei să plece din Ierusalim, creştinii iudei de acolo l-au rugat să aştearnă pe hârtie pentru ei faptele şi învăţăturile lui Iisus Hristos. Ceilalţi apostoli, care pe atunci locuiau în Ierusalim, au încuviinţat aceasta şi Sfântul Matei, pentru a împlini dorinţa comună, a scris în evreieşte (aramaică) Evanghelia sa. Aceasta se întâmpla cam la opt ani de la înălţarea lui Hristos.

După ce a plecat din Ierusalim, Sfântul apostol Matei a propovăduit vestea cea bună a Evangheliei în multe ţinuturi. Prea mărind pe Hristos, el a trecut prin

Macedonia, Siria, Persia, Parţia şi Media, lăsând acolo şi în alte părţi Biserici ale lui Hristos.

El a îndurat multe cazne şi biciuiri, a răbdat de sete şi de foame, dar ajutat era de Dumnezeu în toate.

Sfântul a călătorit prin toată Etiopia, care-i ieşise lui la tragerea la sorţi, şi a luminat-o cu lumina cunoaşterii Evangheliei.

Îndrumat de Sfântul Duh, el a ajuns şi pe pământurile canibalilor, popor cu pielea întunecată la culoare şi sălbatic. Acolo a intrat într-o cetate numită Mirmena şi, aducând mai multe suflete la Iisus, el l-a numit pe Platon, cu care călătorise împreună o bucată de drum, episcop al lor şi a ridicat o mică Biserică.

Sfântul apostol, împovărat de mâhnire, primejdii şi greutăţi pricinuite de acei oameni, s-a gândit să meargă într-un loc liniştit. Pentru aceasta a urcat pe un munte aflat nu departe de locul acela şi a rămas acolo în post, rugându-se stăruitor lui Dumnezeu pentru aducerea la credinţă a acelui neam necredincios. Matei a rămas acolo în rugăciune timp îndelungat, în singurătate şi linişte, fără a avea măcar un adăpost, fie acesta chiar şi o peşteră, având ca acoperiş doar cerul.

Acolo i S-a arătat Domnul în chip de tânăr fermecător, care ţinea în mâna Sa dreaptă un toiag, şi l-a salutat. Întinzând mâna Sa dreaptă şi dând sfântului toiagul Său, El i-a poruncit să coboare de pe munte şi să sădească la uşa Bisericii pe care o ridicase acel baston. „Acest toiag, a zis Domnul, prin puterea Mea va da naştere unui pom foarte mare; şi pomul va da roade din belşug, care vor întrece prin frumuseţea şi dulceaţa lor orice alt fruct din livadă. Şi de la rădăcina acestui pom va izvorî apă curată. Spălându-se în apa acelui izvor, canibalii vor primi frumuseţea feţei; şi gustând din acele fructe, vor uita obiceiurile lor şi vor deveni buni şi blânzi“.

Luând toiagul din mâna Domnului, Matei a coborât de pe munte şi a mers în cetate pentru a împlini porunca dată.

Soţia şi fiul lui Fulvian, mai-marele acelei cetăţi, erau îndrăciţi. Întâlnind pe drum pe apostol, ei au început să strige cu glasuri sălbatice şi ameninţătoare: „Cine te-a trimis aici cu toiagul acela pentru a ne nimici?“

Apostolul a mustrat duhurile necurate şi le-a izgonit; şi cei tămăduiţi au căzut la picioarele apostolului şi l-au urmat cu blândeţe.

Aflând de sosirea lui, episcopul Platon, împreună cu preoţimea, i-a ieşit în întâmpinare, iar Sfântul Matei, intrând în cetate şi apropiindu-se de Biserică, a făcut aşa cum i se poruncise: a sădit toiagul pe care i-l dăduse Domnul.

Şi îndată, în vederea tuturor, băţul acela s-a transformat într-un pom măreţ, care şi-a întins ramurile cu frunziş arătos şi a dat roade de o frumuseţe nemaivăzută, mari şi dulci. Iar de la rădăcină a izvorât apă.

Toţi cei ce au văzut aceasta au rămas înmărmuriţi de uimire, întreaga cetate s-a adunat să privească această minune şi cu toţii au gustat din fructele pomului şi au băut apă curată.

Sfântul apostol Matei, urcând pe un loc mai înalt, a vestit mulţimii adunate Cuvântul lui Dumnezeu pe limba lor şi cu toţii au crezut în Dumnezeu. Şi apostolul i-a botezat în minunatul izvor.

Aşa cum a făgăduit Domnul, toţi canibalii care s-au botezat au părăsit apa arătoşi la înfăţişare şi au primit nu numai curăţia trupească, ci şi pe cea a sufletului, lăsând la o parte vechiul om şi împodobindu-se cu Hristos, noul Om.

Când i s-au adus la cunoştinţă cele întâmplate, Fulvian mai întâi s-a bucurat de vindecarea soţiei şi a fiului său, dar mai apoi, fiind împins de diavol, s-a înfuriat pe apostol, deoarece întreaga cetate trecuse la credinţa apostolului, părăsindu-şi zeii. El se gândea cum să nimicească pe Matei.

Dar, în aceeaşi noapte, Mântuitorul S-a arătat apostolului, poruncindu-i să prindă curaj şi făgăduindu-i să rămână lângă el, întărindu-l pentru cele ce aveau să i se întâmple.

Când s-a zărit de ziuă, apostolul împreună cu credincioşii cântau în Biserică imne de slavă lui Dumnezeu.

Fulvian a trimis patru războinici pentru a-l prinde. Dar, când aceştia au ajuns la Biserica Domnului, i-a învăluit întunericul şi de abia au găsit drumul înapoi. Când au fost întrebaţi de ce nu l-au adus cu ei şi pe Matei, aceştia au răspuns: „L-am auzit vorbind, însă nu l-am putut vedea sau prinde“.

Atunci Fulvian a fost cuprins de o mânie şi mai cumplită. El a trimis şi mai mulţi războinici, de data aceasta înarmaţi, poruncindu-le să aducă pe Matei cu forţa; şi dacă cineva li s-ar împotrivi, încercând să-l apere pe Matei, să-l ucidă.

Dar şi aceşti războinici s-au întors fără nimic, deoarece, pe când se apropiau de Biserică, o lumină cerească a învăluit pe apostol. Şi războinicii, neputându-l vedea şi cuprinşi de teamă fiind, şi-au aruncat armele şi au rupt-o la fugă, povestind mai apoi mai-marelui cetăţii cele întâmplate.

Fulvian, înfuriat la culme, a mers el însuşi însoţit de o mulţime de slugi pentru a prinde pe apostol. Dar de îndată ce s-a apropiat de sfânt, Fulvian a orbit, trebuind să fie călăuzit. Aşa că a rugat pe apostol să-i ierte păcatele şi să-i redea vederea.

Apostolul, făcând semnul crucii asupra ochilor lui Fulvian, i-a redat vederea. Astfel, acesta şi-a recăpătat ochii trupeşti, însă nu şi pe cei sufleteşti, căci era orbit de răutate şi nu credea că această mare minune vine de la Dumnezeu, ci mai degrabă din vrăjitorie.

Luând pe apostol de mână, l-a dus la palatul său, ca pentru a-l cinsti; dar în sinea sa urzea să-l tragă în ţeapă pe apostolul Domnului, ca pe un vrăjitor.

Sfântul Matei, dându-şi seama de răutatea ascunsă a inimii mai-marelui cetăţii şi de gândurile sale ucigaşe, l-a ocărât zicând: ***„Tiran prefăcut! Curând vei înfăptui cele plănuite de tine pentru mine! Fă tot ce te-a ispitit satana să faci; însă, după cum vezi, sunt gata să îndur orice pentru Dumnezeul meu!“***

Atunci Fulvian a poruncit războinicilor săi să pună mâna pe Sfântul Matei, să-l întindă pe pământ cu faţa în jos şi să-i pironească mâinile şi picioarele cu ţepuşe. După ce au făcut aceasta, la porunca tiranului, slujitorii au adunat o grămadă mare de lemne şi vreascuri. Apoi au adus smoală şi pucioasă şi, punând toate acestea deasupra apostolului, le-au aprins. Dar după ce flacăra s-a transformat în pălălaie şi toţi credeau că apostolul lui Hristos pierise deja în foc, deodată focul s-a stins şi au văzut pe Sfântul Matei viu şi nevătămat, prea mărindu-L pe Dumnezeu.

Văzând acestea, cu toţii s-au înspăimântat şi lăudau pe Dumnezeul apostolului pentru o minune aşa de mare.

Însă Fulvian s-a înfuriat şi mai tare. Nevoind să recunoască puterea lui Dumnezeu în cele întâmplate, mai bine zis că vestitorul lui Hristos a fost păstrat viu şi neatins de foc, el i-a adus o acuzaţie nedreaptă acelui bărbat drept, numindu-l vrăjitor şi zicând: „Prin vrăji a stăpânit Matei focul şi a rămas viu în mijlocul lui!“

Şi a poruncit să se aducă şi mai multe lemne, pe care le-au îmbibat cu grăsime de delfin, smoală şi răşină; şi printre ele au băgat iască şi au aprins rugul. A mai

poruncit să fie aduşi doisprezece idoli din aur şi, aşezându-i în cerc în jurul focului, el le-a cerut ajutor pentru ca, prin puterea lor, Matei să nu poată scăpa de foc, ci să fie făcut cenuşă. Dar apostolul, din mijlocul focului, se ruga la Domnul Cetelor, ca să arate puterea Lui nebiruită şi neputinţa zeilor păgânilor şi să ruşineze pe cei ce se încredeau în ei.

Brusc, flacăra s-a răsfrânt asupra idolilor cu zgomot ca de trăsnet şi aceştia s-au topit ca ceara la căldura focului; şi mulţi necredincioşi care stăteau în apropiere au fost arşi. Şi din idolii ce ardeau a ieşit o flacără în formă de şarpe, care s-a întins către Fulvian, ameninţându-l atât de tare, încât acel rău om nu a putut să fugă sau să se apere, până ce, cu multă umilinţă, s-a rugat de apostol să-l scape de la pieire. Apostolul a mustrat focul şi îndată flacăra s-a domolit şi chipul înfiorător al şarpelui a pierit.

Fulvian dorea să scoată pe apostol din foc şi să-l cinstească, însă acesta s-a rugat, zicând: ***„Doamne, îmi las sufletul în mâinile Tale!“*** Şi a plecat spre binecuvântarea cerească.

Atunci Fulvian a poruncit să fie adusă o raclă din aur şi să se aşeze în ea nepreţuitul trup al apostolului, care nu fusese atins de flacără. Şi îmbrăcându-l în veşminte scumpe, l-a ridicat împreună cu dregătorii săi şi l-a dus la palatul său. Dar nici acum nu avea credinţă deplină şi de aceea a cerut un sicriu din fier şi a pus în el moaştele apostolului. După ce acestea au fost făcute, sicriul a fost pecetluit cu plumb pe toate părţile şi aruncat în mare, în timp ce el a zis oamenilor săi: „Dacă Cel care l-a păzit întreg pe Matei în mijlocul flăcărilor îl va feri şi de adâncurile mării, cu adevărat este singurul Dumnezeu şi ne vom închina Lui, uitând toţi zeii noştri care nu ne-au putut apăra de nimicirea focului!“

De îndată ce sicriul de fier a fost aruncat în mare, sfântul s-a arătat episcopului Platon în timpul nopţii, zicând: ***„Mergi mâine la ţărmul mării, la răsărit de palatul lui Fulvian, şi ridică de acolo rămăşiţele mele care au fost aduse pe pământ uscat“.***

Dimineaţa, episcopul, însoţit de o mulţime de credincioşi, a mers la locul arătat. Acolo au văzut sicriul plutind pe valuri şi au lăudat pe Domnul cu imne de mărire pentru că-l scosese pe măritul vestitor din foc şi din apă.

Aflând aceasta, Fulvian şi dregătorii săi au venit. Şi crezând acum din toată inima în Domnul nostru Iisus Hristos, au mărturisit cu glas tare că El este singurul Dumnezeu adevărat, care a păzit nevătămat pe slujitorul Său Matei când era viu, în foc,

şi după moartea sa, în apă. Şi căzând în genunchi lângă sicriul cu moaştele sfântului, Fulvian a rugat pe apostol să-l ierte şi a dorit din toată inima să fie botezat.

Episcopul Platon, văzând credinţa şi râvna lui Fulvian, l-a învăţat adevărurile sfintei credinţe şi l-a botezat. Iar când i-a pus mâinile pe cap şi se pregătea să-i rostească numele, a venit un glas din înalturi, care a zis: „Numeşte-l nu Fulvian, ci Matei!“

Primind astfel la botez numele apostolului, mai-marele acelei cetăţi s-a străduit să-i semene lui Matei în viaţa pe care a mai avut-o de trăit. Timp de şapte zile, el a curăţat de idoli toată împărăţia sa, zdrobindu-i. El a cinstit sfintele moaşte aşa cum se cuvine şi a botezat pe toţi supuşii săi.

Apoi apostolul i s-a arătat episcopului Platon într-o vedenie şi a zis: ***„Hirotoneşte-l preot pe mai-marele cetăţii; şi pe fiul, său diacon. După trei ani vei pleca la Domnul. Lasă pe regele care-mi poartă numele să devină episcop, iar fiul său să-i urmeze“.***

Şi aşa, la trei ani după aceea, Sfântul Platon a urcat la Domnul. Fiind hirotonit episcop, Matei a lucrat bine în răspândirea veştii celei bune a lui Hristos şi a adus mulţi idolatri la Dumnezeu. Apoi, după un timp îndelungat, ducând o viaţă plăcută lui Dumnezeu, el însuşi a trecut la Domnul.

Şi stând împreună cu Sfântul evanghelist Matei în faţa tronului lui Dumnezeu, el se roagă Domnului pentru noi, pentru ca să moştenim şi noi împărăţia veşnică a lui Dumnezeu. Amin.

Troparul, glasul al III-lea: Apostole sfinte şi evangheliste Mateie, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşale sufletelor noastre.

Condac, glasul al IV-lea: Jugul vămii lepădând, la jugul dreptăţii te-ai lipit şi te-ai arătat neguţător prea ales, bogăţie adunând înţelepciunea cea dintru înălţime. Pentru aceasta ai propovăduit Cuvântul adevărului şi sufletele celor leneşi le-ai ridicat, scriind ceasul judecăţii.

Extras din cartea: Vieţile Sfinţilor apostoli tipărită cu binecuvântarea prea sfinţitului Părinte Galaction, episcopul Alexandriei şi Teleormanului, Bucureşti Editura Sophia, 288 p.; 20 cm.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sfântul apostol şi evanghelist Matei

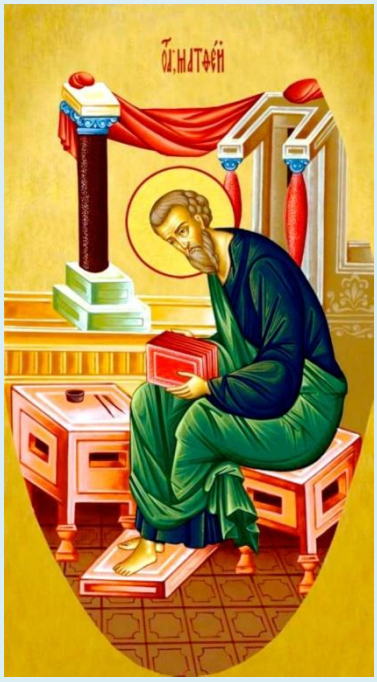

Sfântul apostol Matei era evreu de neam şi a fost unul din cei 12 apostoli ai Mântuitorului Iisus Hristos. Înainte de a fi chemat de Hristos-Domnul să-I fie ucenic, Matei fusese vameş în Capernaum, lângă lacul Galileii, şi se numea Levi. Vameşii erau dispreţuiţi de evrei, pentru că strângeau biruri şi le aminteau conaţionalilor că sunt sub stăpânire romană.

Din acest vameş, Hristos Şi-a făcut un dumnezeiesc apostol, care cel dintâi a scris ca martor de aproape o istorie a vieţii şi faptelor Învăţătorului său.

Sfântul apostol Matei a scris Evanghelia sa în două limbi: întâi în evreieşte, adică în limba aramaică pe care a vorbit-o şi Iisus, şi în greceşte (prin anii 62-63).

Eusebiu şi Sfântul Epifanie ne spun că după Înălţarea la cer a Mântuitorului Hristos şi după ziua Cincizecimii, Sfântul apostol Matei, primind puterea Duhului Sfânt, a scris Evanghelia sa, la rugămintea iudeilor veniţi la credinţă. Sfântul apostol Bartolomeu a dus această Evanghelie și a lăsat-o în India.

Sfântul apostol Matei s-a îndreptat și spre alte locuri ale Răsăritului, străduindu-se să aprindă credința în Hristos printre perși, etiopieni și nubieni. Tradiţia spune că el a primit moarte martirică în Etiopia, fiind ars pe rug de necredincioşi.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul apostol şi evanghelist Matei

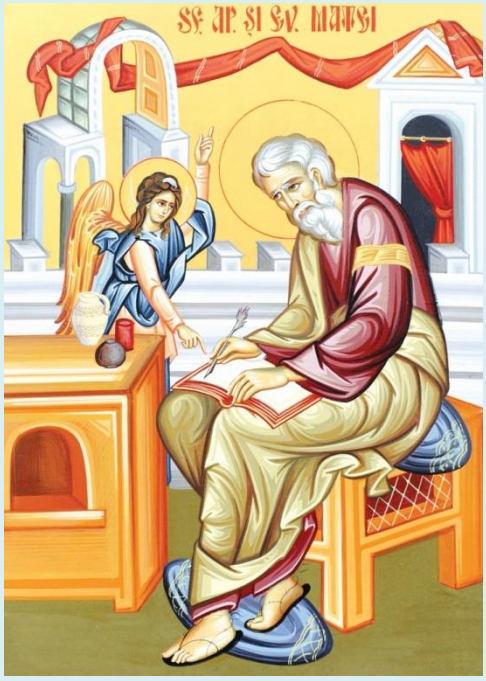

Sfântul apostol şi evanghelist Matei, autorul primei Evanghelii, care a propovăduit pe Hristos în Ierusalim, Macedonia, Asia şi Etiopia, unde a şi suferit moarte martirică, este serbat în data de 16 noiembrie.

A fost fiul lui Alfeu, care nu este una şi aceeaşi persoană cu Alfeu sau Cleopa, tatăl lui Iacob cel mic. Înainte de a fi chemat la apostolat se numea Levi şi era vameş.

Singura sa menţiune cu privire la sine în propria Evanghelie o găsim în capitolul al IX-lea: ‘Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele Matei, şi i-a zis acestuia: Vino după Mine. Şi sculându-se, a mers după El’ (Mt. 9, 9). Aşadar, observăm că Sfântul apostol şi evanghelist Matei, înainte de botez, era vameş la lacul Ghenizaret sau Marea Galileei. El încasa taxa cuvenită stăpânitorului roman de la negustorii care treceau lacul Ghenizaretului.

Sfântul apostol Matei a răspuns rapid chemării Mântuitorului. Astfel, Sfântul Matei a renunţat la slujba sa de vameş şi a făcut un ospăţ pentru Mântuitorul şi ceilalţi ucenici.

În această privinţă avem mărturia Sfântului apostol şi evanghelist Luca: ‘Şi după aceasta a ieşit şi a văzut un vameş, cu numele Levi, care şedea la vamă, şi i-a zis: Vino după Mine. Şi, lăsând toate, el s-a sculat şi a mers după El. Şi I-a făcut Levi

un ospăţ mare în casa sa. Şi era mulţime multă de vameşi şi de alţii care şedeau cu ei la masă' (Lc. 5, 25-27). Din următoarea afirmaţie deducem că Sfântul Matei avea o reputaţie destul de ridicată printre confraţii săi, de vreme ce 'mulţime multă de vameşi' a venit la ospăţul pregătit de el pentru Mântuitorul. Se pare că era destul de bogat, poate nu la fel ca Zaheu, dar în mod sigur dispunea de o situaţie materială bună.

După înălţarea la cer a Mântuitorului Hristos, Sfântul evanghelist Matei a rămas la Ierusalim 15 ani propovăduind conaţionalilor săi, adică iudeilor.

Sfântul Irineu arată că după aceea s-a dus în Macedonia, apoi în Asia şi în cele din urmă în Etiopia unde a propovăduit creştinismul.

În cele din urmă a venit la locul muceniciei sale în mijlocul unui trib de canibali din cetatea Mirmeniei. Aceştia nu trebuie consideraţi decât canibali ritualici, adică oameni care obişnuiau să se hrănească cu carnea semenilor doar în cadrul unor anumite sărbătoriri.

După ce a câştigat câteva suflete, a hirotonit un episcop, pe nume Platon, a zidit o biserică şi s-a retras într-un munte din apropiere, sfântul apostol a fost ars pe rug de către păgâni.

Deşi cunoaştem faptul că Sfântul apostol Matei a scris mai întâi Evanghelia în limba ebraică, acest text iniţial nu ni s-a păstrat. Dar Sfântul apostol Matei a rescris Sfânta Evanghelie, de data aceasta în greacă. Acest amănunt are o deosebită importanţă datorită faptului că, fiind scrisă în greacă, Evanghelia se adresa tuturor neamurilor, nu doar iudeilor. Evanghelia se deschidea astfel lumii întregi.

Proloage - Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

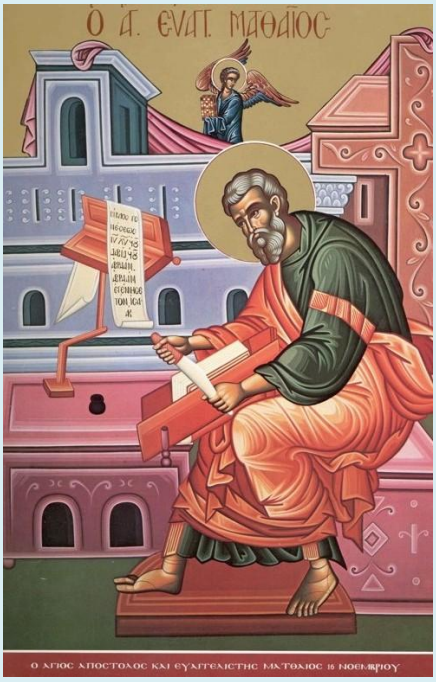

Luna noiembrie în 16 zile: pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei.

Sfântul evanghelist şi apostol Matei era evreu de neam şi a fost unul din cei 12 apostoli ai Domnului. Înainte de a fi chemat de Domnul să-i fie ucenic, sfântul fusese vameş în Capernaum, lângă lacul Galileii şi se numea Levi. Vameşul era urât şi dispreţuit de popor, ca unul care era strângător de biruri şi le amintea că sunt supuşi romanilor. A primi să fii vameş însemna, pentru ei, a primi să fii cel din urmă ticălos al neamului tău. Dar din acest Matei vameşul, Mântuitorul şi-a făcut un dumnezeiesc apostol, care, cel dintâi, a scris, ca martor de aproape, o istorie a vieţii şi faptelor dumnezeiescului său Învăţător.

Ca ucenic al Mântuitorului, Sfântul Matei şi-a schimbat nu numei numele, numindu-se din Levi, Matei, ci a lepădat şi viaţa lui dinainte, aducând la Hristos, în loc de biruri, suflete de oameni, începând cu viaţa sa şi cu însuşi sufletul său. Drept aceea, şi Evanghelia sa, fericitul Matei a scris-o în două limbi: întâi în evreieşte, adică în limba aramaică, pe care a vorbit-o şi Mântuitorul, şi o vorbea tot poporul, iar a doua oară, prin anii 62-63, în greceşte, adică în limba care se vorbea pe atunci în toată împărăţia romanilor, cu scopul ca vestea cea bună să o poată cunoaşte cât mai mulţi oameni.

În sfânta lui Evanghelie, fericitul Matei descrie copilăria şi faptele cele mai presus de fire ale Domnului, învăţătura Sa cea dumnezeiască, patimile Lui cele mântuitoare şi prea mărita Lui Înviere.

Dar, în Evanghelia sa, Sfântul Matei nu poate uita clipa când, stând la vamă, s-a întâlnit pentru prima oară faţă în faţă cu Mântuitorul şi a auzit pe Domnul zicându-i: "Vino după mine!" (Matei 9,9-13); nu poate uita cum el, îndată lăsând toate, a urmat Domnului şi l-a primit pe Domnul în casa sa şi, cum, de atunci, Domnul l-a învrednicit de s-a numărat cu cei 12 apostoli ai Săi.

Eusebiu şi Sfântul Epifanie ne spun că, după Înălţarea la cer a Mântuitorului şi după ce s-a înţelepţit cu cele dumnezeieşti în ziua Cincizecimii, primind puterea Duhului Sfânt, Sfântul Matei a scris Evanghelia sa, la rugămintea iudeilor veniţi la credinţă şi că Sfântul apostol Vartolomeu a dus această Evanghelie şi a lăsat-o în India.

Tradiţia Bisericii mai ştie că, socotindu-şi încheiată munca sa de apostol al iudeilor, Sfântul Matei s-a îndreptat spre alte locuri ale răsăritului, străduindu-se să aprindă credinţa în Hristos printre perşi, etiopieni şi nubieni, smulgându-i din întuneric şi aducându-i pe calea cea adevărată a vieţii şi a mântuirii.

Nu se ştie lămurit unde anume şi-a sfârşit apostolul viaţa şi ostenelile sale. O tradiţie spune că Sfântul Matei ar fi primit moartea de mucenic în Etiopia, fiind ars pe rug de necredincioşi.

Întru această zi, cuvânt despre vederea apostolului Pavel lângă Sfântul Ioan Gură de Aur.

În Constantinopol era un om cu dregătorie, care, fiind pârât de răuvoitori la împăratul, a fost izgonit din palate și scos din dregătorie. Deci, fiind el mâhnit, a mers la Ioan Gură de Aur, pe când acesta era patriarh în Constantinopol, însă în taină, ca să nu-l știe nimeni din cei ce-l pârâseră la împăratul, și gândea să-l roage pe fericitul Ioan să-l izbăvească pe el de mânia împărătească.

Deci Ioan, chemând pe Proclu, fratele celui rânduit să-i aducă lui aminte plângerile, i-a zis: "Să-mi aduci aminte la noapte, când va veni acest om".

Însă, avea obicei Ioan că scria noaptea. Și în acea noapte, luându-și condeiul a început a scrie la tâlcuirea Epistolelor apostolui Pavel.

Deci, a venit omul cel clevetit, cum îi poruncise lui, iar Proclu s-a apropiat de ușă și, căutând prin crăpătura ușii, a văzut pe Ioan șezând și scriind și pe cineva vorbindu-i deoparte, la ureche. Și era chipul aceluia cam pleșuv, iar barba deplină și lată. Și, întorcându-se, a zis omului aceluia: "Îngăduieşte puțin că altul înainte de tine a intrat la dânsul".

Iar după ce a zăbovit puțin, s-a sculat Proclu și a văzut asemenea pe Ioan scriind și celălalt șoptindu-i.

În același chip a fost și a treia oară. Apoi a început a toca de Utrenie. Atunci Proclu i-a zis omului: "Sculându-te, mergi la casa ta, că de acum nu mai vorbește cu nimeni".

Și cu mare mâhnire s-a dus. Aceasta iarăși s-a petrecut și în a doua noapte și, asemenea, și în a treia noapte l-a văzut. Deci, s-a așezat Proclu lângă ușă. Dar omul acela iarăși, după obicei, a venit.

Și, sculându-se, Proclu s-a apropiat de ușă, și privind, i-a văzut pe ei vorbind între ei. Atunci i-a zis omului: "Mergi la casa ta și să te rogi lui Dumnezeu ca să-ți ajute ție, că văd că cel ce vine la Patriarhul, de la Dumnezeu este trimis, de vreme ce nevăzut intră la dânsul".

Iar, făcându-se ziuă, și-a adus aminte fericitul Ioan de omul acela, și chemând pe Proclu, i-a zis lui: "Oare n-a venit aici omul acela de care mi-ai spus mie, pentru pricina ce voia să vie la noi?"

Iar acela, răspunzând, i-a zis: "Așa este cu adevărat, părinte, iată este a treia noapte a venirii lui aici".

Iar el i-a zis: "Pentru ce nu mi-ai pomenit de dânsul?"

Răspunzând iarăși, Proclu a zis: "Vorbeai cu altul tu însuți, pentru aceea n-am cutezat a intra la tine".

Iar acesta a zis: "Cu cine? Că n-a fost nimeni la mine în această noapte".

Atunci Proclu i-a spus cum era fața și chipul aceluia ce i se arătase lui și a adăugat: "gura lui era lângă urechea ta și în taină îți grăia ție, șoptindu-ți la ureche, iar tu scriai".

Iar fericitul Ioan se minună, auzind acestea de la dânsul. Şi dacă a tăcut cu vorba, Proclu a căutat la icoana Sfântului apostol Pavel şi, văzându-i chipul întocmai aşa ca al aceluia ce i se arătase lui, s-a închinat lui Ioan şi a zis, arătând cu degetul la chip: "Întru acest chip era cel pe care l-am văzut".

Atunci a cunoscut prea înţeleptul Ioan că Dumnezeu l-a ascultat pe el şi l-a adeverit că lucrul lui este primit, că, tălmăcind Epistolele apostolui Pavel, el scria ceea ce apostolul însuşi îi spunea să scrie. Deci, sculându-se, s-a rugat Domnului, mulţumindu-i că n-a trecut cu vederea ostenelile lui.
Iar după aceasta, ducându-se la împăratul, l-a rugat pentru omul acela ce era în necaz; şi l-a pus pe el împăratul din nou în vechea lui rânduială.

Întru această zi, învăţătură a Părintelui nostru Pamvo către ucenicii săi.

Ava Pamvo a trimis pe ucenicul său să vândă rucodelia sa. Şi stând şaisprezece zile în cetate, după cum ne spunea nouă, noaptea dormea în tinda bisericii Sfântului apostol Marcu. Şi ascultând slujba bisericii, s-a întors la bătrânul. A învăţat încă şi câteva tropare.

Deci, i-a zis lui bătrânul: "Te văd, fiule, tulburat. Nu cumva vreo ispită ţi s-a întâmplat în cetate?"

Răspuns-a fratele: "Cu adevărat avo, în lenevire cheltuim zilele noastre în pustia aceasta, că nici canoane, nici tropare nu cântăm. Că, mergând în Alexandria, am văzut cetele bisericii cum cântă şi am fost în întristare multă că nu cântăm şi noi canoane şi tropare".

I-a zis lui bătrânul: "Amar nouă, fiule, că au ajuns zilele în care vor lăsa călugării hrana cea tare, cea zisă prin Duhul Sfânt şi vor urma cântărilor şi glasurilor; că, ce umilinţă, care lacrimi se nasc din tropare? Oare când stă cineva în biserică, sau în chilie şi îşi înalţă glasul? Că dacă înaintea lui Dumnezeu stăm, suntem datori să stăm, cu multă umilinţă şi nu cu răspândire, că n-au ieşit călugării în pustia aceasta ca să stea înaintea lui Dumnezeu şi să se răspândească şi să cânte cântări cu viers şi să pună glasurile în rânduială cu meşteşug şi să-şi clatine mâinile şi să-şi târască picioarele, ci suntem datori cu frica lui Dumnezeu şi cu cutremur, cu lacrimi şi cu suspine, cu glas evlavios şi umilit şi măsurat şi smerit să aducem lui Dumnezeu rugăciune. Că, iată, îţi zic ţie, fiule, că vor veni zile când creştinii vor strica Sfintele Evanghelii şi ale Sfinţilor apostoli şi ale dumnezeieştilor prooroci, ştergând Sfintele Scripturi şi scriind tropare şi cuvinte elineşti.

Și se va revărsa mintea la acestea, iar de la acelea se va depărta. Și despre aceasta părinții noștri au zis: "Cei ce sunt în pustia aceasta să nu scrie viețile și cuvintele părinților pe pergament, ci pe hârtii, că neamul cel de pe urmă o să șteargă viețile părinților și să scrie după voia lor, că mare este nevoia ceea ce va să fie".

Și a zis fratele: "Așadar, se vor schimba obiceiurile și așezămintele creștinilor și nu vor fi preoți în biserică, pentru ca să se facă acestea?"

Și a zis bătrânul: "Într-acest fel de vremi, se va răci dragostea la mulți și nu va fi puțin necazul, năvăliri ale păgânilor și porniri ale popoarelor, neastâmpărare a împăraților, desfătarea preoților, lenevirea călugărilor. Vor fi egumeni care nu vor ține seama de mântuirea lor și a turmei, osârdnici toți și grabnici la mese, gâlcevitori, leneși la rugăciune și râvnitori la clevetiri, gata spre a osândi viețile bătrânilor și cuvintelor lor, nici urmându-le, nici auzindu-le, ci mai vârtos ocărându-le și zicând: "De am fi fost și noi în zilele lor, ne-am fi nevoit și noi."

Iar episcopii în zilele acelea se vor sfii de la fața celor pustnici, judecând judecăți cu daruri, nepărtinind săracului la judecată, necăjind pe văduve și pe sărmani chinuindu-i. Încă și în popor va intra necredința, desfrânarea, urâciunea, vrajba, zavistia, întărâtările, furtișagurile și beția".

Și a zis fratele: "Ce va face, oare, cineva în vremile și în anii aceia?"

Și a zis bătrânul: "Fiule, cel ce se mântuiește într-acest fel de zile, își mântuiește sufletul său și mare se va chema în Împărăția Cerurilor".

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 16 noiembrie

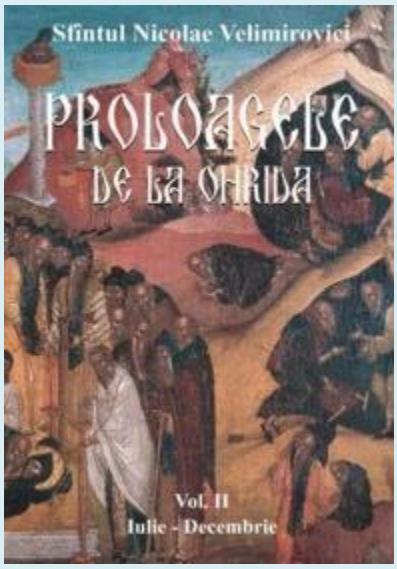

Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

Matei, fiul lui Alfeu, îşi făcea meseria de vameş în vamă la ceasul în care Domnul 1-a văzut la Capernaum şi i-a zis: *Vino după Mine. Şi sculându-se [Matei], a mers după El* (Matei 9: 9). După aceasta, Matei s-a dus şi şi-a pregătit casa spre a îl primi pe Domnul în ea: a fost locul şi împrejurarea în care Domnul a rostit câteva mari adevăruri despre întruparea Lui pe pământ.

După Pogorârea Sfântului Duh, Sfântul apostol şi evanghelist Matei a propovăduit Evanghelia către parţi, mezi şi etiopieni.

În Etiopia el 1-a sfinţit episcop pe ucenicul său Platon, apoi s-a retras la rugăciune într-un munte pustiu, unde Domnul a venit şi i S-a arătat lui. Sfântul Matei atunci a botezat-o pe soţia şi pe fiul principelui Etiopiei, şi de aceea principele s-a înfuriat şi a trimis gărzi care să îl aresteze pe Matei şi să îl aducă în faţa lui la judecată. Soldaţii s-au întors şi i-au raportat principelui că glasul lui Matei 1-au auzit, dar pe el ochii lor nu 1-au văzut unde este şi de aceea nu 1-au putut aresta.

Principele a trimis al doilea rând de gărzi pentru arestarea lui Matei. Apropiindu-se aceştia de sfântul apostol, el a strălucit ca soarele şi soldaţii nu au putut privi la el. De spaimă ei au căzut cu faţa la pământ, şi-au aruncat armele, şi s-au întors înaintea principelui deşerţi.

Atunci principele însuşi a pornit pe urmele Sfântului Matei, apostolul şi evanghelistul. Dar lumina pe care a iradiat-o el şi de această dată 1-a orbit cu totul pe stăpânitor. Dar milostiv, Sfântul Matei s-a rugat lui Dumnezeu şi principele Etiopiei şi-a recăpătat vederea. Dar din nefericire pentru el ochii lui cei sufleteşti tot orbi au rămas. De aceea el 1-a arestat pe Sfântul Matei şi 1-a supus celor mai bestiale torturi. De două ori i-au aprins foc mare pe piept, dar puterea lui Dumnezeu 1-a păzit întreg şi nevătămat. După aceasta, rugându-se lui Dumnezeu, Sfântul apostol şi evanghelist Matei şi-a dat sfântul lui suflet.

Principele Etiopiei a poruncit ca trupul lui Matei să fie aşezat într-un sicriu de plumb şi aruncat în mare. Dar sfântul s-a arătat episcopului Platon şi i-a descoperit unde se află sicriul în care este închis trupul lui. Astfel, arhiereul Platon a mers la acel loc şi a scos moaştele sfântului evanghelist din apa mării.

Auzind despre această minune şi văzând-o cu ochii, principele Etiopiei s-a botezat şi a luat numele Matei. După aceea, el s-a lepădat şi s-a curăţit de toate păcatele şi deşertăciunile lumii şi s-a făcut presbiter în Biserica lui Dumnezeu, făcându-se un plăcut al Lui.

Murind episcopul Platon, Sfântul apostol Matei s-a arătat în vedenie presbiterului Matei şi 1-a sfătuit să primească a fi ridicat în scaunul episcopal.

Presbiterul Matei a făcut aşa, bine păstorind după aceea timp de mulţi ani turma cea cuvântătoare a lui Hristos, până când Domnul 1-a chemat la Dânsul.

Sfântul apostol şi evanghelist Matei a scris Evanghelia care poartă numele lui în limba aramaică. Ea a fost curând după aceea tradusă în limbă greacă, nouă parvenindu-ne doar textul grecesc, căci cel aramaic, mai vechi, s-a pierdut.

Despre acest sfânt evanghelist Sfânta Tradiţie ne spune că un a gustat niciodată carne, ci doar legume şi fructe.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Serghie de la Malopinega

El a fost preot într-o parohia din Rusia, din ţinutul Vologda, unde a slujit timp de şaizeci şi doi de ani într-o mare curăţie şi sfinţenie a vieţii.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul în şaisprezece zile ale lunii noiembrie, din anul 1585, în vârstă fiind de nouăzeci şi doi de ani.

Cântare de laudă la Sfântul apostol şi evanghelist Matei

Înaintea Sfântului Său apostol
Domnul S-a arătat.

Pe când apostolul s-a
aflat în pământul etiopienilor.
El pe al Său războinic
astfel l-a îmbărbătat,
Şi a mângâiat ca un Bun sufletul lui viteaz.

Domnul cu-a Lui sfânta Mână
i-a dăruit un toiag,
Pe care înaintea bisericii i-a
poruncit să îl sădească.
El i-a zis că acel toiag va înverzi şi floare va da,
Cu flori multicolore, minunate.
Acel toiag pom de roadă bună se va face,
Spre bucuria celor ce vor gusta din ea.
Iar de sub pom va ţâşni izvor de apă bună,
De apă răcoroasă, pentru cei însetaţi.
Feţele celor ce cu mulţumire vor gusta din pom,
Străluci-vor de sfânta lumină.

Sfântul apostol a făcut după al Domnului cuvânt,
Iar lemnul a rodit, s-a-mpodobit de floare.
Din rădăcina lui izvor de apă rece a ţâşnit,
Iar biserica s-a umplut de suflete, nenumărate.

Bolnavii acolo vindecare primeau,
Iar cei sănătoşi mai mult se umpleau de sănătate.
Eiopienii se bucurau, cu chipuri fericite,
Mândrii etiopieni se făceau Domnului vie roditoare.

O, minunate pom, deşi noi te-am avea!
Dar cu adevărat, toţi credincioşii te avem pe tine!
Hristos Dumnezeu este Lemnul nostru Cel Viu,
El este Pomul Vieţii, al Oştirilor Domn,
Prin care noi credincişii dobândim mântuire.

Cugetare

Oare cuvântul Domnului despre rugăciunea neîncetată, conform căruia oamenii trebuie să se roage totdeauna (Luca 18: 1), se aplică doar monahilor sau şi tuturor creştinilor? Dacă acest cuvânt s-ar aplica doar monahilor, atunci Sfântul apostol Pavel nu le-ar mai fi scris tuturor creştinilor din Tesalonic ***să se roage neîncetat (I Tesaloniceni 5: 17).***

Prin acest cuvânt, Sfântul apostol Pavel nu face altceva decât să repete cuvântul Domnului, întocmai, arătându-I valabilitatea pentru toţi creştinii, monahi şi nemonahi.

Sfântul Grigorie Palamas a dus câtăva vreme o viaţă de mari nevoinţe pustniceşti într-o mânăstire din Beroea. Avva Iov, un ascet vestit şi respectat până departe, vieţuia şi el în acea mânăstire. S-a întâmplat că, fiind Avva Iov de faţă, Sfântul Grigorie Palamas a citat acest cuvânt al apostolului, care arată că tot creştinul este chemat la rugăciunea neîncetată şi nu doar monahii.

Avva Iov însă a fost de părere că rugăciunea neîncetată este o obligaţie doar pentru monahi şi nu pentru toţi creştinii în general.

Sfântul Grigorie, ca fiind mai tânăr cu anii, s-a plecat părerii Avvei Iov, retrăgându-se în tăcere.

Dar când Avva s-a întors la chilia lui şi s-a aşezat la rugăciune, a venit la el îngerul Domnului îmbrăcat în slavă şi i-a zis: "O, bătrâne, nu te îndoi de adevărul cuvintelor rostite de plăcutul Domnului, Grigorie! Căci el adevăr curat a grăit, care şi ţie ţi se cuvine să-1 cugeţi şi să înveţi şi pe alţii să cugete aşa mai departe!"

Astfel, Sfântul apostol Pavel, ca şi îngerul Domnului, întăresc amândoi porunca Mântuitorului Hristos că *toţi creştinii trebuie să se roage neîncetat.*

Şi nu doar neîncetat când se află în Sfânta biserică, la sfintele slujbe, ci neîncetat în toată vremea şi în tot locul, şi mai cu seamă în inimă. Căci aşa cum Domnul pururea şi pretutindeni umple de bunătăţi sufletele noastre, cum am putea noi să încetăm vreodată a îi mulţumi Lui pentru acele bunătăţi, de oriunde ne-am afla? Când el neîncetat ne miluieşte pe noi, se cuvine ca şi noi neîncetat să Îi mulţumim Lui, învăţându-ne pururea îndreptările Sale.

Luare aminte

Să luăm aminte la zidirea lumii (Facerea 1):

- *La cum în a treia zi Domnul a despărţit uscatul de ape;*
- *La cum a poruncit pământului să dea din sine verdeaţă:* ***iarbă, cu sămânţa într-însa şi pomi roditori, care să dea rod cu sămânţă în sine (Facerea 1: 11);***
- *La cum acestea toate au fost după Cuvântul lui Dumnezeu:* ***Şi a văzut Dumnezeu că este bine (Facerea 1: 12).***

Predică despre Hristos care locuieşte în inimile credincioşilor

Şi Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastre, înrădăcinaţi şi întemeiaţi fiind în iubire (Efeseni 3: 17).

Prin credinţă, în inima omului intră Hristos, iar odată cu El, intră iubirea. Astfel, omul se înrădăcinează şi se întemeiază în iubire. Prin urmare, mai întâi este credinţa; apoi, odată cu credinţa, intră în inimă şi prezenţa lui Hristos; iar cu prezenţa lui Hristos, prezenţa iubirii; iar cu prezenţa iubirii, tot binele cel tainic şi de necuprins.

În puţine cuvinte, Sfântul apostol Pavel descrie întreaga scară a treptelor desăvârşirii. Prima treaptă a scării este credinţa, iar treapta ultimă, cea mai de sus, iubirea; iar începutul şi sfârşitul scării sunt unite în inima omului prin prezenţa în ea Domnului Hristos Cel Veşnic Viu.

Întărindu-ne în credinţă, noi desfiinţăm din ce în ce mai mult distanţa dintre noi şi Domnul Hristos Iisus. Cu cât este mai tare credinţa omului, cu atât mai aproape vine el de Hristos. În cele din urmă, inima omului se umple de Hristos, ea nu se mai poate despărţi de El, tot aşa cum plămânul nu se poate despărţi de aer. Atunci, cuprins de lacrimi de bucurie, omul poate, în taina inimii lui, să comunice neîncetat cu Hristos în rugăciune: *Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul.* Astfel inima se umple tainic de iubire şi de lumină. Astfel, dragostea se uneşte cu credinţa şi cu nădejdea: făcându-se această unire, graniţele dintre credinţă, nădejde şi dragoste se topesc, astfel încât omul nu mai poate spune unde încetează credinţa şi unde încep nădejdea şi dragostea. Când Domnul Hristos Se sălăşluieşte în inima omului, atunci acesta nu mai percepe în sine credinţa, nădejdea sau dragostea, nici nu le mai numeşte. Ci în loc de acestea el nu îl mai vede decât pe Domnul şi nu îl mai numeşte decât pe El. El este asemenea

gospodarului care îşi culege roada lui toamna, ne mai văzând pe ram frunze, flori şi începutul de roadă, ci doar fructul copt.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Ţinta tuturor nevoinţelor noastre şi Limanul celor care călătorim către Tine, apropie-ne pe noi de Tine mereu şi ne mântuieşte. Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

Mitropolitul Augustin de Florina - Cuvânt la pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

„Şi trecând Iisus pe acolo a văzut un om şezând la vamă, cu numele Matei şi i-a zis: Vino după Mine. Şi sculându-se a mers după Dânsul" (Matei 9, 9).

Iubiţii mei creştini, dacă cineva v-ar zice că un cărbune s-a transformat în diamant, că un vierme s-a transformat în vultur, că un lup s-a transformat în miel, veţi crede? Cu siguranţă, nu. Deoarece cărbunele, precum iese din cele mai dinăuntru ale pământului, rămâne cărbune, viermele rămâne vierme şi lupul rămâne lup. Nu-şi schimbă firea.

Dar ceea ce nu se poate în lumea firească, se întâmplă în lumea morală şi duhovnicească, în lumea harului dumnezeiesc. În această lume au loc prefaceri morale care provoacă uimire. O vedem în persoana Sfântului Matei evanghelistul, a cărui pomenire Sfânta noastră Biserică o sărbătoreşte astăzi.

Ce era Matei înainte de a deveni ucenicul lui Hristos? Era un păcătos, ca şi cărbunele care este întreg numai negreală. Era ca şi viermele care se târăşte prin noroi şi murdărie. Era ca lupul care sfâşie mieii. Şi iată acum marea lui transformare. Acest cărbune s-a transformat în diamant strălucitor. Acest vierme s-a transformat în vultur, în vultur de aur care zboară pe înălţimile cerului. Acest lup

a devenit miel al lui Hristos, păcătosul a devenit sfânt. Cum? Să fim atenţi la Evanghelia care ne-o spune.

Ce meserie avea Matei – Levi, cum se numea mai înainte? Există meserii pe care nimeni nu poate să le condamne binecuvântat, precum sunt meseriile plugarului, păstorului, pescarului, meşteşugarului. Aceştia prin sudoarea feţei lor îşi câştigă pâinea. Dar există şi meserii, care prin natura lor, sunt cu desăvârşire păcătoase şi nu trebuie să le practice cineva şi nici măcar meserii nu ar trebui să se numească, cum ar fi ca cineva să lucreze în cluburile de noapte păcătoase şi cele numite „skyladika" („căţelandre"). Există şi meserii cu multe oportunităţi pentru păcat şi dacă cineva nu este atent, practicându-le, poate să vatăme societatea şi el însuşi să se distrugă.

Matei era vameş. Vameş nu ca sărmanii funcţionari ai serviciului nostru vamal, care colectează impozitele statului. Desigur că şi ei, dacă nu au frică de Dumnezeu şi conştiinţă, pot să cadă cu uşurinţă în ispita banului şi să facă abuz de funcţia lor. Dar vameşul din epoca lui Hristos se deosebea mult de vameşul de astăzi. Exploata impozitele publice şi pentru că avea înlesnirea să facă tot ce voia, profitând de simplitatea oamenilor, care tremurau sub stăpânirea romană. De pildă, în loc de 100 de drahme strângea 200, 300, 500 de drahme! În felul acesta, iubitorii de argint, lacomii şi oamenii fără de conştiinţă, vameşii din acele timpuri, ca nişte lipitori sugeau sângele poporului, adunau bani mulţi, se îmbogăţeau şi învistiereau. Câţi astfel de profitori, adevăraţi tâlhari, nu există şi în societatea noastră!?…

Matei era vameş. Lumea îl ura şi îl ocolea. Dar unul singur nu l-a urât şi nu l-a lepădat ca om. Şi acest unul a fost Hristos. Hristos, ca Dumnezeu ce era, a privit nu numai la exteriorul omului, ci şi în interior. Hristos, cunoscătorul de inimi, a privit şi priveşte adâncurile inimii omeneşti. În cazul lui Matei a văzut că în adâncul inimii lui, sub stratul gros al răutăţii şi al stricăciunii, exista o dispoziţie bună, care ca şi o scânteie aştepta clipa potrivită să se aprindă şi să devină un sfânt incendiu, care să ardă tot răul.

Şi clipa potrivită a sosit. O clipă binecuvântată, care valorează o veşnicie. Era clipa în care Hristos l-a văzut pe Matei că stătea în afara vămii, pregătit ca un păianjen să-şi apuce victimele. Hristos a aruncat o privire şi şi-a dat seama că acest om putea să se schimbe esenţial. Se adresează către Matei şi îi spune: ***„Vino după Mine" (Matei 9, 9).*** Adică: Matei, lasă vamă, vino cu Mine ca să devii ucenicul Meu. Şi Matei, fără a se împotrivi, fără ezitare, fără întârziere, a părăsit vama şi I-a urmat lui Hristos. A lăsat aurul şi L-a urmat pe Hristos.

Ziua în care Matei s-a hotărât să-L urmeze pe Hristos a fost cea mai fericită zi din viaţa sa. Alţii consideră cele mai fericite zile din viaţa lor zilele în care li se întâmplă diferite evenimente mulţumitoare. Pentru Matei, dar şi pentru fiecare credincios, cea mai fericită zi din viaţă este ziua în care s-a învrednicit să-L cunoască pe Hristos. Să-L cunoască nu formal, ci substanţial, duhovniceşte, să-L creadă drept Mântuitorul sufletului său.

Matei, pentru a-şi exprima bucuria, a oferit o masă. L-a chemat pe Hristos. Mulţi vameşi şi păcătoşi au stat la masă.

Hristos împreună cu vameşii şi cu păcătoşii! Lucrul acesta i-a scandalizat pe farisei, care se considerau sfinţi. Dar Hristos le-a răspuns. - Cuvintele Lui sunt mustrare pentru farisei şi în acelaşi timp mângâiere pentru păcătoşii din toate timpurile - Iată ce a spus Hristos: ***„Nu au nevoie de doctori cei ce se consideră pe ei sfinţi, ci aceia care se consideră păcătoşi". „Căci n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă" (Matei 9, 12-13).***

De atunci Matei I-a urmat lui Hristos împreună cu ceilalţi ucenici. A fost în foişor, atunci când Hristos înviat a venit şi a spus „Pace vouă" (Luca 24, 36). A fost în ziua în care Hristos S-a înălţat la ceruri. A fost în ziua Cincizecimii, când a venit Duhul Sfânt şi i-a luminat pe ucenici.

Matei, plin de credinţă, de nădejde şi de iubire, s-a dus şi el în călătorie misionară. S-a dus în multe ţări, a ajuns până în Etiopia. L-a propovăduit cu înflăcărare pe Hristos, a atras prin învăţătura şi prin minunile sale o mulţime de popor. Şi în cele din urmă a primit moarte martirică.

Însă ceea ce a făcut cunoscut numele lui în toate veacurile este Evanghelia pe care a scris-o, prima în rândul celor patru Evanghelii. În Evanghelia lui Matei există şi înfricoşătoarea pericopă despre Judecata viitoare (a se vedea Matei 25, 31-46).

Iubiţii mei! Astăzi când se sărbătoreşte sfânta pomenire a Evanghelistului Matei, să ascultăm şi noi mântuitoarea chemare a lui Hristos: „Vino după Mine". Există şi astăzi suflete, care ascultă acest glas şi cu lepădare de sine urmează Celui Răstignit. Sunt persoanele misionare, care se află împrăştiate în întreaga lume şi continuă propovăduirea lui Hristos. Dar şi către toţi creştinii în general se adresează cuvântul: „Vino după Mine!". Pe aceştia Hristos nu îi cheamă să meargă în locurile sălbatice ale junglei ca să-L propovăduiască. Îi cheamă să-şi părăsească patimile păcătoase şi să-L urmeze pe drumul suitor şi greu al credinţei şi al virtuţii. În acest fel, cu toţii, în măsură diferită, putem să-l imităm pe Apostolul Matei.

(traducere din elină de monahul Leontie)

(Omilia Înaltpreasfinţitului Părinte Augustin, Mitropolit de Florina, a fost luată din prima ediţie a cărţii „Picături din apa cea vie” (Atena, 1982); cu o completare mică pe 16.11.2002)

Pr. dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

Iubiţii mei, când avem o dumnezeiască Evanghelie a Sfântului Matteos (în greacă)/ Matei şi încă trei în afară de ea, incluse în Scriptură Noului Testament, înseamnă că fiecare carte sfântă a Scripturii are rolul ei bine definit…şi că fiecare este de neînlocuit în viaţa Bisericii.

Iar Evanghelia lui Matei este cu atât mai mult de neînlocuit, pentru că ea a fost prima scrisă.

Aşa rezultă din ediţia românească a Vieţii lui, din care aflăm că Matei a scris-o „în limba evreiască, pentru evreii care crezuseră şi a scris-o după opt ani de la Înălţarea Domnului, propovăduind această Evanghelie prin multe ţări”.

Din ebraică sau aramaică, Evanghelia sa a fost tradusă în limba greacă iar noi, când ne raportăm la Evanghelia sa, ne raportăm la ediţia/ ediţiile greceşti. La fel facem şi la celelalte cărţi ale Scripturii Noului Testament: ne raportăm la textul lor în limba greacă.

Sfântul Matei începe genealogia Domnului cu Avraam (cap. 1), ne spune că Maria e Mama Lui (1, 18), că naşterea Lui a fost prezisă (2, 6), că Familia Sfântă a trebuit

să plece în Egipt din cauza lui Irod (2, 14)…pentru că Fiul nu a fost primit cu aplauze de mai marii lumii.

Domnul a locuit în cetatea Nazaret (2, 23), Ioannis/ Ioan Botezătorul L-a propovăduit şi botezat pe Domnul (3, 11-16), El a postit 40 de zile şi 40 de nopţi în pustiu, după care a flămânzit (4, 2), pentru ca să ne arate nouă cum se păstrează simţirea harului dumnezeiesc în noi, har pe care l-am primit la Botez: prin multă asceză, rugăciune şi atenţie.

Sfântul Matei ne vorbeşte despre ispitirea Lui de către satana (4, 3-10), pentru ca să nu ne mire insinuările, tertipurile, agasările continue ale demonilor în viaţa noastră.

Domnul locuieşte în Cafarnaum/ Capernaum (4, 13), Îşi alege Apostolii (4, 18-22), Predica de pe Munte e aici, la Matei (cap. 5-7, în mod integral), El vindecă oameni (8, 13), linişteşte furtuna (8, 26), îi scoate pe demoni din oameni (8, 32).

Noi am vrea, astăzi, tot felul de date despre Domnul: ce înălţime avea, ce greutate, dacă „ştia" să scrie, cum Îi era glasul, ochii, faţa, câte sunt cele nescrise, de ce despre unele nu s-a scris nimic.

Însă Matei, alături de ceilalţi 3 Evanghelişti, ne spune lucruri abisale în puţine cuvinte, ne dă mărturie directă, de la faţa locului…şi mărturia lui face parte din modul nostru de a ne raporta la Fiul şi prin El, la întreaga Treime, la Apostoli, la epoca Domnului, la mentalitatea în cadrul căreia a fost revelată/ descoperită/ făcută cunoscută Biserica şi totodată, viaţa creştină.

Matteos e chemat la 9, 9…de la vamă…şi despre cum s-a manifestat, atunci când a fost chemat, autorul, despre sine, spune: „şi s-a ridicat [şi] i-a urmat Lui" (9, 9).

Pare simplu, nu?

Dar să ne punem, totuşi, în locul lui!

Câţi ar renunţa astăzi la postul lor de profesor, de episcop, de ministru, de director, de…ca să Îl urmeze pe Domnul?

Să zicem că noi…suntem atunci…în secolul lui Hristos…când El Îşi chema Ucenicii…şi ne-ar viza pe unul dintre noi.

Câţi am renunţa la poziţia, la banii şi la confortul nostru ca să batem coclaurile cu Hristos?

E greu de spus, nu?!…

Însă Matei a văzut în Domnul…o autoritate extrem de serioasă, care îi cere ceva fundamental. Şi simţindu-se bolnav (9, 12) dar, în acelaşi timp, chemat de Domnul, a mers cu El pentru ca să devină puternic (9, 12) în faptă şi în cuvânt.

Se auto-enumeră, la 10, 3, printre cei 12 Apostoli ai Domnului…pentru că era unul dintre ei. Se enumeră ca al 8-lea chemat. Între Tomas şi Iacovos al lui Alfeos…

Şi se prezintă ca „Matteos vameşul" şi nu ca Matei Apostolul, deşi acum nu mai era vameş…ci Apostol.

Însă şi Pavel va face la fel, se va considera un prigonitor al Domnului [I Cor. 15, 9]…pentru că asta fusese odată…după cum şi Petru se va considera impropriu răstignirii cu capul în sus…şi va cere răstignirea cu capul în jos, pentru că s-a lepădat…cândva, de Domnul…

Adică: „păcatul meu înaintea mea (enopion mu) este întru toate" [Ps. 50, 5, LXX] zilele mele.

Căci conştiinţa păcătoşeniei personale vine din vederea profundă şi continuă a căderilor noastre din tot anul, din toată ziua, din toată clipa vieţii noastre.

Cine e profund, e profund tocmai pentru că îşi vede şi îşi urăşte în mod fundamental păcatele.

Iar dacă urăşti tot păcatul pe care l-ai făcut, toată nedreptatea, toată indelicateţea şi ipocrizia de care ai fost în stare…atunci vrei să scapi de urâtul din tine…pentru frumuseţea veşnică şi îndumnezeitoare a lui Dumnezeu.

Matei a trăit în intimitatea Domnului…căci asta înseamnă ucenicie!

L-a văzut mergând, vorbind, vindecând, dormind, mâncând, cum îi sfătuia, cum privea, cum Se bucura, cum Se îndurera de durerile oamenilor, cum privea boala, moartea, ce slavă iradia din El…

Matei a fost acolo, în proximitatea Lui!

L-a văzut pe Cel veşnic, Care S-a întrupat pentru noi şi pentru vindecarea/ mântuirea/ transfigurarea noastră.

Şi El i-a trimis pe ei, pe apostoli, ca pe nişte oi în mijloc lupilor [10, 16]…

Oare nu putea El să le schimbe minţile, aşa, deodată, tuturor acelora care îi vedeau şi îi ascultau pe Apostoli, ca să nu mai aibă şi ei, sărmanii, atâtea probleme?

Oare El, Cel care ţine toate în palma Lui…nu putea să facă o lume ideală pentru Apostolii Lui…sau nu putea să îi ia, odată cu Sine, la înălţarea Lui la cer?

„Atunci de ce nu i-a luat cu Sine?! De ce i-a lăsat să sufere chinuri atât de îngrozitoare?!! De ce nu i-a fost milă de ei?!!”.

Nu i-a fost „milă” de ei…pentru că i-a iubit enorm!

Iar iubirea care iubeşte…vrea ca bucuria oamenilor să fie reală, să fie muncită, să fie veşnică.

I-a iubit enorm pe Apostolii Lui…după cum ne iubeşte pe fiecare dintre noi.

Dar dacă Matei nu mergea în lume şi nu se chinuia să propovăduiască Evanghelia mântuirii şi dacă nu convertea şi nu boteza atâţia, dacă nu hirotonea atâţia…dacă nu adormea, de moarte cuvioasă, aruncat fiind în foc…Matei nu ar fi arătat câtă iubire are el pentru Hristos cât şi pentru noi, pentru fiecare dintre noi, care suntem ucenicii lui în Domnul.

Căci oricine a citit şi aprofundează Evanghelia lui Matei…învaţă de la Matei cele despre Domnul.

Dar învaţă de la Matei atât lucrurile bune ale Domnului cât şi relele pe care, cu nerecunoştinţa extremă, I le-au făcut oamenii.

Căci oamenii L-au ironizat pe Domnul [11, 19], L-au ispitit [19, 3], Iudas Iscariotis s-a dus la arhierei şi L-a vândut pe 30 de arginţi [26, 15], Iudas Îl predă pe Domnul [26, 50], Petros se leapădă de El dar plânge cu amar [26, 69-75] – şi plânsul său va fi spre mântuire, în timp ce Iudas se spânzură [27, 5] – Se cere răstignirea Lui [27, 22], L-au batjocorit şi bătut [27, 28-31], a fost răstignit pe Cruce [27, 38] în mijlocul pământului, ca să îi îmbrăţişeze pe toţi, din toate timpurile şi din toate locurile, Şi-a dat duhul [27, 50] şi a coborât în iad ca un biruitor al păcatelor, al

morţii şi al demonilor, trupul Său cel de viaţă dătător, care nu a cunoscut stricăciunea, a fost îngropat [27, 60]…dar a treia zi a înviat din mormânt ca un Atotputernic, cu trupul Său mucenicit plin de slavă, de slava Sa cea veşnică.

Matei L-a văzut pe Iisus Hristos Cel înviat dar şi când El S-a înălţat la cer.

El a fost umplut de harul Sfântului Duh, de harul Treimii la Cincizecime şi de aceea a scris şi a propovăduit în multe locuri, îndeosebi în Etiopia, unde îi căzuse sorţul propovăduirii.

Şi pentru că focul nu a ars Sfintele sale Moaşte, după cum nici apa nu i-a înghiţit sicriul…Sfintele sale Moaşte sunt astăzi la Trier, în Germania.

Însă Sfântul Matei e prezent, peste tot, în orice Biserică, prin Evanghelia sa.

Şi ori de câte ori o citim, îi cinstim grija sa pentru noi…pentru că nu ne-a lăsat săraci de experienţa sa.

Aşadar, să-l rugăm pe Domnul şi Învăţătorul nostru, acum, în a doua zi a postului, ca să ne miluiască şi să ne îndrepteze viaţa pentru rugăciunile Sfântului Său apostol Matei, pentru ca să vedem ce trebuie să facem în viaţa noastră…şi pe câte să le îndreptăm.

Pentru că Sfântul apostol Matei, alături de toţi Sfinţii Domnului, e pururea rugător pentru noi şi pentru mântuirea noastră.

Şi noi să-l cinstim, şi noi să-i purtăm numele cu cuviinţă şi demnitate, şi noi să-l chemăm în viaţa noastră mereu, pentru ca cel care ne-a scris despre Domnul…să Îl scrie pe El în conştiinţa şi în inima noastră, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Ora de religie - Sfântul apostol şi evanghelist Matei

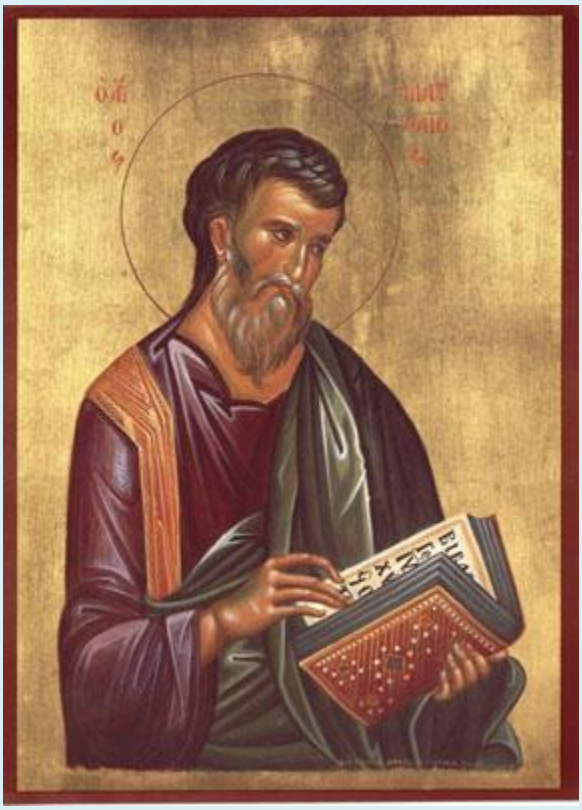

Este unul dintre apostolii Mântuitorului. A fost martor la toate evenimentele importante ale activităţii Domnului. Numele Sfântului apostol Matei se leagă în primul rând faptul că a scris prima dintre cele patru Sfintele Evanghelii - acele cărţi nou-testamentare în care sunt relatate viaţa şi activitatea Mântuitorului Iisus Hristos în mijlocul oamenilor.

Numele său ebraic era Levi. Era de profesie vameş. Percepea taxe, iar pentru aceasta nu era deloc iubit de către oamenii din popor, vameşii fiind consideraţi oameni vânduţi romanilor. În plus, erau urâţi şi pentru necinstea lor. Fiind în vamă, Matei a fost abordat de către Domnul, care i-a spus într-un mod direct: ***"Vino după Mine!" (Matei 9,9-13).*** În pofida stigmatizării sale sociale, vameşul Levi este chemat de Iisus, pentru a-I deveni ucenic. În ceasul acela, vameşul Matei a lăsat toate şi I-a urmat Domnului, rămânând un exemplu de dăruire, de credinţă. L-a primit pe Domnul în casa sa, l-a găzduit împreună cu apostolii, avea să dea şi un ospăţ în cinstea Lui, dar avea să-L primească pe Domnul mai ales în inima sa. A lepădat cu totul viaţa sa dinainte. Pleacă abandonând tot, cu excepţia penei de scris. În locul birurilor şi taxelor, avea să strângă în inima sa iubire faţă de Dumnezeu şi să-i aducă şi pe alţi oameni la credinţă.

După această întâlnire existenţială, vameşul Levi devine apostolul Matei. Numele a fost ales cu tâlc, întrucât în ebraică Mattathiah semnifică "Darul lui Yahve"(„darul lui Dumnezeu"). Ulterior acestei întâlniri, Matei a valorificat experienţa anilor săi de profesie şi de meticuloasă consemnare, scriind o operă sistematizată, care ne dezvăluie faptul că el era un bun învăţător şi un bun cunoscător al Scripturilor.

După Ziua Cincizecimii, când prin botezul cu Duhul Sfânt s-a întemeiat Biserica lui Hristos, Sfântul apostol Matei a propovăduit cuvântul Domnului înaintea oamenilor. Pentru a-l face cunoscut la cât mai mulţi, el a scris Sfânta Evanghelie ce-i poartă numele şi în care a aşezat cele mai importante învăţături, minuni şi evenimente din viaţa Mântuitorului. A scris-o în dialectul aramaic - limba vorbită în vremea aceea de către evrei şi limba în care Mântuitorul a vorbit şi a predicat. Lucrarea este datată în jurul anilor 50-65 d. Hs. Această carte - prima din colecţia Noului Testament - s-a răspândit mai ales la comunităţile de evrei care primiseră botezul creştin. Evanghelia a fost apoi tradusă de Sfântul Matei şi în limba greacă, pentru a fi înţeleasă de către toţi creştinii, nu doar de iudeo-creştini. Traducerea a fost făcută în jurul anilor 62-63 d.Hs.

Tradiţia Bisericii ne spune că Sfântul apostol Matei a predicat Evanghelia şi la alte popoare, nu doar la evrei, ci şi la perşi, la etiopieni şi nubieni. A murit ca martir în Etiopia. Biserica Ortodoxă îl cinsteşte în ziua de 16 noiembrie.

În oraşul Slobozia este o biserică închinată acestui mare apostol al Domnului. Lângă ea se găseşte Cimitirul eroilor din primul război mondial.

Foto: „Inspiraţia Sfântului apostol Matei” – tablou pictat de Caravaggio (sec. XVI)

Adrian Agachi - Autorul primei Sfinte Evanghelii

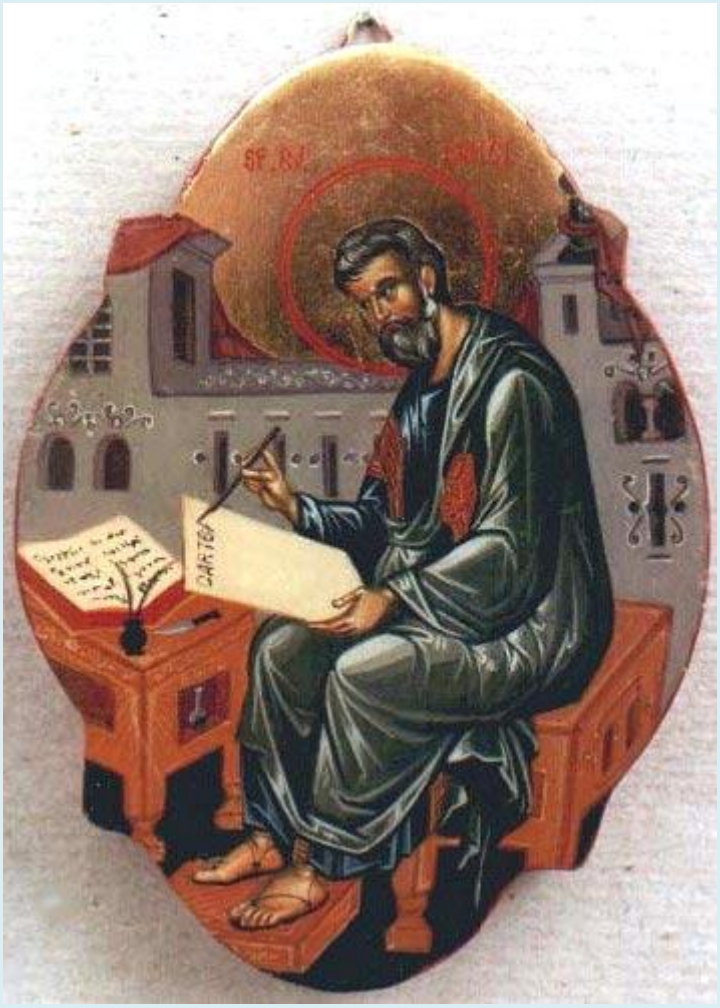

Atunci când vorbim despre cei patru evanghelişti ne putem minuna cu uşurinţă de bogăţia operei lor, deşi puţine amănunte ne-au parvenit cu privire la viaţa lor concretă.

Astăzi vom încerca să desluşim puţin din viaţa Sfântului apostol şi evanghelist Matei, primul autor al unei Sfinte Evanghelii, pentru că este necesar să cunoaştem şi autorul unei scrieri, nu doar scrierea în sine.

Cine a fost de fapt Sfântul apostol şi evanghelist Matei? Unde s-a născut? Care este data naşterii sale? Ştim doar că a fost vameş până la chemarea sa de către Mântuitorul. Cam puţin. În afara unei menţiuni chiar la începutul vieţii sale conform căreia ar fi fost frate cu Iacob al lui Alfeu, nu mai posedăm alte detalii legate de familia sa.

Sfinţii apostoli Matei şi Iacob

Nu ştim dacă era sau nu căsătorit. Nu ştim dacă avea o situaţie materială înfloritoare sau din contră, era cinstit în meseria sa de vameş, nepracticând taxe suplimentare. Putem doar să deducem acest fapt din relatările sale sau ale celorlalţi evanghelişti.

Singura sa menţiune cu privire la sine în propria Evanghelie o găsim în capitolul al IX-lea: ***„Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele Matei şi i-a zis acestuia: Vino după Mine. Şi sculându-se, a mers după El“ (Mt. 9, 9).***

Sfântul apostol Matei a răspuns rapid chemării Mântuitorului. Putem desprinde câteva ipoteze din acest verset coroborat şi cu mărturiile celorlalţi evanghelişti. Astfel, Sfântul Matei a renunţat la slujba sa de vameş şi a făcut un ospăţ pentru Mântuitorul şi ceilalţi ucenici.

În această privinţă, avem mărturia Sfântului apostol şi evanghelist Luca: ***„Şi după aceasta a ieşit şi a văzut un vameş, cu numele Levi, care şedea la vamă şi i-a zis: Vino după Mine. Şi lăsând toate, el s-a sculat şi a mers după El. Şi I-a făcut Levi un ospăţ mare în casa sa. Şi era mulţime multă de vameşi şi de alţii care şedeau cu ei la masă“ (Lc. 5, 25-27).*** Mărturia Sfântului apostol şi evanghelist Luca întăreşte ipoteza anterioară conform căreia Sfântul apostol şi evanghelist Matei a

renunţat imediat la slujba sa şi „lăsând toate“ i-a urmat Mântuitorului. Din următoarea afirmaţie deducem că Sfântul Matei avea o reputaţie destul de ridicată printre confraţii săi, de vreme ce „mulţime multă de vameşi“ a venit la ospăţul pregătit de el pentru Mântuitorul. Se pare că era destul de bogat, poate nu la fel ca Zaheu, dar în mod sigur dispunea de o situaţie materială bună. Dacă fusese şi cinstit înainte sau nu, acest lucru nu poate fi determinat cu exactitate. Cert este că, după chemarea Mântuitorului, a renunţat la bunăstare şi a început viaţa dificilă de apostol.

Ţinuturile evanghelizate

Sfântul apostol Matei a predicat în Persia şi Etiopia, apoi a venit la locul mucenicie sale în mijlocul unui trib de canibali din cetatea Mirmeniei. Aceştia nu trebuie consideraţi decât canibali ritualici, adică oameni care obişnuiau să se hrănească cu carnea semenilor doar în cadrul unor anumite sărbătoriri. Canibali ritualici au fost, spre exemplu şi aztecii. Sfântul apostol Matei a putut să evanghelizeze parţial acest trib nemilos.

După ce a câştigat câteva suflete, a hirotonit un episcop, pe nume Platon şi s-a retras într-un munte din apropiere, unde a început să se roage pentru întoarcerea poporului din cetate la Dumnezeu.

A avut o descoperire prin care Domnul i-a dăruit un toiag pe care l-a îndemnat să îl înfigă în faţa bisericii construite în cetate: „căci degrabă se va înrădăcina şi va creşte copac înalt cu puterea mea şi va aduce multă roadă, întrecând cu mărimea şi cu dulceaţa toate celelalte roade. Iar din rădăcina lui va curge izvor de apă curată şi dacă mâncătorii de oameni se vor spăla, vor deveni albi, şi cei ce vor gusta din roada lui, vor lepăda năravurile cele de fiară şi vor fi oameni blânzi şi buni“ (Vieţile sfinţilor pe noiembrie, p. 297). Venind în cetate, lucrurile s-au petrecut întocmai. Sfântul apostol Matei a botezat mai întâi familia conducătorului cetăţii, iar apoi o parte din popor în izvorul care curgea din rădăcina pomului.

Chinurile şi mucenicia Sfântului Apostol Matei

Din nefericire, conducătorul acestui trib, pe nume Flavian, a considerat că Sfântul Matei este un vrăjitor şi a hotărât să îl dea pe mâna chinuitorilor. A trimis trei cete de soldaţi la biserică pentru a-l prinde, dar nici una nu s-a putut apropia de Sfântul apostol. În cele din urmă, a venit el însuşi, dar, apropiindu-se de biserică, a orbit dintr-o dată. Rugându-l pe Sfântul Matei să îi redea vederea, a dobândit repede acest lucru. Făcând semnul crucii peste ochii care nu mai vedeau lumina şi

rugându-se, Sfântul apostol Matei i-a redat vederea. Răsplata sa a venit imediat. A fost prins şi dus să fie ars de viu. După ce au încercat de două ori să îl ardă, nereuşind acest lucru, s-au speriat. A două oară, când au turnat smoală asupra lui şi au adus şi idolii de aur, Sfântul apostol a făcut o rugăciune, iar idolii s-au sfărâmat, iar smoala s-a răcit. Flavian a vrut să îl scoată din foc pe Sfântul Matei, dar acesta, rugându-se, a trecut la Domnul.

Încă uimit de cele petrecute şi cu o inimă sfâşiată de necredinţă şi îndoială, Flavian a hotărât să mai pună încă o dată la încercare puterea Sfântului. A luat trupul acestuia şi l-a aşezat într-un sicriu de fier înainte de a-l arunca în mare spunând celor din jur: „Dacă Cel ce l-a păzit pe Matei întreg în foc, îl va păzi pe el şi de înec, apoi cu adevărat Acela este Dumnezeu şi Aceluia ne vom închina, lăsând pe toţi zeii noştri, care n-au putut să se izbăvească de arderea focului“ (Vieţile sfinţilor pe noiembrie, p. 299-300).

Desigur, a doua zi moaştele erau scoase din apă de episcopul Platon după o minunată descoperire în vis. Văzând aceasta, nobilii cetăţii s-au botezat, abjurând idolii şi căindu-se pentru uciderea făcută. Flavian s-a botezat cel dintâi, primind numele de Matei. Mărturisirea lui nu s-a oprit aici, ci a urmat căii drepte şi din treapta de episcop mai târziu. „Astfel, luând voievodul din botez numele apostolului, s-a sârguit a fi următor al faptelor lui apostoleşti. Căci degrabă, încredinţând altuia domnia sa, s-a lepădat de lumea aceasta deşartă şi se sârguia întru rugăciuni în biserica lui Dumnezeu. Apoi a fost învrednicit rânduielii preoţeşti de către Sfântul Platon episcopul. Iar după trei ani, murind episcopul, Sfântul Matei s-a arătat în vedenie preotului Matei, celui ce-şi lăsase domnia şi l-a sfătuit să primească scaunul episcopal, după fericitul Platon“ (Vieţile sfinţilor pe noiembrie, p. 300).

O părere actuală cu privire la Sfânta Evanghelie după Matei

Deşi cunoaştem faptul că Sfântul apostol Matei a scris mai întâi Evanghelia în limba ebraică, acest text iniţial nu ni s-a păstrat. Ceea ce este frapant în toată această controversă (pentru că textul actual este scris în greacă) rămâne faptul că Evanghelia nu pare a fi o traducere a unui text ebraic, ci o nouă creaţie în greacă.

Enrico Norelli afirmă: „Limba şi stilul lui Matei au fost definite drept «greacă de sinagogă»: din punct de vedere sintactic, el îl îmbunătăţeşte pe Marcu, sursa lui, folosind un lexic mai precis şi mai elevat; Matei este mai concis, vrea să prezinte esenţa naraţiunilor şi are intenţii didactice. Stilul său este în mod deliberat influenţat de limba folosită în Septuaginta.

Papias din Hierapole (Eusebiu, Istoria bisericească, III, 39, 17) cunoştea o tradiţie care afirma: «Matei a alcătuit culegerile în limba ebraică, fiecare le-a interpretat apoi după puterile sale». Totuşi, Evanghelia care ne-a parvenit nu e o traducere dintr-o limbă semitică, ci depinde de texte greceşti ca Marcu şi Q (Culegeri de sentinţe), foloseşte Septuaginta ca text biblic, iar stilul său este grecesc şi conţine jocuri de cuvinte greceşti“ (Claudio Moreschinni, Enrico Norelli, Istoria literaturii creştine vechi greceşti şi latine, vol. I, Editura Polirom, 2001, p. 66-67).

Pe scurt, după ce a scris o variantă în ebraică, Sfântul apostol Matei a rescris Sfânta Evanghelie, de data aceasta în greacă, folosindu-se de izvoare ca Sfânta Evanghelie după Marcu şi „Culegerile de sentinţe“ care au existat ca texte de bază înainte de apariţia Sfintelor Evanghelii ca atare. Acest amănunt are o deosebită importanţă datorită faptului că, fiind scrisă în greacă, Evanghelia se adresa tuturor neamurilor, nu doar iudeilor. Evanghelia se deschidea astfel lumii întregi…

Marius Nedelcu - Theologica - Evanghelistul care vestește împlinirea făgăduințelor lui Dumnezeu

Biserica îl pomenește astăzi pe Sfântul apostol Matei, autorul primei Evanghelii din canonul Noului Testament. Apropierea de Domnul Hristos în timpul activității pământești și formația lui de colector de taxe, lucrând cu cifrele și datele concrete, au făcut ca redactarea sa să cuprindă multe evenimente istorice, consemnarea exactă a locurilor unde Domnul a mers, precum și a cuvintelor Sale și a profețiilor vechi-testamentare împlinite. Evanghelia lui are și un plan teologic care trece dincolo de istorie, dovedirea că Iisus Hristos este Mesia, cel așteptat.

Evanghelistul Matei este pomenit la zorii postului care ne duce la nașterea Pruncului Iisus. Nu e întâmplător acest lucru, pentru că el a fost preocupat să ne prezinte cu detalii semnificative venirea în lume a Domnului Hristos.

Evanghelia sa începe cu genealogia după trup a lui Iisus (1, 1-17). Evanghelistul Luca este cel care ne mai oferă o listă a strămoșilor Domnului (Luca 3, 23-38). Pentru Matei scopul acestei prezentări este să arate cititorului că Iisus este Regele lui Israel, urmașul legitim al regelui și proorocului David. Descendența davidică

regală era una dintre calitățile pe care Mesia, cel mult așteptat, trebuia să le îndeplinească. De aici și interesul lui Matei pentru a prezenta în prima parte a Evangheliei sale trimiteri exacte la texte din Vechiul Testament care sunt împlinite de Iisus Hristos. Este bine cunoscută expresia: „Iar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a spus de Domnul prin profetul ce zice:…”.

Prunc venit din veșnicie

Este interesant că în genealogia făcută de Matei este consemnată de 3 ori cifra 14, referitoare la generațiile strămoșilor după trup ai Domnului: „Aşadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece; şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece; şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri” (Matei 1, 17).

Pomenirea de 6 ori a cifrei 7 (14 seminții fiind dublul lui 7) arată că toate s-au lucrat în istorie pentru venirea lui Mesia, care, fiind desăvârșirea profețiilor și a așteptării sfinte, este ultimul șapte care întregește planul lui Dumnezeu exprimat ca deplinătate (de șapte ori cifra 7).

De asemenea, Domnul Hristos folosește pome-nirea cifrei 7 de şapte ori într-un context privitor la iertarea celor care ne greșesc: „Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori? Zis-a lui Iisus: Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte” (Matei 18, 21-22). De şaptezeci de ori câte şapte înseamnă aici oricât de mult ar fi.

De asemenea, cifra 7 este suma consoanelor numelui lui David pentru că în alfabetul ebraic literele servesc și ca numere. Astfel, ideea pe care Matei dorește să o transmită prin această listă de nume este că Pruncul Iisus este moștenitorul tronului regal al lui David, dar este în același timp și venit din veșnicie.

Deplinătatea puterii dumnezeiești

O altă componentă importantă a Evangheliei lui Matei este conferirea clară Pruncului Iisus, de la naștere, a statutului de Fiu al lui Dumnezeu. Astfel, el arată că nașterea lui Iisus este împlinirea profeției mesianice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu” (Matei 1, 23, cf. Isaia 7, 14). Dar această împlinire se face nu numai prin nașterea Pruncului, ci și prin numele Lui, Iisus (Ieșua, care înseamnă „Domnul mântuiește”).

În capitolul 2 de la Matei, Iisus împlinește tot ceea ce preziseseră profeții (vv. 6, 15, 18, 23). Acest lucru este deosebit de important pentru că de la început Pruncul Iisus este prezentat ca fiind Fiul lui Dumnezeu, și nu om sau o persoană aleasă cum au fost profeții sau regii evreilor. Această intenție a evanghelistului este evidentă și din faptul prezentării ispitirii Domnului Hristos, la maturitate, în pustie, după 40 de zile de post, de către diavol (Matei 4, 1-11). Vedem în acest episod că Hristos are deplină putere dumnezeiască în lume: puterea de a hrăni pe cei flămânzi; de a-i vindeca pe cei bolnavi; de a învia morții. Iisus Domnul îi răspunde ispititorului prin cuvinte din Scriptură citând Deuteronomul (8, 3; 6, 16; 6, 13). Aceste texte sunt pasaje-cheie din cei 40 de ani petrecuți de evrei în pustie când Dumnezeu a testat ascultarea poporului său față de El („Să-ţi aduci aminte de toată calea pe care te-a povăţuit Domnul Dumnezeul tău prin pustie de acum patruzeci de ani, ca să te smerească, ca să te încerce şi ca să afle ce este în inima ta şi de ai să păzeşti sau nu poruncile Lui” (Deuteronom 8, 2).

Maximalism și minimalism în Evanghelia după Sfântul Matei

Autoritatea desăvârșită a lui Iisus Hristos este ilustrată la Matei prin învățătura nouă pe care Domnul o instituie (capitolele 5-7) ca un nou legământ sau testament cu poporul său.

Din Predica de pe Munte observăm aspectul maximalist al învățăturilor Domnului. La Matei 5, 21-48, Domnul introduce șase exemple cu cuvintele: „Ați auzit că s-a spus celor de demult:… Eu însă vă spun:…” El arată cum trebuie aplicate în viața omului principiile exprimate în Lege. În fiecare caz - crima (vv. 21-26), desfrânarea (vv. 27-30), divorțul (vv. 31-32), jurămintele (33-37), răzbunarea (38-42), iubirea aproapelui (43-48) - standardul este foarte ridicat. Iisus ne arată că păcatul începe în mintea și în voia omului. De acolo trebuie smuls. Instanțele omenești tratează doar înfăptuirea răului, dar în ochii lui Dumnezeu gândurile și motivele din spatele acțiunii sunt la fel de vinovate.

Totuși, caracterul maximalist al învățătu-rilor Domnului Iisus Hristos de la Predica de pe Munte este echilibrat la Matei prin consemnarea cuvintelor Domnului de la judecata universală, care arată că evaluarea finală a oamenilor se va face în funcție de faptele milosteniei trupești, accesibile fiecărui om din lume: „Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine” (Matei 25, 34-36). Criteriul judecății finale vor fi faptele măsurabile ale milosteniei trupești. Prin această

prezentare, Matei rămâne fidel mesajului Evangheliei sale că Hristos este Dumnezeu, având deplinătatea puterii și autorității dumnezeiești: „Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer şi pe pământ” (Matei 28, 18).

Călătorind spre sărbătoarea Crăciunului împreună cu evanghelistul Matei, să avem în minte învățătura că Pruncul Iisus pe care îl vom întâmpina la Crăciun este Dumnezeu, având deplină putere pe pământ și în cer.

Pr. Ioniță Apostolache - Sfântul Matei, vameşul care a devenit apostol

Sfântul apostol Matei, autorul primei Evanghelii a Noului Testament şi ucenic direct al Mântuitorului Hristos, era originar din Capernaum, orăşelul aşezat pe malul Mării Tiberiadei, în circumscripţia iudaică Galileea. Se mai numea şi Levi şi fusese, înainte de chemarea la apostolat, vameş.

Sfântul apostol Matei, Levi după numele citadin, înseamnă etimologic „darul lui Dumnezeu”. Ducând o viaţă fără lipsuri, îndestulată chiar de câştiguri ilicite, deşi iudeu prin naştere, viitorul apostol făcea parte din aparatul administrativ al statului roman. Era aşadar un „publican” (din latinescul publicanus - impozite, taxe publice) sau, mai pe înţeles, un „vameş”, poate una dintre cele mai detestate îndeletniciri din perioada nou-testamentară. Motivul era cât se poate de simplu: vameşii iudei aveau datoria să colecteze de la fraţii lor, tot iudei, tributul cotropitorilor romani.

De aceea, în momentul în care Matei Îl cheamă pe Domnul în casa sa, fariseii se scandalizează şi îi întreabă pe apostoli: „Pentru ce mănâncă Învăţătorul vostru cu vameşii şi cu păcătoşii?” (Matei 9, 11). Răspunsul Domnului este cât se poate de lămuritor şi simplu: „Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. Dar mergând, învăţaţi ce înseamnă: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă” (Matei 9, 12-13).

Este cert faptul că şi chemarea vameşului Matei la apostolat a fost la fel de simplă în cuvinte: „Vino după Mine şi lasă morţii să-şi îngroape morţii lor” (Matei 8, 22),

el fiind, prin urmare, ucenicul care ceruse de la Domnul să-l lase mai întâi să-şi îngroape tatăl şi apoi Îl va urma (cf. Matei 8, 21).

Asemenea celorlalţi ucenici, Sfântul apostol şi evanghelist Matei a fost martor la multe din minunile săvârşite de Domnul Iisus. Cu puţin timp înainte de răstignire, apostolul a avut un fel de prevestire.

Tradiţia spune că în seara în care Învăţătorul S-a despărţit de apostolii Săi, Matei era foarte tulburat şi a adus la cină un cocoş fript. Aşezând friptura pe masă, el şi-a mărturisit tulburarea înaintea Domnului, zicându-I: „Învăţătorule, vezi acest cocoş? Când fariseii m-au văzut că l-am sacrificat, m-au batjocorit şi mi-au spus: Învăţătorul tău va fi ucis în această seară ca acest cocoş". Atunci, Iisus a surâs şi i-a răspuns: „Matei, cu siguranţă vor duce la împlinire cele pe care le-au spus şi, înainte de revărsatul zorilor, cocoşul ne va da semnalul". Apoi, întorcându-se spre cocoş, Domnul i-a poruncit: „Întoarce-te la viaţă şi să fii ca înainte, pene îţi vor creşte şi vei zbura liber pentru a vesti momentul în care voi fi vândut". Minunea s-a produs îndată, cocoşul a înviat şi a zburat liber afară.

Tulburarea lui Matei însă nu dispăruse şi Domnul i S-a adresat încă o dată cu cuvintele: „După cum a înviat pasărea pe care ai spintecat-o acum câteva ore, la fel şi Eu voi învia din morţi. Nu te îngrijora atunci de cuvintele vane ale fariseilor".

În acea seară, Mântuitorul a fost prins, judecat, condamnat la moarte şi mai apoi răstignit pe cruce. Trei zile mai târziu, El avea, însă, să învieze, aşa după cum Sfântul apostol Matei urma să scrie în Evanghelia sa.

Evanghelia după Matei

Înainte de a-şi începe lucrarea misionară în Etiopia, evanghelistul Matei a rămas o vreme în Ierusalim, hotărând să pună în scris testamentul binecuvântat al anilor de apostolie dobândiţi alături de Învăţătorul. Aşa a luat naştere Evanghelia sa, prima şi unica în ierarhia celor patru, scrisă în limba aramaică, în care propovăduise Domnul. Ca specificitate, se poate spune că „nici o altă evanghelie nu se conectează cu Vechiul Testament într-un mod atât de remarcabil şi nici o altă evanghelie nu oferă un dialog atât de evident cu percepţia iudaică asupra mişcării creştine".

Specialiştii biblişti identifică în evanghelia sa patru teme majore: „hristologia, sau ce credea evanghelistul despre Hristos, care reprezintă centrul teologiei lui Matei; Împărăţia cerului, care adesea revelează ceea ce credea el despre Dumnezeu; istoria

mântuirii, grila conceptuală şi hermeneutică prin care Matei citea şi interpreta trecutul, prezentul şi viitorul; şi ucenicia, aşteptările lui Dumnezeu de la oameni în lumina zorilor Împărăţiei lui Iisus Hristos" (Dicţionarul Noului Testament, Oradea, 2008, pp. 946, 953).

Pe scurt, Evanghelia după Matei vorbeşte despre viaţa şi predica Mântuitorului, amintind: genealogia, naşterea, copilăria şi botezul Său; ispitirile din pustiul Karantaniei; lucrarea Sa taumaturgică şi kerigmatică; drumul spre Ierusalim; Răstignirea şi Învierea Sa din morţi.

Lucrarea misionară şi mucenicia în Etiopia

După tragerea la sorţi, pentru Sfântul apostol Matei a fost rânduită ca destinaţie misionară Etiopia. Ecoul predicii sale ajunge repede la curtea imperială din Aksum, fiind chemat personal de regină. Fiul ei era aproape pe moarte şi nici unul dintre medicii pe care îi chemase nu reuşiseră să-l vindece. Înainte de a ajunge apostolul în palatul regal, feciorul murise.

Dialogul consemnat de scrierile apocrife reprezintă aşadar o confirmare directă a autorităţii apostolice prin care sfântul evanghelist propovăduia în acele ţinuturi: „Recunosc că tu eşti apostolul trimis de Dumnezeu pentru a noastră mântuire şi că eşti ucenicul Celui ce i-a ridicat pe morţi din morminte; cheamă atunci numele Său asupra fiului meu şi sunt sigură că şi el va învia".

Răspunsul evanghelistului a venit de îndată: „Încă nu ai auzit predica mea şi cum poţi fi astfel atât de sigură? Să ştii de altfel că, datorită credinţei tale, fiul tău va învia". Şi apucând copilul de mână, apostolul a chemat numele lui Hristos şi acesta a înviat de îndată.

Prin această minune au fost aduşi la credinţa creştină nu numai suveranii, ci şi întregul popor etiopian.

„Matei a rămas în comunitatea etiopiană vreme de douăzeci şi trei de ani, ducând la împlinire o monumentală operă evanghelizatoare. Din păcate, lucrurile s-au schimbat când regele Aglebul a murit şi a fost urmat la domnie de fratele său, Hirtaco. Acesta dorea să se căsătorească cu Efigenia, fata defunctului rege, din motive politice; căsătoria, incestuoasă şi lipsită de dragoste, a fost condamnată de Matei în timpul Sfintei Liturghii. Furios, regele a poruncit ca Matei să fie omorât, fiind străpuns de un asasin cu spada" (Grande libro dei santi, 2017, p. 157). Alte surse spun că a fost ars pe rug.

Sfântul apostol şi evanghelist Matei şi-a dat astfel obştescul sfârşit la anul 70, în ziua de 24 ianuarie, în vechiul Herapolis (în Turcia de astăzi).

Biserica Ortodoxă i-a rânduit ca zi de prăznuire 16 noiembrie, iar cea Catolică, 21 septembrie.

Importanţa învăţăturii sale, a lucrării apostolice şi misionare pe care Sfântul apostol Matei a desfăşurat-o în numele Evangheliei lui Hristos este universal recunoscută. Împreună cu Sfântul Andrei sunt singurii dintre apostolii lui Hristos menţionaţi cu numele de Coran.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Apostolul Matei a luminat popoarele cu strălucirea Evangheliei

A doua zi din Postul Naşterii Domnului este marcată de cinstirea în Biserica Ortodoxă a Sfântului apostol şi evanghelist Matei. Troparul închinat serbării lui ne învaţă cum să-l chemăm în ajutor pentru a mijloci pentru noi pe lângă Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos: „Apostole Sfinte şi evangheliste Matei, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre”.

El este autorul primei Evanghelii din Sfânta Scriptură a Noului Testament, pe care a redactat-o sub inspiraţia Duhului Sfânt şi ca martor direct al evenimentelor mântuitoare legate de Hristos Domnul la care a participat în calitate de apostol al Mântuitorului. Sfântul Matei este amintit între Sfinţii apostoli atât în Evanghelia redactată de el, Matei 10, 3, cât şi în textele evanghelice ale celorlalţi sinoptici: Marcu 3, 18 şi Luca 6, 15.

După cum aflăm din Sfânta Evanghelie, Matei a fost vameş înainte de a fi chemat la apostolie de Domnul Iisus Hristos. Părăseşte această meserie extrem de hulită de conaţionalii săi iudei şi devine ucenic al Mântuitorului. Devine dintr-un om dispreţuit de societatea iudaică, pentru că strângea taxele în numele ocupantului roman, un următor al lui Mesia, care toată viaţa va vesti lumii că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul neamului omenesc.

Sinaxarul zilei ne spune că, „după ce a primit puterea Sfântului Duh, în ziua Cincizecimii”, a scris Evanghelia, pe care a adresat-o conaţionalilor iudei „nou luminaţi”, prin botez, la „opt ani de la înălţarea lui Hristos”. A scris Evanghelia „în

limba ebraică, dialectul aramaic” şi a fost folosită „mai întâi în Palestina, în comunităţile de creştini proveniţi dintre evrei”. Creştinismul răspândindu-se în spaţiul lumii greco-romane, Evanghelia scrisă de el a fost tradusă în limba greacă circulând şi în Imperiul Roman.

„În decursul timpului, traducerea în greceşte a fost folosită mai mult decât originalul aramaic” (Sfânta şi dumnezeiasca Evanghelie, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2011, pagina 56).

Din imnografia zilei sale de cinstire avem sintetizată trecerea lui de la bunurile materiale trecătoare la urmarea lui Hristos şi la vestirea în lume a Evangheliei: „Aurul părăsindu-l cu adevărat, şi pe Hristos iubind cu iubire de dreaptă credinţă, apostole Matei, marginilor lumii te-ai arătat luminător şi din vameş te-ai arătat apostol slăvit, ucenic fiind şi propovăduitor al credinţei”.

Pentru noi creştinii Sfântul Matei este vameşul care a devenit apostol al lui Hristos. El s-a învrednicit prin lucrarea Duhului Sfânt să redacteze Sfânta Evanghelie unde avem consemnate faptele minunate legate de mântuirea neamului omenesc săvârşite de Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Wikipedia - Matei evanghelistul

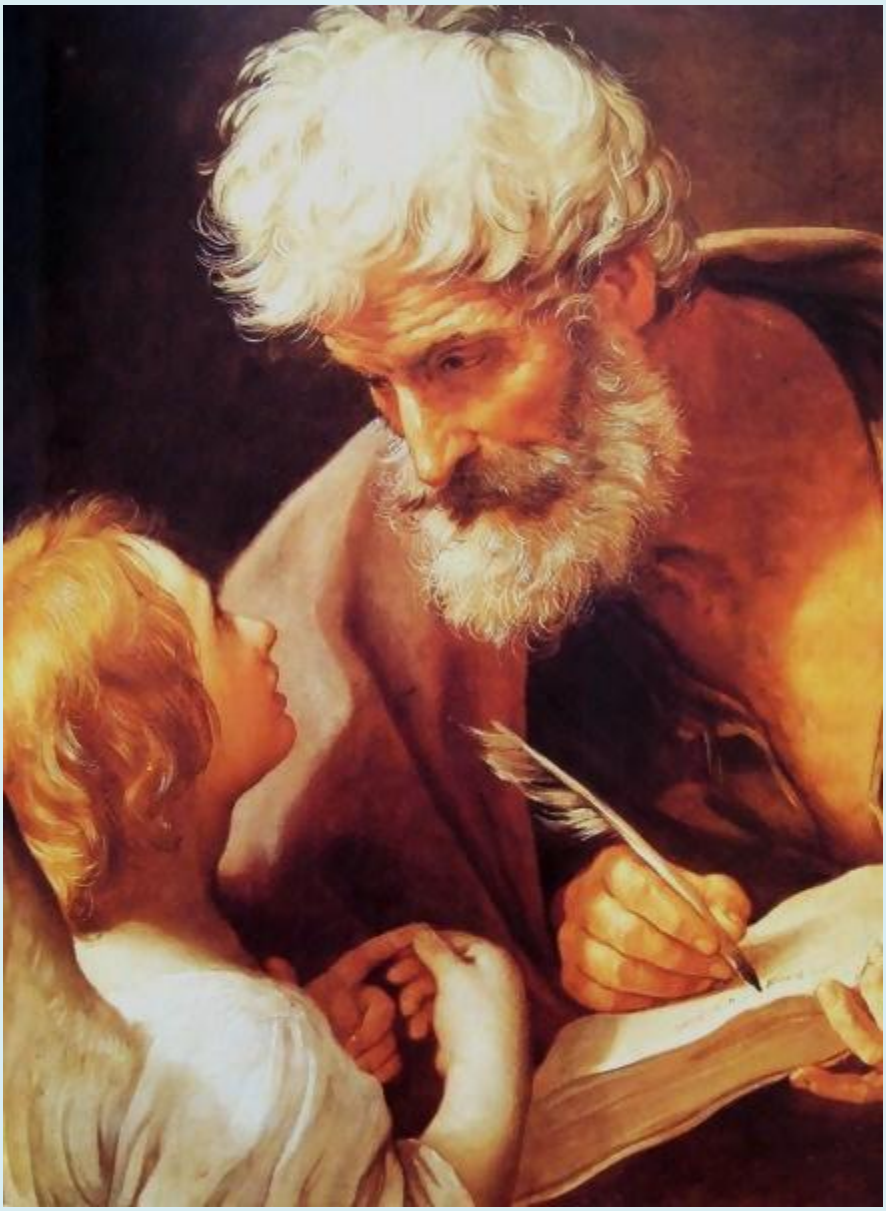

Sfântul Matei evanghelistul şi îngerul, de Guido Reni

Matei evanghelistul este în tradiția creștină autorul Evangheliei după Matei, una din scrierile Noului Testament.

Un apostol a fost numit „Matei” în „Evanghelia după Matei” (Matei 9:9) și „Levi” în Evangheliile după Marcu (Marcu 2:14) și după Luca (Luca 5:27). „Evanghelia după Ioan” nu-l amintește. Simbolul lui este un înger. Vameș din Galileea, în slujba tetrarhului Herodes Antipas.

Se spune că ar fi întreprins călătorii misionare în Persia și Etiopia. Tradiția susține că apostolul Matei ar fi fost asasinat (străpuns cu o spadă, prin spate, în timp ce se afla lângă un altar) din ordinul regelui etiopian Eggipus, în urma unor intrigi de curte.

Nu există nici un izvor istoric de încredere care să arate că autorul Evangheliei după Matei s-ar fi numit în realitate Matei, evanghelia sa fiind publicată în mod anonim:

„Ceea ce cei mai mulți nu-și dau seama este că titlurile lor au fost adăugate ulterior de creștini din secolul al II-lea, la decenii întregi după ce aceste cărți fuseseră scrise, pentru a putea pretinde că ele au fost scrise de apostoli. De ce ar fi făcut asta creștinii? Amintiți-vă discuția anterioară asupra formării canonului Noului Testament: numai cărțile care erau apostolice puteau fi incluse. Ce trebuia atunci făcut cu evangheliile care erau citite și larg acceptate ca autorități în timp ce fuseseră scrise în mod anonim, cum a fost cazul celor patru evanghelii din Noul Testament? Ele trebuiau asociate cu apostoli pentru a putea fi incluse în canon, așa că le-au fost atașate nume de apostoli.” - Bart D. Ehrman, Truth and Fiction in The Da Vinci Code: A Historian Reveals What We Really Know about Jesus, Mary Magdalene, and Constantine.

Autorul acestei scrieri nu a fost martor la viața lui Iisus și nici măcar nu susține că descrie în evanghelie evenimente la care ar fi fost martor: „Ele nu pretind că ar fi fost scrise de martori la viața lui Iisus, iar istoricii au recunoscut demult că ele au fost produse de creștini din a doua sau a treia generație, trăind în alte țări decât Iisus (și Iuda), vorbind o limbă diferită (greacă în loc de aramaică), trăind în circumstanțe diferite și adresându-se unui public diferit.” - Bart D. Ehrman, The lost Gospel of Judas Iscariot: a new look at betrayer and betrayed.

Orthodoxwiki - Apostolul Matei

O imagine cu Sfântul apostol Matei în timp ce își scrie Evanghelia, dintr-un manuscris din secolul al X-lea

Sfântul, slăvitul și mult lăudatul apostol și evanghelist Matei este considerat, în mod tradițional, autorul Evangheliei după Matei. Simbolul apostolului este un înger. El este prăznuit de Biserică în 16 noiembrie dar și în 30 iunie împreună cu cei doisprezece.

Viața

Numele inițial al lui Matei a fost Levi. El era fiul lui Alfeu și a fost de meserie vameș, adică perceptor/încasator de taxe în Capernaum.

Odată, venind dinspre malul lacului, Iisus a trecut pe lângă punctul de vamă unde stătea Matei și i-a spus "Vino după Mine". Matei s-a ridicat și l-a urmat pe Mântuitorul, devenind ucenicul său (Matei 9:9). El și-a schimbat numele ca să îi reflecte noua chemare. "Matei" înseamnă "dar de la Domnul".

În ziua în care l-a chemat Mântuitorul, el a dat o "masă mare" (Luca 5:29) de rămas bun, la care el i-a invitat pe Iisus și pe ucenicii săi și, probabil, pe mulți din vechii săi asociați. Ultima menționare a lui se găsește în Noul Testament în Fapte 1:13.

După Învierea Domnului, Matei a mers și a propovăduit printre evrei. Evanghelia sa a fost, cel mai probabil, scrisă inițial în aramaică și apoi tradusă în grecește.

În cele din urmă, Matei a mers în Etiopia pentru a propovădui Evanghelia. Acolo, el a fost martirizat de Fulvian, guvernatorul regiunii, fiind aruncat în foc.

După ce Matei și-a dat de bunăvoie sufletul în mâna Domnului, trupul său a fost pus într-un sicriu și aruncat în mare. Dar a fost adus de apă în fața bisericii pe care o zidise.

Fulvian, persecutorul lui Matei, s-a pocăit imediat, a renunțat la poziția sa puternică și a devenit preot prin hirotonirea de către episcopul Platon (sau Plato). După ce Platon a murit, apostolul i-a apărut preotului (care își luase numele de Matei) și i-a cerut să urce pe scaunul episcopal.

Imnografie

Tropar (glasul 3) [1]
Cu sârg ai urmat lui Hristos, Stăpânului
care, în a Sa bunătate, lumii S-a arătat pe pământ.
De la vamă chemându-te, apostol ales te-a arătat,
vestitor al Evangheliei în lumea întreagă.
Pentru care cinstim slăvită pomenirea ta, dumnezeiește grăitorule Matei.
Roagă-L pe milostivul Dumnezeu
să dăruiască iertare de păcate sufletelor noastre.

Tropar (glasul al 8-lea):
Apostole Sfinte și evanghelist Matei,
roagă pe milostivul Dumnezeu
să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

Condac (glasul al 4-lea)

---

[1] *Tropar tradus din limba engleză.*

Jugul vămii lepădând, la jugul dreptății te-ai alipit
și te-ai arătat neguțător întru toate ales,
bogăție adunând înțelepciunea cea dintru înălțime.
Pentru aceasta ai propovăduit Cuvântul adevărului
și ai ridicat sufletele celor trândavi,
arătând în scris ceasul judecății.

A te pocăi înseamnă să-ţi deschizi ochii pentru strălucirea dumnezeiască

Caracterul pozitiv al pocăinţei apare limpede în cuvintele profetului Isaia (9, 2) pe care Sfântul evanghelist Matei le citează chiar înainte de chemarea la pocăinţă pe care ne-o face Hristos: „Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare, şi celor ce şedeau în latura şi umbra morţii lumină le-a răsărit” (Mt. 4, 16). Acesta este contextul în care-Şi lansează Domnul chemarea la pocăinţă: înaintea de a ne porunci să ne căim de păcatele noastre, ne anunţă „marea Lumină” ce va străluci asupra celor ce se află în întuneric şi venirea Împărăţiei Cerurilor.

Deci, pocăinţa este o iluminare, o trecere de la întuneric la lumină.

A te pocăi înseamnă să-ţi deschizi ochii pentru strălucirea dumnezeiască; nu să rămâi în tristeţea apusului, ci să primeşti răsăritul.

Eshatologic, pocăinţa este şi o deschidere faţă de realităţile ultime ale veacului ce va să fie, care nu sunt numai viitoare, ci şi deja prezente.

Pocăinţa înseamnă să recunoşti că Împărăţia Cerurilor este în noi, lucrătoare printre noi. Numai în măsura în care acceptăm venirea acestei Împărăţii vor deveni toate noi pentru fiecare.

(Episcop Kallistos Ware, Împărăţia lăuntrică, Editura Christiana, 1996, p. 49)

Mihai-Alex Olteanu - Care sunt simbolurile Sfinţilor evanghelişti în iconografie?

Tradiţia a asociat fiecăruia dintre cei patru evanghelişti câte un simbol. Astfel, Sfântul evanghelist Matei este zugrăvit împreună cu un om (înger), Sfântul evanghelist Marcu este zugrăvit împreună cu un leu, Sfântul evanghelist Luca este zugrăvit împreună cu un viţel, iar Sfântul evanghelist Ioan - cu un vultur.

Aceste simboluri sunt zugrăvite cu aureolă şi cu aripi, fiind inspirate din Cartea Apocalipsei: „Şi fiinţa cea dintâi era asemenea leului, a doua fiinţă asemenea viţelului, a treia fiinţă avea faţă de om, iar a patra fiinţă era asemenea vulturului care zboară” (Apoc. 4, 7) şi de proorocia lui Ezechiel: „Feţele lor? - Toate patru aveau câte o faţă de om înainte, toate patru aveau câte o faţă de leu la dreapta, toate patru aveau câte o faţă de bou la stânga şi toate patru mai aveau şi câte o faţă de vultur în spate” (Iez. 1, 10).

Omul a fost ales ca simbol al Sfântului evanghelist Matei, deoarece acesta îşi începe Evanghelia cu înşiruirea oamenilor din genealogia după trup a Mântuitorului.

Leul a fost ales ca simbol al Sfântului evanghelist Marcu, deoarece acesta ne vorbeşte la începutul Evangheliei despre Sfântul proroc Ioan Botezătorul, ca fiind „Glasul celui ce strigă în pustie” (Marcu 1, 3), care aminteşte de răgetul leului.

Viţelul a fost ales ca simbol al Sfântului evanghelist Luca, deoarece acesta este singurul evanghelist care vorbeşte despre „viţelul cel gras” care, potrivit parabolei întoarcerii fiului risipitor este sacrificat la ospăţ.

Vulturul a fost ales ca simbol al Sfântului evanghelist Ioan, deoarece acesta se înalţă asemenea vulturului, în descrierea Logosului Dumnezeiesc şi felul în care pune în valoare iubirea Divină cea mai presus de lume, afirmând că Dumnezeu este iubire (Ioan, 4,8).

Sfinţii Apostolii – Stâlpii credinţei

Sfinţii apostolii (gr. apostolos, „trimis”, de la apostellein, „a trimite”), iniţial în număr de 12, sunt primii şi cei mai de seamă ucenici, aleşi şi îndrumaţi de Domnul Însuşi să propovăduiască Evanghelia. Ei erau oameni simpli din Galileea, ce s-au întărit treptat în credinţă şi înţelegere, devenind gata să-L mărturisească pe Hristos până la jertfă. După spânzurarea lui Iuda, numărul de 12 s-a împlinit prin Matia, asupra căruia au căzut sorţii.

Numele apostolilor sunt menţionate în Evangheliile sinoptice (Matei 10, 2-4; Marcu 3, 16-19; Luca 6, 14-16) şi în Fapte Apostolilor (1, 13). Ulterior, cetei iniţiale a apostolilor li s-a adăugat Pavel, cel chemat de Hristos pe drumul Damascului (Fapte, cap. 9).

La Cincizecime (în a cincizecea zi de la Înviere), după cum Domnul le făgăduise, peste ei S-a pogorât Sfântul Duh, în chipul limbilor de foc, iar aceasta este socotită naşterea Bisericii creştine (ai cărei episcopi sunt urmaşii apostolilor, prin succesiune harică). După cum Hristos este „piatra cea din capul unghiului" (Efeseni 2, 20), apostolii sunt „pietrele de temelie" ale Noului Ierusalim: „Zidul cetăţii avea douăsprezece pietre de temelie şi în ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielului" (Apocalipsa 21, 14).

Biserica a rânduit peste an zile de prăznuire anume pentru toţi apostolii, dintre care cea mai populară este ziua Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (29 iunie), dar şi o zi de prăznuire a întregului Sobor apostolic (30 iunie). În întâmpinarea acestor două mari praznice succesive, am găsit că ar fi de folos să facem prezentarea pe scurt a fiecărui apostol, în ordinea chemării lor. (Pr. J. N.)

Sfântul apostol Andrei a fost cel dintâi chemat de Domnul la apostolie. Ca şi fratele său Petru, fusese mai înainte ucenic al Botezătorului. După Eusebiu din Cezareea şi Origen, le-ar fi predicat Evanghelia sciţilor. Tradiţia românească îl consideră apostolul daco-geţilor, păstrându-se urme ale trecerii sale prin Dobrogea (Scythia Minor). După unii, ar fi murit prin anii 64-67, în timpul persecuţiei lui Nero, iar după alţii mult mai târziu, pe la sfârşitul veacului „apostolic". Conform Sinaxarului, a pătimit moarte martirică în Patras, fiind răstignit pe o cruce în formă de X. Sfintele moaşte i se odihnesc în catedrala din Amalfi (Italia), iar capul a fost dăruit de Vatican Bisericii Ortodoxe a Greciei, păstrându-se în biserica închinată lui la Patras. Fiind cinstit ca „Apostol al neamului nostru", Sfântul Sinod al B. O. R. a hotărât, în 1994, ca ziua prăznuirii sale (30 noiembrie) să fie însemnată în calendar cu cruce roşie, „ca o adevărată sărbătoare a creştinismului românesc".

Sfântul apostol Petru era cel mai vârstnic dintre apostoli. Fiu al lui Iona şi frate cu Andrei, El purta numele de Simon şi era ucenic al lui Ioan Botezătorul. Mântuitorul îi schimbă numele în Kepha (piatră), echivalentul aramaic al grecescului Petru. Pescar din Betsaida, a fost căsătorit în Capernaum, iar apocrifele îi atribuie o fiică de sânge. Alături de fraţii Iacov şi Ioan, a fost martor privilegiat al unor evenimente aparte din viaţa Mântuitorului (Schimbarea la Faţă, învierea fiicei lui Iair, rugăciunea din grădina Ghetsimani). Întreita lui lepădare din noaptea Patimilor s-a şters prin întreita mărturie de după Înviere (Ioan 21, 15-17) şi prin moartea s-a martirică (răstignit la Roma cu capul în jos, cum el însuşi a cerut, probabil în anul 64). Se ştie cu siguranţă că a predicat la Ierusalim, în Iudeea, în Samaria, în Asia Mică şi până în părţile Babilonului. Avea o fire vulcanică, era curajos şi întreprinzător. Biserica îl prăznuieşte pe 29 iunie, dimpreună cu Sfântul apostol Pavel.

Sfântul apostol Iacov, fiul lui Zevedeu şi frate cu Sfântul apostol Ioan, este supranumit „cel mare”, spre a nu fi confundat cu Iacov al lui Alfeu sau cu Iacov cel mic (primul episcop al Ierusalimului şi autorul celei dintâi epistole sobornicеşti). Provenea dintr-o familie de pescari înstăriţi şi fusese mai întâi ucenic al Înaintemergătorului. El şi fratele său Ioan vor lăsa mrejele şi pe tatăl lor şi vor răspunde chemării Mântuitorului de a deveni „pescari de oameni”. Temperamentul lor aprins L-a făcut pe Domnul să-i numească Boanerghes, „Fiii tunetului” (Marcu 3, 17). Iacov a propovăduit în Iudeea şi în Spania. Din Spania va reveni la Ierusalim şi va fi ucis cu sabia, sub Irod Agripa. Ucenicii i-au dus moaştele în Spania, la Compostela (Santiago de Compostela este până astăzi unul dintre cele mai mari locuri de pelerinaj din lumea creştinismului apusean). A fost, cronologic, primul apostol martirizat (nu mult înainte de anul 44). Ziua prăznuirii: 30 aprilie.

Sfântul apostol Ioan, fratele mai mic al lui Iacov, este „ucenicul pe care-l iubea Iisus” şi căruia Domnul i-o încredinţează, de pe cruce, pe maica Sa (Ioan 19, 26-27). A fost primul dintre apostoli care a văzut mormântul gol al Mântuitorului şi primul care L-a recunoscut, după Înviere, pe ţărmul Lacului Ghenizaret. Participă la Sinodul Apostolic şi este numit de Sfântul Pavel „stâlp al Bisericii”. În jurul anului 69, părăseşte Ierusalimul şi se stabileşte în Efes. Împăratul Domiţian îl va exila în insula Patmos, unde va scrie Apocalipsa. Întors la Efes, va fi îndrumătorul Bisericilor din Asia mică. La bătrâneţe, cerea să fie dus la adunările creştinilor, unde repeta cu fervoare: „Fiilor, iubiţi-vă unii pe alţii!”. A murit foarte bătrân, pe vremea persecuţiilor lui Traian (98-117). Este autorul Evangheliei a patra şi tot de la el ne-au rămas trei epistole sobornicеşti. Pentru înălţimea cugetării sale, a fost supranumit „Teologul” (în româna veche: „Bogoslovul”). Ziua prăznuirii: 26 septembrie.

Sfântul apostol Filip era originar, ca şi Andrei şi Petru, din Betsaida Galileei. Se îndeletnicea cu cercetarea profeţiilor mesianice. A răspuns pe dată chemării Domnului, recunoscând în El pe Mesia şi mărturisindu-L ca atare. Lui Natanael (pe care l-a adus dinaintea lui Iisus) îi spune cu bucurie: „Am aflat pe Acela despre Care au scris în Lege Moise şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret” (Ioan 1, 45). După Cinzecime, predică în Asia mică şi în Grecia. Moare la vârsta de 80 de ani, fiind răstignit cu capul în jos (ca şi Sfântul Petru), în Hierapolis. Ziua prăznuirii: 14 noiembrie.

Sfântul apostol Vartolomeu a propovăduit în Siria şi Asia superioară, laolaltă cu Sfântul apostol Filip. Mai târziu li se va alătura şi fecioara Mariam, sora acestuia din urmă. După ce cuvântul lor s-a făcut auzit în Libia, Moesia şi Frigia, ajungând ei la Hierapolis, au stârnit mânia stăpânitorilor. Aceştia îl vor ucide pe Filip (vezi

mai sus), iar în Licaonia, nu mult după aceea, va fi ucisă şi Miriam. Apostolul Vartolomeu va continua să-L vestească pe Hristos în Arabia, Persia, India. Moare şi el răstignit cu capul în jos, în cetatea Albana (Armenia Mare). Ziua prăznuirii: 11 iunie.

Sfântul apostol Toma, „Geamănul” (gr. Didymos), era pescar din cetatea Paneada Galileei. S-a îndoit iniţial de învierea Mântuitorului (de unde denumirea de „Toma necredinciosul”), dar apoi Îl va proclama cutremurat ca Domn şi Dumnezeu al său (Ioan 20, 24-29). Potrivit tradiţiei, a dus vestea cea bună până în ţinuturile parţilor. Din Sinaxar aflăm că a ajuns apoi în India, unde a înfiinţat numeroase Biserici. Aici va fi însă ucis cu suliţa, din porunca unui rege păgân. Creştinii din Malabar susţin că au primit Evanghelia prin propovăduirea lui Toma şi că acesta a fost martirizat la Calamina, lângă Madras. După alte surse, sfârşitul său ar fi fost la Edessa, în părţile Mesopotamiei. În Evul Mediu era considerat patronul arhitecţilor, zidarilor şi pietrarilor. Ziua prăznuirii: 6 octombrie.

Sfântul apostol Matei, numit şi Levi (al lui Alfeu), a fost, până să-L întâlnească pe Domnul, vameş în Capernaum (ocupaţie foarte prost văzută printre evrei). El este autorul celei dintâi Evanghelii, scrise iniţial în aramaică (43-44) şi traduse mai târziu în greacă (aprox. 68). După Eusebiu din Cezareea, a popovăduit Evanghelia mai cu seamă evreilor. Ar fi murit, după martirologiul roman, în Etiopia, iar după cel ieronimian în oraşul Tarrium (la est de Golful Persic). Ziua prăznuirii: 16 noiembrie.

Sfântul apostol Iacov al lui Alfeu a vestit cuvintele vieţii veşnice în sudul Palestinei şi în Egipt. A fost numit „sămânţa dumnezeiască” de cei întorşi de el la adevărata credinţă. Moare martirizat, pare-se în jurul anului 62. Identificarea sa cu primul episcop al Ierusalimului şi autorul primei epistole sobornicеşti e tot mai pusă la îndoială. Ziua prăznuirii: 9 octombrie.

Sfântul apostol Iuda Tadeul (cf. aram. Thaddai, „curajos”), pe care Matei îl numeşte şi Levi, fratele lui Iacov cel mic, a predicat, conform vechii tradiţii, în Palestina, Arabia, Siria şi Mesopotamia, la Edessa şi în Persia. A fost spânzurat şi săgetat de slujitori idoleşti în cetatea Arara. Calendarul bisericesc îl numeşte „ruda Domnului” şi îl consemnează pe19 iunie.

Sfântul Simon Zelotul (zelosul, râvnitorul), cum îl numeşte Luca, nu-i nimeni altul decât mirele nunţii din Cana Galileei (Matei şi Marcu îl numesc chiar Simon Canaaneanul), unde Iisus a prefăcut apa în vin. Evlavia ortodoxă îl socoteşte pe apostol ocrotitor predilect al cununiilor. Se pare că înainte de a urma Mirelui

ceresc, Simon ar fi făcut parte din partidul evreilor zeloţi (şi de aceea i s-ar şi spune „Zelotul”). Mai târziu va răspândi cuvântul Evangheliei în Africa şi în Britania, unde ar fi fost răstignit şi îngropat. Alţii zic că el şi-ar fi găsit sfârşitul în Persia. Ziua prăznuirii: 10 mai.

Iuda Iscarioteanul, vânzătorul de Dumnezeu, a căzut de la sine din demnitatea apostolică şi chiar dacă nu s-ar fi sinucis, el n-ar mai fi putut să se prenumere între cei 12.

Sfântul apostol Matia a fost ales în ziua Cincizecimii, în locul lui Iuda Iscarioteanul. Tradiţia spune că a predicat în Etiopia, unde a şi murit ucis cu pietre. Ziua prăznuirii: 9 august.

Sfântul apostol Pavel, ce mai înainte se numea Saul, s-a născut în Tarsul Ciliciei, pe la anul 7 d. Hr., din părinţii evrei din tribul lui Veniamin. A crescut în mediul culturii elenistice, a dobândit cetăţenie romană şi a studiat Legea la Ierusalim, cu învăţatul Gamaliel. Nu l-a cunoscut direct pe Hristos şi a împărtăşit iniţial zelul anticreştin al rabinilor, participând şi la uciderea lui Ştefan (primul martir creştin). Ducându-se la Damasc, să-i prigonească pe creştinii de acolo, s-a convertit pe drum, în chip minunat şi a primit prin glasul Domnului chemarea apostolică (Fapte 9, 3-6). A întreprins trei mari călătorii misionare, ce i-au adus renumele de „Apostol al neamurilor”. A scris către comunităţile înfiinţate de el 14 epistole, incluse în canonul Noului Testament. A fost decapitat la Roma, din ordinul lui Nero (anul 67). Fire complexă şi dinamică, dotat cu o inteligenţă vie şi cu o vastă cultură, cunoscător al marilor limbi ale vremii (latină şi greacă), a fost un propovăduitor şi un misionar fără egal.

Pr. Jean Nedelea

Jurnal de pelerin - Italia: Salerno, la Sfântul apostol Matei

Miercuri 20 octombrie 2010: ne aflăm la Salerno (Italia), pe spectaculoasa, pitoreasca coastă amalfiteană, cu dorinţa de a ne închina moaştelor Sfântului apostol şi evanghelist Matei, cel aflat aici încă din anul 954.

Numit şi vameşul sau Levi, fratele Sfântului apostol Iacov al lui Alfeu, Sfântul apostol Matei a propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu mai ales în Partos şi a mucenicit de sabie pe când slujea Dumnezeiasca Liturghie în Etiopia.

De pe coastele etiopiene, trupul său a fost adus de nişte marinari în Italia în anul 370 la Velia, de unde, de frica sarazinilor cuceritori, a fost ascuns în Lucania. Apoi, în timpul longobarzilor, regale Gisulfie i l-a mutat la Salerno, pe data de 6 mai 954. Moaştele Sfântului apostol pot fi cinstite astăzi în cripta catedralei din Salerno, al cărui ocrotitor este.

Cu cei 140.000 de locuitori ai săi de astăzi, Salerno este un orăşel cochet de litoral la Marea Tireniană, în sud-vestul Italiei. Străzi înguste, pietruite, pline cu buticuri care expun produse manufacturiere - ceramică, modă italiană, pălării bărbăteşti (de când nu am mai văzut un magazin de pălării în România?), decoraţiuni interioare, toate demonstrând o dată în plus desăvârşitul gust artistic al italienilor. Buticuri de familie, în care arta se produce la vedere şi se vinde scump turiştilor sosiţi din întreaga lume.

Piaţa centrală a oraşului vechi este dominată de catedrala Sfântului Matei, atât de masivă în spaţiul relativ îngust al pieţei, încât est imposibil să-i faci o fotografie de ansamblu.

Catedrala a fost construită între anii 1076 - 1085 pe ruinele unei biserici creştine mai vechi, care transformase un templu roman în locaş de cult. În 1688 interiorul a fost remodelat în stil baroc napolitan şi rococo, pentru ca în 1930 să fie din nou reamenajată, încercând a i se da înfăţişarea iniţială.

Urcând scara exterioara lipită de zid, intri într-o curte interioară pătrată, dominată de clopotniţa înaltă de 56 metri. Faţada catedralei are în centru o uşă de bronz în stil bizantin, adusă din Constantinopol în anul 1099. Doar că aceste porţi stau închise, accesul făcându-se printr-o uşă laterală.

Mai puţin interesaţi de aspectul auster al bisericii catolice, noi am căutat în primul rând, cu emoţie, cripta în care se află moaştele Sfântului apostol şi evanghelist Matei,cripta aflată la subsolul catedralei (restaurată între anii 1606 - 1608). Şi nu mică ne-a fost mirarea când am descoperit un spaţiu amplu, bogat ornamentată (în sec 18) cu intarsii de marmură colorată şi picturi murale, absolut impresionant, pe măsura importanţei pe care Evanghelia Sfântului Matei o are pentru creştinătate. Am zăbovit mult acolo, rugându-ne şi încercând să păstrăm în suflet căldura pe care întâlnirea cu Sfântul apostol ne-a prilejuit-o.

Iar afară, în curtea interioară, am mai avut parte de o uimire: doar într-un sfert din suprafaţa curţii ploua uşor, ploaie în soare, peste fresca exterioară reprezentându-l pe papa Grigore al V-lea, cel care a sfinţit catedrala la 1085. Picături uşoare, ca nişte fulgi de nea în lumina zilei calde de toamnă, picături ca de lumină, pe care fotografia le-a imortalizat şi care ne-au făcut să ne gândim că Sfântul apostol Matei ne-a binecuvântat la plecare, rezonând la bucuria grupului de români-americani ortodocşi, care au trecut oceanul ca să i se închine cu evlavie.

Maria Chirculescu, Miriam Turism

Duomo di Salerno – imagini

http://www.cattedraledisalerno.it/visita-virtuale/album-fotografico.html#page

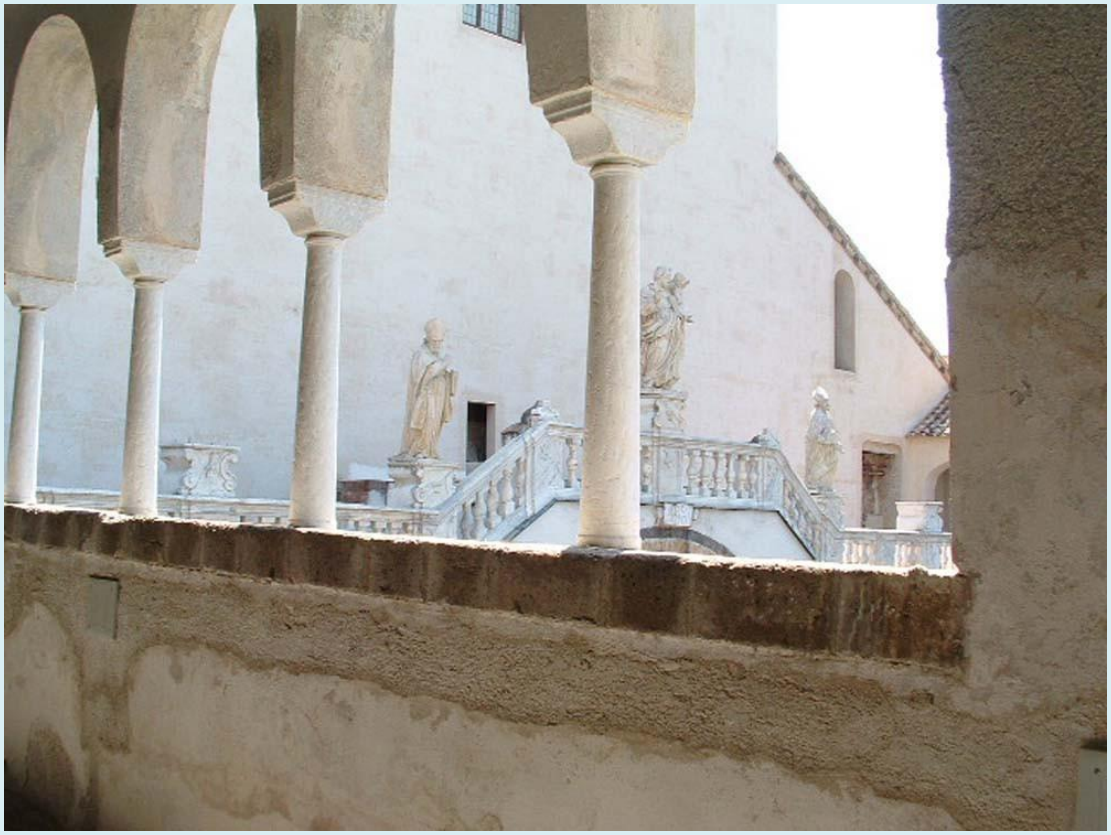

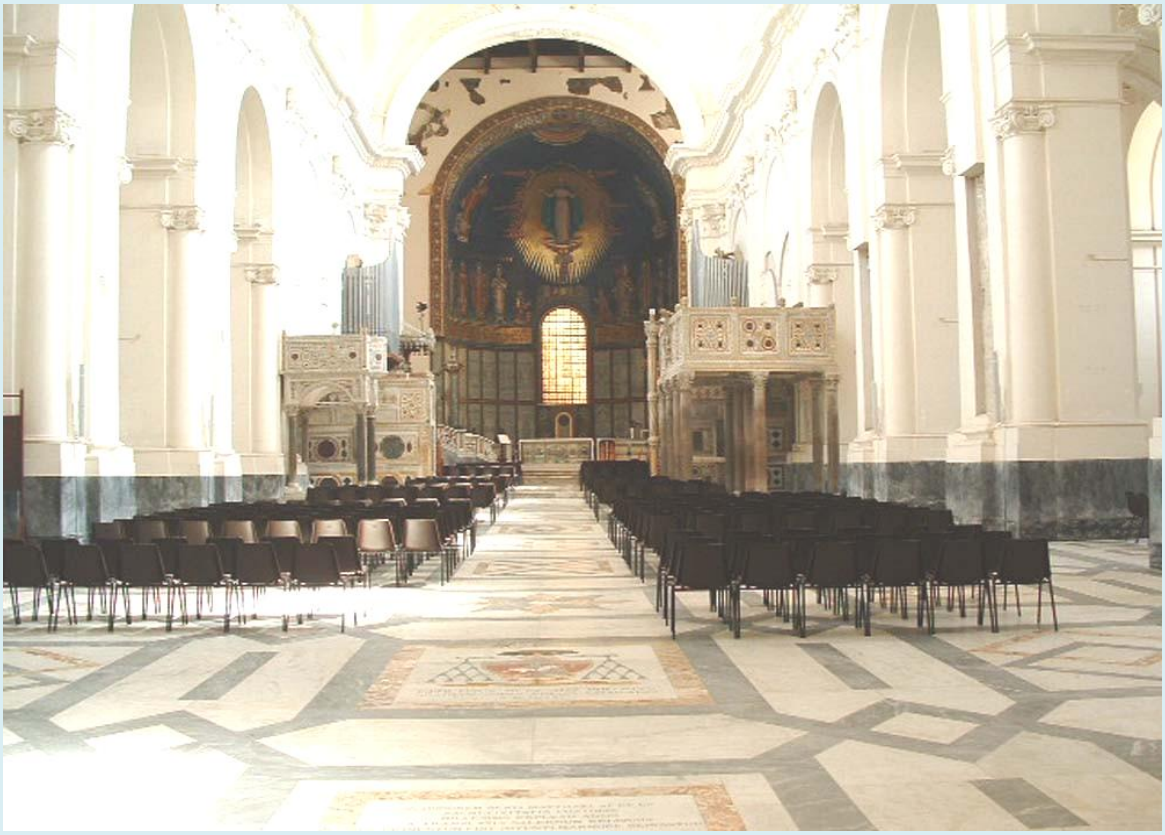

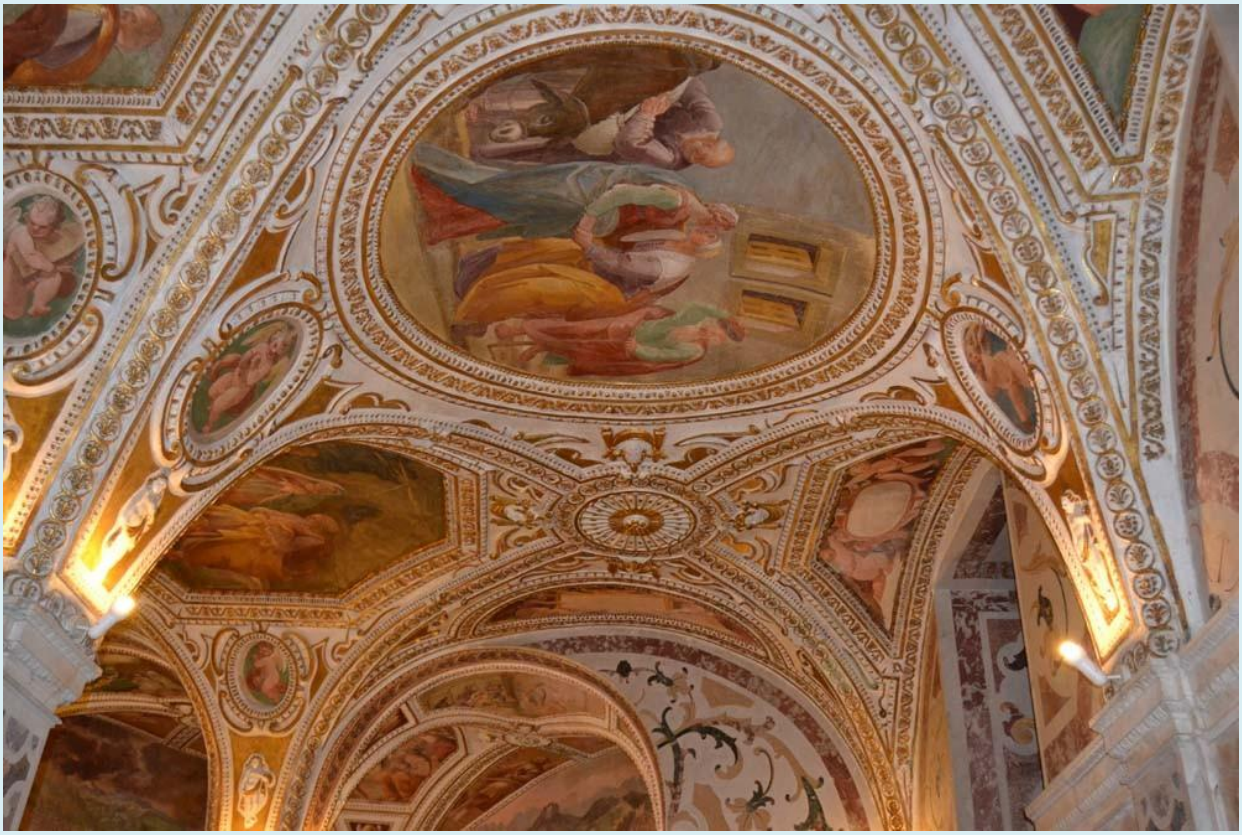

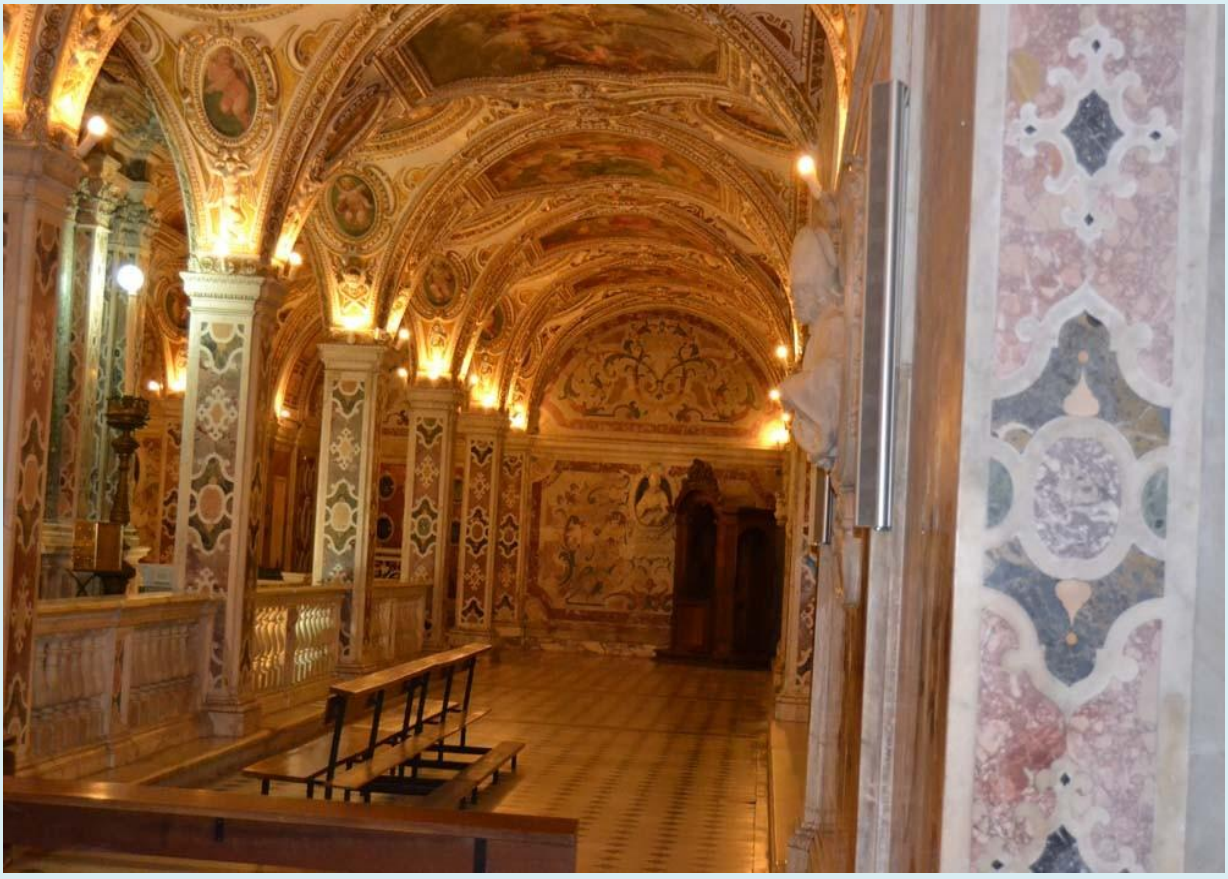

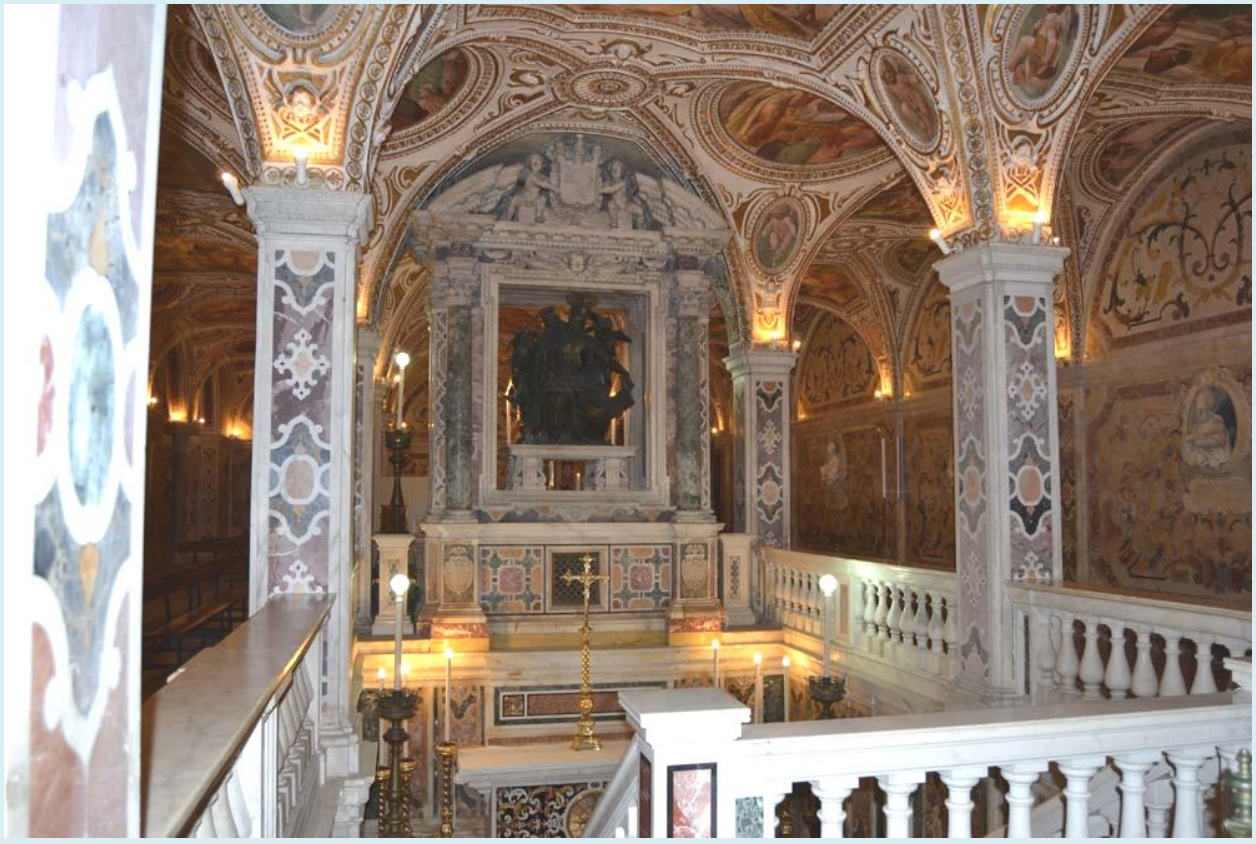

Mormântul cu moaştele Sfântului apostol şi evanghelist Matei - Catedrala Sfântului apostol Matei din Salerno – Italia

SANC.
MATHEVS.

S IOANNES
S IACOBVS

Mii de turişti şi pelerini vizitează anual Catedrala din Amalfi pentru a se închina la moaştele Sfântului apostol Andrei, precum şi la cripta Sfântului apostol Matei, ale cărui sfinte moaşte au fost aduse în secolul al X-lea din Etiopia şi aşezate în catedrala din Salerno.

http://www.youtube.com/watch?v=_uCDmxDACHE

Mormântul cu moaștele Sfântului apostol și evanghelist Matei - Catedrala Sfântului apostol Matei din Salerno - Italia:
https://doxologia.ro/video/locuri-sfinte/mormantul-cu-moastele-sfantului-apostol-evanghelist-matei-catedrala-sfantului

Semnificaţie nume

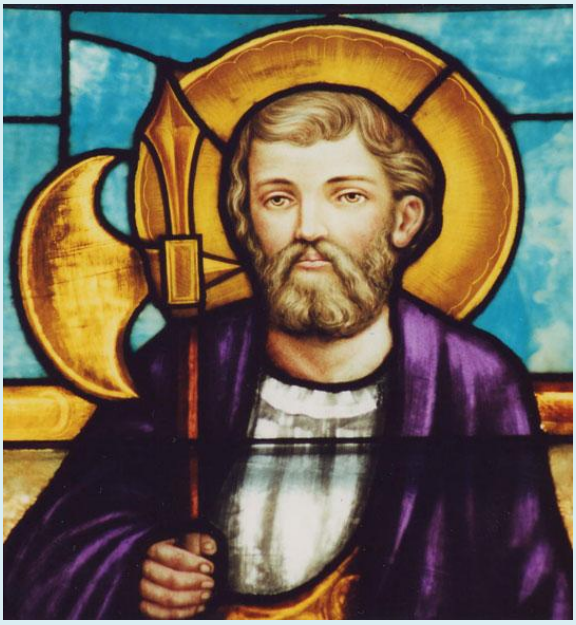

http://www.youtube.com/watch?v=MKmE1YGGymM

Matei (masc.), Matia (masc.) – sunt variante ale aceluiaş nume teoforic biblic, de origine ebraică: Matihjáh (Mathathán, Matthai), care semnifică probabil „darul lui Yahve”, fiind sinonim cu numele personal grecesc Teodor, Doroteea, Dosoftei.

Nume calendaristic creştin.

Intermediar greco-slav

Forme care au circulat şi circulă la noi, unele întâlnite astăzi şi ca nume de familie: Matei, Mateiaş, Mace, Macea, Mavtei, Maftei, Mateş, Matias (de origine maghiară), Matea, Matei, Mătuian, Maftei, Maftea, Maftena, Matiţa, Matache etc.

Icoane

Frescă din biserica Sfântului Dionisie, Zakynthos-Grecia

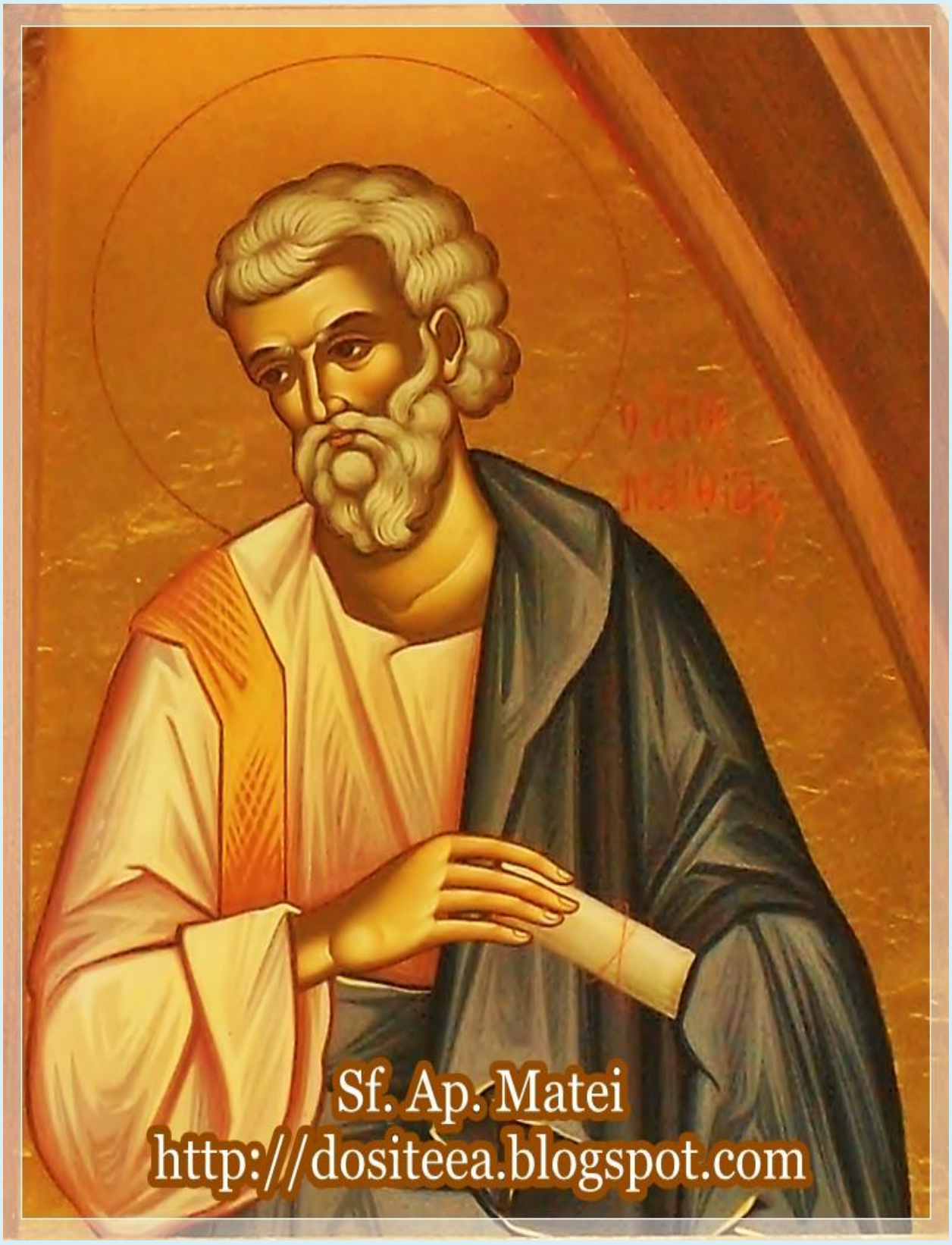

Icoană din biserica Mănăstirii Sfântului Nectarie de la Eghina, Grecia

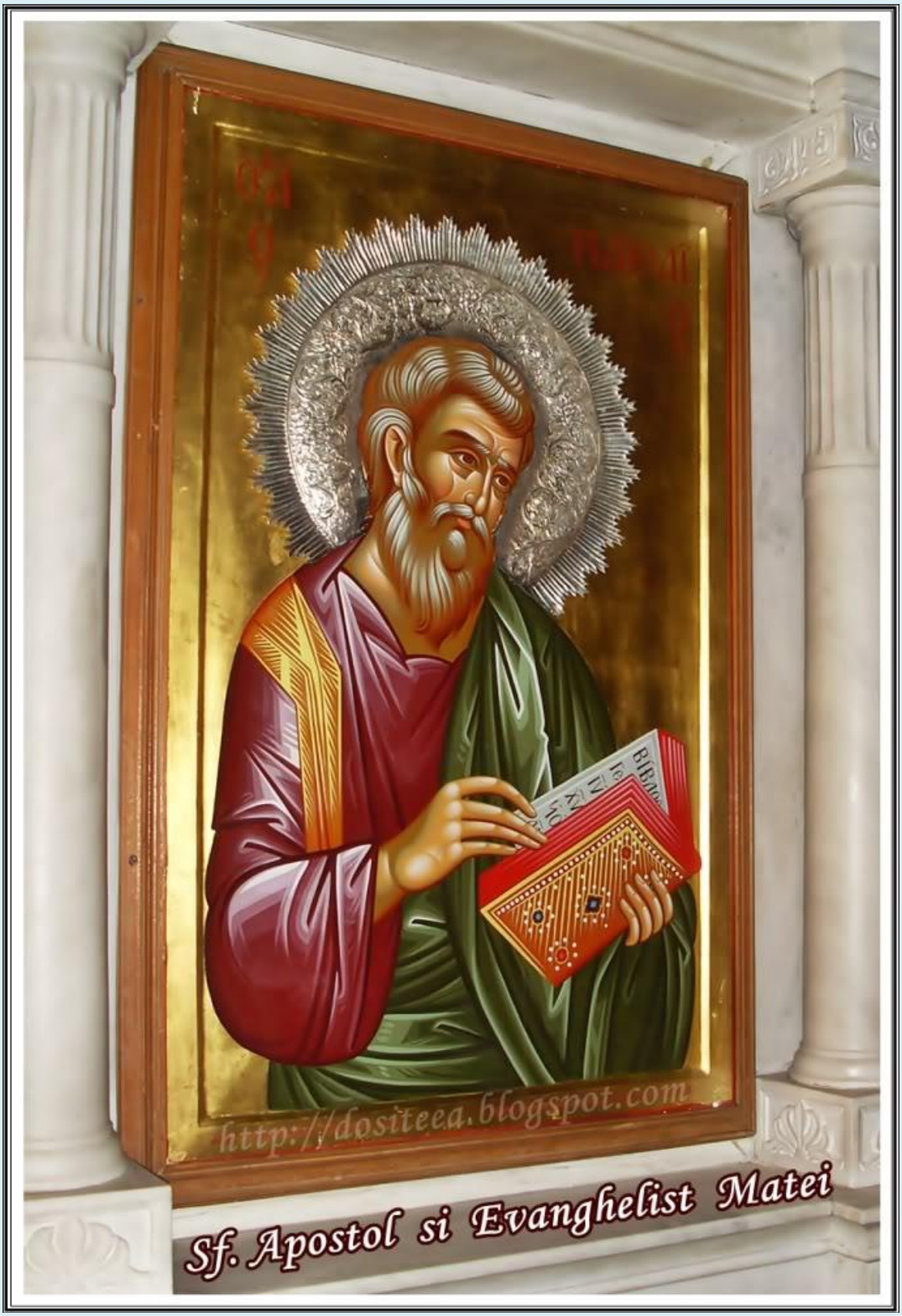

Catedrala mitropolitană din Tesalonic, Grecia

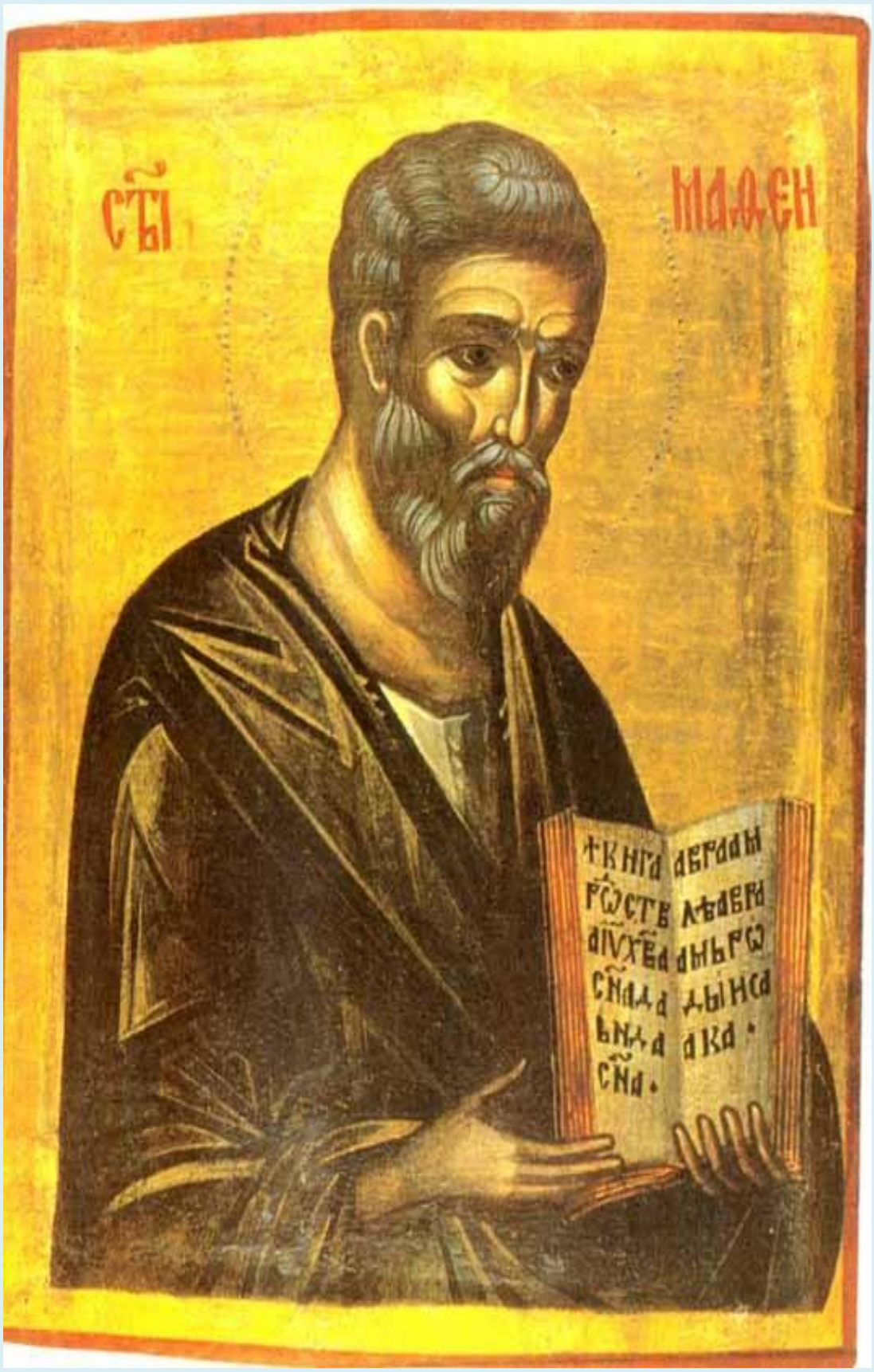
СТЫ
МАѲЕН

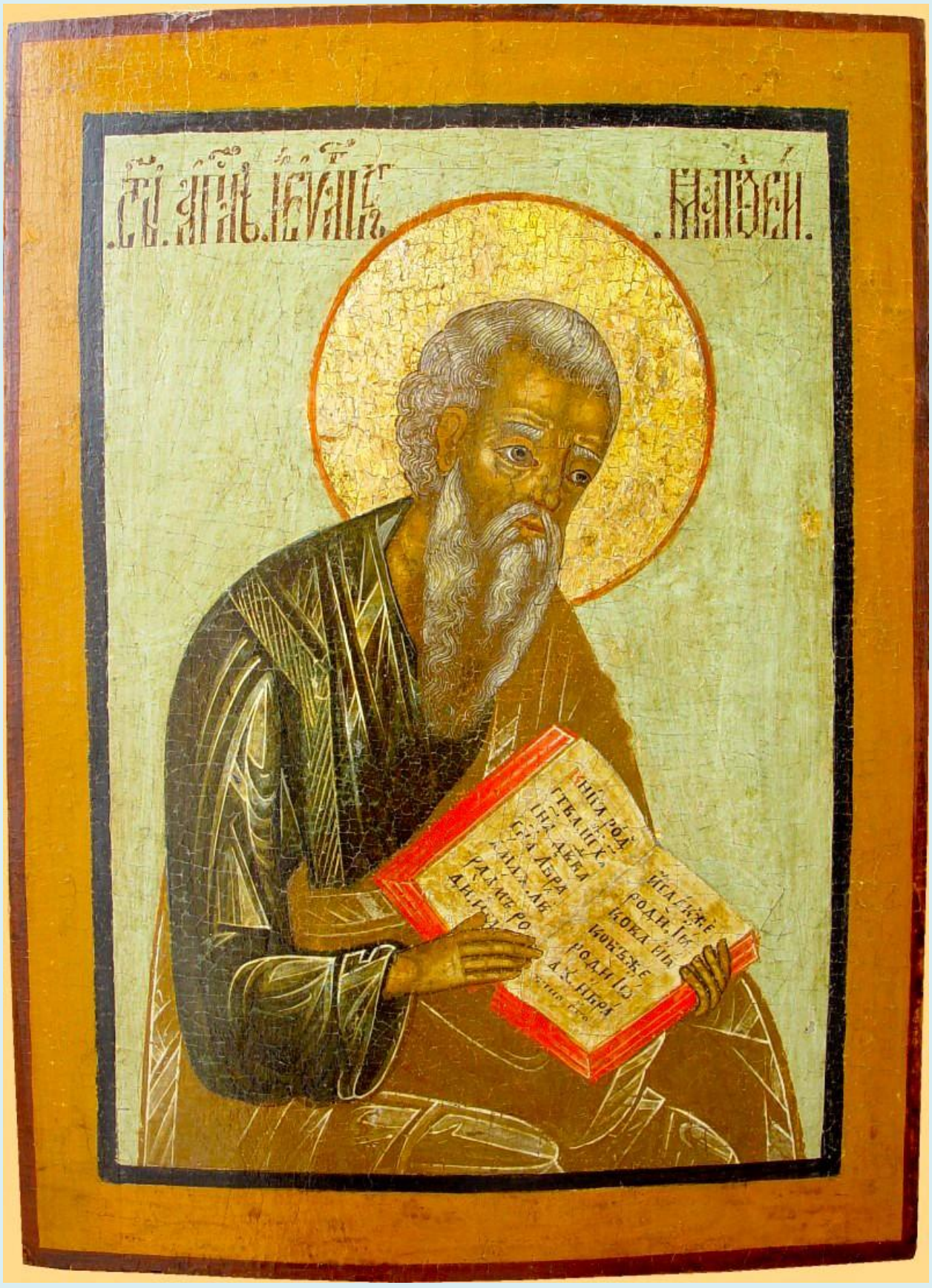

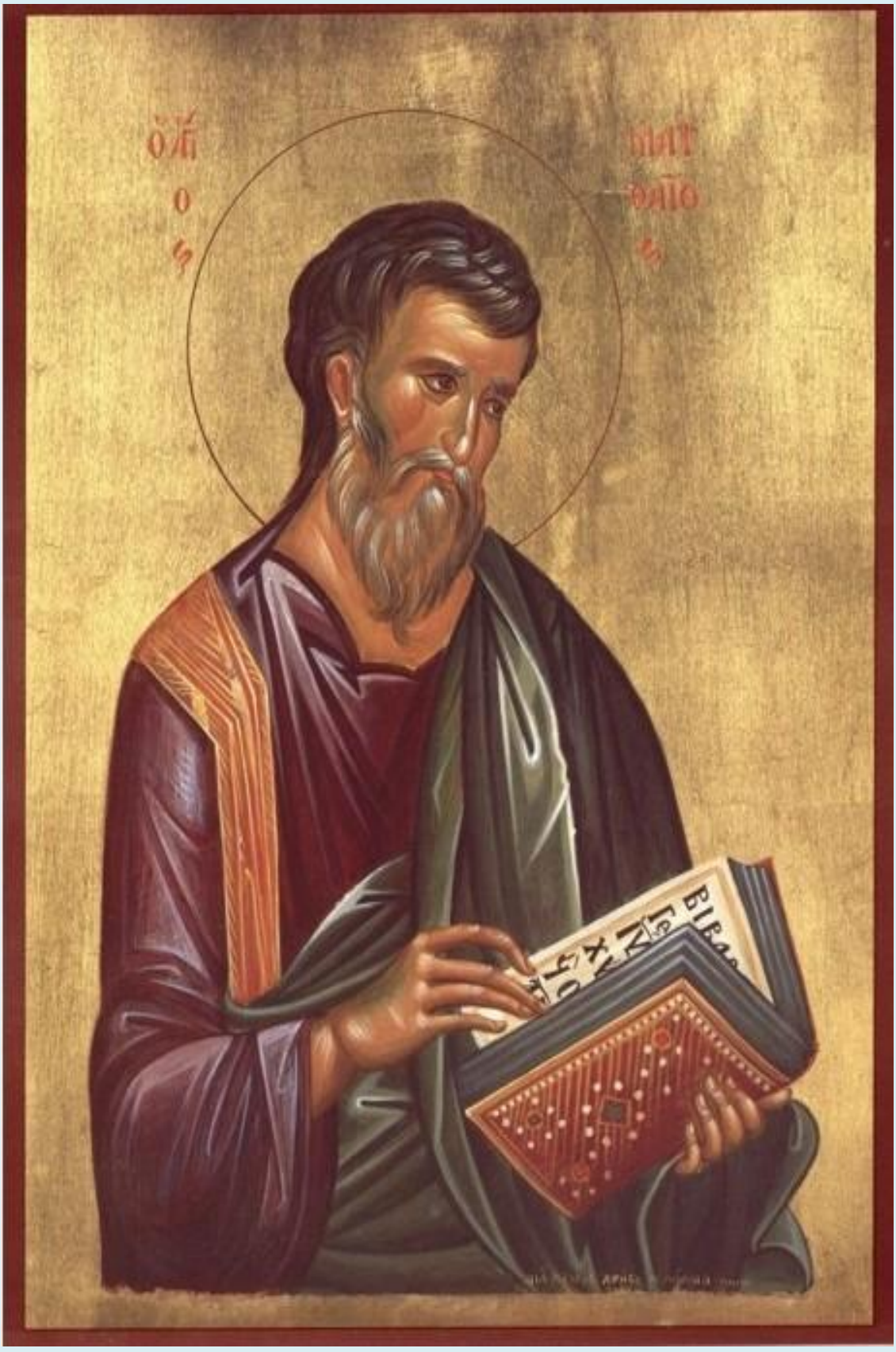

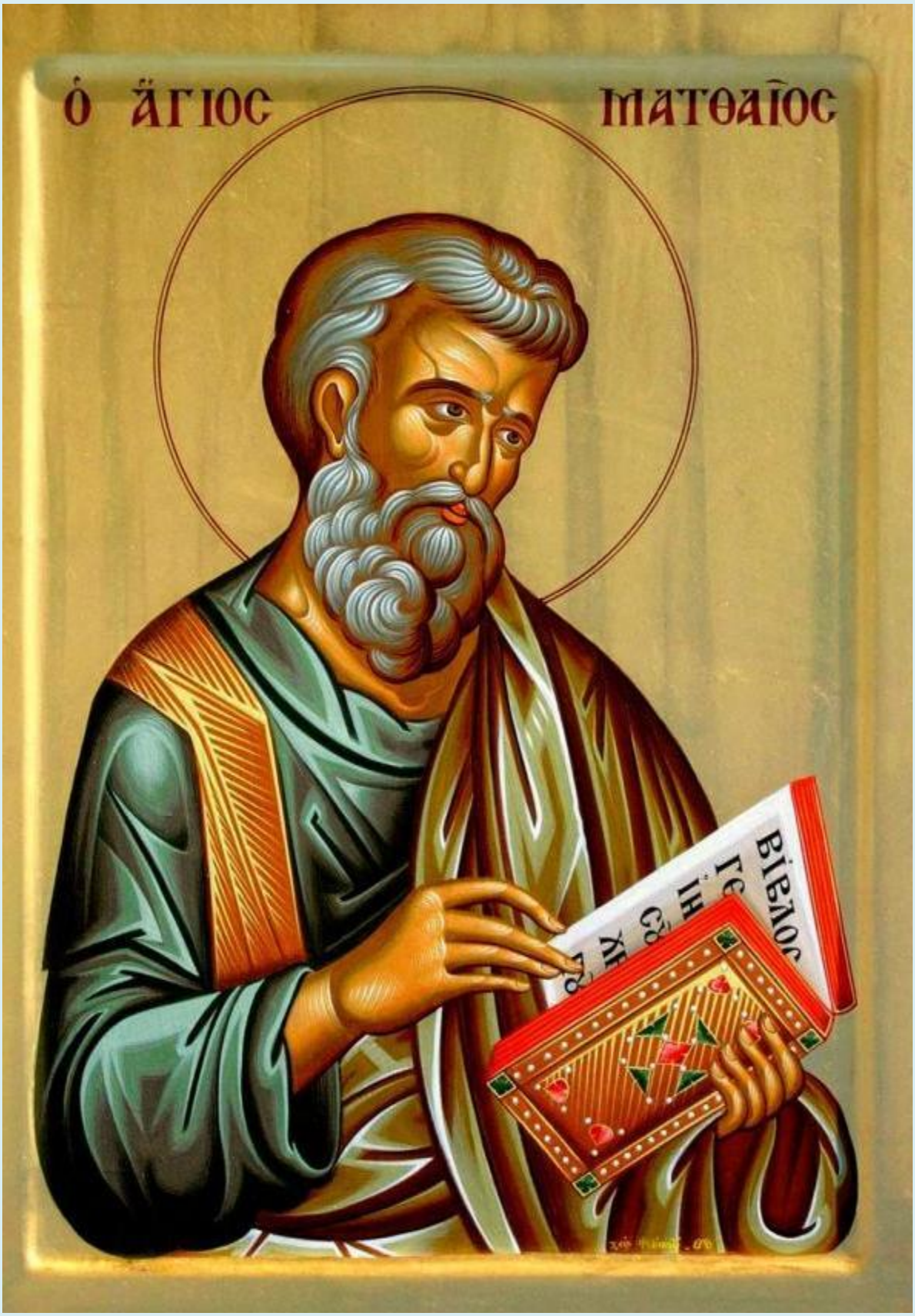
Ὁ ἅγιος Ματθαῖος

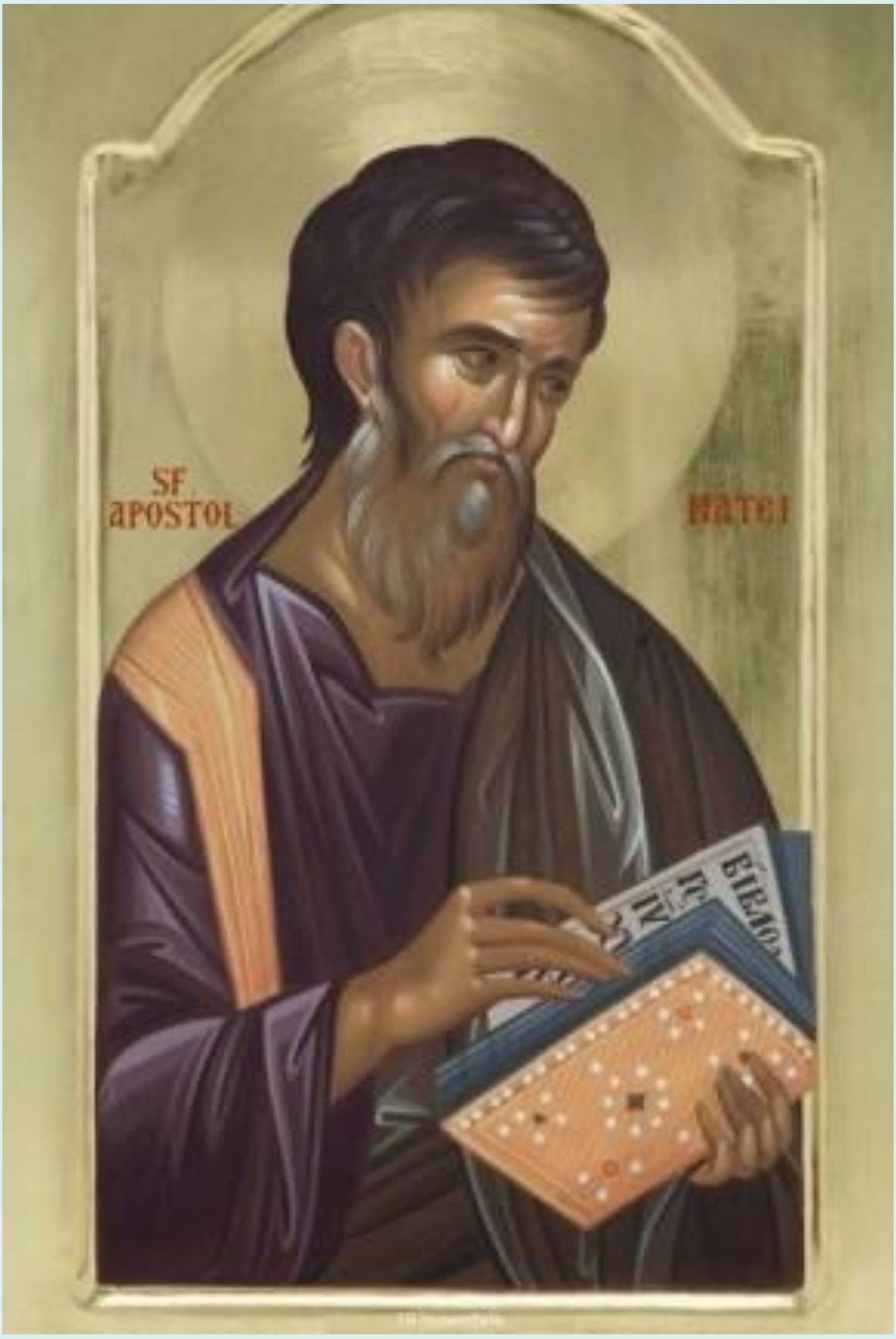
SF
APOSTOL
MATEI

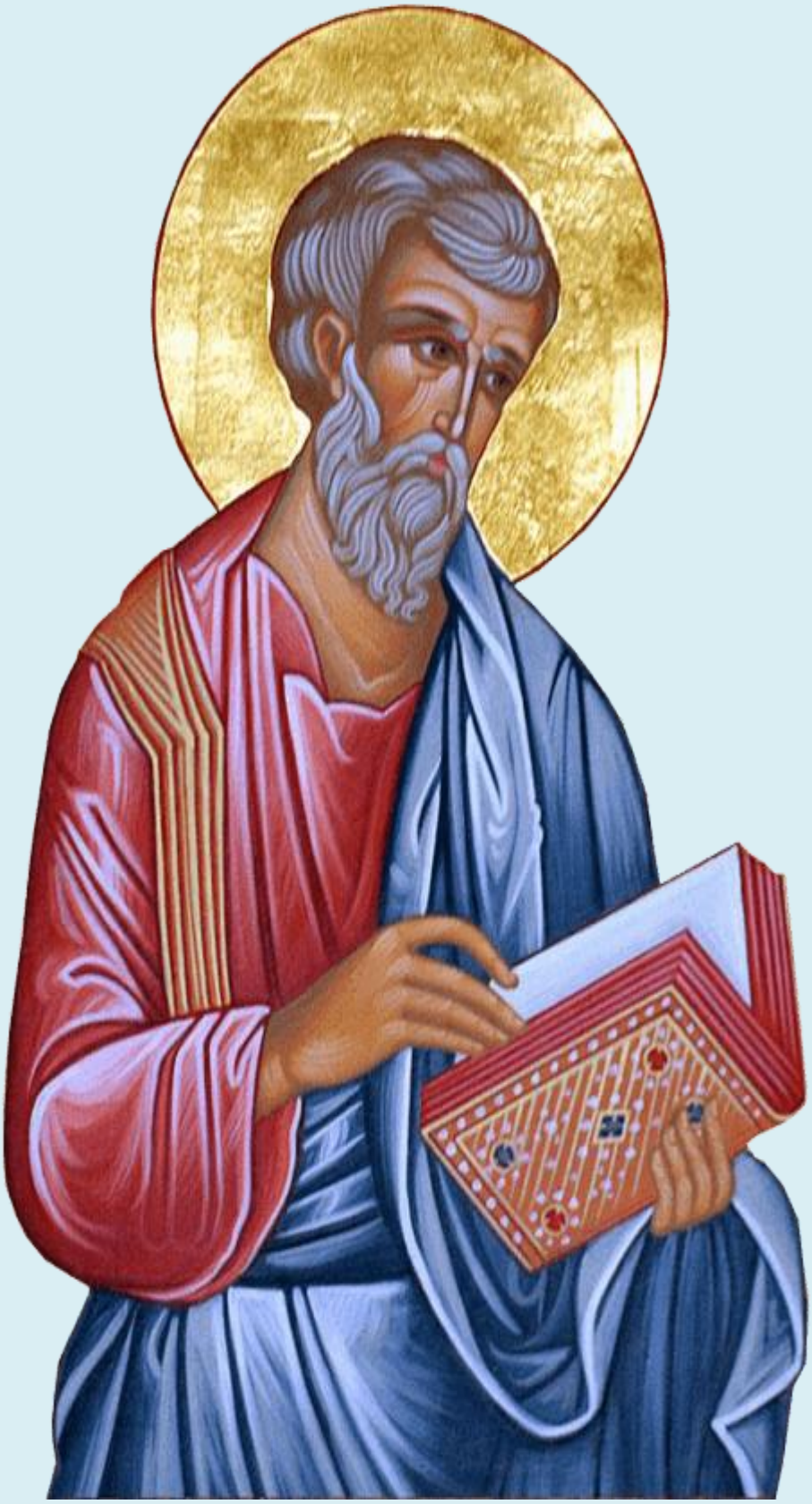

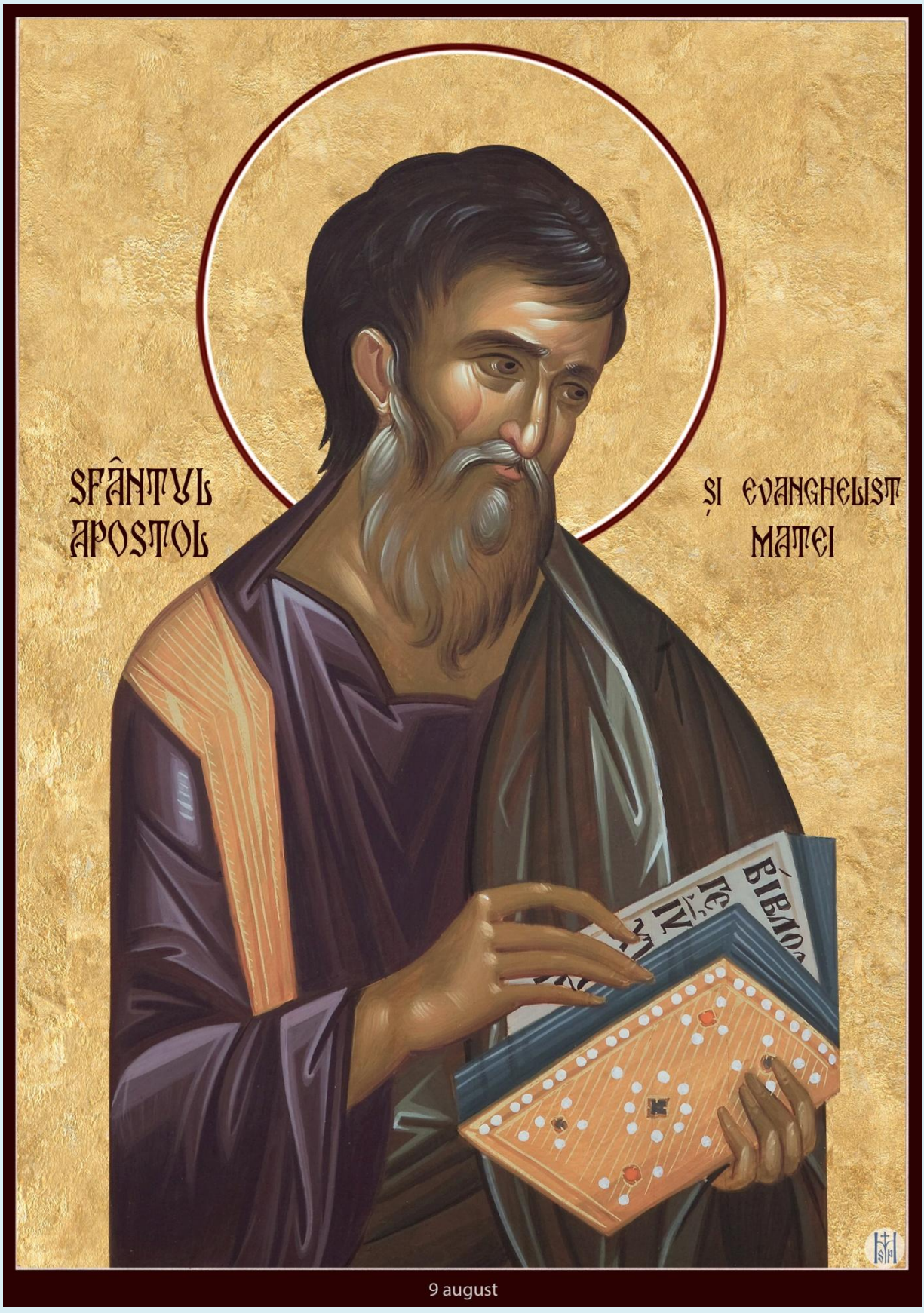

9 august

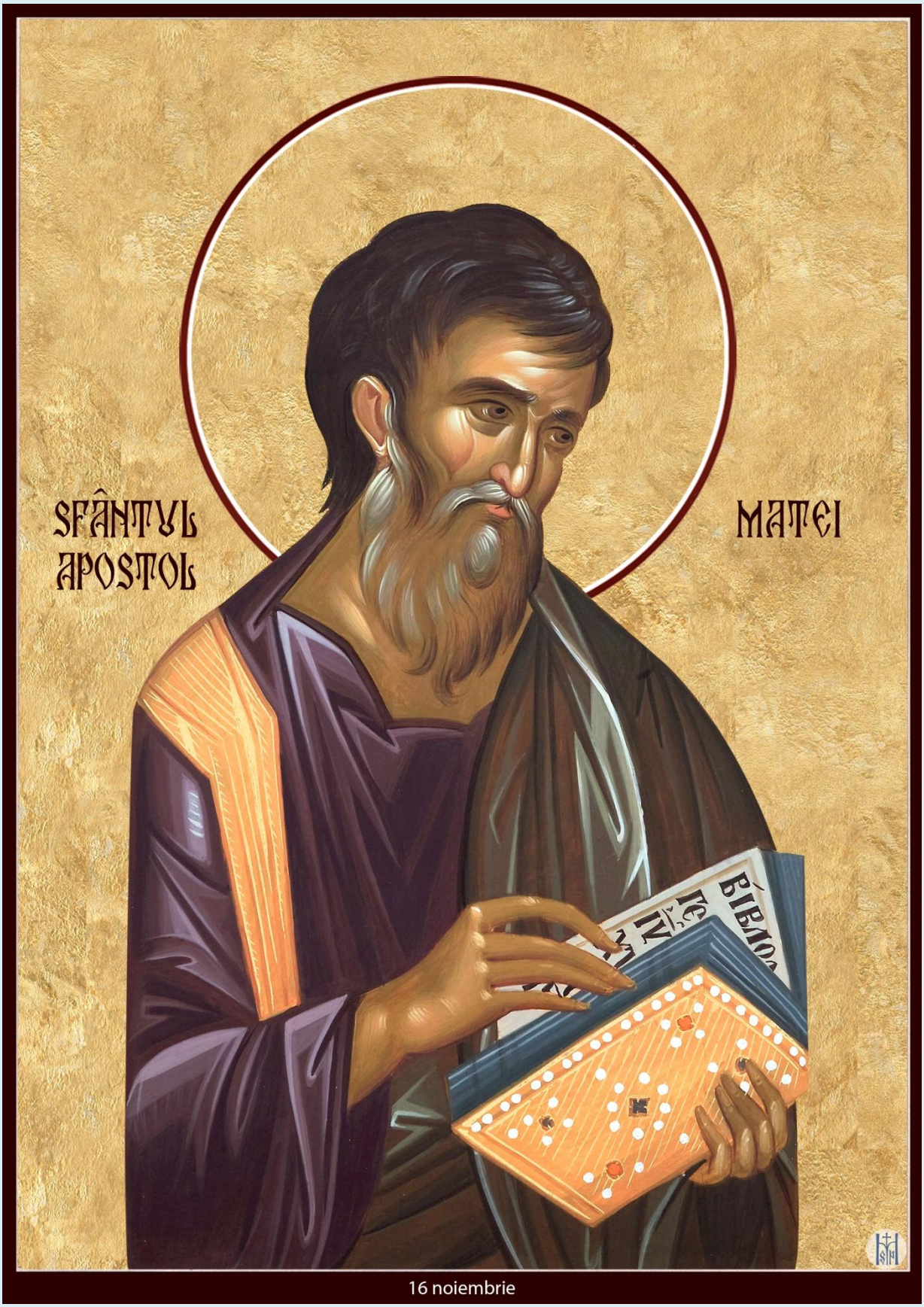

16 noiembrie

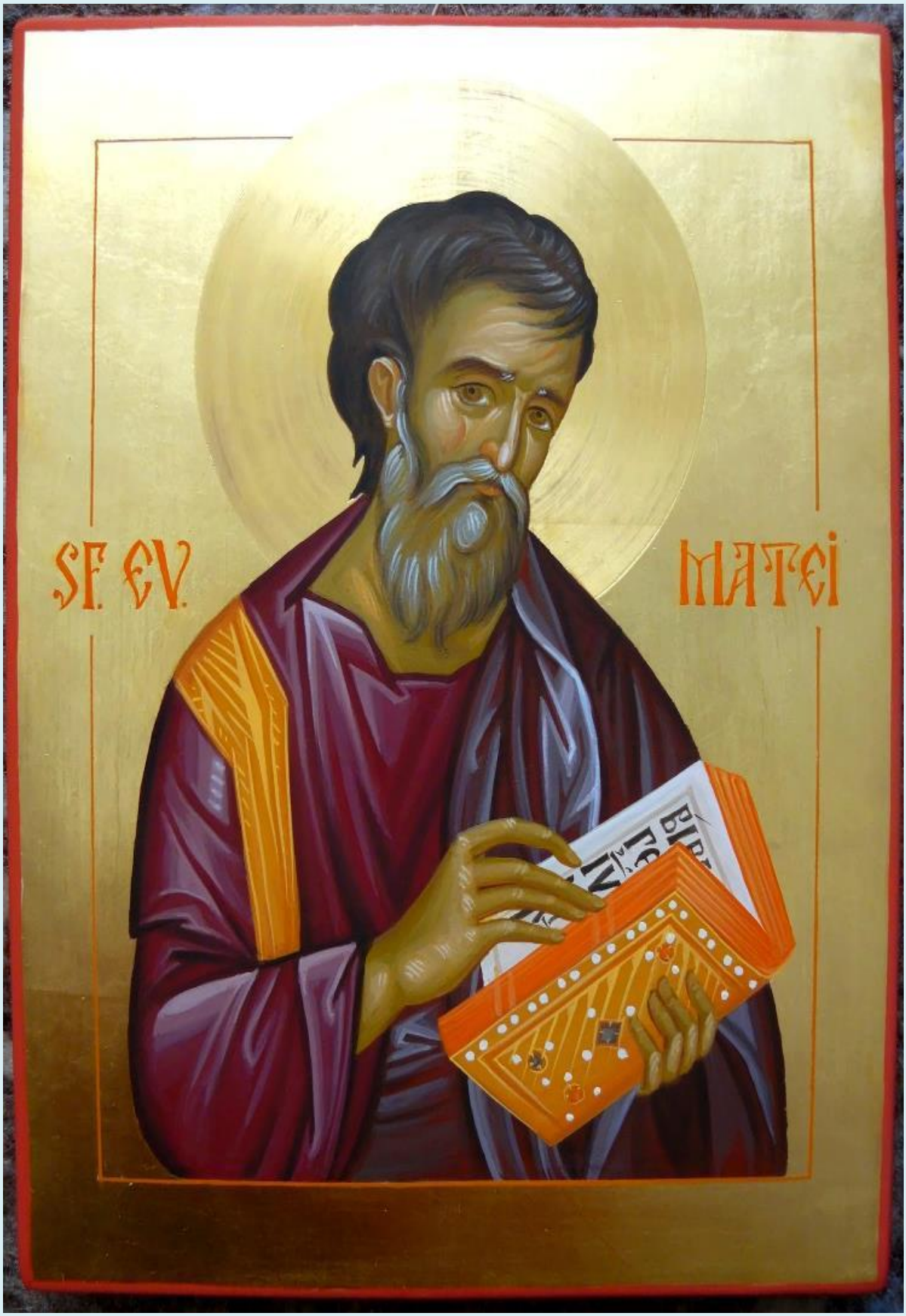
SF. EV.
MATEI

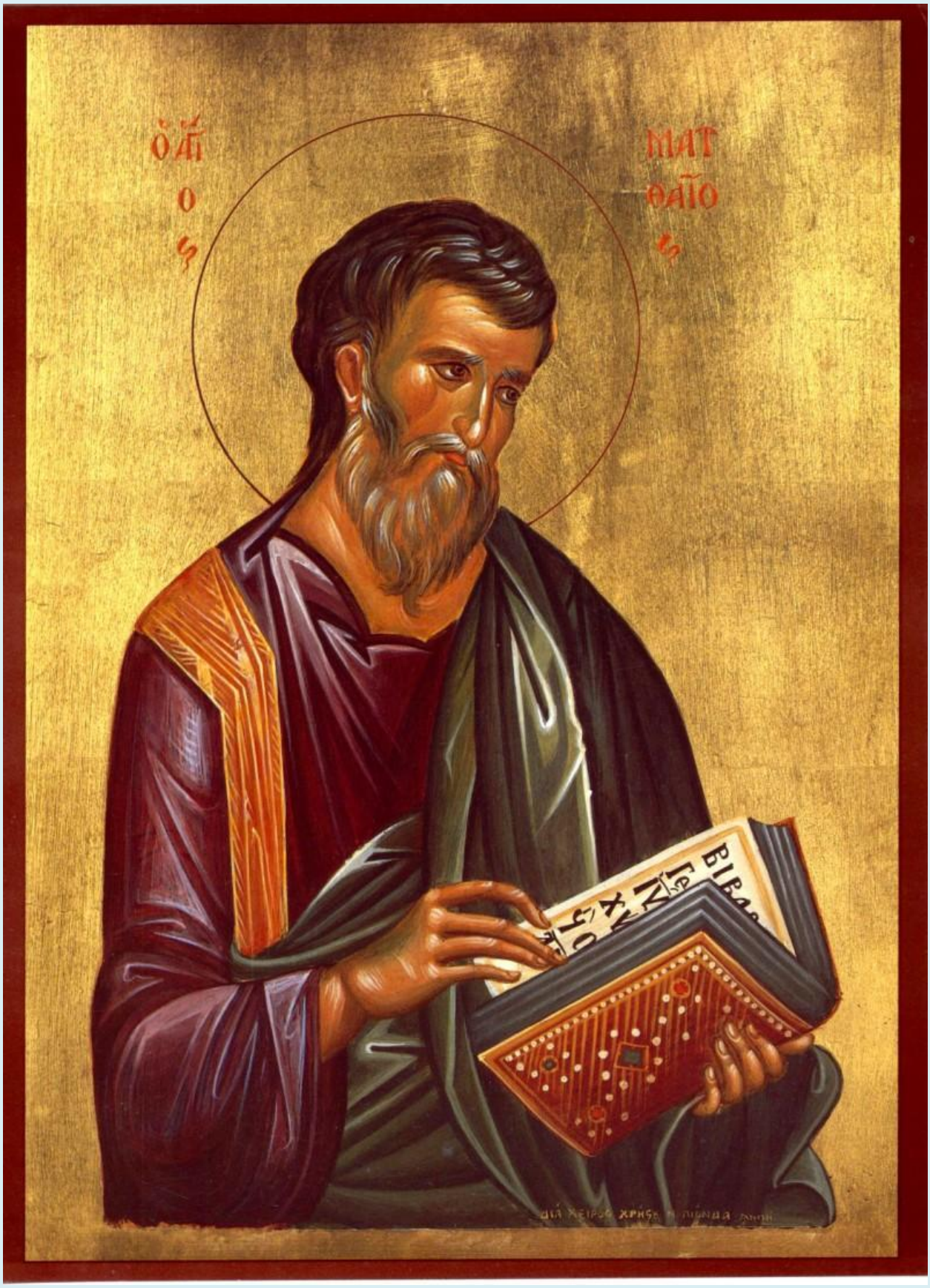
Ο ΑΓΙΟΣ
ΜΑΤΘΑΙΟΣ

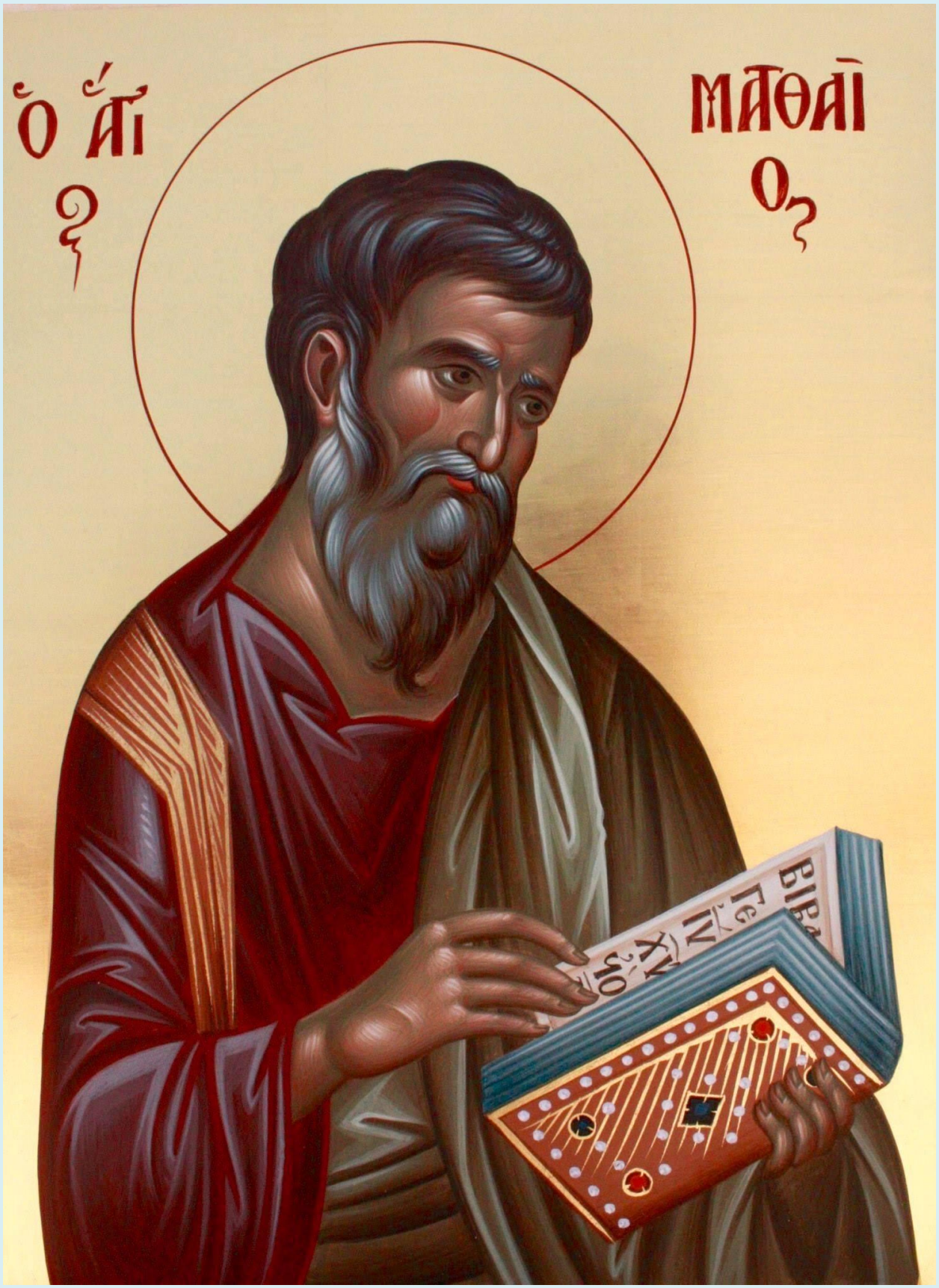
Ο ΑΓΙ
Ο
ΜΑΘΑΙ
Ο

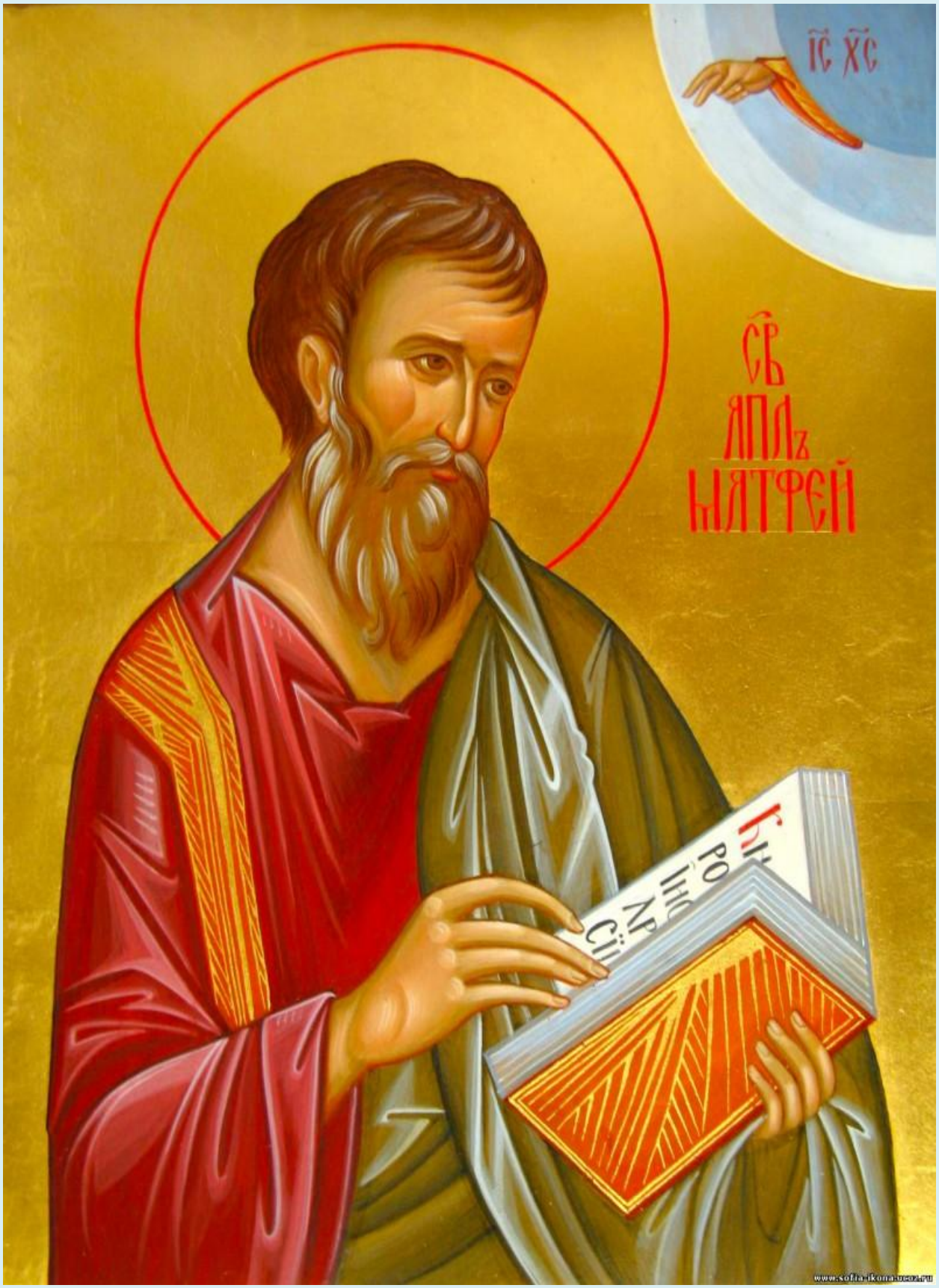
ІС ХС
СВ
АПЛЪ
МАТФЕЙ

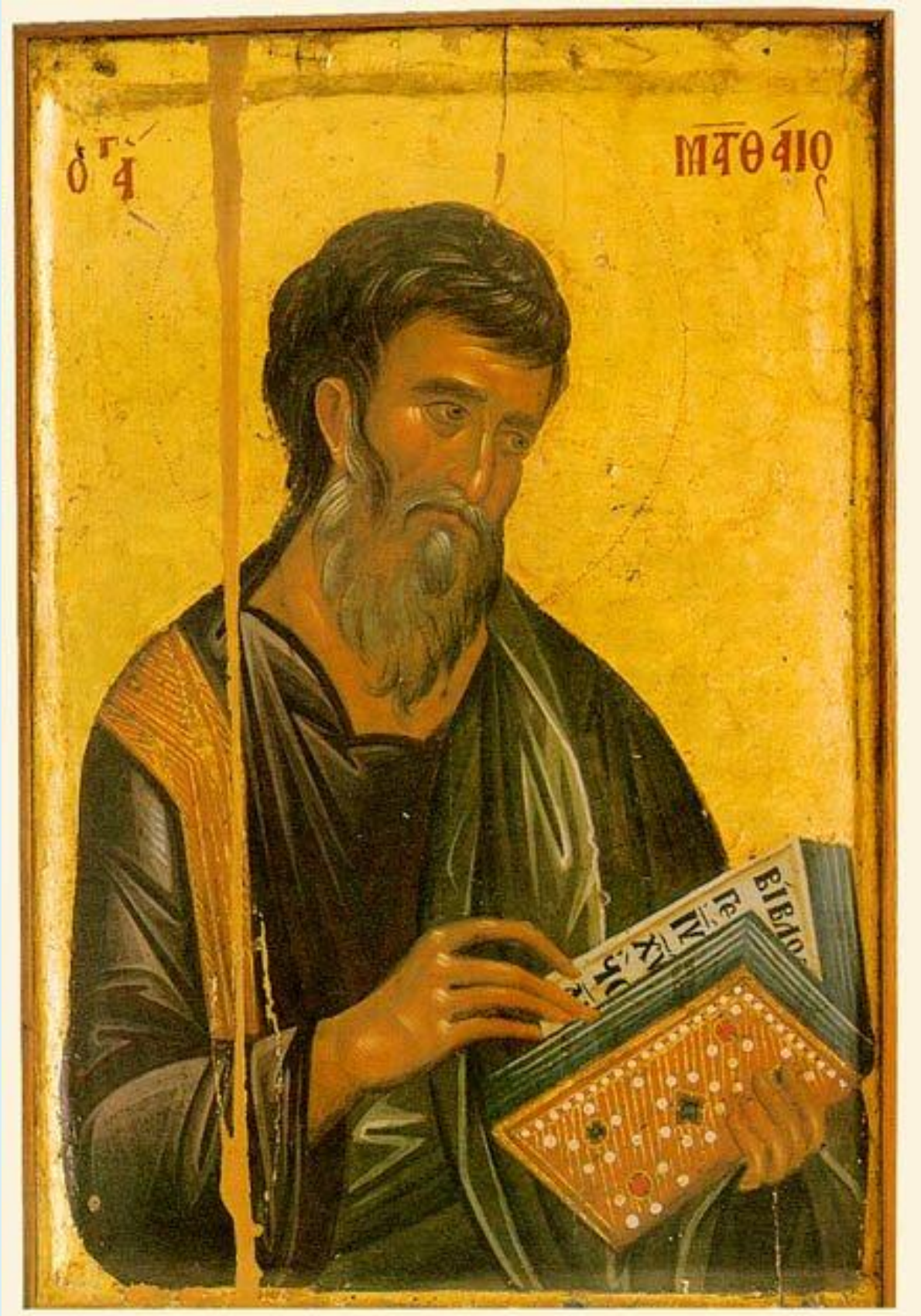
ΜΑΘΑΙΟΣ

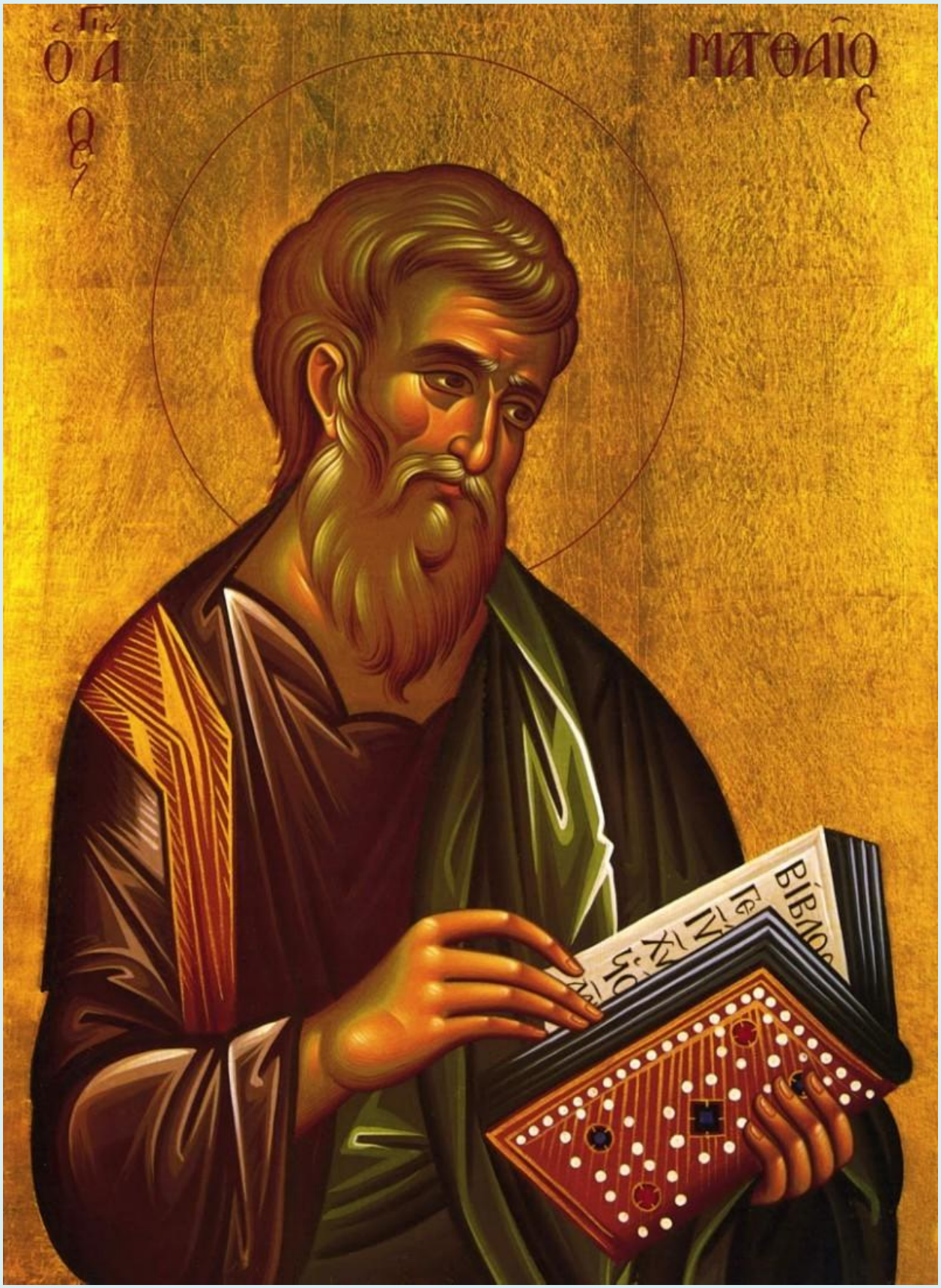
ΜΑΤΘΑΙΟ

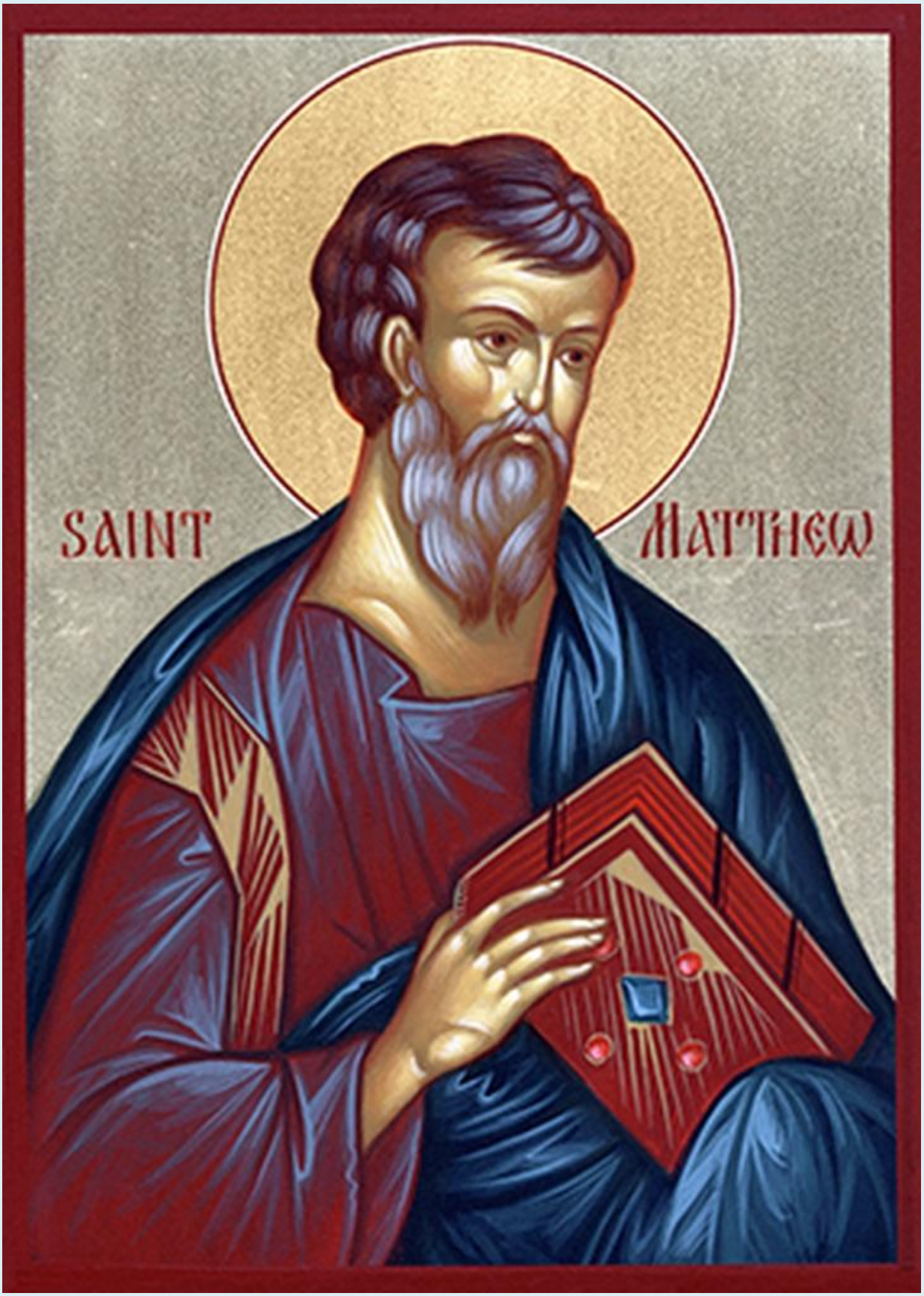
SAINT
MATTHEW

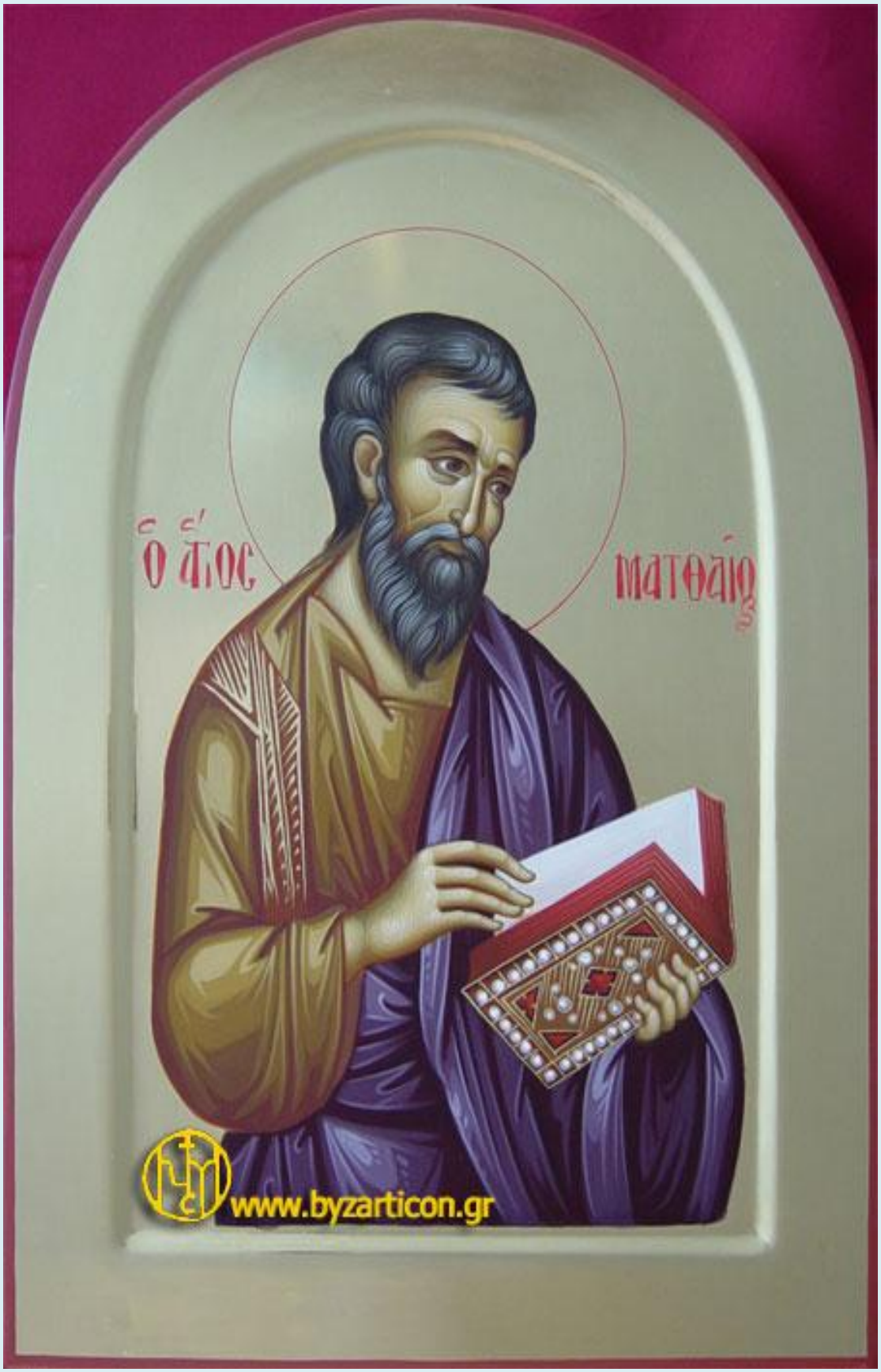
Ο ΑΓΙΟΣ
ΜΑΤΘΑΙΟΣ
www.byzarticon.gr

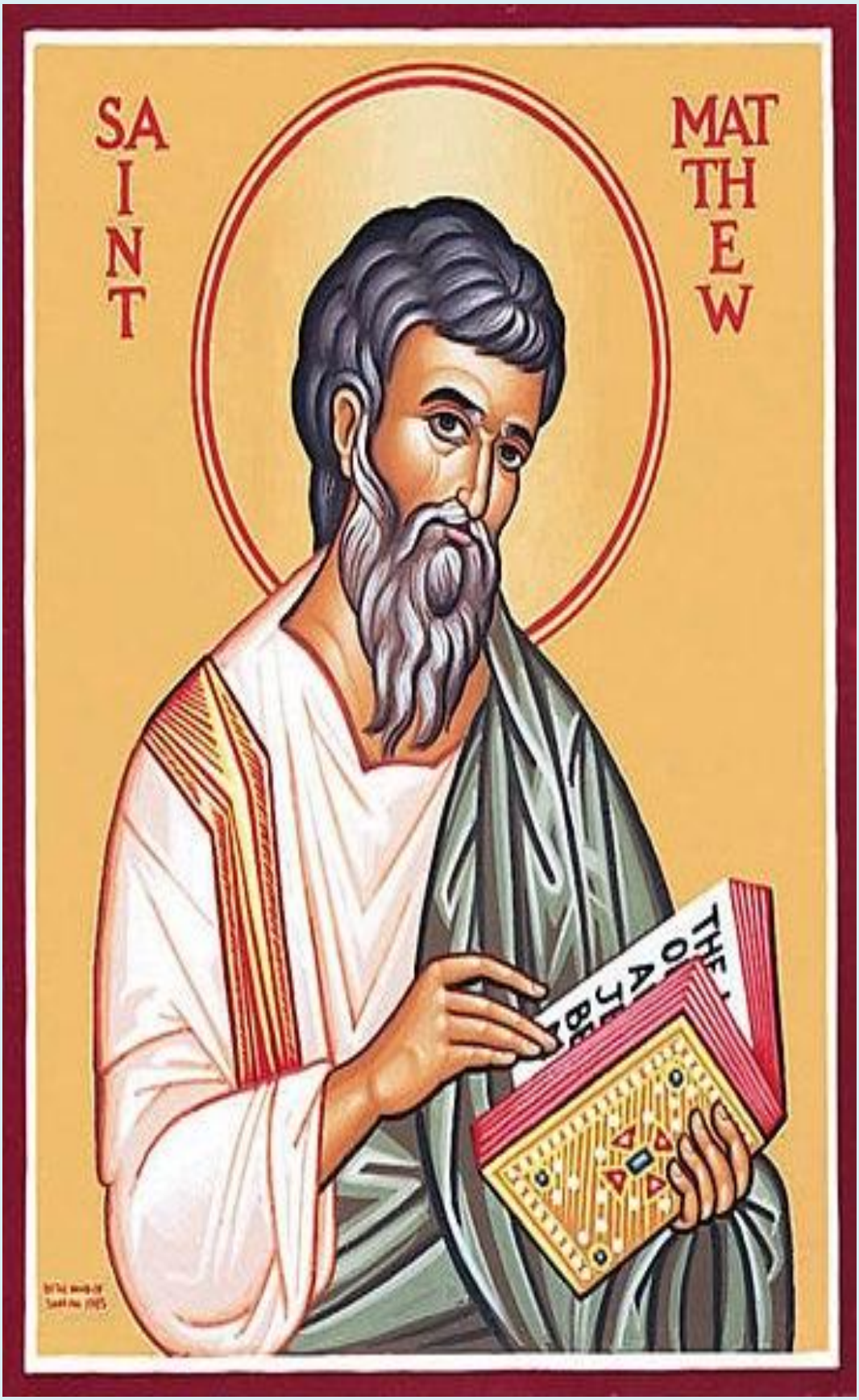
SAINT
MATTHEW

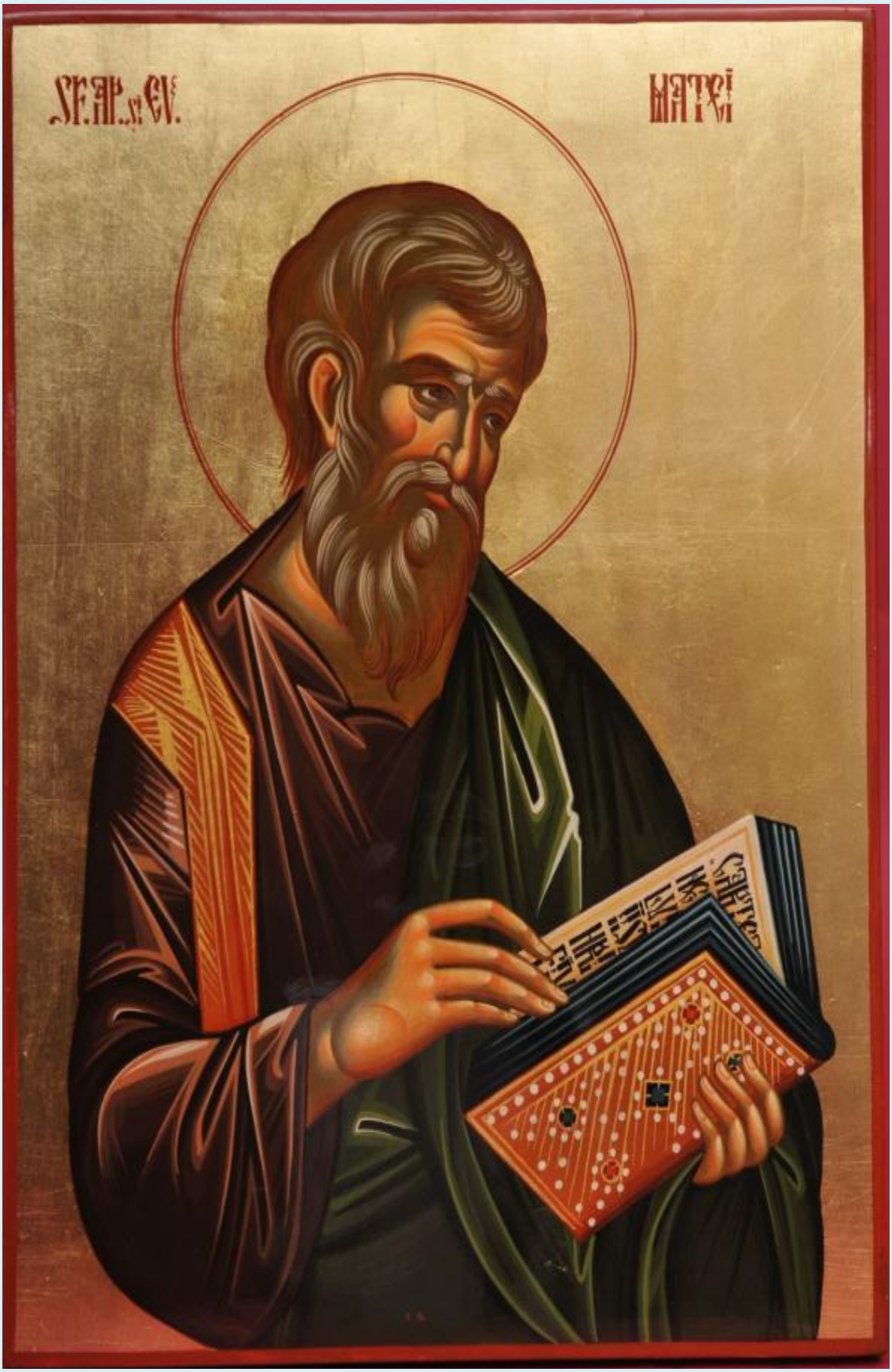
ΣΤ.ΑΠ.ΚΑΙ.ΕΥ.
ΜΑΤΘΑΙ

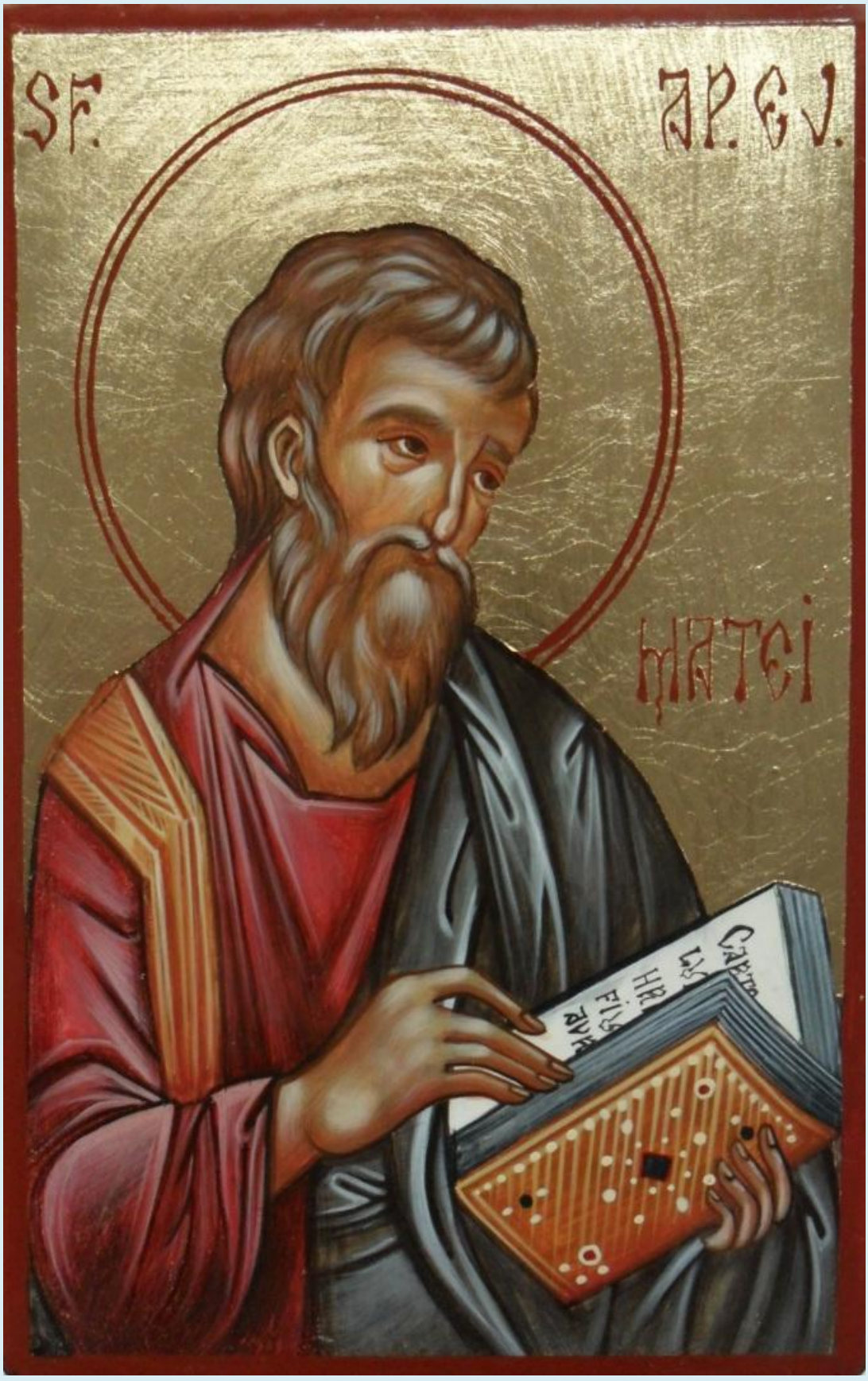
SF.
AP. EV.
MATEI

СТ АПЛ
МАТѲЕЙ

OSTOL ȘI
EV.

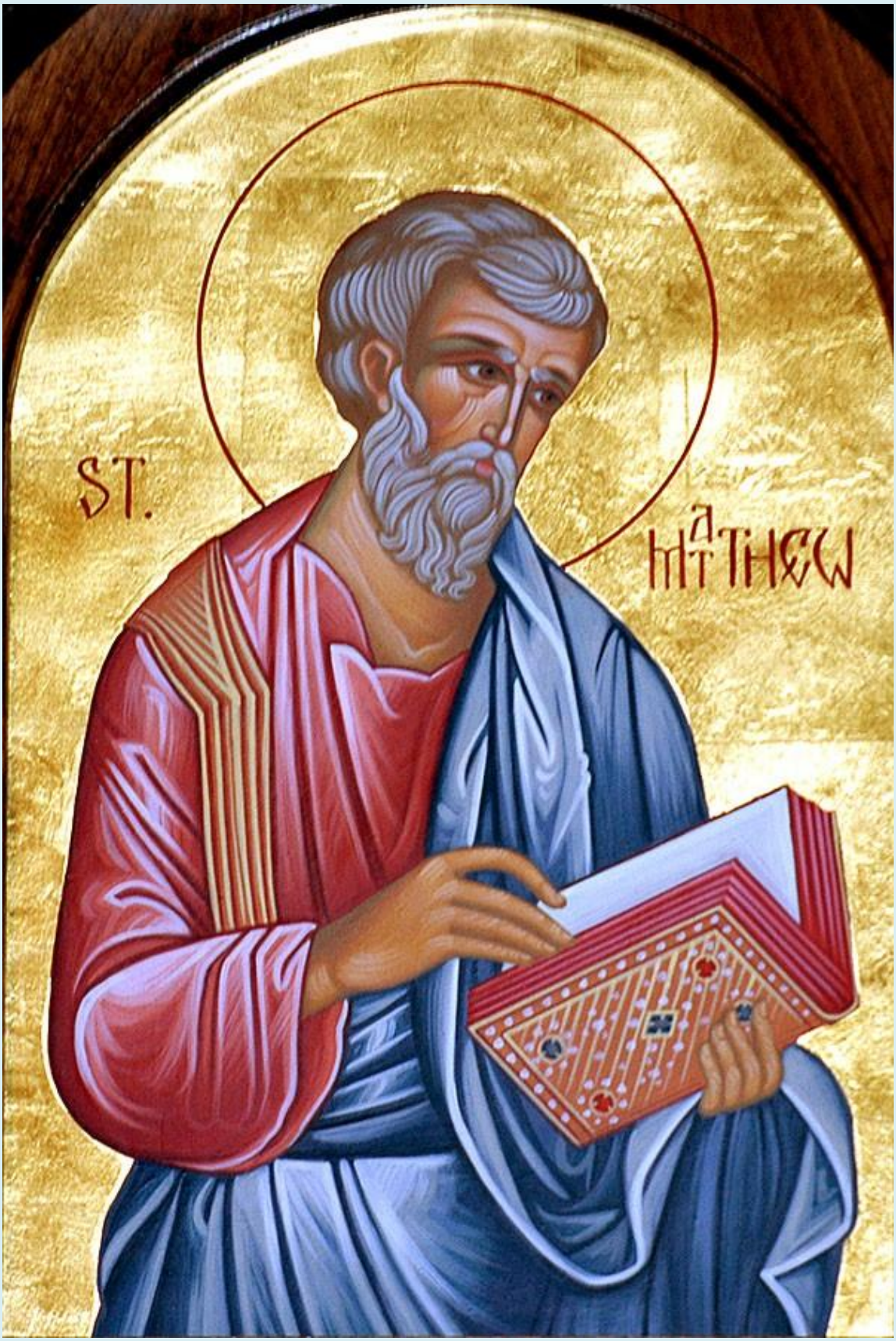
ST.
MATTHEW

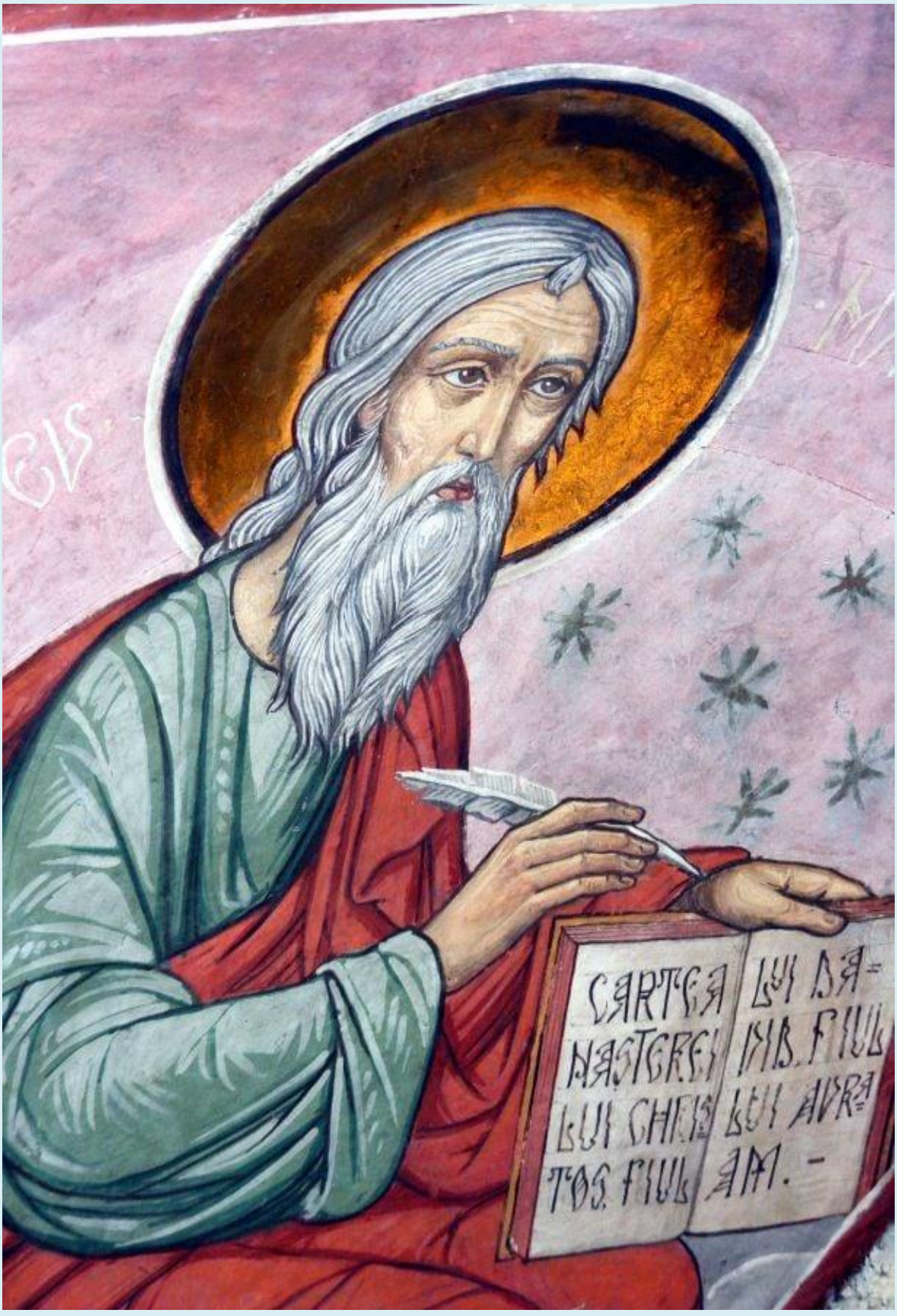
CARTEA
NASTEREI
LUI CHRS
TOS FIUL
LUI DA-
VID FIUL
LUI AVRA
AM. -

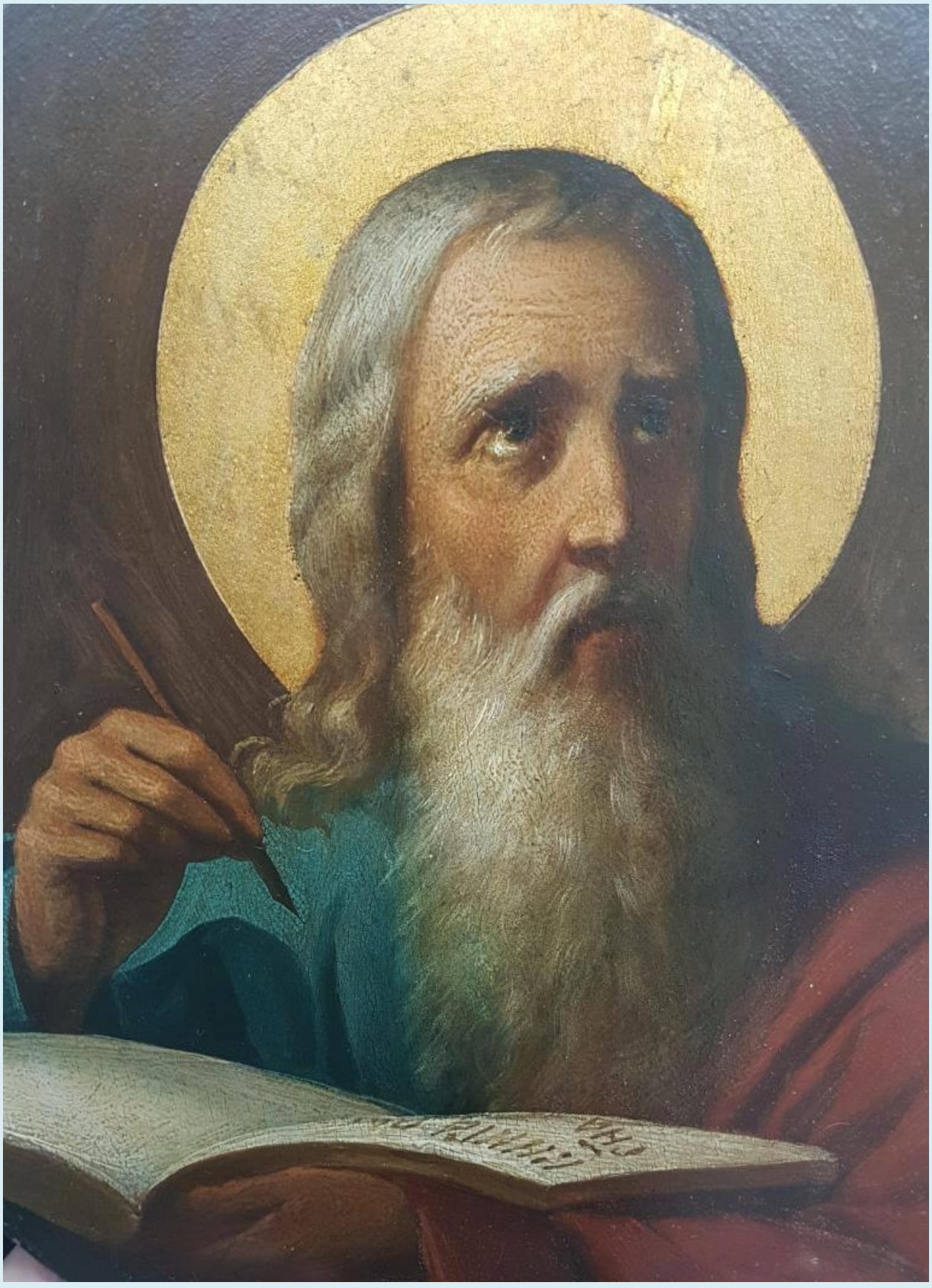

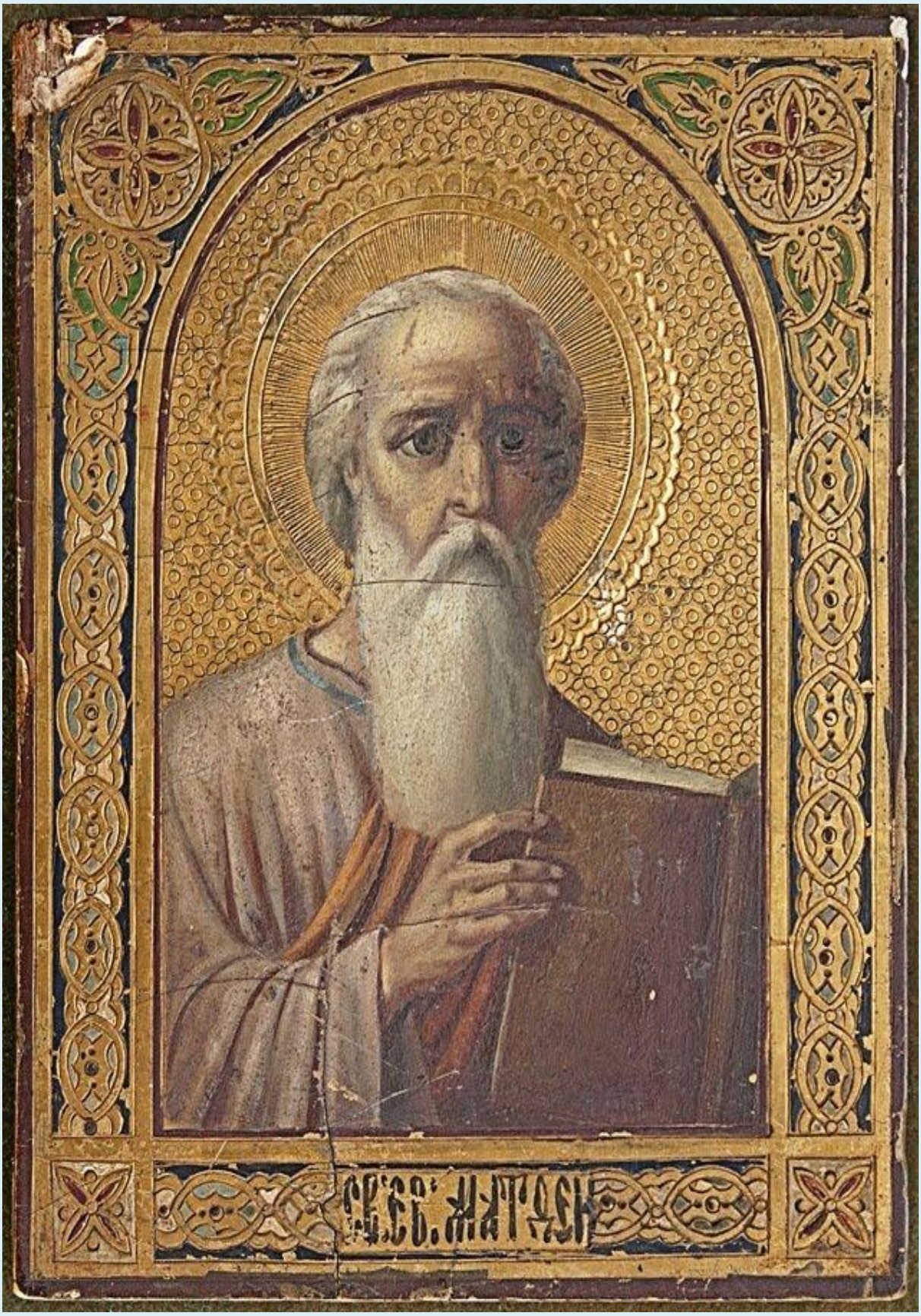

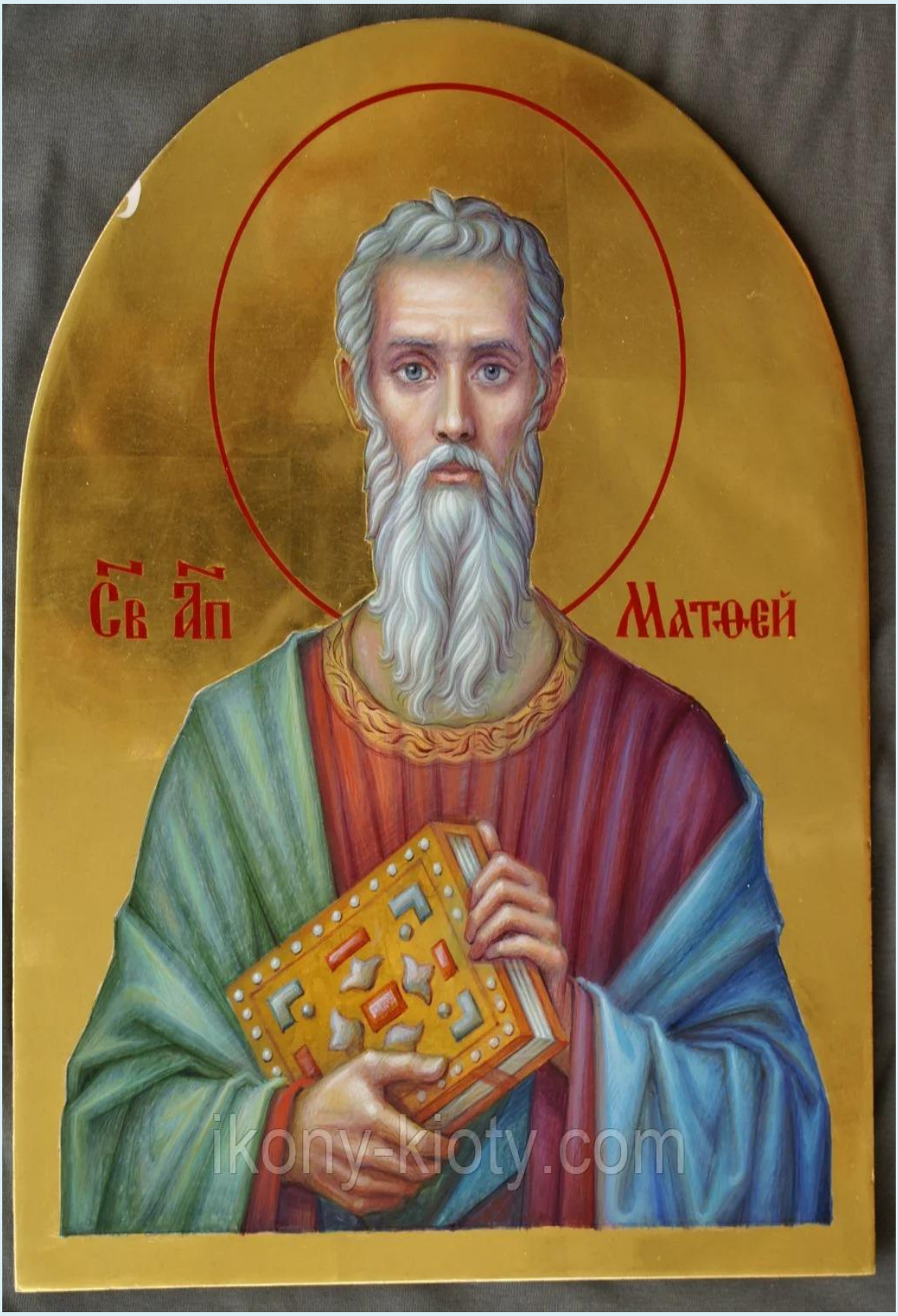

ikony-kioty.com

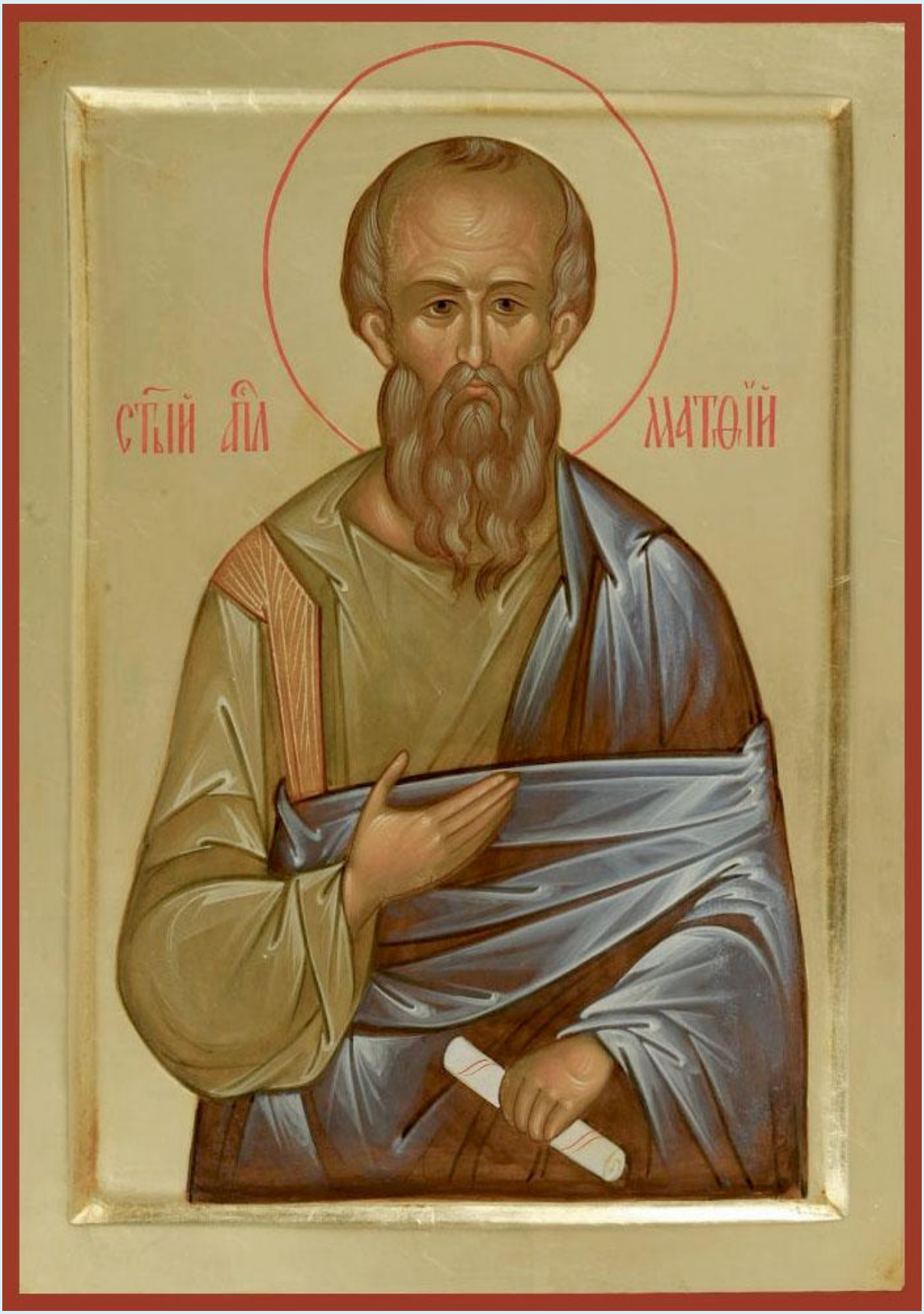
СТЫЙ АПЛ
МАТѲІЙ

СТЫЙ АПЛЪ
МАТѲЕЙ

ΑΓΙΟΣ
ΜΑΤΘΑΙΟΣ

ΜΑΤ
ΘΑΙΟΣ

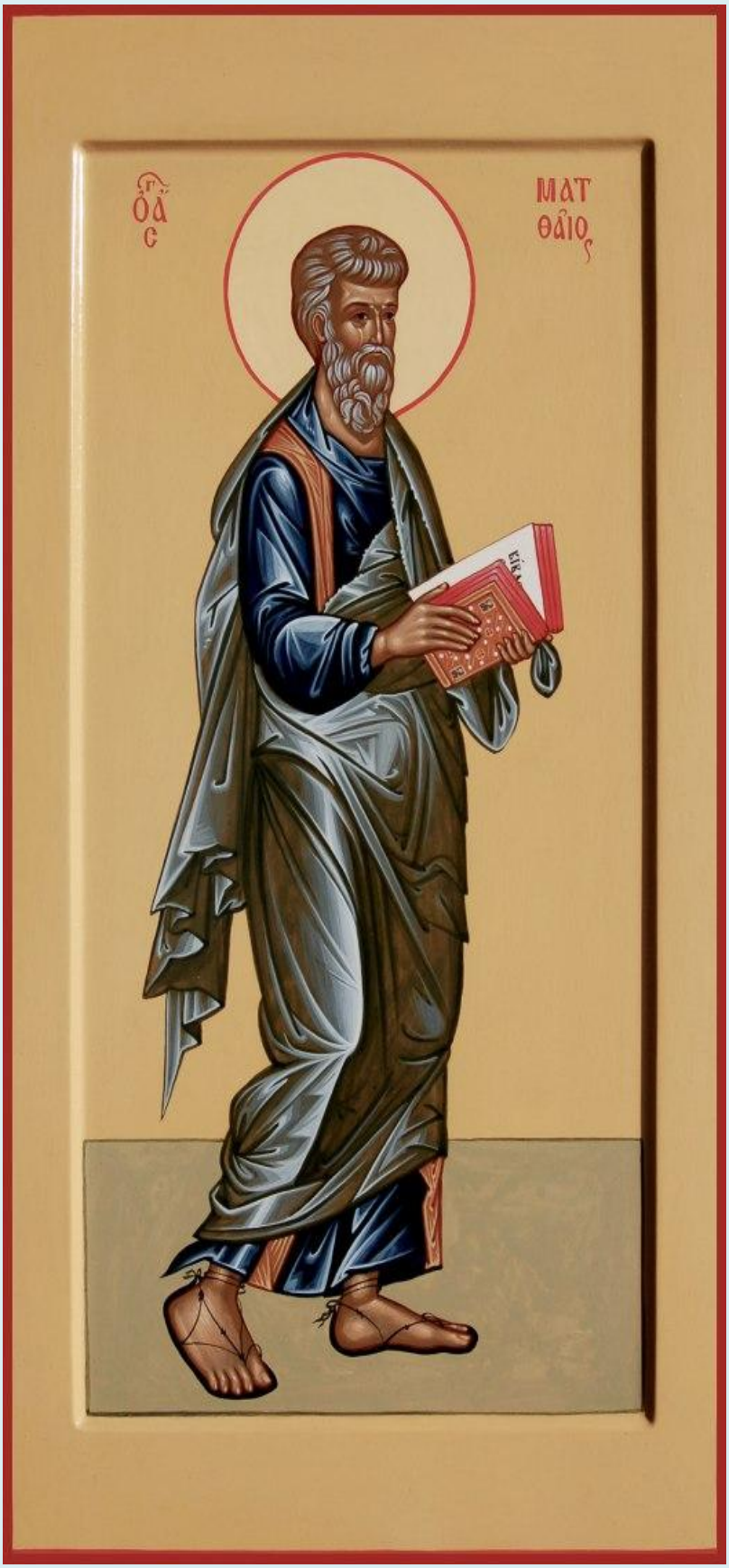
ΜΑΤ
ΘΑΙΟΣ

ST. MATTHEW

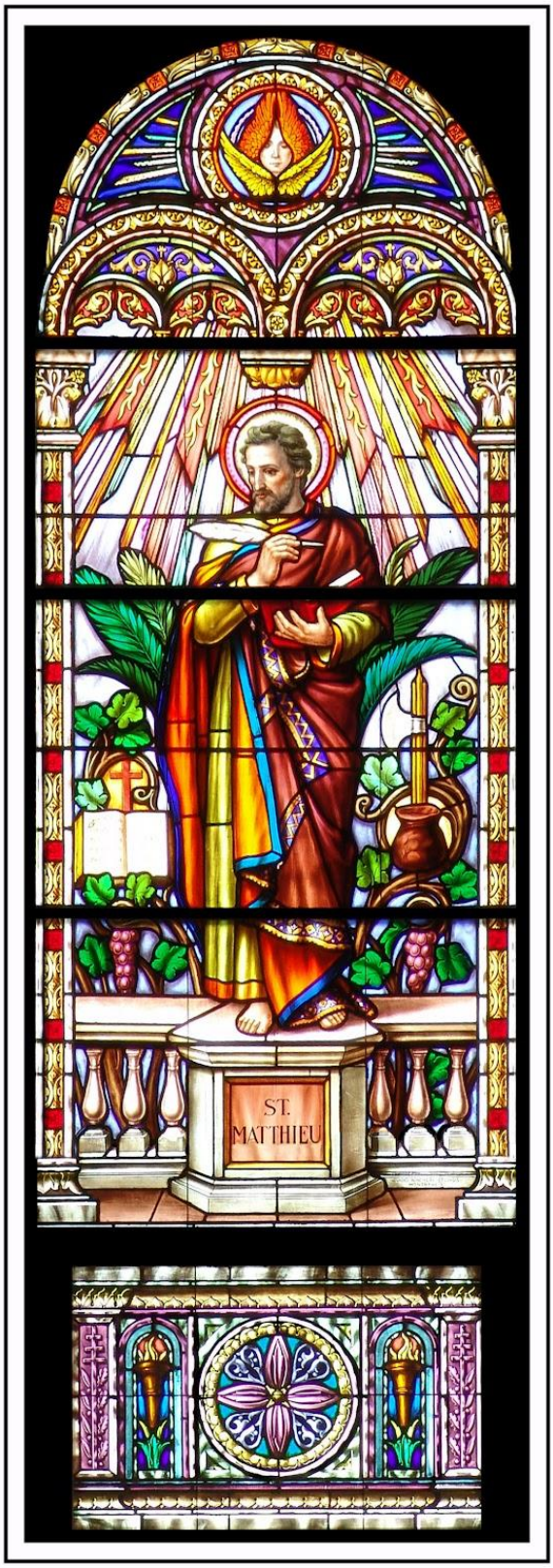
ST.
MATTHIEU

The Calling Of Matthew by James Tissot

Matthew the Evangelist by Camillo Rusconi

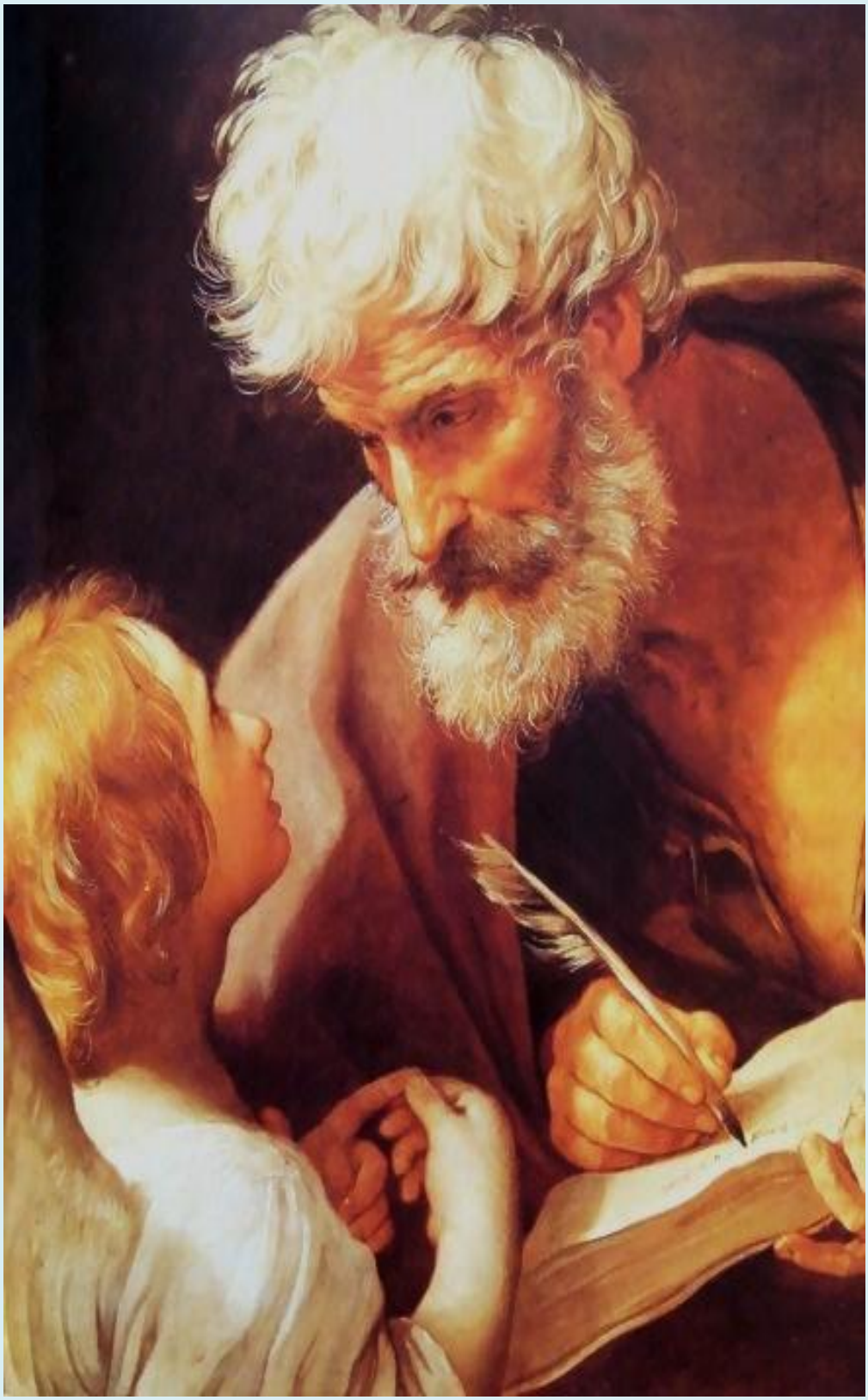

Sfântul Matei, evanghelistul şi îngerul, de Guido Reni

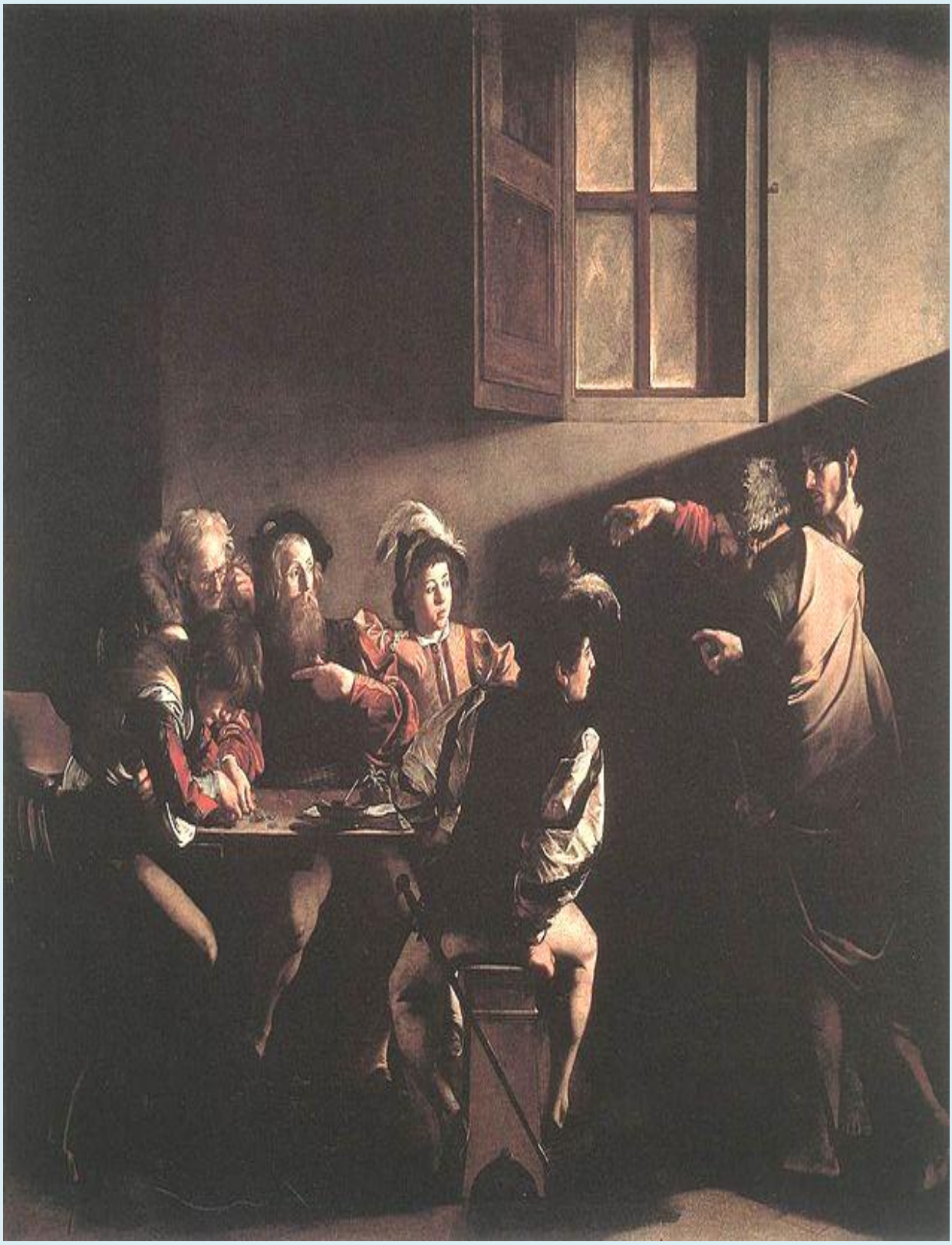

The Calling of St Matthew (Caravaggio)

Saint Matthew and the Angel, Caravaggio

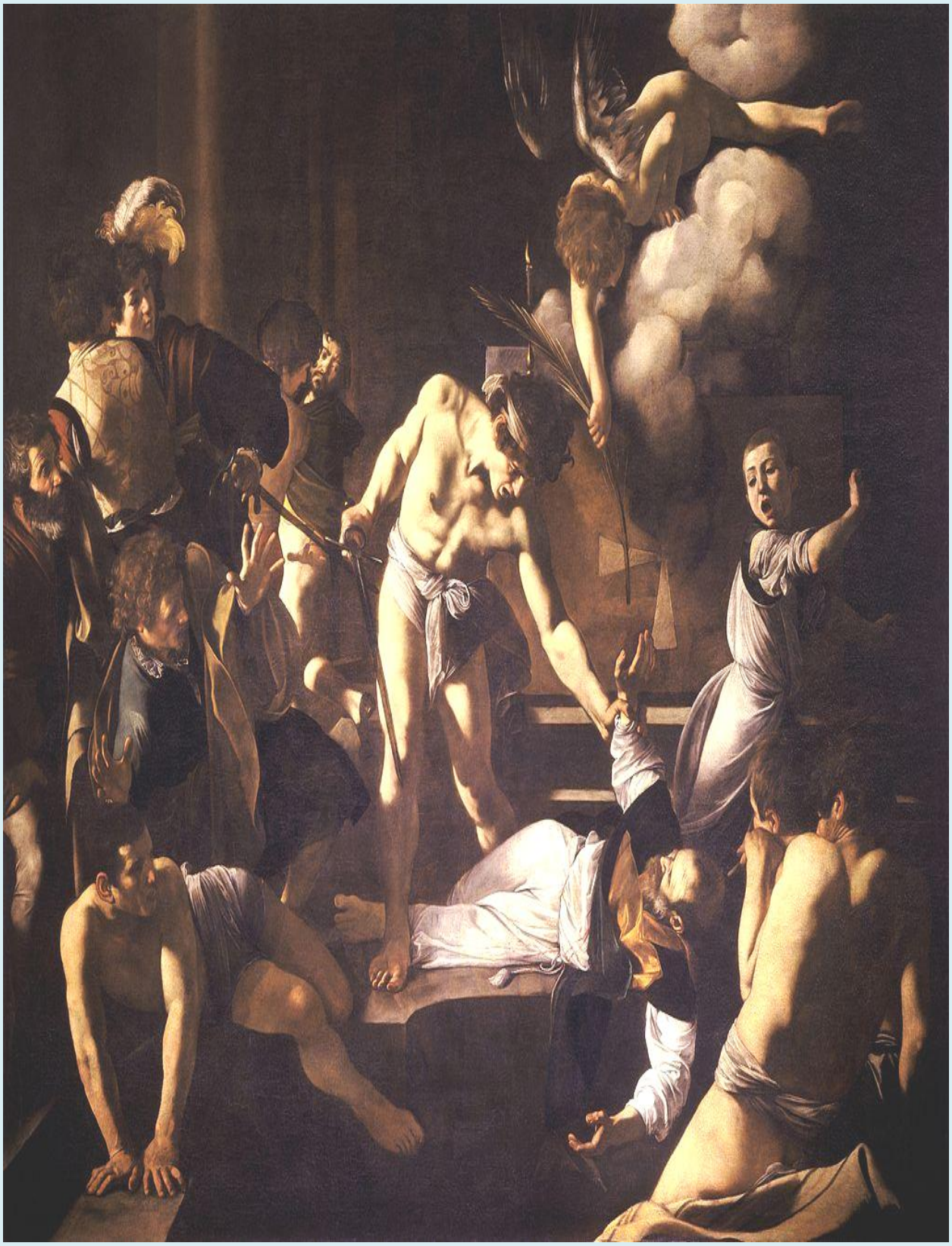

The Martyrdom of Saint Matthew (Caravaggio)

Св. Евангел: Матфей.
Св. Ангелъ Хранитель.

Carlo Dolci (c.1670s)
St. Matthew Writing His Gospel

IMAGE ©2008 RON REZNICK

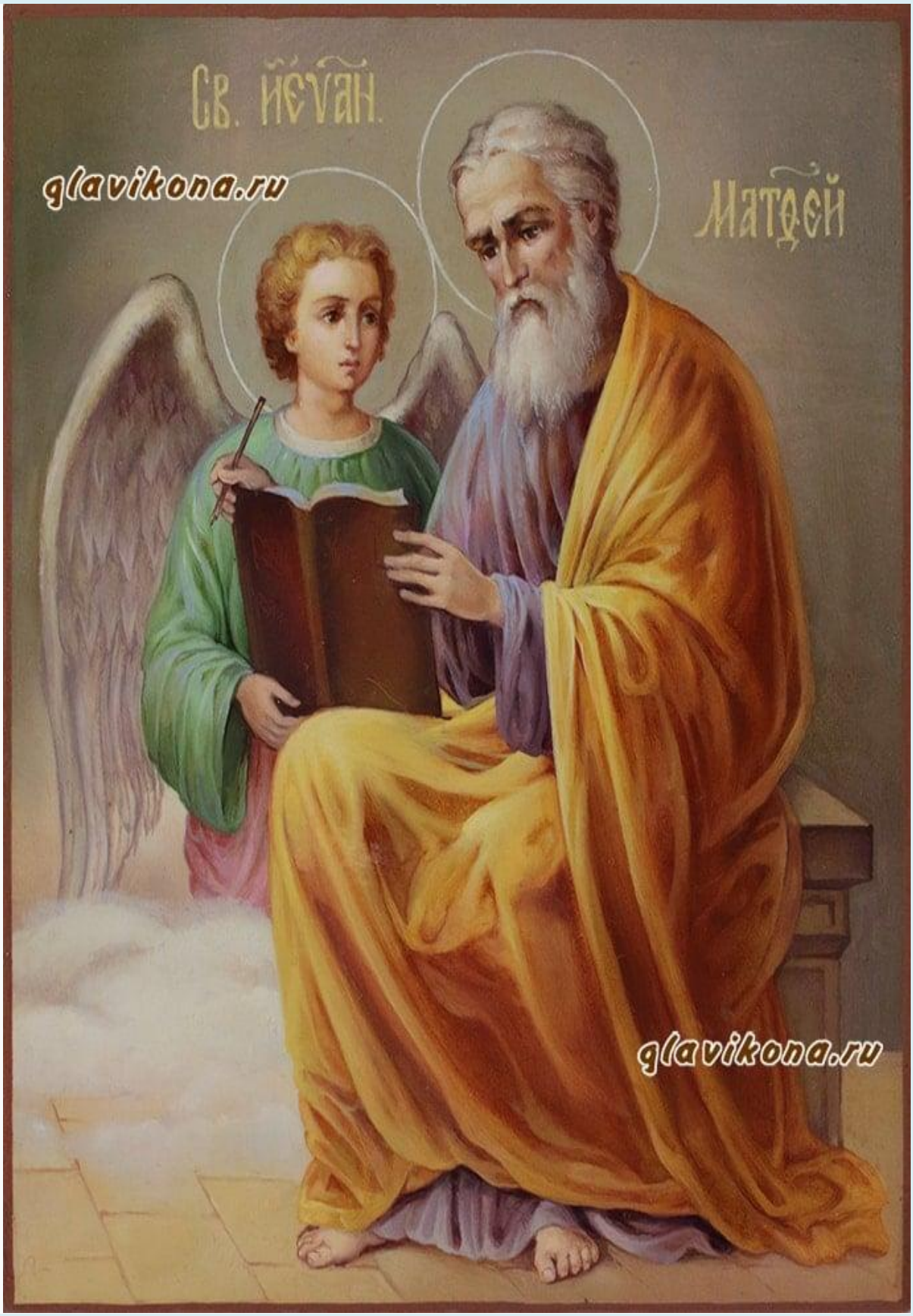
Св. Иеѵан.
Матѳей
glavikona.ru
glavikona.ru

С. ЕѴЛІС. МАТѲЕЙ

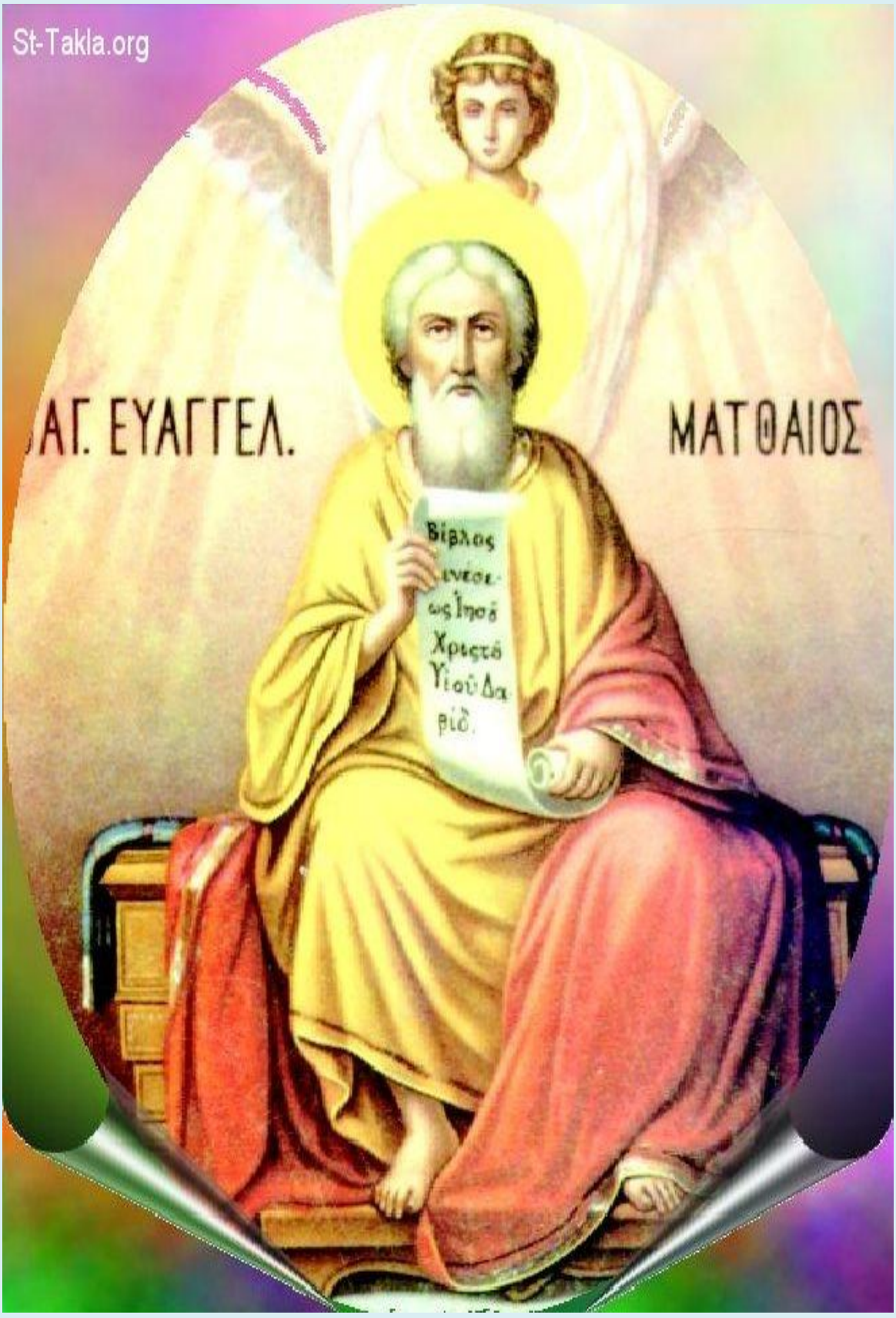
St-Takla.org
ΑΓ. ΕΥΑΓΓΕΛ.
ΜΑΤΘΑΙΟΣ
Βίβλος
γενέσε-
ως Ἰησοῦ
Χριστοῦ
Υἱοῦ Δα-
βίδ.

СѢ. АПОСТ. И
СВАГ. МАѲѢИ.

СВ. АПОСТ
ЕВАНГЕЛІЙ.

ST. MATTHEW

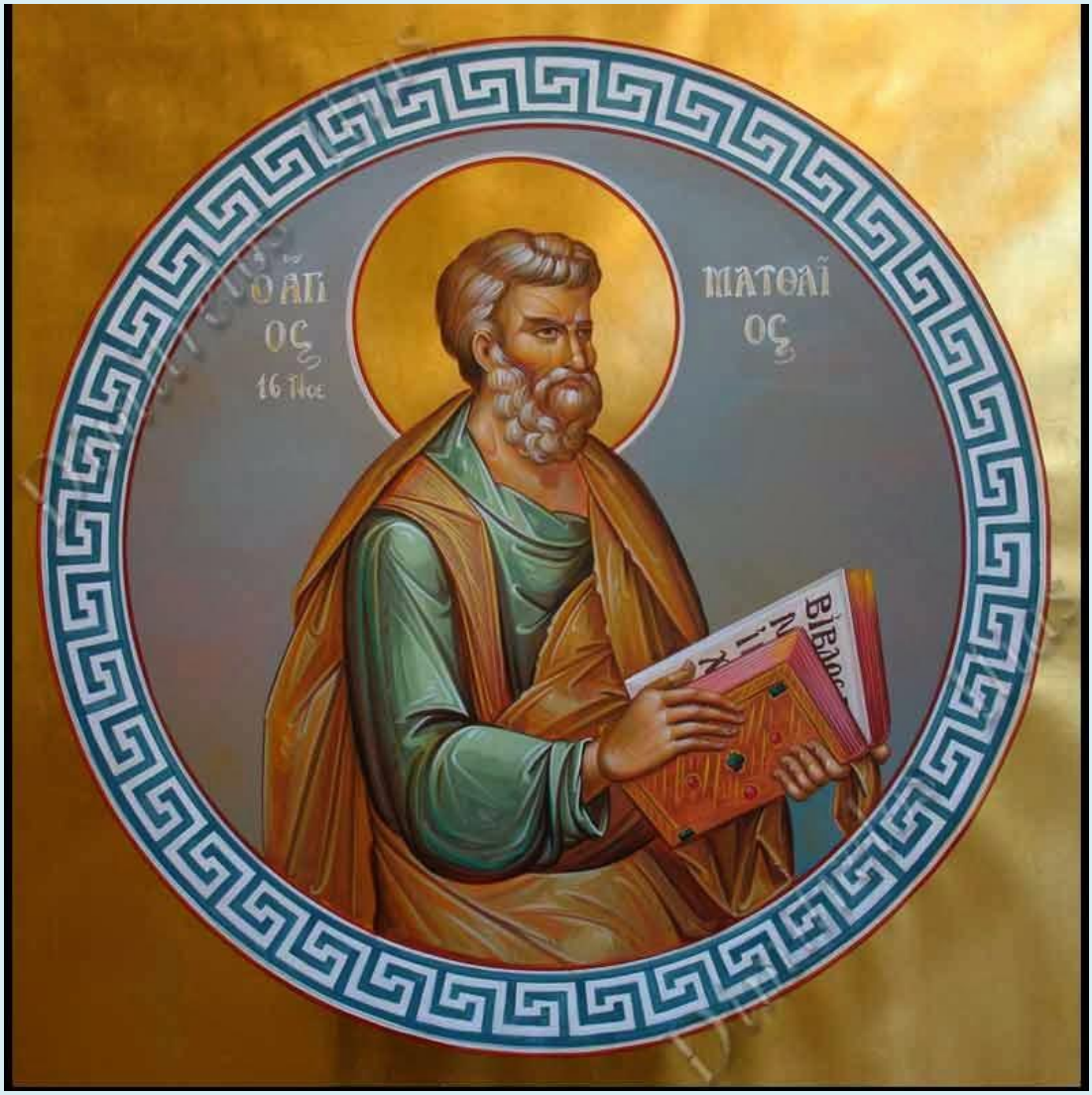
ΜΑΤΘΑΪ
ΟΣ

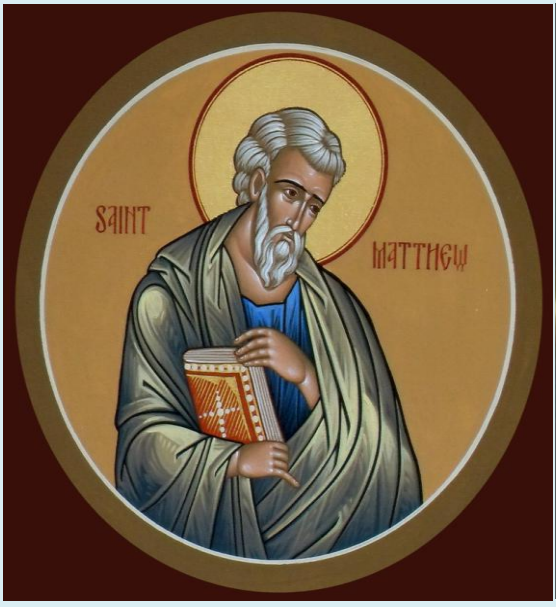
SAINT
MATTHEW

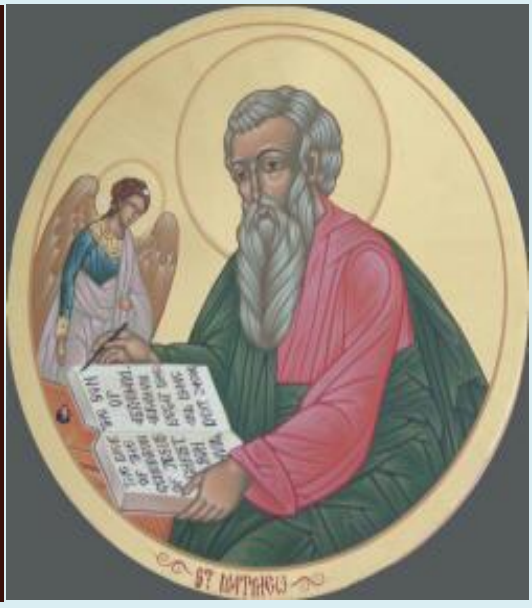

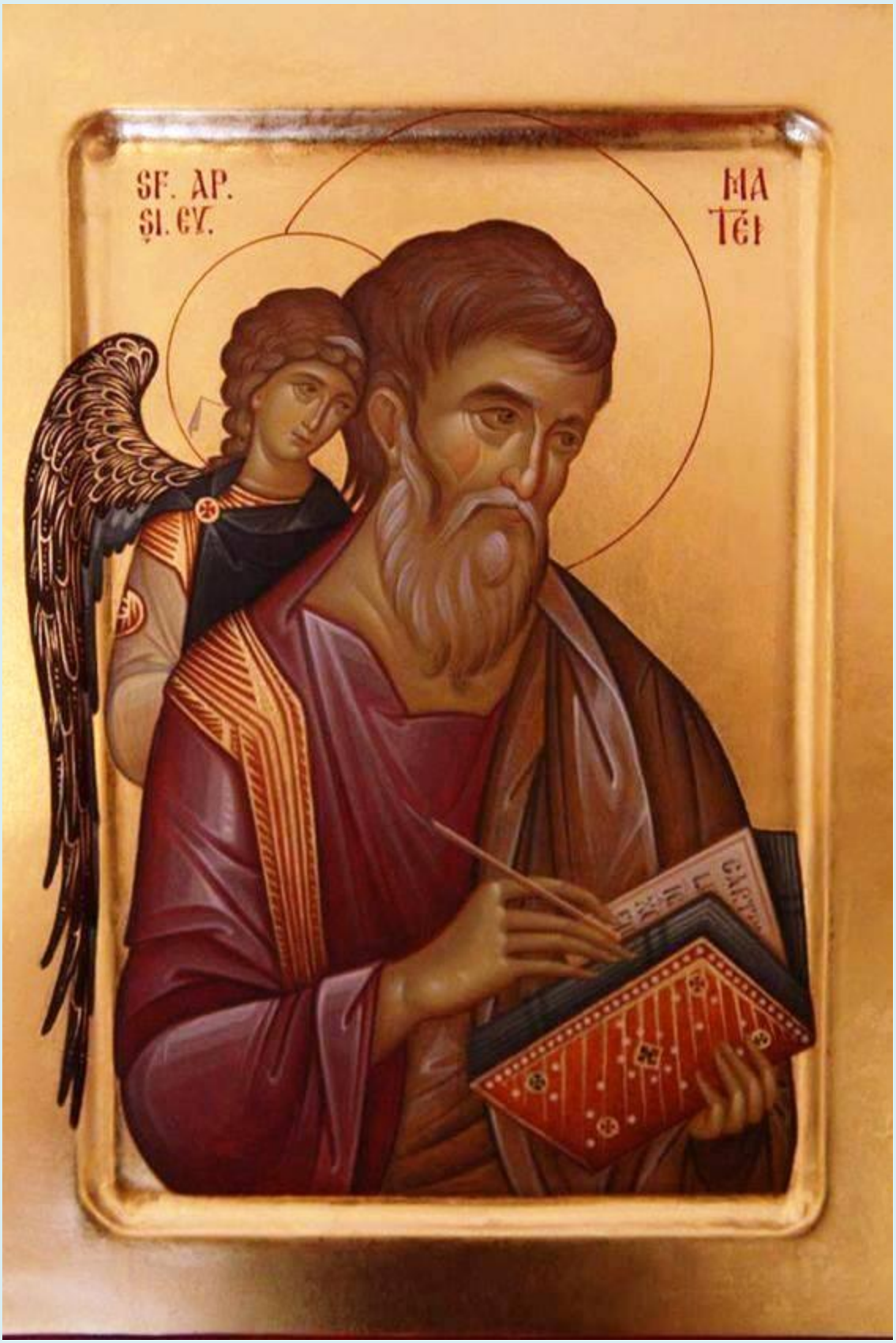
SF. AP.
ȘI. EV.
MA
TEI

СВ. ЄѴЛІСТЪ
МАТѲЕЙ.

МАТѲЕЙ

SF. AP. ŞI EV. MATEI

THE LIBRARY

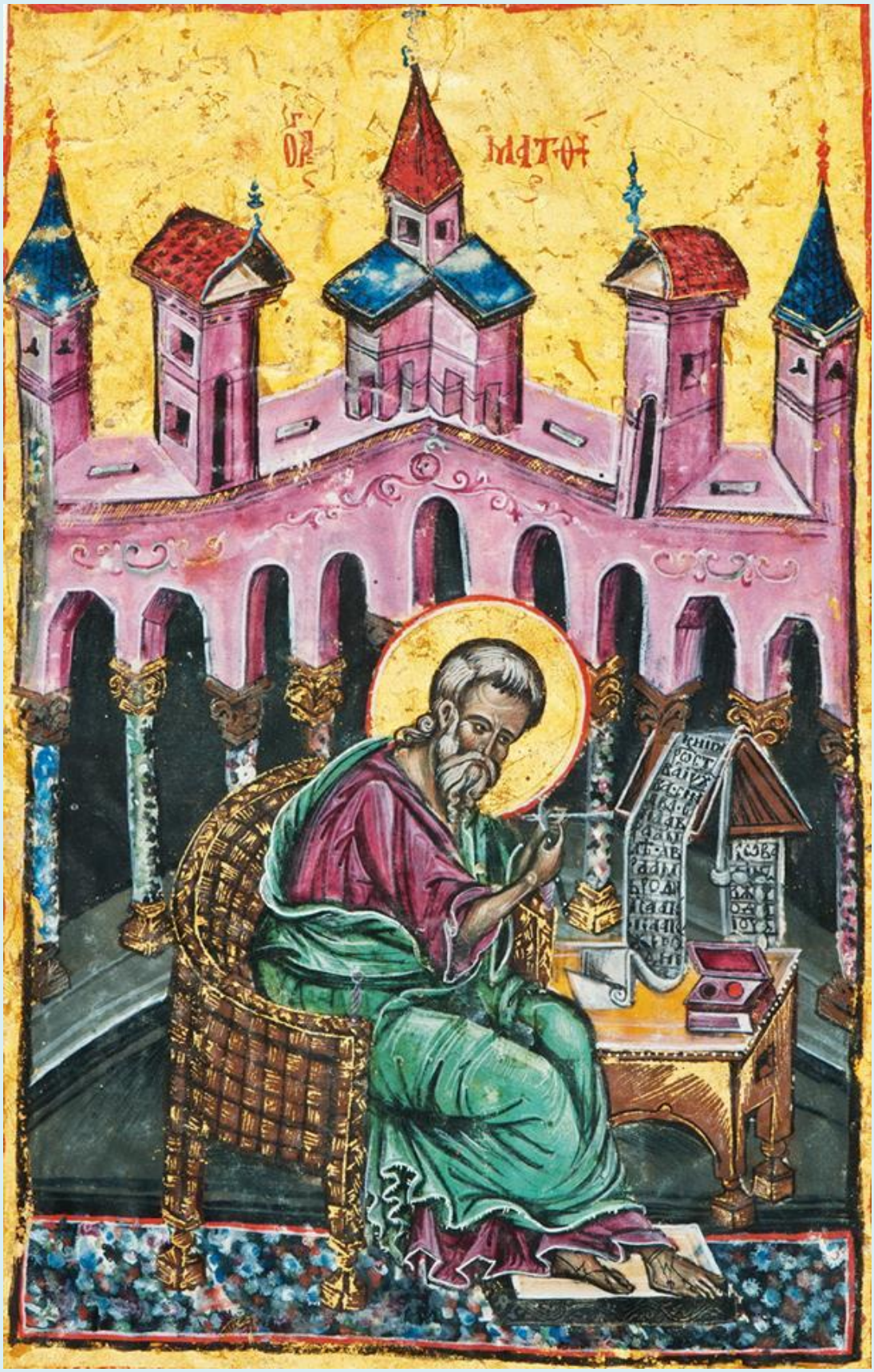

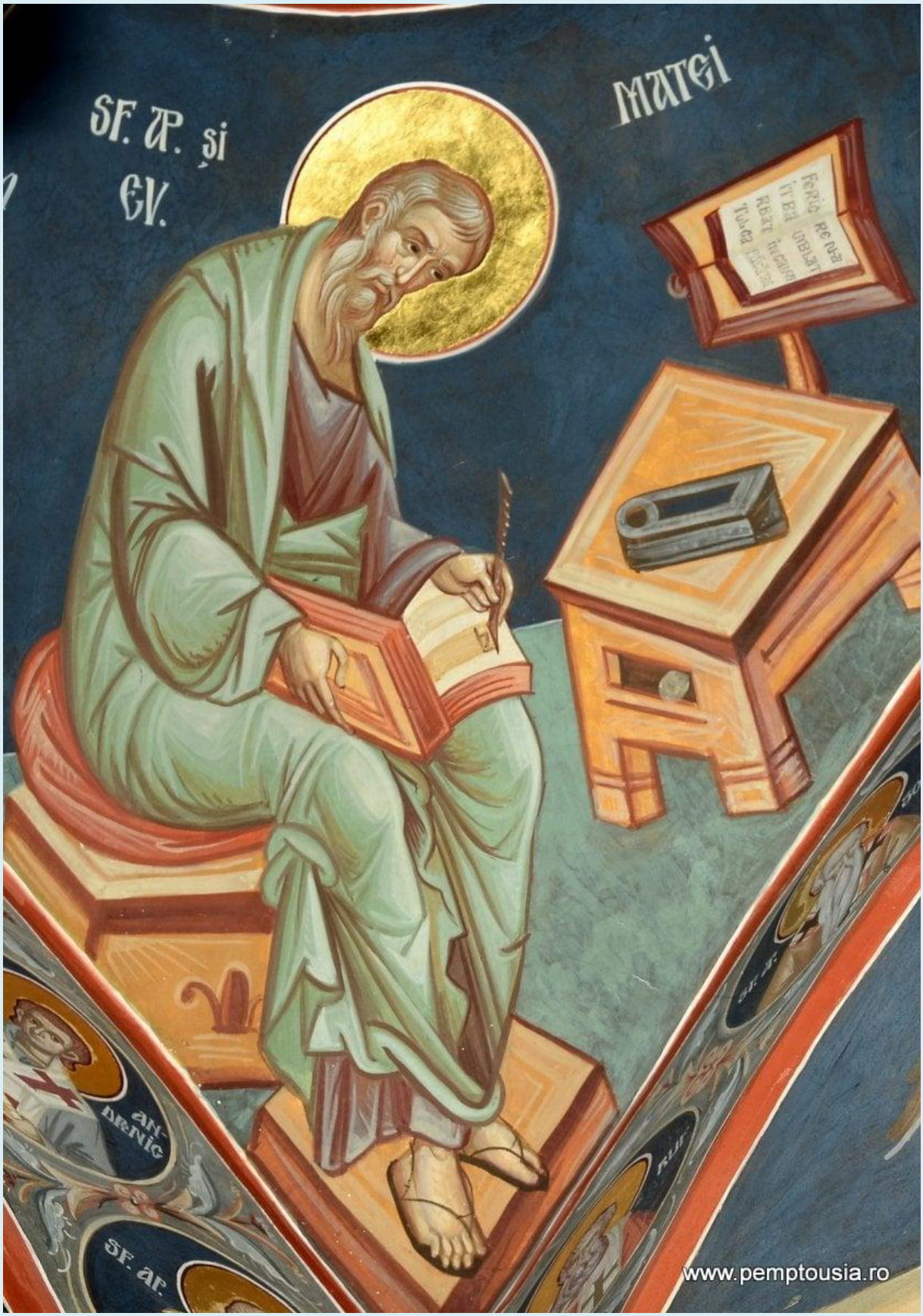
SF. AP. ŞI
EV.
MAGI
www.pemptousia.ro

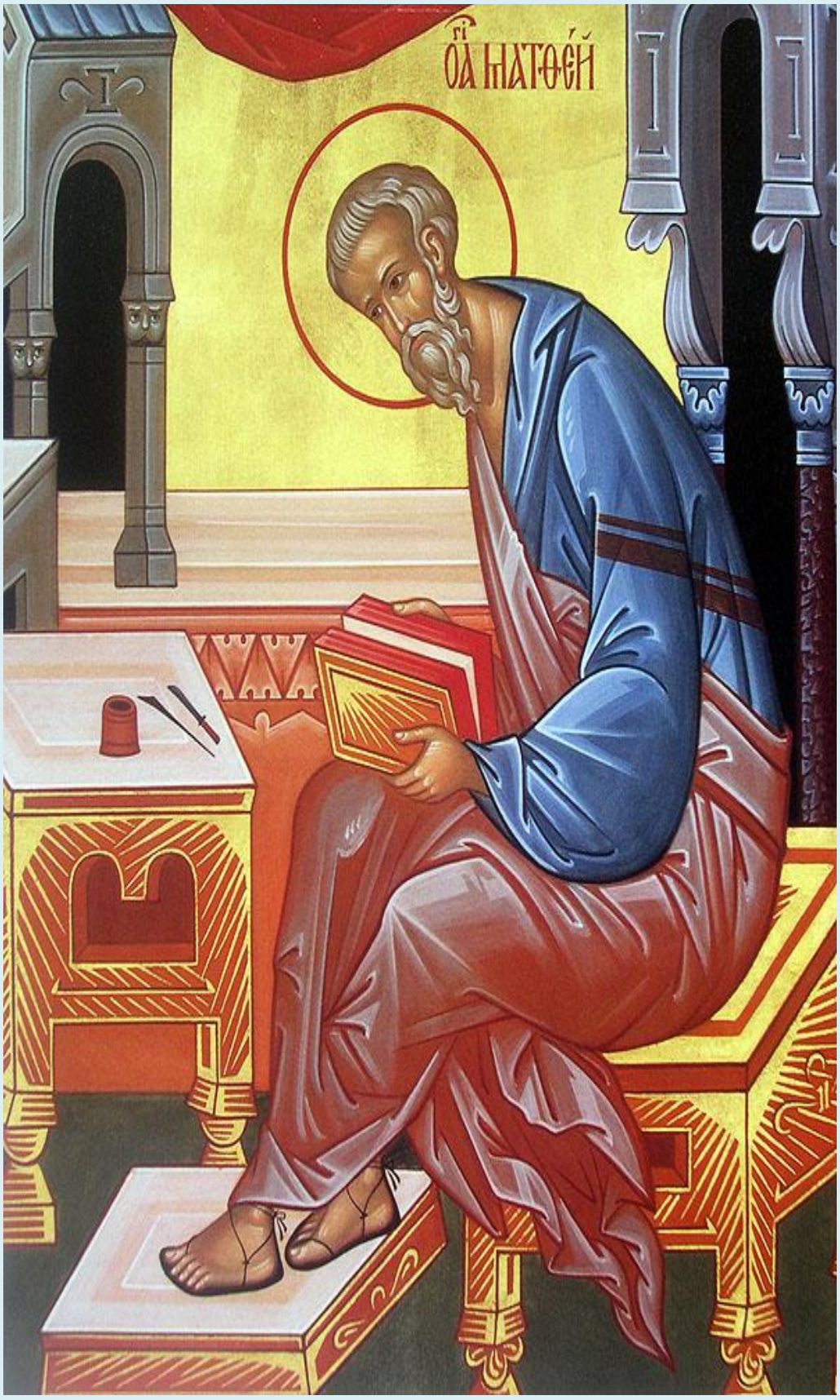
ΟΔ ΜΑΤΘΕΙΙ

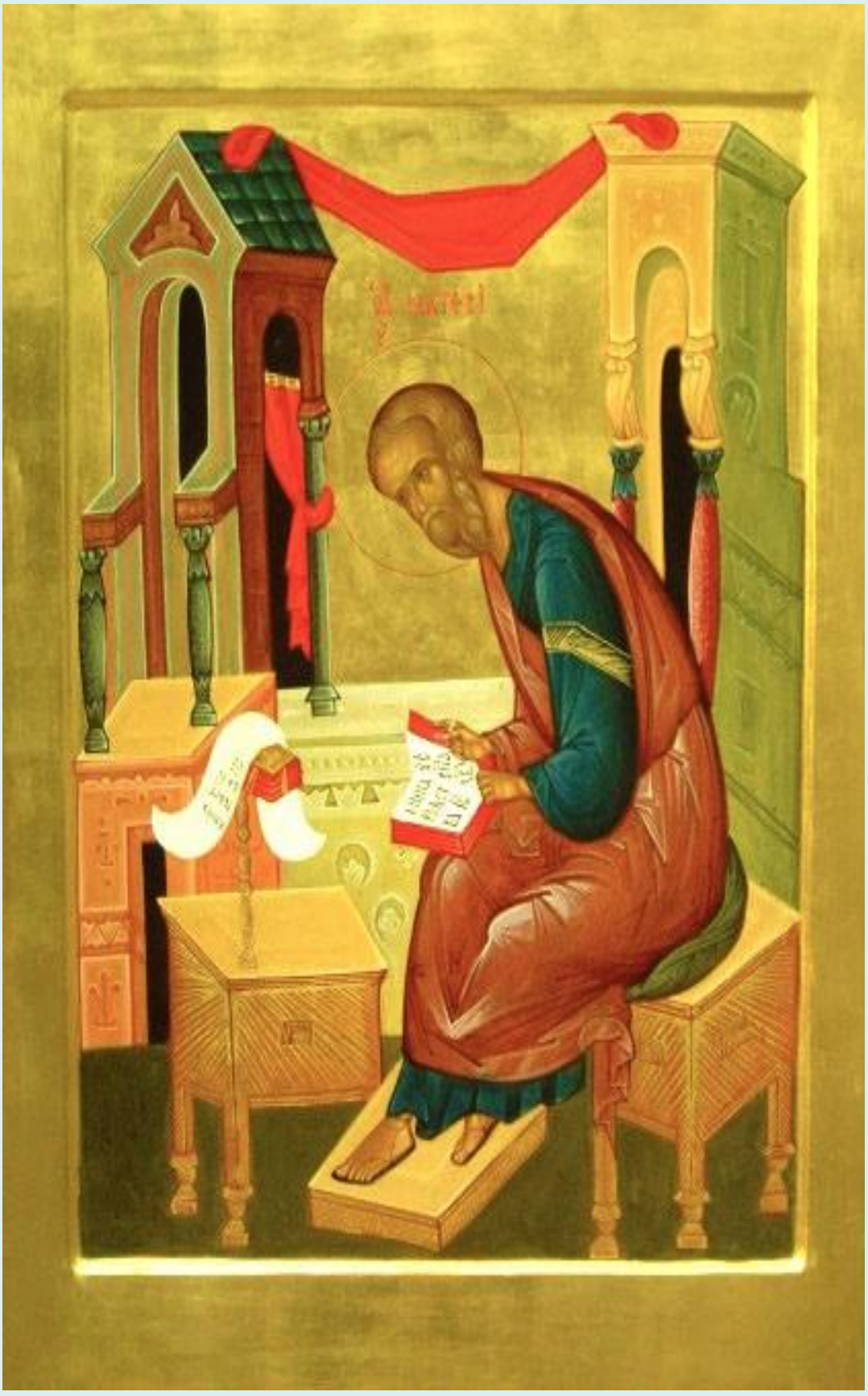

ОА МАТѲЕЙ

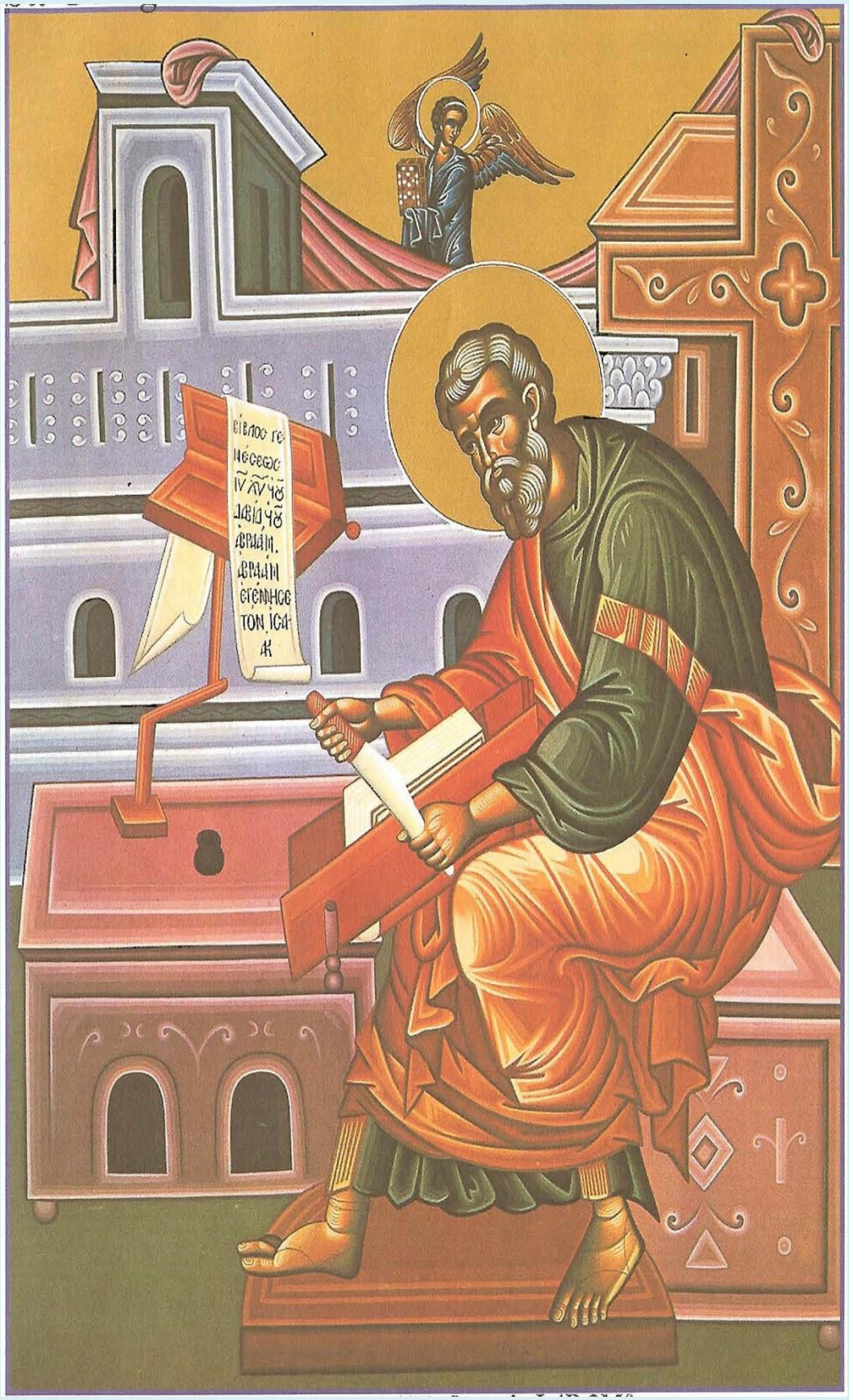
ΒΙΒΛΟΣ ΓΕ-
ΝΕΣΕΩΣ
ΙΥ ΧΥ ΥΙΟΥ
ΔΑΒΙΔ ΥΙΟΥ
ΑΒΡΑΑΜ.
ΑΒΡΑΑΜ ΕΓΕΝΝΗΣΕ
ΤΟΝ ΙΣΑ-
ΑΚ

ΒΙΒΛΟΣ
ΓΕΝΕΣΕΩΣ
ΙΗΣΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΥ

FIG. 33

SANCTVS
MATHEVS

ΟΙ ΑΓΙΟΙ
ΙΒ΄
ΑΠΟΣΤΟ
ΛΟΙ

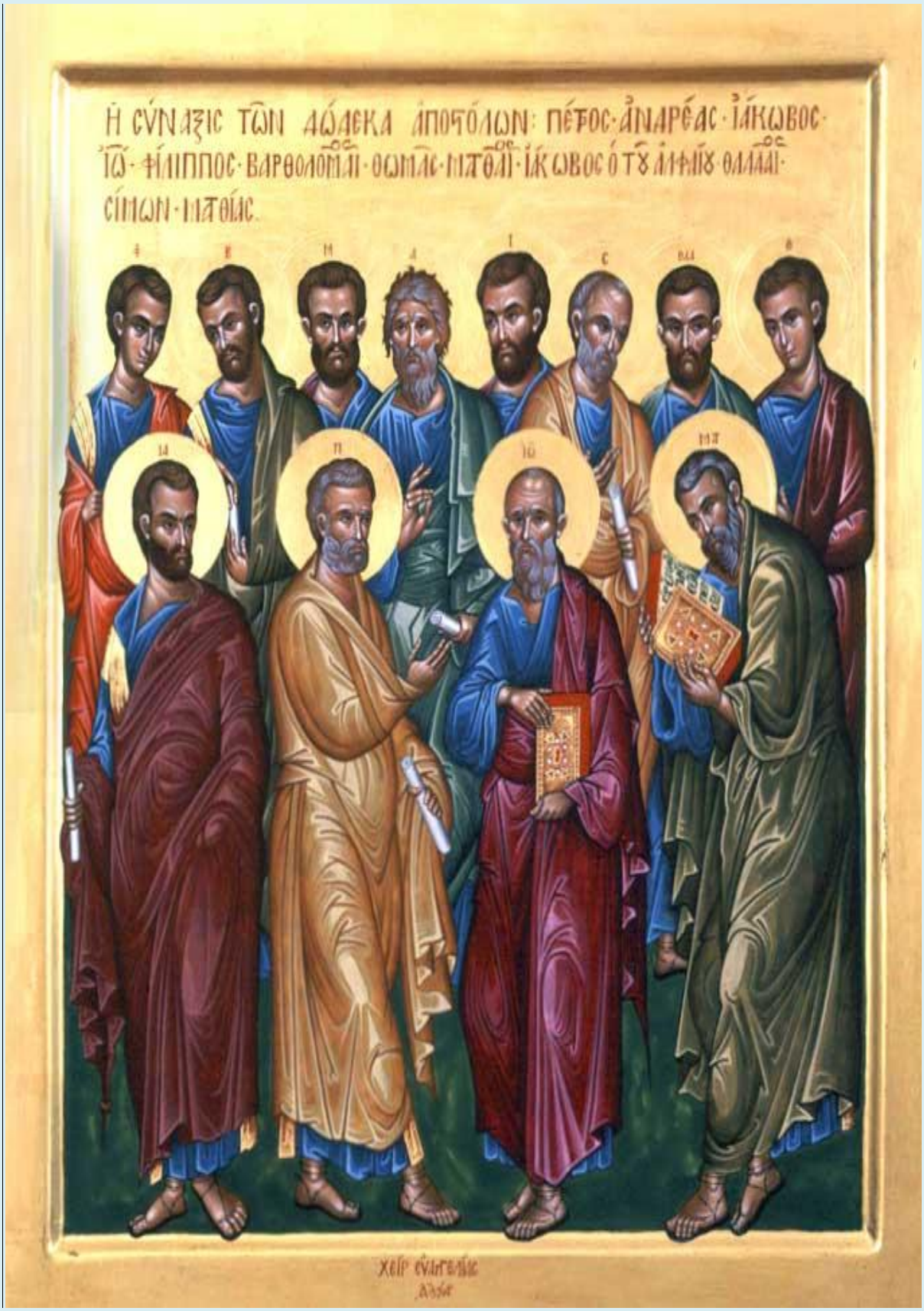
Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ· ΠΕΤΡΟΣ· ΑΝΔΡΕΑΣ· ΙΑΚΩΒΟΣ·
ΙΩ· ΦΙΛΙΠΠΟΣ· ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙ· ΘΩΜΑΣ· ΜΑΤΘΑΙ· ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΤΟΥ ΑΛΦΑΙΟΥ· ΘΑΔΔΑΙ·
ΣΙΜΩΝ· ΜΑΤΘΙΑΣ.

SAINT
JAMES
SON OF
ALPHAEOS

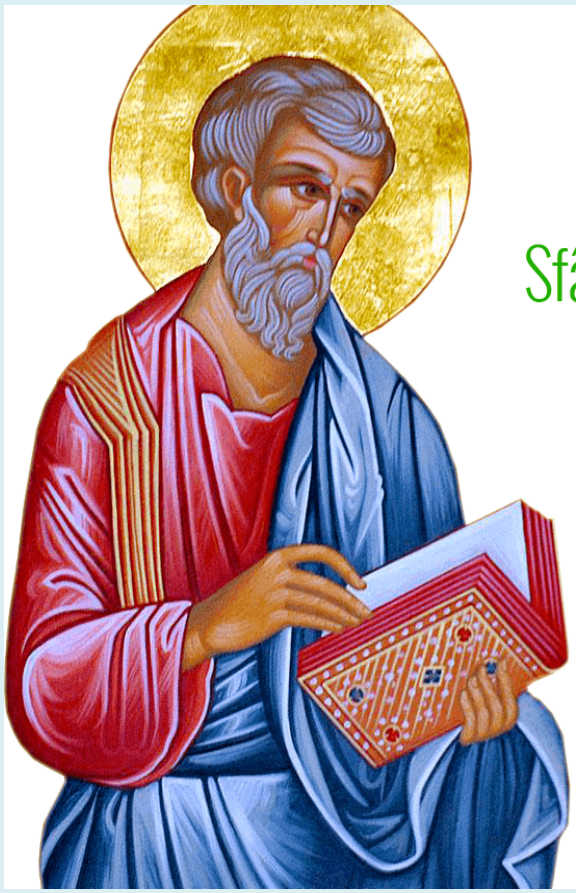

16 Noiembrie

Sfântul Apostol şi Evanghelist

Matei

video acatist
icoane articole fotografii

SF. AP. SI
EV. MATEI

SF.
APOSTOL
MATEI

Sfântul
Apostol
Evangelist
MATEI

SF. AP. EV.
MATEI

Sfântul Evanghelist Matei s-a născut în Capernaum și este unul dintre cei 12 Apostoli.
Înainte de a fi ales de Hristos, a fost vameș și se numea Levi.
A fost autorul primei Evanghelii, scriind-o în limba aramaică și în limba greacă.
Sfântul Matei fost ars pe rug de către păgâni, murind ca martir în Etiopia.
Sfântul Apostol Matei
©doxologia.ro

7 lucruri unice despre

Conține cea mai detaliată relatare a Predicii de pe Munte (Matei 5 - 7)

A fost scrisă mai ales pentru evrei, pentru a întări faptul că Hristos este Mesia

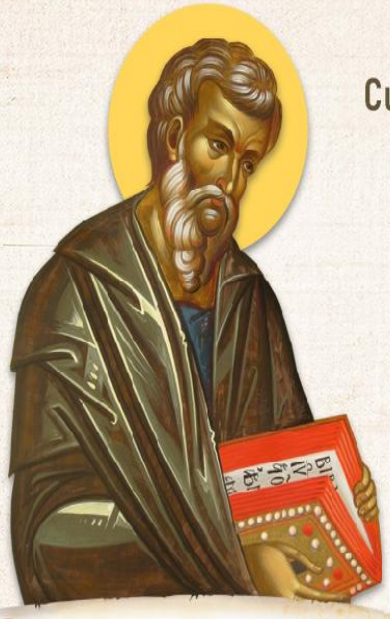

Cuprinde cele mai multe trimiteri la profețiile mesianice din Vechiul Testament

Este cea mai utilizată evanghelie în cultul liturgic

Evanghelia după Matei

BASILICA.RO

În genealogia lui Hristos, evanghelistul îl plasează pe Iisus pe ultimul loc, pentru a arăta că totul converge spre El.

Doar această evanghelie conține îndemnul lui Hristos: „învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh” (Matei 28:19)

Este singura evanghelie care relatează închinarea Magilor

6 detalii despre Sf. Ev. Matei

I se spunea Levi al lui Alfeu

A fost vameș

A propăvăduit Evanghelia în Etiopia

A fost pus în foc dar trupul său nu a ars

L-a adus la dreapta credință pe cel ce l-a ucis

Evanghelia sa este prima carte din Noul Testament

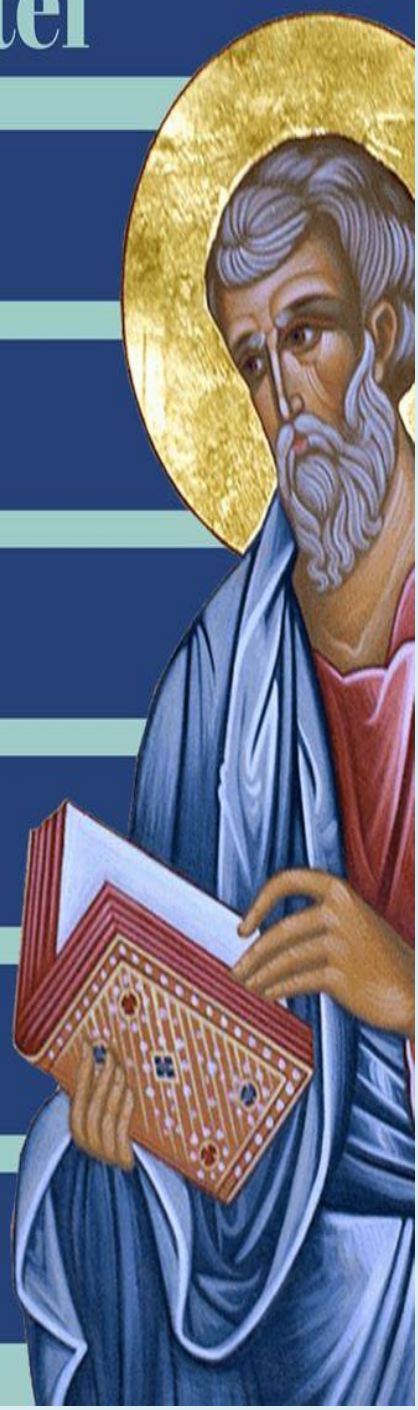

BASILICA.RO

Astăzi îl sărbătorim
pe Sfântul Evanghelist Matei.

Celor care îi poartă numele
le dorim multă sănătate,
iar „vestea bună"
a Evangheliei sale
să îi îndrume în viață.

La mulți ani!

BASILICA.RO

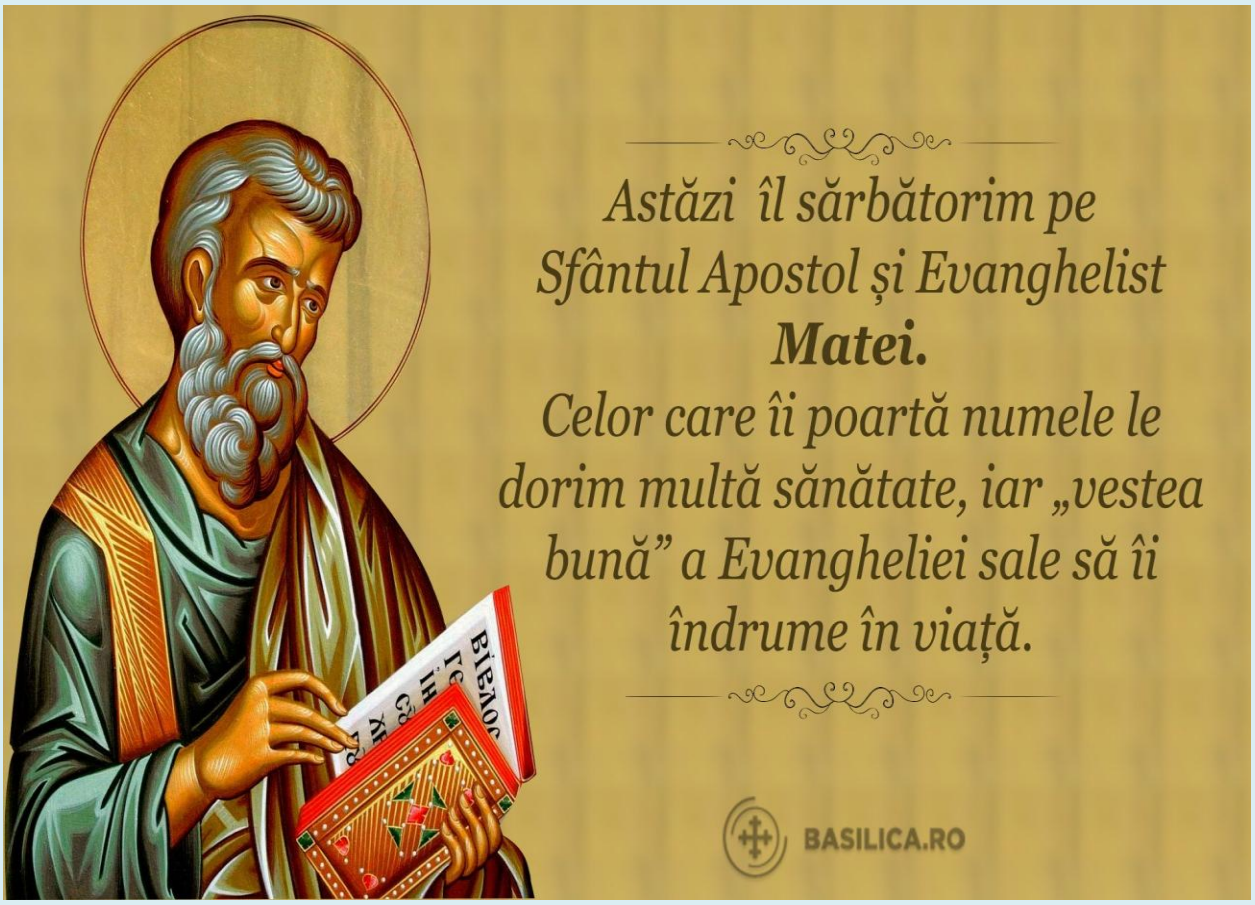

Troparul Sfântului Apostol si Evanghelist Matei

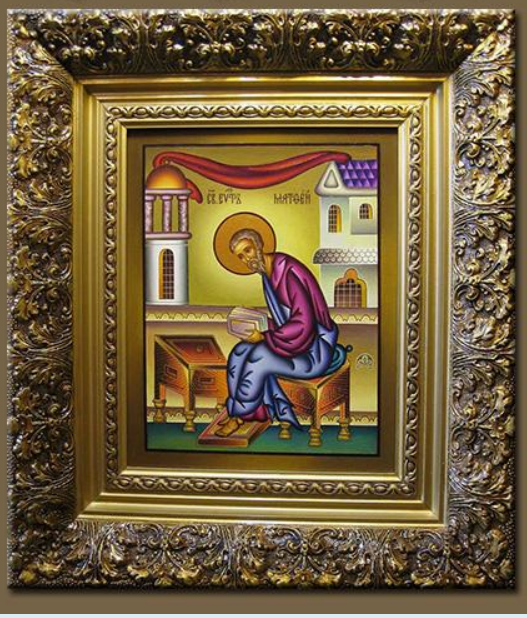

16 Noiembrie

Apostole Sfinte si Evanghelist Matei, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greseli sufletelor noastre.

Troparul Sfântului Apostol si Evanghelist Matei

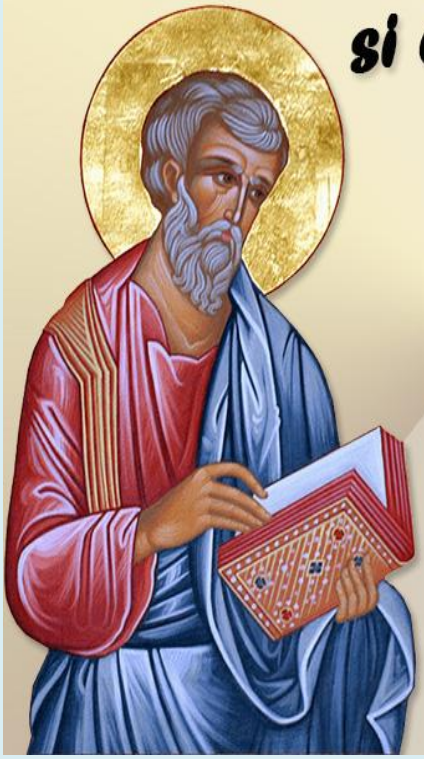

16 Noiembrie - Glasul 3

Apostole Sfinte si Evanghelist Matei, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greseli sufletelor noastre.

Troparul Sfântului Apostol si Evanghelist Matei

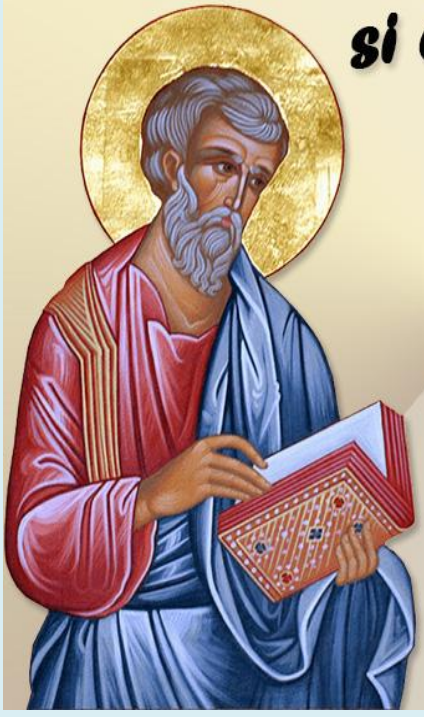

16 Noiembrie - Glasul 3

Apostole Sfinte si Evanghelist Matei, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greseli sufletelor noastre.

Sfântul apostol Matei, alături de toţi Sfinţii Domnului, e pururea rugător pentru noi şi pentru mântuirea noastră. Să-l chemăm în viaţa noastră mereu, pentru ca cel care ne-a scris despre Domnul…să Îl scrie pe El în conştiinţa şi în inima noastră, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!